

*GÜLDEN
BÜLBÜLLERE*

Tasarruf

Derleyen
Mehmet Ali Demirci

Dizgi-Kapak

AR Tasarım

Baskı yılı ve yeri

2021, Ankara

ISBN

978-625-409-462-0

İÇİNDEKİLER

Abdurrahim Reyhan Hazretleri	1
Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin Kendi Dilinden Seyr-i Süluk'u	7
Gülden Bülbüllere Kitaplarında Tasarruf ve Keramet Sohbetleri	23
Abdurrahim Efendim'le Yaşanan Bazı Tasarruflar ve Hatıralar	41
Hüseyin Avni Reyhan Efendi	41
Efrahim Reyhan	43
Vehbi Reyhan	50
Mustafa Çimenci	52
Mustafa Yassıhöyükü	56
Cumhur Yücel	63
Hafız Nuri Aksu	68
Naim Akkaş	70
Hüsnü Karabudak	76
Hafız Fikri Karabudak	79
Adnan Ünal	81
Gülbey Akduman	82
Mustafa Tekin	86
Yaşar Sezgin Hoca	96
İsmail Şen Hoca	103
Mustafa Tuğlu	107
Erdem Bayazıt	113
Rasim Özdenören	114
Mustafa Miyasoğlu	116
Mustafa Erişen	119
İsmail Karakaya	122
Bünyamin Akdağ	125
Mehmet Ali Demirci	129
Salih Naci Can	159
Hasan Ergin	162
Hafız Hasan Efendi	168
Kenan Bayrak	171
Yaşar Tunç	173
Mustafa Ayaz	174

Remzi Öd	178
Çetin Arslan	179
Harun Turhan	184
Ramazan Yılmaz	190
Savaş Şahin	193
Hakan Şahin	199
Necati Cantürk	204
Yüksel Yalçinkaya	206
Murat Akkoyunlu	210
Necati Seyyidoğlu	213
Mehmet Çimen.....	215
Metin Doğru	218
Mehmet Demirok	222
Ahmet Duymuş	229
Saffet Çalışkan	231
Ömer Temel Özhan	233
Kamil Eti	235
Erdoğan Bayram.....	237
Sebahattin Karakelle	238
Enver Şahin	239
Tahsin Türker	241
Muharrem Özalp	243
Sebahattin Akbay	245
Ertan Canbaz	246
Salih Öztürk	248
Ramazan Yurtaslan	249
Nail Oltulu.....	251
Halil Bayram	253
Mehmet Emin Özsoy.....	255
Tunçbilek Bardakçı	257
Hasan Hüseyin Tunç	260
Servet Cavaklı	261
Rıza Polat	262
Mehmet Fatih Gümüş.....	263
Ali Tok	266
İlyas Taç.....	267
Yüksel Şahin	268
Erdal Kaya.....	269
Erol Yalçinkaya.....	270
Hakan Sönmez	271

Mustafa Altunbaş	272
Muammer Aydemir	273
Kadir Konkur	274
İhsan Çeşit	275
İsmail Şengül	276
Osman İnanç	278
Ali Sinan Bilgili	280
Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin Sohbetlerinden Bazı İnciler	283

وہو کلم این ما کہتم

TAKDİM

Bu eser, Gönüller Sultanı Abdurrahim Reyhan (Erzincanî) Efendim’iz Hazretleri’nin, müridlerinin terakkisine yönelik olarak ikram buyurdukları tasarruflarına ve kerametlerine bizzat şahit olan ihvanlar tarafından yapılan nakillerin yazılı hâle getirilmesiyle ortaya çıkmıştır.

Hazret-i Pir, “Evliyaullah’ın en büyük kerameti müridi üzerindeki tasarrufu ve bu şekilde insanları iradesinden kurtarmaktadır. Çünkü bizde en büyük keramet takva sahibi olmaktır.” buyurmaktadır.

Çeşitli zaman ve mekânlarda zuhur etmiş olan bu hatıralar birkaç büyüğümüzün anlatımları arasından derlenmiştir.

Noksanlarımızı tamam eyleyeceklerini umut eder, dualarınızı bekleriz.

Derleyenler Adına
Mehmet Ali Demirci
Eylül 2021

مِنْهَا
وَمِنْهَا

رَبِّكَ الْكَرِيمَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَجَاءَتْ بِهَا حَيَاتٌ كَثِيرَةٌ لِيُزْكِيَكَ الْيَوْمَ الْكَبِيرَ

BAŞLARKEN

Cenab-ı Hakk “Biz velilerimizi yeşil kubbemizin altında gizledik. Onları bizden başka kimse bilmez.” buyuruyor. Demek ki Cenab-ı Hakk bu insanlar içerisinde velilerini, yani iyi insanları gizlemiştir. Bir veli olmak, gönül sahibi olmaktır ve bir âleme mukabilidir. Varis-i enbiya olan velilerde de manevî bir güzellik vardır. Bu gizli olan güzelliği arayıp bulmak gerekir. Allah’ın kuluna en büyük ihsanı bir velisini sevdirmesi, tanıtmasıdır.

Evliyaullah müridini tasarrufu ile yetiştirmektedir. Bilinmeyen o gizli hazineyi önce tanıtmakta, sonra yaklaştırmakta ve ehlini de o hazineye dâhil etmekte, yani insanları iradesinden kurtarmaktadır. Ehl-i tasarruf budur zaten. Önemli olan tasarruftur.

Bir de keramet vardır. Keramet insanların gözü ile gördükleri şeydir. Beşerin gücü ile yapamadıklarını evliyaullah kerameti ile yapmaktadır.

Sözlükte “iyi, ahlaklı ve cömert olmak” anlamına gelen keramet kelimesi terim olarak “Allah’ın salih, takva sahibi, veli kullarından zuhur eden olağanüstü hâl” diye tanımlanır. “Bir yetkiye dayanarak iş yapmak” anlamındaki tasarruf kelimesi de tasavvufta genellikle kerametle eş anlamda kullanılmıştır.

Keramet tıpkı mucize gibi tabiat kanunlarıyla açıklanamayan olağanüstü ve sıra dışı bir olay olup mahiyeti itibariyle mucizeden farklı değildir. Bunların aralarındaki fark meydana geliş şekliyle ilgilidir. Mucize Peygamberlerden, keramet ise tam olarak onlara bağlı olan velilerden zuhur eder. Ancak peygamberler peygamberliklerini iddia ederler ve bunu isbat için mucize gösterirler. Gösterdikleri mucize ile inanmayanlara meydan okurlar. Peygamberleri örnek alan veliler ise velilik iddiasında bulunmadıkları gibi kimseye meydan da okumazlar. Birisinde mucizenin izharı, diğerinde kerametın zuhuru söz konusudur.

Sahih hadislerde de “Cüreyc isminde bir velinin beşikteki bir bebeği konuşturması (Buhârî, Enbiya, 48)”, “Mağarada mahsur kalan üç kişinin olağanüstü bir şekilde bu durumdan kurtulmaları (Müsned, II, 116; Buhârî)”, “Bir sığırın üzerine yük yükleyen kişiye “Ben bunun için yaratılmadım (Buhârî, Enbiya, 54) demesi gibi birtakım keramet örnekleri nakledilir.

Aşağıda verilen örneklerde olduğu gibi Hz. Peygamber (sav) hayatta iken bazı sahabilerde görülen kerametler hadis kitaplarında rivayet edilmiştir:

- Sahabenin bir bedevî şekline girerek Resul-ü Ekrem’le konuşan Cebrail’i görmeleri.
- Cebrail’in bazen Dihye b. Halife el-Kelbî suretinde görünmesi (Buhârî, İmân, 37).
- Hz. Ebubekir’in üç kişi için hazırladığı yemeğin bereketlenmesi, birçok kişinin bu yemekten yemeleri ve yine de yemeğin artması (Buhârî, Edeb, 88),
- Üseyd b. Hudayr’ın bir gece Kur’an okurken meleklerin kendisini dinlemeye geldiklerini görmesi (Buhârî, Fezâ’ilü’l-Kur’ân, 15).
- Abbâd b. Bişr ile Üseyd b. Hudayr’ın bir gece Hz. Peygamber’in (sav) sohbetinden ayrılıp evlerine giderlerken bir ışığın önlerini aydınlatması (Müsned, III, 139, 191),
- Şehid düştüğünde melekler tarafından yıkanan Hanzale b. Ebû Amir’in “Gasîlü’l-melaîke” şeklinde anılması (İbn Hişâm, II, 594).

Mutasavvıflar biri “maddî, zahirî, kevnî, hissî ve surî”, diğeri “manevî, batınî, ruhî ve hakikî” olmak üzere kerametini iki türünden bahsetmişler, ancak birinci türden çok ikinci türe önem vermişlerdir. Tayy-i mekân, kışın yaz meyvelerine kavuşma, ateşte yanmama gibi hârikulade hâller hissî ve kevnî olup fazla önemli değildirler, hatta bunlar bazen tehlikeli ve zararlı da olabilirler. Dinin emir ve yasaklarına sıkı bir şekilde uymak, kötü huy ve alışkanlıkları terk edip iyi

alışkanlıklar edinmek, istikamet üzere olmak, nefse hâkimiyet, çalışıp çabalamak suretiyle ilim ve irfan sahibi kâmil bir insan olmaya çalışmak gerçek ve manevî kerametlerdir¹.

Ubeydullah-ı Ahrâr Hazretleri'nin oğlu Hâce Muhammed Yahyâ "Tasarruf sahipleri üç kısımdır. Bir kısmı Allahu Teala'nın izni ile her istedikleri zamanda, diledikleri kimsenin kalbine tasarruf ederek, onu tasavvufta en yüksek derece olan fena makamına erdştirirler. Bir kısmı Allahu Teala'nın emri olmadan tasarruf etmez, sadece emir olunan kimseye teveccüh ederler. Bir kısmı ise ancak kendilerine bir sıfat (hâl) geldiği zaman kalplere tasarruf ederler." demiştir.

Bu eserde Abdurrahim Reyhan (Erzincanî) Efendim'iz Hazretleri'nin kendisini çok gizlemeye çalışmasına rağmen irşad vazifesi esnasında şahit olunan tasarruf, keramet ve hatıralarından bazıları kaleme alınmıştır.

¹ TDV İslam Ansiklopedisi (Tasarruf)

میرزا
۱۱۰۱
پونجا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
رَبِّكَ الْاَكْبَرِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ تَعَالٰی

Abdurrahim Reyhan Hazretleri

Nakşibendî Tarikatı'nın Hâlidî kolunun Erzincan Şubesi'nin dördüncü şeyhi ve Altın Silsile'nin otuz sekizinci halkası olan Seyyid Abdurrahim Reyhan Hazretleri 1930 yılında Erzincan'ın Karakaya (Keleriç) beldesinde dünyayı teşrif etmişlerdir. Babası Emiroğulları sülalesinden Seyyid Hoca Hüseyin Efendi, annesi ise Saliha hatunlardan keşif ve keramet sahibi Tubi Hanım'dır.

Hoca Hüseyin Efendi âlim ve fazıl bir şahsiyet olup Şeyh Muhammed Beşir el-Erzincanî Hazretleri'nin en büyük oğludur. Muhammed Beşir Hazretleri ise Hâlidî kolu'nun Erzincan Şubesi kurucusu Şeyh Muhammed Sâmi (Pîr-i Sâmi) Hazretleri'nin halifesidir.

Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin yaşadığı bölge pek çok tasavvuf büyüğünün mührünü taşıyan ve erenler yatağı olarak bilinen bir bölgedir. Çocukluğundan itibaren çevresince çok sevilip sayılan Abdurrahim Reyhan Hazretleri sahip olduğu güzel ahlak nedeniyle "Abdurrahim Efendi" şeklinde anılmaya başlanmıştır.

Babası Hoca Hüseyin Efendi dedesi Erzincanlı Nakşî Şeyhi Muhammed Beşir Efendi ile Otlukbeli ve Tercan'daki dergâhlarda kalmış ve orada şeyhine ve ihvanlara hizmetlerde bulunmuştur. Daha sonra Keleriç'e göçerek bağcılık ve tarımla uğraşmıştır. Abdurrahim Reyhan Hazretleri on dört yaşında iken altı kardeşi ile birlikte yetim kalmıştır. Çok farklı bir çocukluk dönemi geçiren Abdurrahim Reyhan Hazretleri akranları değişik oyunlar oynarken günlerini kitap okumakla ve tefekkürle geçirmiştir.

Ailesinin geçimini sağlamak için bir yandan babasından tevarüs eden bağcılık ve tarım işlerini yürütmüş, diğer yandan da marangozluk yapmıştır.

Askere gittiğinde, daha önce okula gitmediği hâlde, güzel ahlakı ve güven verici kişiliği nedeniyle kendisine hem çavuş rütbesi ve hem de askerî depoların güvenlik sorumluluğu verilen Abdurrahim

Reyhan Hazretleri bir taraftan bu görevlerini yerine getirirken, diğerk taraftan da kitap okumaya devam etmiştir.

Askerlik görevini ifa ettikten sonra Pişkidağ köyünden Halil İbrahim Efendi'nin kerimesi Fatma Hanım'la evlenmiş ve bu evlilikten Vehbi, Hüseyin Avni ve Rabia isimli u olmuştur.

Dedesini henüz iki yaşındayken kaybeden Abdurrahim Reyhan Hazretleri sohbetlerinde zaman zaman "bir dede özlemi çektiğini" dile getirmiştir. Dedesi Muhammed Beşir Efendi'nin halifesi "Dede Paşa" lakaplı Musa Baştürk Hazretleri ile ilk kez babasının vefatının akabinde 1944 yılında karşılaşmış ve bu karşılaşmadan 13 sene sonra 1957 yılında Dede Paşa Hazretleri'ne intisab etmiştir. İntisabından önce, dedesi Muhammed Beşir Hazretleri rüyasında kendisine "Bizim bağın zm dururken neden ellerin bağından üzüm yemeye çalışıyorsun?" demiş ve bu hitap Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin dedesine olan zlem ve iştiyakını daha da arttırmıştır. Bu rüyayı bir işaret olarak kabul ederek 1957 yılında bir vesile ile Keleric'e gelen Dede Paşa Hazretleri'ni ziyaret etmiş, ancak onu görünce huzurda bayılmıştır. Ayılınca, orada Dede Paşa Hazretleri'ne intisab etmiş ve -o mecliste hazır bulunanların beyanlarına gredaha bu karşılaşmada "fenafişseyh" (şeyhinde yok olma) makamına ulaşmıştır. Abdurrahim Reyhan Hazretleri Dede Paşa Hazretleri'nin 1972 yılında kendisini "zikir tacı ile talandırması" ve kendisine "ihvanlara teveccüh yapma emrini vermesi" suretiyle irşad halifesi olmuştur. şeyh Efendisi Musa Baştürk Hazretleri'nin 4 Eylül 1973 tarihinde dar-l bekaya (sonsuzluk yurduna) irtihalleri üzerine, yurt içinde ve yurt dışında Nakşibendî Tarikatı Hâlidî Kolu'nun dördüncü şeyhi olarak irşad faaliyetlerini yürütmeye başlamıştır.

nce Keleric'te ve sonra Erzincan'da birer dergâh inşa eden Abdurrahim Reyhan Hazretleri manevî bir işaretle 1986 yılında İstanbul'a göç etmiştir. Tasarruf ve irşad gücünün etkisiyle kısa sürede ihvan sayısı oldukça artmış, buna paralel olarak İstanbul ve Ankara başta olmak üzere Türkiye'nin hemen hemen bütün şehirleri ile Avrupa'nın birçok ülkesinde dergâhlar açılmıştır. Abdurrahim Reyhan

Hazretleri buralarda kesintisiz bir şekilde sohbetlerde bulunmuş, teveccühler yapmıştır.

Ledünnî ilminden zuhur eden, ayet ve hadislerle desteklenen, kalam-ı kibarlarla da süslenerek berrak bir hâle getirilen sohbetleriyle yurt içi ve yurt dışı seyahatlerinde her seviyeden insana hak ve hakikat ölçülerini anlatıp, istikamet gösterme görevini her zaman ve şartta yerine getirmiştir. Çoğunlukla dedesinin ihvanı olan Salih Baba isimli âşığın şiirlerinden hareket ederek geliştirdiği sohbetlerinde aşkı, tevazuyu ve nihayet mahviyeti ön plana çıkarmıştır. Sohbetlerinin büyük bir bölümünde herkesin anlayabileceği sade bir dil kullanan Abdurrahim Reyhan Hazretleri birçok kez dile getirilmeksizin gönülden sorulan sorulara cevaplar vermiştir. Keramet göstermeyi sevmedikleri hâlde, ihvanların şahit oldukları fevkalade hâller ciltleri dolduracak yoğunluktadır.

Hayatını ve mal varlığını Allah yoluna vakfeden Abdurrahim Reyhan Hazretleri irşad hizmetlerini daha etkin ve sistemli bir hâle getirmek amacıyla Reyhan Vakfî'nı kurdurmuş ve tasavvuf eğitimi dışında ihtiyaç sahiplerine hiçbir menfaat gözetmeksizin sadece Allah rızası karşılığında yardımlarda bulunulmasına vesile olmuştur. Hayatının sonlarına doğru pek çok hastalıktan muzdarib olmasına rağmen yurt içi ve yurt dışı seyahatleriyle sevenlerini irşada devam etmiştir.

Bu hizmetleri sırasında sade, gözden uzak bir hayat sürmüş ve “afat” olarak nitelediği şöhretten kaçınmıştır. Merhamet okyanusu ve zamanının “Nakşibend Hazretleri” olup sohbetlerinde sık sık tekrarladığı “kemalat keramette değil mahviyettedir” sözünün canlı bir örneğini teşkil eden Abdurrahim Reyhan Hazretleri manevî çocukları olan ihvanlarının her biriyle tek tek ilgilenir, onların üzülmelerini hiç istemez ve onların dertlerini tasarruf gücü ile kendi üzerine çekerdi. Fakirlerle, kimsesizlerle, yetimlerle, muhtaçlarla ve özellikle de öğrencilerle daha çok ilgilenirdi. Zengin ve makam sahiplerini yardıma teşvik eder, onlara tevazuyu emrederdi. Gözü yaşlı, âşik meşrepli ve tevazu sahibi ihvanları özellikle kollardı.

On binlerce müridi olmasına rağmen, her bir müridin onunla birden çok özel anısı olmuştur ki bu da Allahu Teala'nın (cc) seçkin kullarında tecelli ettirdiği bir özelliktir. Abdurrahim Reyhan Hazretleri sıhhati iyi olmadığı hâlde insanların kendi ayağına gelmelerini beklememiş, kendisine tevdi edilmiş olan irşad görevini gereği gibi yerine getirebilmek amacıyla hastalık ve fakirlik gibi çeşitli nedenlerle kendisini ziyaret etme imkânı bulamayanların ayaklarına gitmiştir. Allah yolunda hizmet edebilmek için kendisine hemen hemen hiç zaman ayırmamış, ailesini bir tarafa bırakmış, gece gündüz dersler vermiş, hatmeler yaptırmış, uzun uzun sohbetlerde bulunmuş, ihtiyaç sahipleriyle ilgilenmiş ve bu yolda sağlığını feda etmiştir. Sohbetleri sırasında kuvvetli bir aşk ve cezbe ortamı hâkim olur, gazeller okunurdu. Uygun yer ve günlerde Nakşî tarikatının en büyük ameli olan teveccühler yapardı. Onun, bir kısmı "*Gülden Bülbüllere*" ismi verilen kitaplarda kayda geçirilen sohbetlerinde tasavvufun derinlikleri ve incelikleri çok sade bir dille ve kolayca anlaşılabilir bir şekilde ihvanların gönüllerine sunulmaktaydı.

O bir taraftan Türkiye ve dünya Müslümanlarına tasavvufi hakikatleri en sağlıklı bir şekilde anlatırken, diğer taraftan da sünnete uygun hayatıyla onlara güzel bir örnek teşkil ediyordu.

İhvanlarına "kimsenin ilmi ve ameli ile kurtulamayacağını", "ibadet ve halka hizmet gibi amellerin Allah katında makbul olabilmesi için ihlaslı olmak (ilmini ve amelini Allah'tan bilmek) gerektiğini" sıkça hatırlatırdı.

Son zamanların en büyük Nakşî müşidlerinden olan Abdurrahim Reyhan Hazretleri mahviyetin zirvesi, ariflerin kutbu, gönüllerin sultanı, âşıkların sevdası, Salihlerin leylası, kâmillerin seyranı, Cenab-ı Hakk'ın ve Resulü'nün (sav) aynası idi. 25 yıllık irşad görevinden sonra 24 Ocak 1998 tarihinde Kadir Gecesi'nde İstanbul'da dar-ül bekaya hicret etti. O gün İstanbul'da, ertesi gün de Erzincan'da cenaze namazları kılındı ve muhteşem bir kalabalığın sala-

vat, tekbir ve dualarıyla Terzi Baba Mezarlığı'na defnedildi. Bilahare defnedildiği mübarek mekâna türbe yapıldı. Arkasında kendisine ait birkaç kıyafetten başka hiçbir dünya malı bırakmadı.

Onun bizzat yaptırdığı ve yapılmasına ön ayak olduğu sohbet ve toplantı mekânları olan vakıf binaları (dergâhlar) hâlen hizmet vermektedir. Allah yolunda hizmette bulunup, bunu da Allah'tan bilen her Müslüman'ın hayırla anılmasını isterdi. Allah (cc) sırrını kudsi eylesin (Âmin).

Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin Kendi Dilinden Seyr-i Süluk'u

Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin aşığıdaki kendi beyanlarından nasıl bir himmet yağmuru içinde gelişen bir seyirle kemallendirildiğı kolayca anlaşılacaktır. Biz bu üstün hâl ve seyirleri aynen nakledip satıra dökmekle yetiniyoruz:

Annem çok kuvvetli rabıta sahibi idi. Her gözünü yumušta dedem(Muhammed Beşir Efendi Hazretleri)le görüşürmüş. Bize hamile iken çok hikmetli rüyalar görmüş. Mesela bir rüyasında melekler tarafından yerden göğe kadar kurulan bir merdivenden çıkarılarak bütün semavat âlemi ve cennetler gezdirilmiş ve kendisine “Bu iltifatlar karnınızda taşıdığınız çocuk dolayısıyla melaike-i kiramin size ikramlarıdır” denilmiştir.

Ben Paşa Hazretleri'nden ders aldıktan bir müddet sonra, annem yine siyahlar giyinen uzun boylu ve vakur bir zatın boz renkli atını duvardan içeri atlatıp beni kucaklayarak terkisine aldığıını, sonra atını duvardan dışarıya atlatıp götürdüğünü görmüş ve bu hadiseden korkup endişeye düşmesi üzerine hafiften bir sedanın:

- Korkma! O Hızır Aleyhisselamdır. Oğlunu hediyesi ile beraber getirecektir, görülmemiş bir post ile birlikte iade edecektir.

demesi üzerine sakinleşmiştir.

Babam annemden bu rüya ve hâlleri kimseye anlatmamasını istemiş. Beş erkek ve ikisi kız olmak üzere yedi evlat sahibi olan babam en çok bizi severdi. Bizi okutmayı, zahiri ilim sahibi yapmayı çok isterdi. Ama ömrü buna vefa etmedi.

Kendimi bilmeye başladığım yıllarda içimde öyle bir his vardı ki, sanki daha önce büyümüş, her şeyi görüp öğrenmiş, sonra tekrar küçülmüştüm.

İçimde bir mürşidin kudsiyyetini idrak eden, onun sevgisini, aşkını, hasretini duyan bir cihet, böyle bir his vardı. Dedemin zama-

nına yetişememiş olmama çok üzülür, ağlardım. Sanki dedemin büyüklüğünü, makamının kudsiyetini, kemalatını tamamen müşahede etmişim gibi ona âşıktım, yangındım. Ona ulaşamamaktan üzgün ve bitkindim.

On dört yaşında iken babam vefat etmişti. Bu yaşlarda Hacı Abdurrahman Efendi'den ders aldım. Bu zat zamanının meşhur âlim ve meşayihi idi. Bunu inkâr etmemekle beraber, kendisine tam bir bağlılığım da oldu diyemem. Yani dedeme olan hasretimi, içimdeki boşluğu gideremedi.

Paşa Hazretleri ile hiç görüşmeden önce bir rüya görmüştük. Rüyamda Hacı Abdurrahman Efendi'nin bağıni ihvanlardan safderun, tevekkel birisi bekliyormuş. O bağa gidiyorum. Bekçi bize üzüm yememizi teklif ediyor. Bağa giriyorum ki üzüm çubukları yapraklarını tamamen dökmüş, üzüm çoksa da çamurlu ve çürümüş hâlde, yenebilecek durumda olanını bulmak imkânsız.

- Artık bağlar bozulmuş, yenecek üzüm kalmamış!

diyorum. Bu esnada birden yanımda görünen babam elimden tutup beni Abdurrahman Efendi'nin bağından çıkarıp dedemin bağına götürerek buyuruyor:

- Oğlum, sana yalan söylüyorlar. Kim demiş bu bağ bozulmuş diye?

Bir de bakıyorum ki her taraf yemyeşil, ter ü taze duruyor. Zümrüt gibi, çiğdem gibi seyrek yeşil yapraklar arasında taptaze, olgun ve sıhhatli üzümler görülüyor. Babam diyor ki:

- Hani bağlar bozulmuş, yenecek üzüm kalmamış diyordun! Bak dedenin bağında istediğinden âla ve ihtiyacından fazla üzüm var.

Bundan sonra babamın felaketten (deprem) sonra yaptırdığı evine gidiyoruz. Evde Paşa Hazretleri ile babamı görüyorum. Gürleyen sesini duyup kelimelerini anladığım dedemi ise göremiyorum.

Böylece, nisbetin devamına işaret eden üzümle ilgili rüya ve hâllerin görünmesi başlayıp çok kereler ayrı ayrı şekillerde devam ediyor.

Bu arada, babamın vefatında bir akşam evimize kısa bir tâziye ziyaretinde bulunan ve daha sonra bir daha görmediğim Dede Paşa Hazretleri'nin çok büyük bir zat olduğu, tevazuu, kemalatı, sohbetleri, beyitleri, aşkı, muhabbeti bütün ihvanlar ve büyüklerimiz arasında söylenir, tekrarlanır olmuştı. Kendisine içimde bir sevgi belirmekle beraber, müşid olduğu ve inabe verdiği hususlarında kesin bir bilgim yok idi.

1957 senesinin sonbahar aylarında bir rüya gördüm. Rüyamda Haydarpaşa İskelesi'nden bir vapura koyun doldurmuşuz. Bunların sevk ve idaresi Dede Paşa Hazretleri'ne aitmiş. Bu koyunların boy-ları, renkleri, giyimleri ve güzellikleri bir çırpıda değişiyor ve koyunlar tepeden tırnağa bembeyaz elbiseler giymiş, adedi belirsiz nur gibi, huri gibi birer kız hâline geliyorlar. Bunları Paşa Hazretleri ile birlikte Karaköy tarafına getirdik. Paşa Hazretleri orada emretti ki:

- Şimdi bunları Galata Köprüsü'nden Eminönü tarafına geçireceğiz. Ben önden yürüyüp onları çağıracağım. Onlar peşimden gelecekler. Sen geride kalanları toparla getir.

Yürüyoruz. Galata Köprüsü dolu doluya! Paşa Hazretleri'yle aramızdakiler bazen bembeyaz renkte bir koyun sürüsü, bazen beyaz giysiler içinde huri gibi, melek gibi munis, güzel kızlar şeklinde görünüyorlar. Böylece Eminönü tarafına geçtik. Ben de uyandım. Uyanır uyanmaz Paşa Hazretleri'ne bir gönlüm aktı, bir muhabbet duydum ki hemen gidip kendisine kavuşmak arzusu içimde dayanılmaz bir his hâlinde belirdi. Yani öteden beri dedeme duyduğum sevgi, aşk, muhabbet, iştıyak aynen bu tarafa çevrildi. Fakat bu dayanılmaz arzuyu çeşitli sebepler ve mecburiyetler dolayısıyla üç ay gizlemek zorunda kaldık.

Aradan üç ay geçtikten sonra bir gün işittik ki Dede Paşa Hazretleri Erzincan'a gelmiş ve bizim bulunduğumuz yeri teşrif etmek üzere imiş. Bu haberi duyunca elimdeki çay bardağını tutamaz oldum. Rahatsızlandığımı beyan ederek meclisten ayrıldım. Ne olduğunu kelimelerle anlatamayacağım bir hâl ile evimize koştum. Evin içine girmedim. Merek dediğimiz, hayvanlarımızın otunu, samanını, yemini koyduğumuz yere kendimi attım. Orada tepindim, çarpındım, yuvarlandım, ağladım, haykırdım, sızlandım. Üstüm, başım,

elim, yüzüm ot, saman ve toza bulanmıştı. Ama biraz sakinleşmiş, durulmuştum. Kalktım, stm başımı çırpıp fıraladım. Elimi, yüzümü yıkadım. Bir abdest tazeledim. Yavaş yavaş biraz önce ayrıldığım ve şimdi Paşa Hazretleri'nin bulunduğu Muharrem Efendi'nin evine gittim. Heyecanım hâlen geçmemiş olmakla beraber şuurum biraz yerine gelmişti.

Haşa, bir bilgim olduğundan değil, sanki birisi bana tarif etmiş gibi Paşa Hazretleri'nin bulunduğu odaya girmeden  İhlas bir Ftiha okudum. nce Peygamber Efendimiz'in, sonra sırası ile şh-ı Nakşibendî Hazretleri'nin ve pirlarimizin ruhuna hediye ettim ve yavaş yavaş Paşa Hazretleri'nin bulunduğu odanın kapısını araladım. Bir ayağımı içeri attım. Diğer ayağım henüz dışarda iken, boyu beş metreden fazla olan odanın kible tarafındaki peykenin üzerinde oturan Paşa Hazretleri'ni görür görmez oracığa, kapı aralığına düşüp bayılmışım. Daha gerisini hatırlamıyorum. O zaman Paşa Hazretleri beni bizzat kucaklayıp kaldırmış, odaya almış. Bir süre sonra gözümü açtığımda ilk defa bedenen Paşa Hazretleri'nin huzurunda idim. Mübarek iki bardak çay getirtmiş. Birisi kendisi, biri de benim için. şekerini bizzat karıştırarak, bir annenin evladına, çocuğuna içirdiği gibi çayımı mübarek elleri ile bana içirdi. Bu arada Paşa Hazretleri'nin elbiseleri, oda, bardak, kaşık, her şey gayet açık bir lisanla zikre başladılar. Bunu apaçık görüyor ve duyuyordum. Orada tekrar kendimden geçtim. Yatsıya kadar bir kendime gelip bir geçiyordum. Nihayet yatsı namazı kılındı, hatme okundu, dersimizi aldık ve evimize döndük.

Boy abdestini alıp tövbe namazına durduk. Sağ tarafımdaki duvara yaslanmak istemişim. Birden duvar ortadan kalktı. Orada Paşa Hazretleri'nin olduğunu hissettim. Sonra nurdan vücudunu gördüm. Bizim de vücudumuz nura nur oldu. Ortada vücud, ceset, madde diye bir şey kalmadı. Her yer, her şey nur oldu. Nur içinde kaybolduk. Bu durumda nasıl oldu bilmiyorum, namazda ne okudum, eksik mi fazla mı okudum bilmiyorum. Tövbe namazımı Paşa Hazretleri ile birlikte kıldık. Sonra yatağa doğru yöneldim. Başım batıya, yüzüm kibleye gelmek üzere yatağa girdim. Ama hemen uzanmadım. Heyecan ve şaşkınlığın verdiği zorlukla her gün yatmadan önce

okuma itiyadında olduğum üç İhlas bir Fâtihayı okudum. Bir de baktım ki Paşa Hazretleri yine duvardan zuhur etti. Fakat görünüşü zahirde bildiğimiz bir görünüş değil. Bütün vücudu değil yalnız omuzdan yukarısı görünüyor ama o mübarek azametli sakallarının her bir telinden hâsıl olan ziyâ ayın, güneşin ışığını kapatacak kadar parlak. Bir türlü yatamıyorum, yatsam uyuyamıyorum. Gözümü kapatsam da açsam da aynı nurdan cemali görüyorum.

O geceden sonra bir yıl süre ile nerede olursam olayım, gözümü kapatır kapatmaz Paşa Hazretleri o manevî vücudu ile, güzelliği, haşmeti ve heybeti ile hep karşımda.

Paşa Hazretleri'nden ders aldıktan hemen sonra şöyle bir rüya görüyorum: Dedem, Paşa Hazretleri ve babam üçü bir arada bulunmakta iken dedem bize hitap ediyor ve:

- Yavrum, bizi hayatta iken görmediğine niçin bu kadar üzülüyorsun! Bak, Dede Paşa hayatta. Onu görmüş olmanın bizi görmekten hiçbir farkı yoktur. Buna inan ve artık üzülmeyi bırak.

diyerek bağlanacağımız kapıyı bize açıkça işaret ediyor.

Üzüm ve bağ ile, nisbet ile ilgili bir müşahedemiz de şöyle cereyan etti: Dedemin veya Paşa Hazretleri'nin olan büyük bir üzüm bağı oluyor. Bu bağda büyük bir çadır kurulmuş. Bu Paşa Hazretleri'ne ait barigâh (çadır). Çadırın içerisinde mekânı, makamı varmış, orada yatar kalkarmış. Ziyarete gittim ki çadırın önünde bir aslan var. O aslan ağzını açtığı zaman değil bir insan, bir köyü, bir kasabayı bile yutacak cesamette. Mübarek Paşa Hazretleri bana buyuruyor ki:

- Bağdan üzüm al, ye!

Ben de:

- Efendim, nasıl üzüm alayım! Bu aslan hemen insanı yutar.

diyorum. Bu sefer buyuruyor ki:

- Bizden gafil olursan o aslan seni yutar. Bizden gafil olmazsan da bir şey yapamaz.

Hâl olarak mahede ettiğimiz bu lemdaki aslan nefsi emma-remiz, üzüm de Paa Hazretleri'nin nisbetine iarettir.

Geceleri hi uyuyamıyorum. Ama sabahleyin bütün gece uyumu gibi din kalkıyorum. Mübareğe yle gönlüm aktı ki ne mal ne i ne hayat, hibir Şeyin nemi yok. Tek arzum onu görmek ve onunla olmak.

Bir seneden sonra baka Şeyler baladı. Gözümün önüne siyah zemin zerine Peygamber Efendim'in ismi Őerifleri yazılı büyük büyük levhalar getirmeye baladılar. Bu levhalardan da kuvvetli bir nur nerolmakta ve bizi ihata etmekte idi. Bu nur ihatasında vücudumuz ortadan kayboluyor, nura gark oluyorduk. Bir zaman da böyle devam etti. Daha sonra, bir süre de bize kabristanları gezdirdiler. Pr-i TĞi Hazretleri'nin Gavs-ı zm (Hazretleri'nin), Abdulkdir Geylanî ile Őh-ı Nakıbend Hazretleri'nin bir arada gösterilen kabri Şeriflerini ziyaret ettirdiler.

Bunlar olup biterken ne uyku hlindeyim ne de uyanık durumdayım. Tarif edilemeyen, ikisinin ortası bir hldeyim. Sonra sabahtan akama, akamdan sabaha kadar uyusam, hi uyumamı gibi abdestime sahip oluyorum. Bu arada Paa Hazretleri bizim tahsilimiz iin binbaı rütbesinde, sıhhatli, aslan gibi bir hoca tahsis buyurdu. Bana Arab ve Fris dersleri ile ledünnî ilmini okutturdu.

Efendim, böyle bir yanda kabristan ziyaretleri, bir yandan Peygamber Efendimiz'in isimlerini nur Şeklinde aksettiren levhalar. Arab, Fris, ledünnî dersleri ile megul olup giderken, öyle bir hâl oldu ki Allah'ı grecekmim gibi bir his, bir bekleyi iine girdim ve -haa, haa estağfurullah- bütün bunların hlıkı, yaratıcısı Paa Hazretleri imi gibi geldi. Kendilerine buna göre bir sevgi, bir hayranlık, bir bağlılık ve huu duyduk.

Peygamber Efendimiz'in ismi Őerifleri yazılı levhaları uzun süre seyredip onların nuru ile ihata olmamız sonunda, Peygamber Efendimiz'e de bir yaknlığımız oldu, sevgimiz arttı, ondan da istidat talep edebilir olduk.

Neticede yle bir an geldi ki her an Allah'ı grecekmim gibi bir his iimi doldurdu.

Bir kuşluk vakti evimizde yalnızdım. Yüzüm Erzincan'a dönük olarak oturuyorum. Her an biri gelecekmiş, ilk seste, ilk harekette Allah'ı görecekmişim gibi kesin bir kanaat içinde o ânı bekliyorum. Bir anda altı cihet lafza-i celalle doldu. Bunlardan hâsıl olan nurun içinde kaldım. Vücudum yok oldu. Lafza-i celaller de yok oldu. Bu nur deryasında ne kadar kaldım bilemiyorum.

Bu arada Paşa Hazretleri ile sayısız defalar bir araya geldik. Hatta bir defasında, uyku ile uyanıklık arasında iken Paşa Hazretleri geldi. Ön iki dişini tepemden başıma geçirdi. Vücudum yok oldu, Paşa Hazretleri de yok oldu. Artık biz Paşa Hazretleri olmuştuk. Paşa Hazretleri ile buna mümasil (benzer) pek çok beraberliklerimiz oldu.

Bir gece yatsı namazından sonra yatağa girdim. Henüz uyumamıştım. Birden hayretle müşahede ettim ki etrafımdaki her şey, bütün eşya, mekân Allah'ı zikrediyor. Bütün dünya bir levha hâlinde önüme getirildi. Dağlar, sular, denizler, ağaçlar, bütün canlı ve cansız mevcudat açık bir lisanla Allah'ı zikrediyor. Bu arada bizim vücudumuz da o kadar büyüyor ki bir vehme, bir korkuya düşüyorum ve derhâl mübarek Paşa Hazretleri'nin velayetine sığınıyorum. Bizim bulunduğumuz yerin karşısına düşen dağda bir şelale vardır. Şelaleden akan su bir dere oluşturarak bize doğru akar. Açık şuuru-muzla müşahede ediyoruz ki Paşa Hazretleri'nin vücudu o dere yatağından çıkıyor, Erzincan ovasını, memleketi, bütün dünyayı dolduruyor, ihata ediyor ve büyüye büyüye bize doğru geliyor. Tam bize temas edince bizim vücudumuza geçiyor ve kayboluyor. Neden sonra kendimize geliyoruz.

Bir gün öğle ile ikindi arası, Hanzar köyündeki Ekrem Ocaklı Bey'in konağında idik. Paşa Hazretleri başına bir çeşit hâller gelen bir kişi ile meşgul bulunuyor ve bu arada bir somyanın üzerinde oturuyordu. Vücudu birden öyle büyüdü ki iki kaşının arasındaki mesafe mağrib ve maşrik'ı (batıyı ve doğuyu) yuttu. Bu mesafeyi görmek, idrak etmek imkânsız. Bunu apaçık, bu zahir gözümüzle gördük.

Bunların hiçbirinden Paşa Hazretleri'ne bahsetmedik. Zira her şeyin ondan olduğuna, bu hâlleri onun da benimle birlikte yaşadığına

ğına, hiçbir şeyin onun bilgisi dışında cereyan etmediğine öyle itikadım vardı ki bundan kendilerine bahsetmek lüzumsuz ve abes olurdu.

Daha çok acayip şeyler gördük. Mesela bir defasında masa üstüne örtülen bir masa örtüsünün saçaklarını teşkil eden her bir ipliğin ucunda birer ağız olduğunu, bu ağızların içinde net olarak görülen dillerin devamlı olarak Allah'ı zikrettiklerini açıkça gördük. Ama bu gibi hâllere lüzumundan fazla kıymet vermedik, bunlardan asla gurur duymadık Allah'a şükür.

Paşa Hazretleri bize çok iltifat ederlerdi. Bilhassa ilk zamanlar her huzuruna çıkışında ayağa kalkarlardı. Bunu ben hiçbir zaman hazmedemez, bu gibi iltifat ve itibardan huzur duymaz, bilakis ezilir, ağlar mahvolurdum. Hatta bir defasında Erzurum'da bir evde misafir bulunuyorduk. İkinci namazı kılınacaktı. Paşa Hazretleri sırtındaki cübbeyi çıkartıp bize giydirdi, başındaki sarığı çıkarıp bizim başımıza sardı ve namazı bizim kıldırılmamızı emretti. Ben bu iltifat karşısında ezilmiş, mahcubiyetten bitkin bir hâle gelmişim. Bunu hisseden Paşa Hazretleri'nin:

- Benim efendim, neden böyle yapıyorsun? Sen bizim büyüğümüzsün!

demesi üzerine, gayr-ı ihtiyarî mübareğin yüzüne karşı:

- Etme, etme, etme!

diye bağırılmışım. Bunun üzerine namazı kendileri kıldırıldılar. Bu hadisede bize manevî bir terbiye vermenin, manevî bir geçitten geçirmenin gerçekleştiğini hissettim.

Bu gibi hâller pek çok defa tekrar etti. Zahirde çok hoş görünen bu hâllerin hiçbirini hiçbir yerde mevzu etmedik. Zira bu hâllerin hepsinin Paşa Hazretleri'nce lüzumlu görülen, terakkinin gereği olan lütuflar serisi olduğunu idrak ediyordum.

Bir gün, Karakaya köyünden yukarıya, dağları aşarak Veysel Karanî Hazretleri'nin dergâhına heybe ile bir emanet götürüyorum. Heybeyi sırtlayınca, Zeki isimli bir kimse arkamdan yetişip bana satışarak gitmeme mani olmaya çalışıyor. Heybeyi yere bırakıp, o şah-

sın sataşmasını bertaraf edip, onu bitap bir hâlde bırakıp yoluma devamla başlıyorum ki bu anda yeniden yetişip arkamdan bana sarılıyor. Tekrar heybeyi bırakıp, onu çığnercesine bir hırpalama ile yere serip yeniden ilerliyorum. Böyle, böyle zirveyi aştıktan sonra artık bir daha peşimden gelemeyip kayboluyor. Bu arada geçtiğim arazi, köyler ve görülen her şey altından yapılmış vaziyette. Veysel Karanî Hazretleri'nin dergâhına varıp bir de bakıyorum ki o güne kadar hiç gidip görmemiş, hiç tanımamış olduğum Aşağı Lori Köyü'nün meydanı ve Paşa Hazretleri'nin konağı. Emaneti oraya teslim ediyorum. Köy, meydan, konak ve bütün arazi altından.

Hâl olarak gayet net ve canlı gördüğüm bu zuhurattan sonra, merak ederek heybe ile geçtiğim yerleri görmek için hususi olarak yaya ve yalnız, zahirde ve bedenen gezerek tetkik ettiğimde, hâl içinde altından yapılmış olarak gördüğüm bütün arazi, köy ve çevrelerin aynen o boyut ve şekillerde fakat toprak ve taş olarak ve tabii vaziyetinde olduklarını, Paşa Hazretleri'nin köyü ile konağının da köyün ortasında ve o meydanda aynı şekilde ve surette bulunduğunu müşahede ettim.

Bir defasında Paşa Hazretleri başıma tarifi mümkün olmayan, dünyada emsali görülmemiş, kıymeti hiçbir ölçü ile ifade edilemeyen, çok parlak ziya neşreden bir taş giydirdi. Zahir de değil, rüya da değil. Ne uykudayım ne de tam uyanığım. Yarı şuurla hissediyorum. Ama bir taş giydiğime katiyetle eminim. Bu taş zikir tacı imiş. Paşa Hazretleri bana:

- Ders almak isteyip de bizi bulamayanlara, bizimle görüşünceye kadar derslerini tarif edin. Bizimle görüşme imkânını bulduklarında derslerini tazelerler.

demişti. Bu bize teveccüh yapma emri verinceye kadar devam etti. Ondan sonra bizim ders tarif ettiklerimizin derslerini tazelemek lüzumunu duymadılar.

Bir gün Erzurum'dayız. Paşa Hazretleri'nin mahdumlarından Hacı Hüsameddin Efendi bir beygire iki sepet üzüm yükleyip satışa getirmiş. Ebat olarak birbirinden hiçbir farkı olmayan bu sepetlerden biri bizim, diğeri Paşa Hazretleri'nin imiş. Yapılan tartı sonunda

Paşa Hazretleri'ne ait sepet, bizimkinden on beş kilo fazla geliyor. Bunu hayretle gören Hüsameddin Efendi dayanamayıp soruyor:

- Paşam, bu sepetler aynı büyüklükte. İçindeki üzümler de aynı bağdan toplandı. Nasıl oluyor da size ait sepet on beş kilo fazla geliyor?

Paşa Hazretleri cevap verdi:

- Arada on beş yıl var. On beş yıl sonra o sepetin ağırlığı da tamamlanacak.

Aradan yıllar geçti ve bir gün Paşa Hazretleri buyurdu ki:

- Sizin artık hilafet zamanınız geldi. Sohbet ve teveccüh yapmaya ehil oldunuz. Beş kişilik bir talip bir araya geldiğinde teveccüh yapacaksınız.

Bu kesin emri önce yalnızken şahsımıza bildirdiğinde, yukarıda bahsettiğimiz üzüm, sepet, tartı farkı hadisesinin üzerinden tam on beş sene geçmişti.

Paşam bilahare bu sohbet ve teveccüh emrini Pişkidağlı Ahmet Efendi, Muharrem Efendi, Necati Efendi ve Hacı Validemizin huzurlarında da tekrarlamış ve “İnşallah Hazret-i Pîr'in tacını başına örteceksin.” diye dualar etmiştir.

Fakat ben o günlerde sıkılarak, utanarak düşünürdüm: Büyük hizmetler yapmış biri değildim. Esaslı bir bilgim, tahsilim yoktu. Bu durumda hiçbir şey istemeğe, beklemeğe hakkım, yüzüm olamazdı. Ümit dahi etmiyordum. Paşa Hazretleri'nin aciz bir hizmetkârı olmak, ümit ve temenni edebileceğim en son, en yüksek merteye idi.

Fakat her şeye rağmen, teveccüh tarifesi elimize verilmiş ve derhâl bir nüsha yazdırıp, getirmemiz emrolunmuştu. Emre itaatsizlik edilemezdi. Derhâl gidip 24 saat içinde, tarifenin bir kopyasını yazdırdım ve aslını getirip iade ettim. Ama içim bir türlü rahat olmuyor, gösterilen lütfu kendimi hiçbir şekilde layık göremekten, verilecek vazifelerin ifasında muvaffak olamamak korkusundan dolayı huzursuz oluyordum. O güne kadar dinleyebildiğimiz sohbetlerden ve Reşahat kitabından okuyabildiğimiz kadarından edindiğimiz bilgiye göre tasavvuf yolundaki taliplere pek çok hizmetler dü-şüyor, bir hayli meşakkatin çekilmesi gerekiyor. Biz ise ne hizmet

ettik ne meşakkat gördük ne letâif çektik. Sadece bin tesbihlik bir ders verdiler. Bilahare “Onu da çekme, kazaya kalsın. Sen işinle meşgul ol.” buyurdular. Hâlbuki etrafımızda pek çok âlimler, tahsil-liler, hizmeti geçmişler ve letaif çekenler vardı. Onlar dururken bu kadar büyük bir vazifenin şahsımıza tevcih edilmesi bir nimet midir, yoksa bir mihnet midir karar veremiyor, başaramamak korkusu ile Paşam Hazretleri’ne iltica ediyor, yalvarıyordum.

Bu hisler içinde bocalayıp, yakardığım bir sırada Paşa Hazretleri’nin odasında baş başa yalnız bulunuyorduk. Teveccüh tarifesini kendilerine sunmuştum. Kitabı elimden aldı. Sağ tarafındaki yastığın üzerine koydu. Ben önünde çöktüm. Beni affetmesi için derunumdan yalvarmaya devam ediyordum. O mübarek gözlerini gözlerime dikerek:

- Benim Efendim, neden bu kadar korkuyor, çekiniyorsun? Ben de senin gibiyim. Ben de aldığım bir emri ifa ediyorum. Bu vazifenin sana tevcihi Hazret-i Pîr(Muhammed Beşir Efendi Hazretleri)’in emridir. Bu hizmeti, bu nimeti veren sana onun kolaylığını da verecektir şüphesiz!

dedikten sonra beni ikna ve tatmin etmek için şu izahatı lütfetti:

- Efendim, halife üç yönden gelir. Birincide insanın zahir ilmi olur. Tarikatın rüknünü, adabını öğrenir, anlar. Ona zahirden emir verirler, “sen halifesin” derler. İkinci şekilde insan sofu meşrep olur. Zikir ve ameli ile temayüz eder, çok emeği geçer, bir âlim olur. İlmi ile amel eder. Böylece geçen emeği ve ibadeti karşılığında ve tarikatın rükün ve adabını da anlamış olması kaydı ile yine zahiren hilafet emri verilir. Üçüncüsü ise kişi âşık meşrep olur. Bunun ne ilmine bakarlar ne de ameline. Bunların vazife emri ise maneviyattan, bizzat Resulullah Efendimiz’den gelir.

Bunları duyunca bizi öyle bir cezbe almış ki kendimize hâkim olmamız imkânsız. Yaptığımız vücut hareketleri ve çırpınmalarla çıkardığımız ses ve odada husule getirdiğimiz sarsıntı dışarıda bulunan Hacı Validemizi hayret ve dehşete düşürmüş. Bu hâl ne kadar sürmüş, daha neler olmuş, gerisini hatırlamıyorum.

Bir gün öğle vakti Paşa Hazretleri'ni ziyaret için hane-i saadetlerine gittim. Giderken içimde huşu ile karışık bir korku, bir çekingenlik vardı. Yanımda Ahmet Efendi (Pişkidağlı), Muharrem Efendi (Efe) gibi bir büyüğüm olsa idi onlardan cesaret alabilirdim. Olmuyunca tek başıma içimi bir korku kapladı. Kapı önünde kararsız dolandım durdum. Sonra öğle ezanı okundu. Çarşı Camii'ne gidip öğle namazını kıldım. Camiye gitmekteki bir gayem de benimle Paşa Hazretleri'ni ziyarete gelecek birilerini bulmaktı. Namazdan sonra etrafa bakındım, ama aradığım gibi birine rastlayamadım. Çarnaçar (ister istemez), üzgün ve korkak bir vaziyette evin yolunu tuttum. O Şah'ı rahatsız etmek, incitmek, uykuda ise uyandırmak endişe ve korkusu ile birkaç defa kapı önüne geldim, geri çekildim, dolandım, bekledim. Ne kapıyı vurabiliyorum ne bırakıp gidebiliyorum. Üçüncü defa kapı önüne geldiğimde, birden kapı açıldı ve Paşa Hazretleri ile yüz yüze geldik. Ben büyük bir suçluluk hissi içinde boynumu büküp öylece kaldım. Mübarek o zaman boynuma sarıldı, elimden tuttu ve:

- Yavrum, Yavrum! Neden çekingen davranıyorsun? Sen ne zaman gelirsen gel. Bu kapı sana daima açıktır.

diyerek beni içeri aldı. O da namazı yeni kılmış, ama henüz yemeğini yememiş. Hacı Validemiz yemek getirdi, masaya koydu. Mübarek somyada oturuyor. Masayı ve yemeği önüne getirdik. Hacı Valide bana da bir sandalye verdi, oturup birlikte yememizi söyledi. Paşa Hazretleri'nin huzurunda, onunla birlikte yemek yemek benim ne haddime! Buna nasıl cesaret ederim? Hacı Anne beni ısrarla sandalyeye oturttu. Ama yemeğe uzanmaksa aklımın ucundan bile geçmiyor. Hacı Anne yememiz için devamlı ısrar ediyor. Ama mübarek Paşa Hazretleri'nin hiç aldıracağı yok. Öyle bir azametli ki beşeriyeti ortadan kalkmış, tarif edilmez bir heybet belirmiş. Valide tekrar ısrar edince Paşa Hazretleri'nin Valide'ye:

- Canım, ne ısrar edip duruyorsun? Kendi hâline bırak!

demesi üzerine ben sanki ağaç yıkılır gibi sandalyeden aşağı devrildim. Gözlerimden yaşlar boşandı, ağladım, üzüldüm. Çünkü bütün bunlara ben sebep olmuştum. Biraz sonra Salim Efendi geldi. Onun

içeri girmesi ile Paşam Hazretleri'ndeki o azamet gitti, heyet-i asliyesine rücu etti. Biz de bu suretle selamete çıkmış olduk. Paşa Hazretleri Valide'ye seslenip;

- Bak, şimdi bunlara bak. Buraya yemek ilave et de yesinler. dedi.

Bir gün ikinci namazından çıkmıştık. Paşa Hazretleri bana Pîr-i Sâmi Hazretleri'nin ve Beşir Efendi Hazretleri'nin türbe-i şeriflerini ziyarete gideceğini bildirip benim de birlikte gitmek isteyip istemediğimi sordu. Boynumuzu bükerek kabulümüzü ima ettik. Pîr-i Sâmi Hazretleri'nin kabri şerifine yaklaştığımızda Paşa Hazretleri önce kabre doğru ağır ağır, dura dura ilerliyor. Biz de arkasından onu takip ediyoruz. Önce mezarı aşağıdan ta'zim ile ziyaret etti. Sonra kancalı zincirini açıp kabrin üzerine çıktı, ayaklık kısmına gelip oturdu. Biz biraz geride, ayakta durarak olanları takip ediyorduk. Biraz sonra ben de başımı mezar taşına koydum. O anda Paşa Hazretleri'nin cemali beni ihata etti. Başımın göğe değdiğini, cemel sıfatının bütün âlemi kapladığını açık gözle aynen müşahede ettim.

Bunlara mümasil (benzer) çok çeşitli hâl ve zuhuratlarla dolu olan uzun bir süre fenafişşeyh hâli ve onun mestliği devam etti. Üzerimizde en fazla tesiri olan ve diğerlerine göre çok daha uzun süre devam eden de fenafişşeyh hâli oldu.

Fenafirresul hâli, âlemi çok az sürdü. Bu dönemde kendi vücudumuz Peygamber Efendimiz'in vücudu olmuş gibi, azalarım onun azaları imiş gibi hâller içinde ve Paşam Hazretleri'ne olan hudutsuz sevgim bu defa Peygamber Efendimiz'e intikal etmiş vaziyette devam etti. Resulullah Efendim'izin nuru da daima tecelli edip bizi ihata eder vaziyette idi. Böyle olunca, yani nur tecelli edince, görenin de görülenin de, sair eşya ve mevcudatın da cismi kalmıyor.

Daha sonra yeni bir dönem başlıyor... Boğum boğum, salkım salkım, deste deste rengârenk mercanlar görüyoruz. Bu mercanlardan hâsıl olan nur deryâsında kayboluyoruz. Sonra incecik, sayısız renkte, pırıl pırıl ipek kordelalar bütün afaki ihata ediyor. Her rengin nuru ayrı ayrı müşahede edilebiliyor. Deste deste ipek kumaşlar ve her kumaşın ayrı renkteki sayısız nurundan hâsıl olan bir nur kümesi içerisinde yok olma hâli tecelli ediyor. O nur mekânı, vücudumuzu

ihata edip kendi akisleri içinde kaybediyor. Sekir leminde zaman zaman çeşitli nur tecellileri görünüp kayboluyor.

Birkaç defa da hitap işittik. Hepsini de Paşa Hazretleri'nin sesi ile "Abdurrahim, Abdurrahim, Abdurrahim" diyen, beşer sesi ile mukayese edilemeyen, çok yüksek tonajlı sesler idi. Gürleyen bu seslerin tesirini tarif etmek mümkün değil.

Bir defasında da orta irilikte bir mandanın sadece gözleri koca bir âlem oldu. Cenab-ı Hakk'ın kudreti o gözlerden tecelli etti. Ayrıca bir saman pnden, bir ağaçtan azamet ve kudretin tecellisini aşikare gördüm. Bunlar rüya değil apaçık grdgm hâller.

Bazen yle bir tecelli oluyordu ki nazar edilen kimsede bir, iki, bazen  gün cezbe ve sekir hâli devam ediyordu. Bazen de o nazara dokunduğu kimselerin temizlenip, affa uğradıklarını müşahede ediyordum. Bu hâller de her zaman değil, ara sıra belirip yine kayboluyordu.

Erzincan ovasında, bizim Keleriç köyünün kıblesinde bir şihli köyü var. Bir gün bizim köyden bu şihli köyüne geecekmişiz. Bu köye dibi bucağı olmayan öyle büyük bir nehir akıyormuş ki bu nehre düşen veya akıntısına kapılan mutlaka boğulup kaybolurmuş. Nehrin kıyısında tanıdığımız ve tanımadığımız pek çok kimse birikmiş, karşıya geçmek istiyorlar. Fakat hiçbiri buna muvaffak olamıyor. Bu sırada Paşa Hazretleri bize buyuruyor ki:

- Ben bu nehrin karşısına geçeceğim. Sen de izime basacaksın. Eğer aynen izime basarsan, beraberce geçeriz. İzimi saptırırsan suya kapılırsın.

Onun geçtiği yerlerden izine basarak sahile çıktım elhamdülillah.

şimdi hatırladığım bir hâl daha var ki şuurlu bir hâl içinde, aşikare, zahiren aynen yaşanmış gibi idi. Karşımda yle yüksek bir dağ görüyorum ki dimdik yamaçlarının ortasında sivrilmiş, üzerinde bir tek p, bir kıl dahi yok, çırılçıplak. Dağın etekleri ise insanı yutuverecek görünümde büyük bir bataklık. Bu yüksek, çıplak ve yalçın dağa çıkmak mecburiyeti varmış. Koca dağı kucaklayıp kavrayabildim. Tırmana tırmana zirvesine çıkıp inmeyi başardım. Sonra

o dağ bir kız oldu. Paşa Hazretleri “Bu kız sultanlığa işarettir.” buyurmuştur.

Bunlara benzeyen ve benzemeyen birçok hâller tecelli etti, çok zevkli hâller!

Sekir hâlimden fariğ olunca bir kısmını seşemiyorum. Özü ru-huma aksetmiş, tadı damağımda, özelliği ve güzelliği içime sinmiş olan bu hadiselerin bir kısmını tam bir düzen içerisinde ayırt edemiyorum veya hatırıma getiremiyorum.

İşte böyle yıllar boyu Paşa Hazretleri bu acize defalarca gözümüz ve şuurumuz açık olarak o mübarek cemel sıfatını da göstermiştir, celal sıfatını da... Celal sıfatına insanın bin tane yüreği olsa dayanmaz. Cemal sıfatı ise, artık ne bileyim! Ne doymak mümkün ne tariflere sığar.

şimdi bunlar geldi, geçti. Çok gerilerde kaldı. Ama şimdi biz ne durumdayız efendim? Her türlü hatadan, gururdan, benlikten Allah’a sığınırım. Ne ilmimiz ne amelimiz ne de hizmetimiz itibariyle bir kıymetimiz yok. Ama ne yapalım, bir emirdir verilmiş. İhsanlarına şükür. Amelim havf ü recâ, makamım da (Salih Baba’nın deyimi ile) “şems-i Hudâ zerresiyem.” Yani işim korkmak, yalvarmak. Bütün ihvan için korkmak, onların havfini çekmek, onlar için kaygılanmak, onlar için yalvarmak. Makamım ise kâinatta bir zerre.

Cenab-ı Hakk cümlemizi Habib’ine bağışlayıp rızasına muvafık ve mutabık eylesin. Cümlemizin elini şeyhimizin eteğinden kesmesin (Âmin).

Gülden Bülbüllere Kitaplarında Tasarruf ve Keramet Sohbetleri

Gülden Bülbüllere 1

Hakiki Mürşid mütevazıdır. Şöhretten kaçınır. Keramete ne kadar az başvuruyorsa o ölçüde büyük mürşittir. Menfaat beklemez. O'na hizmet eden kazanır.

“Benim ümmetimin velileri Benî İsrail’in peygamberleri derecesindedir.” Hz. İsa sözleri ve nefesi ile ölüleri diriltmiş. (Ölülere) “kalk” dediği zaman diriliyor. Hz. İsa Benî İsrail peygamberlerinden. Ümmet-i Muhammed’in velileri de onun derecesindedir. Peygamberin mucizeleri aşikâr oldu. Velilerin kerametleri gizli kalır. Evliyaullah kerametlerini ancak emirle işlerler. Emirlerini kim verir? Resulullah Efendim’iz verir.

Keramet deyince bir tasarruf vardır, bir de keramet vardır. Keramet insanların gözü ile gördükleri şeydir. Beşeriyetin gücü ile yapamadıklarını Evliyaullah kerameti ile yapar. Allah’a itaatını yapan insanlarda keramet vardır. Meşayih olmak gerekmez.

Meşayih için tasarruf önemlidir. Şems yüz bin keramet gösterseydi de Mevlana yine ayılmazdı. Şems Mevlana’ya tasarruf etti, onu kendi velayetine aldı. Ona istemediği hareketleri yaptırdı. Mevlana yapmıyor. O bir alet! Ona hareketleri Şems yaptırıyor. Tasarruf budur.

Bağra Bin Bağra (Belam İbni Baura) isminde bir abid varmış, amelî çokmuş. Çok amel işlemiş, çok kerametleri varmış. Fakat imansız gitmiş. Mürşidi yokmuş. Çünkü, itimat edin, mürşidi olmayanlarda amel varlığı olur. Varlık ise şeytanî sıfattır. Ama mürşidi olan amel varlığına düşmez.

Ubeydullah Hazretleri'nin de maceraları var, hadiseleri var. Çok meşayihler tanımış, çok meşayihlere hizmet etmiş. Onlara teslim olamamış. Onlar ona tasarruf edememişler, güçleri yetmemiş. Peygamber Efendimiz Hazretleri'ni rüyasında görmüş. Dağın dibinde bütün ervah toplanmış. (Peygamber Efendimiz (sav)):

- Gel Ubeydullah. Beni sırtında şu dağın tepesine çıkar.

diye sesleniyor. Çıkarırken de:

- Ben sende bu kuvvetin olduğunu biliyordum. Ama ervahın görmesi için böyle yaptım.

diyor. Bir gece de rüyasında Şahı Nakşibendî Hazretleri'ni görüyor. Ona çok sevgi bağları ile bağlanıyor. Zahirde görmemiş. (Şahı Nakşibendî Hazretleri'nin) ona rüyasında tasarruf etmesinde, nazar etmesinde keyifyab oluyor.

Nakşibendî Efendimize gönül vermiş. Ubeydullah Hazretleri'ne Alaaddin Attar Hazretleri ve Nizamettin Hamuş Hazretleri bir türlü tasarruf edemeyince, o artık Taşkent, Semerkand, Azerbaycan, Maveraünnehr, bütün bölgeleri geziyor. (Gördüğü meşayihlerin) hiçbirisine kendisini teslim edemiyor. Ama bunlara da hizmetleri olmuş. Nihayet Nakşibendî Efendimiz'in halifelerinden olan Yakub-u Çerhî Hazretleri'nin müridlerinden birisi ile bir yerde karşılaşılıyorlar. Onu bulup bağlanıyor.

Gülden Bülbüllere 2

Hanımlar için de veliye olmak vardır, yetişirler. (Ancak) onlardan peygamber gelmediği için hanımlardan mürşid de yetişmiyor. Yetiştirici olamıyor. Nedir mesela? Hanımlar da keramete ulaşırlar. İnsanlardaki büyük mertebe “tayy-i mekân”, “gayb-ı rical” oluyor. Bu yere hanımlar ulaşabiliyorlar. Burada erkeklerden hanımların farkı ne oluyor? Hanımlar yetişiyorlar, ama yetiştirici değililer. Mürebbi olamıyorlar.

Onun için biz talip isek eğer, sayımızda (çabalarımızda) doğan gibi, sebatımızda da kelp (köpek) gibi olacağız. Bizden bu isteniliyor, başka bir şey istenilmiyor. Rüya göreyim, hâl göreyim, keramete ulaşayım... Bunlar yok. Bunlar varlık oluyor, bunlar bizi oyalıyor, yolumuzdan geri koyuyor. Bütün hizmetlerimizi öyle süratli, öyle istekli, öyle azimli yapacağız ki bu yaptığımız hizmetlerimizden de hiçbir şey beklemeyeceğiz.

Âşık imdi varlığın ver yokluğa

Bu yokluk âşıklarda olur. Âşık olmadan yokluk olmaz. Âşık olmayanın ilmi varlıktır, ameli gözünde bir varlıktır, kerameti gözünde bir varlıktır. Âşıklar ilmi de atıyor, ameli de atıyor, kerameti de istemiyor. Kerametden geçmezse âşık değildir. Âşık olmayan kerametden geçemez. Kendini ibadete verecek. Fazla ibadetle de yol alınır. Fakat aşk ile daha seri gidilir. Aşka düşer olmayanın büyük amelinden aşka düşer olanın küçük ameli (daha) makbuldür. Niçin? Aşka düşer olmayanın ameli gözüne dağlar gibi görünür de onun için. Ama aşka düşer olanın ameli gözüne görünmez. Hepsini yok eder. Neticede hakikî varlığı "O" olur.

Gülden Bülbüllere 3

Yek nazar eylese arif-i billah

Aslı kemhareyi mücevher eyler

Buyuruyor ki Allah'tan ayık olanlar bir bakışta kara taşı mücevher, altın yaparlar. Ama Evliyauallah'a Cenab-ı Hakk kerametini gizli kılmıştır.

Salihâ bir kimseye yol aldırın ihlasıdır

Biz kerameti insanlara verdik, taşa ağaca değil. Taştan ağaçtan istimdad (yardım) talep ediyorlar. Allah veriyor veya çalıya ağaca çaput bağlıyorlar, (kişinin) hastalığı geçiriyor. Burada ağaç mı geçirdi?

Cenab-ı Hakk: “Kulum nasıl zannederse ben öyle halk ederim” buyuruyor. Tabii ki onların zanları batıl, ama yine halk eden Allah. Niçin? Sadece Müslümanların Allah’ı değil, inananların Allah’ı değil, onların da Allah’ı. Onların da isteklerini Cenab-ı Allah yerine getiriyor, ama dünyada! Onların arzu ettikleri dünyadadır, ahirette yoktur.

Mürid üçe ayrılıyor: Göz müridi, gönül müridi, ruh müridi. Göz müridi kerametle geliyor. Onun sonu gelmiyor. Gönül müridi sevmiş de gelmiş. Noksanlık da görse yine ondan kopamıyor. Yine seviyor.

Sevdim seni terk eylemenin çaresi yoktur

Bizim tarikatımızda en önemli belirti (müride) ilk andan itibaren muhabbetin verilmesidir.

Bir de halvette muhabbete ulaşmakla kesrette muhabbete ulaşmak çok farklıdır. Bu hususta bir hikâye vardır. Ahmed-i Bican Efendi’nin “*Ahmediye*” isimli kitabında yazıyor: İki kardeş varmış. Birisi dağda çobanmış. Diğeri de şehrin merkezinde kundura yaparmış. Çoban dağda çobanlığını yaparken orada keramete ulaşmış. Kerametini kardeşine göstermek için sütü küleğe sağlamış, tülbende dökmüş, getirmiş kardeşine. Tülbent sütü akıtan bir bez. Kış mevsimi, hava da soğuk. Gelmiş kardeşinin yanına.

- Selamun aleykum. Kardeş, sana süt getirdim!

demiş (ve tülbentteki sütü) oraya, duvara asmış. Biraz sonra güzel bir hanım gelmiş. Kolunu döşüne getirince bileğini görmüş. Çoban bakmış, şehvet hâli belirmiş kendisinde. Oradan süt akmaya başlamış, kerameti bozulmuş. Kardeşi:

- Ne yaptın kardeş? Sütün aktı. Kendine sahip ol!

(demiş). Hanım gitmiş, süt de akıp bitmiş.

- Bak bana! Ninem de dağın başında keramete ulaşır.

demiş.

Şems o kadar ilim ve amel sahibi Mevlana'yı ne yaptı? İlmiyle insanlara sevilmiş, övülmüş, itibar kazanmış Mevlana'ya öyle hareketler yaptırdı ki... Gerçi Mevlana o hareketleri iradesi ile yapmadı. Mevlana oldu cansız bir alet. (Şems onu) yatırıyor, kaldırıyor, konuşturuyor. Tasarruf öyledir. Evliyaullah'ın tasarrufuna kapılan kişi cereyana kapılmış gibidir. Halk onu o kadar sevmişken, o kadar kıymet vermişken, halkın gözünden öyle düşürdü ki...

Cenab-ı Hakk ilminizi, bilginizi artırsın, ferasetimizi artırsın. Müslüman'ın feraseti (anlayışı) kerametten üstündür. Peygamber Efendimiz'in emri böyle.

Keramette şöhret var, şöhrette (ise) afat var. İnsan Müslümanlığını ne kadar kuvvetleştirirse o kadar ferasetli olur.

Abdülkadir Geylanî, Nakşibendî Efendimiz, Mevlâna, İmam-ı Rabbanî büyük velilerdir. Bunların veli olacakları gösterilmiş. Hareketlerinden, yaşantılarından, sözlerinden, akıllarından, kerametlerinden belli olmuş.

Nebiler mucize göstermiştir, açık olarak. Fakat velilerin kerametleri gizli kalmıştır. Çünkü keramet velayettedir. Velayet manevî bir güçtür.

Gülden Bülbüllere 4

Evliyaullah insanları iradesinden kurtarıyor. Ehl-i tasarruf bu zaten. Keramet bir şey demek değil! Önemli olan tasarruftur.

Sana keramet gösterir bir kimse, çok kerametler gösterir. Seni çocuk yerine kor. Cinciğinen, boncuğunan seni aldatmış olur.

İş odur ki senin iradeni alsın da, seni iradenden kurtarsın da, seni varlığından kurtarsın da seni nimete ulaştırsın. Tasarruf budur.

Tasarruf insanı ne yapar? Öldürür. Evliyaullah'ın manevî bir gücü var. Seni öldürür, diriltir. Ne o? Kılınç ile kesecek değil, senin başını kesecek değil bu öldürmek! Ne demektir bu?

*Hazret-i Pîrim delilimdir, halilimdir benim
Dil sarayı ravza-i beyt-i celilimdir benim
Ana teslim ettiğim nefs-i zelilimdir benim
İnkıyad ettim bıçağa, uymuşam İsmail'e*

Onun için bu tarikatların hepsi mahviyete düşüremezler. Allah korusun, ne olur düşemezlerse? Keramete ulaşırlar, keramet onları perdeler. Onlar zannederler ki kemalata ulaşırlar. Hâlbuki insanlıkta kemalat mahviyettedir, keramette değil. Keramet bir gün varlık oluyor.

Fakat mürid ile meşayihin muamelesine gelince, mesela, müridi hâlinden haberdar etmiyorlar. Meşayihin zahirdeki velayeti alınmıştır, ama (sadece) zahirde alınmış! Zahiren, yani hareketle yapacağı velayet kuvveti alınmıştır. Ama maneviyatı, onun ruhaniyeti yetkilidir. Müridine gereken hizmeti görür, ona gereken muameleyi yapar, onu her tehlikeden de kurtarır, nimetine de ulaştırır.

Tabii zamanında tasavvuf kitaplarında Abdülkadir Geylanî gibi büyük velilerin tasarrufları yazılmış. Bunlar hareketle zahirde insanlara bir şeyler göstermişler. İnsanlar şimdi istiyorlar ki bunlar da olsun! Bunlar olmaz, bu zamana göre bunlar kapanmış. Bugün fitne zamanı, şer zamanı, fesat zamanıdır. Bunlar mümkün değil! Bunları göstermek emirle olur, emirsiz olmaz.

Şeyh Efendimiz (Dede Paşa Hazretleri) öyle buyurdu: Bütün Evliyaullah'ın salahiyeti alınmış, Resulullah Efendimiz'e teslim edilmiş. Resulullah Efendimiz'den bir emir olmazsa onlar kendiliklerinden bir şey isteyemezler. Ama yalnız Evliyaullah müridine yetkilidir.

Evliyaullah'ta iki nur var: Rabita nuru bir de velayet nuru. Rabita nuru zahir, aşikâr. Rabita nuruyla zahirî olarak göstereceği herhangi bir kuvvetini, tasarrufunu veya müride yapılacak şeyleri zaman icabı şimdi kapatmışlar, kaldırmışlar. Ama velayet nuru mevcuttur. Yani yine eskisi gibi, hiç değişen bir şey yok. Ruha muamele yapılıyor.

Cenab-ı Hakk buyuruyor: “Ve lekad kerremna benî ademe (Biz insanları şerefli kıldık, kerameti verdik.)” Eğer insanlar kerametten de geçmezse keramet de onu perdeliyormuş, vuslatına setr (engel) oluyormuş.

O kerametten de geçmek için, ilimden de geçmek için, kendi varlığından da (geçmek, yani) terk-i can, terk-i cisim olmak için bir mürşide ihtiyaç varmış. Mürşidi olmayan bir insan terk-i vücud, terk-i cisim olamıyor. Çünkü bir Evliyaullah’ın velayetinde bir insan varlığını bitirmedikten sonra hakikatine ulaşamıyor.

*Oların ruhlarının yok kararı
Dolaşırlar zemîn ü asumanı
Olar bu âlemi devran ederler
Ararlar derde düşen nâ-tüvani*

Evet, onların ruhları kabirde de kapalı değildir. Çünkü onlar âlem değişiyorlar, ölmüyorlar. Hatta Evliyaullah keramet sahibi olan bir velidir. Aslında büyük veliler için keramet önemli değildir. Hakikaten öyle, (onlar) kabirde de kapalı değiller...

Mübarek Paşam Hazretleri buyurdu ki;

- Ben sizin dediğiniz insan isem beni öldükten sonra görürsünüz, anlarsınız. Öldükten sonra ve öbür âlemde beni o zaman göreceksiniz, öbür âlemde anlayacaksınız, bileceksiniz.

Gülden Bübüllere 5

Demek ki tarikatta büyük amel tevazudur.

Tarikatımızın büyük kerameti de takvadır. Hani keramet istiyorsan, takvan yok! (o zaman) takva değildir.

Takva nedir? Takva korkmak, havf etmektir, Allah havfidir. Cenab-ı Hakk “muttaki olun” buyuruyor. Muttaki olan kurtulacak,

muttaki olmayan kurtulamaz. Ama muttakinin kim olduğuna da Cenab-ı Hakk işaret veriyor. Buyuruyor ki ‘‘Sizin en çok muttaki olanınız, en çok Allah’tan korkan.’’

Demek ki tarikatımızın büyük ameli tevazudur. Ondan sonra keramet istiyorsan Allah korkusunu taşıman lazımdır.

Eğer keramet istiyorsanız, keramet de insanlarda bir varlıktır. Kerametten de geçmek lazım. Büyük keramet insanlarda Allah havfi, Resulullah’ın havfi, meşayihinin havfidir. ‘‘Acaba benim meşayihime layık olmayan bir hâlim var mı?’’, ‘‘Acaba benim yemem, içmem, almam, vermem, ibadetlerim, amelim, sözüm, hareketlerim şeyhime uyuyor mu?’’ Bak, bunun havfini ekin. İşte keramet istiyorsanız budur.

Tarikatta kemalat mahviyettir, yokluktur. Keramet kemalat değil. Kemalat yokluktur. Her kim ki yokluğa düştü, kemale ulaştı.

Åřık imdi varlığın ver yokluğa

Yokluk içinde sana varlık doğa

Allah’ın sıfatları bir kulda tecelli ederse işte kemalat budur. Ama Allah’ın sıfatları kimde tecelli eder? Mahviyete düşen, varlığından kurtulanda tecelli eder.

İlim de varlık, amel de varlık. Efendim, onun sayı (abası), ameli, neyi varsa her şeyi varlıktır. ‘‘Ben ettim, ben okudum, ben şu ameli yaptım, ben şu keramete ulaştım!’’ (Onun) sayı da varlıktır. (Mürid) bunlardan kurtulmadıktan sonra kemalata ulaşamıyor. Demek ki kemalat nerede? Mahviyette, yokluktur. En büyük kemalat mahviyettir. En büyük keramet havf, takva olmaktır. En büyük amel, bizim için tevazudur.

Seyyid Sıbgatullah Arvasi Evliyaullah’tan. Tasavvuf kitabında oyle yazıyor. Diyor ki: ‘‘Bu zamanın insanlarından tarikatı, meşayih-i, evliyai inkâr edenler eğer vakt-i saadette olsaydı, onlar nübüvete de inanmazlardı.’’

Çünkü Cenab-ı Hakk: “Ve lekad kerremna Benî Adem’e” buyuyor. Kerameti, evliyayı inkâr etmek küfürdür.

Her zaman “Bismillah destur” dersek, biz sıkıldığımızda “Bismillah meded” dediğimiz zaman o manevî el bize ulaşır. O manevî el nedir? Evliyaullah’ın batın elidir. Çünkü Evliyaullah’ta batın eli var, batın kulağı var, batın gözü var, batın dili var, batın ayağı var.

Bu batın ayağı olunca, Nakşibendî Efendim’iz Hazretleri, Havace Abdulhalık Gücdüvanî Hazretleri tayy-i mekân yapmışlar, (bu hâl) onlarda aşikâr görülmüş.

Bazıları aşikâr görülmüş. Niye görülmüş? Bu nimetin var olduğunun bilinmesi için bazen aşikâr etmişler, herkes için değil. Aslında Cenab-ı Hakk peygamberlere mucizeyi vacib kılmış, velilere kerametinin gizlenmesini de farz kılmış.

Fakat bazen tasarruflarını o kadar aşikâr etmişler ki manevî gücünü göstermişler. Nizameddin Hamuş Hazretleri Sadeddin-i Kaşgarî Hazretleri’ni halife çıkarıp irşad ettiği zaman diyor ki;

- Ya Sadeddin! Cenab-ı Hakk’tan tecelli eden celal sıfatını ben muhafaza edemedim, gizleyemedim, bunu kullandım. Bunun nedametini, mahcubiyetini dünyada da ahirette de çekerim. Sen sakın ha celal sıfatını tecelli ettiği zaman kullanma.

Muhammed Parisa Hazretleri, onda tam manasıyla kemalat mevcut olduğu hâlde, hiç kerametini göstermemiş.

Mesela Hazret-i Ömer’in (ra) -bütün ulemanın beyanıyla ve çok sahih rivayetlerle anlatıldığı gibi- ıraktaki (uzaktaki) ordu komutanı Sariye’ye hitap etmesi ve ona görünmesi var.

- Ya Sariye, ile’l cebel! [Ey Sariye! Dağa doğru (çekil)!] diyor. Sariye, Hazret-i Ömer’in el işaretini görüyor, sesini de işitiyor.

Sonra bir de Rum Kralı'ndan bir elçi gelmiş. Hazret-i Ömer'in parmakları çamurluymuş, duvar yapıyormuş. Rum kralının elçisi demiş ki:

- İşte, kralın istekleri bunlar.
- Git, o kralınıza söyle, yerinde otursun. Parmaklarımı tutar, onun gözlerini çıkarırım.

Oradan o çamurlu parmakları gitmiş, Rum Kralı'nın gözlerine batmış, gözlerini çıkarmış.

Cenab-ı Hakk: “Ve lekad kerremna Benî Ademe” ayet-i kerime-sinde buyuruyor: “Biz kerameti insanlara verdik.” Ama tasavvuf bu kerameti kemalat olarak kabul etmiyor, “kemalat mahviyettir, yokluktur” diyor. Keramet de bir varlıktır, ondan da geçmek lazımdır.

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri'nin zamanında vaktin padişahı mübareği duymuş. Cüneyd-i Bağdadî büyük bir ulema, evlad-ı Resul'denmiş ve bir tarikat reisiymiş. Ziyaretine gitmek istemiş, vezirine demiş ki:

- Vezir! Yabandan, haşarattan yabani bir hayvan tut. Onu bir gizli kaba koyup götürelim. Ona şeyh, veli diyorlar. Onu bir deneyselim bakalım, veli midir değil midir?

Vezir adamlarını göndermiş, bir kertenkele yavrusunu tutturmuş. Küçük kertenkele... Yılanı benziyor. Bir kutunun içine koydurmuş. Padişah bunu cebine koymuş, veziriyle beraber gitmişler.

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri'ne “Padişah geliyor!” demişler. O zamanın padişahları da “Ulu'l-emr” emrine göre olan padişahlardanmış. Cüneyd-i Bağdadî'yi ziyaret etmiş, görüşmüşler, oturmuşlar. Hâl hatır ettikten sonra padişah;

- Efendim, sizi bize büyük bir veli olarak tanıttılar, ziyareti-nize geldik. Ama bizim de sizin büyük bir veli olduğunuza tatmin olmamız için size bir hediye getirdik.

deyip cebinden kutuyu çıkarıyor:

- Bu kutunun içindeki hediyeıı bilersenız biz de sizin veli olduğunuza inanacağız, biz de tatmin olacağız, mutmain olacağız.

İbrahim Aleyhisselam da böyle:

- Ya Rabbi! Ben inanıyorum ki sen bu insanları öldürüp dirilteceksin. Ama nasıl dirilirler bana bir alamet göster, gözümle göreyim.

demış. Cenab-ı Hakk o zaman İbrahim Aleyhisselam'a emretmiş, dört büyük kuşun başını kesmiş. O kuşların başlarını birbirine uzak olan dağların üzerine götürmüş, koymuş. Cenab-ı Hakk'ın emri üzerine kuşların gövdelerini dibekte dövmuş, macun etmiş, birbirine katmış. Ondan sonra demiş ki "Ya İbrahim! Kuşları çağır, koşarak sana gelecekler." Kuşlara isimleri ile seslendiği zaman o macun olan etler böyle ayıklanıyor, bir şey kaynar gibi çabalayıp ayıklanıyor, canlanıyor. Her kuşun etine ayrı ayrı tüyleri takılıyor, kemikleri bütünleniyor. İskeletleri tamam oluyor, başları geliyor, takılıyor uçup gidiyorlar. Bunu görünce secdeye kapanıyor.

İşte padişah da diyor ki:

- Sizi bize büyük bir veli olarak tanıttılar. Biz de inanmamız, tatmin olmamız için size bir hediye getirdik efendim. Bunun içinde size getirdiğimiz hediyeıı bilir misiniz?

Mübarek de diyor ki:

- Padişahım, bizi öyle şeylerle meşgul etmeyin. Biz onu bilmeyi şu dervişe verdik. Bak oğlum, onun içindeki nedir?

Orada üç günlük bir müridi varmış. O da bir murakabe yapıyor, rabıta yapıyor. Gözlerini, üç beş dakika yumuyor ve açıyor:

- Efendim, âlem-i mülkü keşf-i güzar ettim, dünyayı dolandım. Bir kertenkeleyi gördüm ki yavrusunu kaybetmiş yana yana ağlıyor, arıyor. Umarım ki bu kutunun içindeki o yavrudur!

diyor.

Onun için burada "Keramet kemalat değil, kemalat mahviyettir." Tasavvuf en büyük amel (olarak) tevazuyu kabul etmiştir. Cenab-ı

Hakk: ‘‘Her kim ki Allah için alçalırsa biz onu yükseltiriz.’’ buyuruyor.

Tevazu fetheder Fettah babını

Açılmayan kapıları tevazu açar. Gidilmeyen makamlara tevazu götürür.

İbrahim Ethem padişahlığı bıraktıktan sonra halkı onu bulmuşlar, cebri götürecekler. Bir derya kenarında onu buluyorlar. Bir abası, pardösüsü üzerinde doksan tane yaması varmış. Yamanın zerine yama vurmuş. Pardssnn zerine iğne elinde bir yama dikiyor-muş. Bu vaziyette bulmuşlar. Demişler:

- Hadi, seni götüreceğiz.
- Bırakın yakamı! irkefe, dünyaya daha beni bulaştırmayın. Ben daha gelmem.

‘‘Geleceksin, gelmem’’, ‘‘götüreceğiz, gelmem’’ (derken) anlamış ki bunu cebri götürecekler. Onlara kendisini aşıkâr etmeye, velaye-tini göstermeye mecbur kalmış. ‘‘Onlara bir keramet gösterince korksunlar da cebri etmesinler.’’ demiş. İğnesini deryaya atıyor. Diyor ki:

- Bu iğnemi bulup deryadan getirirseniz ben gelirim.

Bunlar aciz kalıyor. Deryada iğne bulunur mu, insanların işi mi-dir? Diyorlar ki:

- Sen zaten gelmeyecektin. Sen bunu bize şart koşsan da yine seni götüreceğiz.

Ne diyor?

- Siz iğneyi bulamadınız, getiremediniz. Bakın, benim iğnem nasıl şimdi gelecek, izleyin.

Deryaya bir sesleniyor:

- Ey balık, Allah’ın izniyle benim iğnemi getir.

Bir balık iğne ağızında başını çıkarmış uzatıyor. Onu görüyorlar. İğneyi alıyor. Diyor ki:

- Gidin! Ben Belh padişahı iken size, insanlara emrediyordum. Şimdi maneviyat padişahı oldum, balıklar da benim emrimi tutuyorlar. Daha da gitmem!

Mevlâna'nın şu kelamı onu ifade ediyor:

Yek nazar eylese arif-i billah

Aslı kemhareyi mücevher eyler

Bu adettullah olarak hiçbir Evliyaullah'ın kara taşı mücevher, altın yaptığı cari olmamıştır. Ama bu kelamda: "Evliyaullah kararmış taşlar gibi olan kalpleri mücevher altın gibi yapar, o yetki verilmiştir." diyor.

Teveccüh olunca her bir ihvana

Mürde kalblerimiz gelirler cana

Evliyaullah ölü kalpleri diriltir. Mademki Peygamber Efendim'iz "Benim ümmetimin velileri Benî İsrail peygamberleri derecesindedir." buyurmuşsa o yetki vardır.

Benî İsrail'in peygamberlerinin derecesi nedir? Hazret-i İsa ne yapmış? Peygamberlere mucize aşıkâr olmuş, velilerin kerameti, harikuladeleri gizlenmiştir.

Hazret-i İsa ölü bir cesede üfürmüş, onu diriltmiş veyahut "kalk" demiş, o ceset kalkmış, dirilmiş. Evliyaullah'ın nefesi de, Evliyaullah'ın eli de ölü kalpleri diriltiyor.

Bir ölü kalbin dirilmesi bin değil, bir milyon cesedin dirilmesinden daha önemlidir. Çünkü kalbi dirilen, kalbi açılan bir insan "nokta-i kübra" oluyor, büyük insan oluyor. O insan bir âleme mukabil oluyor.

Gülden Bülbüllere Teveccüh Sohbetleri

Tarikatımızın en büyük ameli tevazudur. Tarikatımızın en büyük kerameti de takva, havftir. Tarikatımızın en büyük kemalatı da mahviyettir, yokluktur. Çünkü mahviyete düşmeyen kemale ulaşamıyor, kemal sahibi olamıyor. Niçin? Kemal sahibi demek Allah'ın sıfatları

ile sıfatlanmaktadır. Bu ancak kişi varlığını yitirdikten sonra olur. Kişi varlığını yitirmezse Allah'ın sıfatları ile sıfatlanamaz.

İrşad demek kalbin açılmasıdır. Kalbi kim açabilir? Evliyaullah. Çünkü o kalbe mutasarrıftır, kalbi tasarrufuna alır.

İşte müridte cezbe budur, müridte iradesiz hareket budur. Yoksa insanın akli var, iradesi var. O iradesinden mesuldür. İnsanlar akli, iradesinden mesuldür.

Ama cezbeyle kapılırsa, neye kapılır biliyor musun? Cereyana verilmemiş bir insanda daha akıl veya güç (diye) bir şey kalır mı? Onda bir şey kalmaz, cereyana kapılmış! Öyleyse demek ki bu cezbe de manevî bir cezbedir. Evliyaullah'ın velayeti onu çekiyor, gayr-ı ihtiyari cezbediyor.

Bak, Şems ne yapmış? O kadar dünya üzerinde tek bir alim Mevlâna Hazretleri'ne ne yapmış? Onun ilmini onun kalbinden çıkarmış, atmış. Mevlâna sanki hiçbir şey bilmiyormuş gibi, ümmünün ümmisiymiş gibi ona cahillerin, ümmilerin yapmadığı hareketleri yaptırmış. Çünkü iradesini elinden almış. Hoş, Mevlâna bilerek de onları işlememiş, bilmiyor. Mevlâna oluyor bir alet.

Şimdi zamanımızda var, mesela adam şeklinde makinayı cereyana bağlamışlar. O ne ediyor? Konuşuyor, mesela hareket de yapıyor, eğiliyor, doğruluyor, bir iş de işliyor, bir şeyler yapıyor. Bunlar olmuyor mu? Var. Şimdi o cereyanı hiç bilmeyen bir adam, o manevî gücü hiç bilmeyen adam:

- O da bir canlı! Bunları kendi kendine yapıyor.

der. Hâlbuki onda can yok, (bu hareketleri) ona bir cereyan, ona bir güç yaptırıyor. (İşte) Cenab-ı Hakk Evliyaullah'a böyle bir güç vermiştir, bir yetki vermiştir ki o işte ne yapar bir müridi? Ama hangi müridi? İnanıp ve teslim olan müridi.

İşte mürid üçtür ki (birincisi) göz müridi. O görür, gelir. Onun sonu gelmez. Yani nedir bu? O bir keramet görecek, ondan sonra gelecek. Keramet o müridin gözünden silinince gönlünden de silinir.

Onun sonu gelmez. Çünkü tarikatın adabı şudur: “Şeyhinden keramet bekleyen zındıktır, yalancıdır.” buyruluyor. Ama (mürid) şeyhinin her hareketini keramet bilecek. “Ve lekad kerremna benî Ademe.” (Bu) Cenab-ı Hakk’ın emridir. “Biz insanlara kerameti verdik” Ama mürid için budur ki: “Mürid şeyhinin yemesini, içmesini, oturmasını, kalkmasını, konuşmasını, yürümesini, yatmasını her hâlini keramet bilecek.” Hani bilse ki şeyhi yatıyor, uyuyor, onun uyumasını keramet bilecek. Niçin? Onlar Hakk’a vasıl oluyorlar. Onların uykuları da zikirdir. Onların uykularında Allah’ın nuru onlarla beraberdir. Allah’ın nuru onlardan kesilmez.

Onun için göz müridi görür, gelir. Gözünden kesildikten sonra her şeyi kaybeder. Göz müridi rüşvetle muamele gören bir memura benzer. Büyüklerimiz öyle buyuruyorlar. Rüşvet verirsene eğer işini görür, rüşvet vermezsen işini görmez. Göz müridi böyleymiş.

Ama gönül müridi öyle değil. Gönül müridi sevmiş, gönülden sevgi ile bağlanmış gelmiş. Allah’ın emri de budur. Cenab-ı Hakk “Allah’ın ipine sarılın.” buyuruyor. Hâlbuki zahirde bir ip yok ki herkes sarılsın. Bu ip sevgi ipi, sevgi bağıdır. Kelam-ı kibarda da bu geçiyor:

*Uyan gaflet meyinden kalk bu derdin çaresine bak
Kemendi boğazına tak ara bul kâmil insanı*

Bu kement bir bağ ise bu da müridin zahirinde görülmemiş. Hiç kimse bir bağ ile kendisini meşayihin kapısına bağlamamıştır.

Ama bu kement nedir? Bağ, meşayih vasıtasıyla bir Allah sevgisidir. Çünkü meşayih seven Allah’ı seviyor. Allah öyle buyuruyor: “Beni sevin, sevdiklerimi sevin. Sevdiklerimi sevin ki beni sevesiniz.”

Evet, öyleyse gönül müridi sevgiyle bağlanmıştır. O keramet ile gelmemiştir. Onun için keramet olsun olmasın önemli bir şey değil. Gönülden bağlanmışsa o keramet istemiyor ki!

Gönülden bağlanmak şudur... Bakın efendiler! Emir Külal Hazretleri evlad-ı Resul’den. Nakşibendî Efendimiz’in manevî şeyhidir. Ta ki tarikata girmeden evvel sebavette de (çocukluğunda da) kerametleri varmış.

*Ehl-i aşk bu yolda sararıp solup
Anladılar pîrsiz olmaz bir kulup
Harfi savtı olmayan mektep bulup*

Allah ruhu temiz halk etmişse, o sebavetinde de, mükellef olduktan sonra da Allah'a hiç isyan etmez, hiç günah işlemez. Allah'ın emrini yapar. Ama onun da bir özelliği vardır, bir terakkisi vardır, kerameti de vardır, bir kemal sahibi de olmuştur. Fakat bu mürşidsiz olmuyor. Onun yine bir mürşide ihtiyacı var. Mürşid onun ateşini yakacak, çakacak. Kalbindeki ateşini çakacak.

Bir de ruh müridi vardır ki o meşayih şarkta olur, ta garptaki o ruh müridini rüyada cezbeder veya bir hâl ile cezbeder. Ruh müridini meşayih cezbeder. Ama biz ruh müridi değiliz tabii. Ama göz müridi de olmayalım.

Vahdet-i Vücut'dan, bizim Şeyh Efendim'iz, zamanın en büyük bir velisiydi, en büyük tasavvuf alimi o idi, tasarruf sahibi idi, ondan duymadım.

Ben çok meşayihlerle görüştüm, ama tasarruf sahibi o idi. Böyle gıyabî de değil, gözlerim gördü. Onda olan tasarrufu, onda olan kuvveti, onda olan kudsîyeti bildirmiştir.

Allah Kitab'ında, Kur'an'da bildiriyor: "Biz insanlarda dört tane göz halk ettik; ikisi başında, ikisi kalbindedir." Aç kalp gözünü de gör. Ama bir defa "gördüm" diyemezsin, gösteremezsin. Niçin? Çünkü bak! Nebilere mucizelerini aşikâr etmek vacib olmuş.

Ama velilere kerametini gizlemek farz olmuş. Görse de gördüm diyemez. Çünkü niçin? Gördüm derse eğer onda bir varlık olur. Ulu-luk davasına düşer, uluhiyet davasına düşmüş olur. Yahu, şeytan uluhiyet davasında helak oldu. Büyük bir davadır bu uluhiyet.

(Hollanda-Amsterdam, 21.12.1992)

Tasarruf şudur ki bir Evliyaullah Hakk gözüyle müride bakarsa onu iradesinden geçirir. Onda bir keyfiyet meydana gelir. Onu söylemeyle anlaşılmaz. Söyleyemez de, anlaşılmaz da...

(Almanya - CD5, 1995)

Tasarruf şudur: İnsandaki gücü, iradeyi elinden alır, cansız eder. Tasarrufa uğrayan bir insan cereyana kapılmış gibidir. Cereyana kapılmış bir insan daha cereyandan kendini kurtarabiliyor mu? Kurtaramıyor. Cereyana kapılan ölür, ama o canlanıyor.

Abdurrahim Efendim’le Yaşanan Bazı Tasarruflar ve Hatıralar

Hüseyin Avni Reyhan Efendi

Yıl 1987, Ocak ayı, yatsı ezanı erken okunuyor, geceler uzun. Ezandan sonra hemen namaz kıldık. Normalde geç kılardık. Derken Efendim Hazretleri buyurdu ki: “Gidecekler hemen gidin. Arabası olmayan kalsın.” Giden gitti, 4-5 kişi kaldı. Yarım saat sonra kar başladı. Birkaç saat sonra yollar tamamen kapandı. Beylikdüzü’ndeki yoğun kardan Tekirdağ-İstanbul yolunda trafik durdu. Üç gün Sefaköy’deki işimize gidemedik. Elektrik olmadığı için kuyudan su alamıyoruz. Kar eritip su ediniyoruz. Sonra öğreniyoruz ki Beylikdüzü’nde, Hadımköy yol ayrımında şu anki TÜYAP’ın yerinde tipiden donarak 4-5 kişi ölmüş. Eğer biz de her günkü gibi geciktirip misafirleri geç gönderseydik 30-40 kişi yollarda çok zorluk çekermiş.

O yaz suyumuzun olmayışından sonbahar yağmurlarından faydalanarak çatının suyunu yığmak için 80 tonluk sarnıç yaptık. Ama Allah’ın hikmeti, hiç yağmur yağmadı. İşte kar durdu. Babam buyurdu ki:

“Yağmur olmadı, ama Allah karı sarnıcın duvarına yanaştırdı. Şimdi misafirlerle beraber sarnıcı karla doldururuz. Ama önce başımdan geçen şu olayı anlatayım: Yıl 1960. Bir kiler yaptım, bacasının kil toprakla kapanması lazım. O da köyden 4-5 km mesafedeki köyün üstündeki dağda var. Yaz, herkesin işi çok, kimseden yardım isteme imkânı yok. Tek başıma günde bir veya iki el arabası toprak getirebilirim, o da eşekle! 25-30 m² damın toprağını taşımam günler alır. Düşünüp dururken temmuz ayında bir gün hava bulutlandı, dağa yağmur yağınca bir sel geldi. Sel beraberinde büyük bir ağaç getiriyor. Bizim damın orada ağaç ters dönünce selin dağdan getirdiği kil, çamur bizim damın yakınına 20-25 m uzaklıkta yığıldı, sonra ağaç düzlendi, sel yoluna devam etti. Bir gün sonra ben bu fırsatı değerlendirdim, hazır çamuru direkt damın üzerine yaydım. Şimdi de bu karları sarnıca dolduralım. Yan köyde oturan anne dedem Halil İb-

rahim dedem seli duyunca gelmiş, damadının çamur taşıdığını görünce -ferasetli biri tabii- diyor ki: ‘‘AĞa, bacaya çamur lazım diye az kalsın köyü sele verecektin.’’

Babam Efendi Hazretleri’ni ameliyat olması için İstanbul’da hastaneye yatırdık. Babamın üstünü çıkardılar, ameliyat elbiselerini giydirdiler ve ameliyata götürdüler. Ben de arkasından baktım, ağladım. Elbiselerini odasında topluyordum. Pantolonunun cebinde para vardı. Paraları aldım ceketinin i cebine koydum ve askıya astım. Babam ameliyattan çıktı, birkaç gün sonra da taburcu oldu. Hastaneden ayrılıyorduk, babam bana dedi ki:

- OĞlum Avni, hasta bakıcılara para ver.

Ben sağımı solumu yokluyordum ki dedi ki:

- OĞlum, ne arıyorsun? Benim cebimdeki parayı ceketimin cebine koydun ya!

Babamın ceketinin cebindeki paraları aldım, hasta bakıcılara dağıttım. Babam ameliyattayken parayı ceketin cebine koymuş ve bunu kendisine söylememiştim. Benzeri olaylarla hayatımızın bütününde karşılaşıyor, sanki doğalı böyleymiş gibi şaşırmadan benzeri olağanüstü olaylara şahit oluyorduk.

Efrahim Reyhan

Mübarek Ağabeyim çok ferasetliydi. Efendim hiç okula gitmedi. Osmanlıca'yı kendi kendine okudu. Hakikaten köylü, Abdurrahim Efendi'yi çok acayıp seviyordu. "Muhammed-ül Emin", yani herkes ona her hususta güveniyordu. Duysa ki misafir gelmiş, hemen elinde ne gibi haceti var, küreği mi var, kazması mı var, baltası mı var, neyi var hemen sallar (bırakır), misafiri karşılamaya gelirdi.

Babam vefat etti, tabii ben çocuğum. Şimdi saban getiriyorlar veya herhangi bir şey getiriyorlar, o takımları yapacaklar. Mübarek Ağabeyim, hem ferasetli hem de babamın yanından hiç ayrılmamış. Onu biliyor, görüyor. Öğrendi öğreneli yapıyor. Ben bunlara iyi kavuştum. Kendi yaşadığımı söylüyorum. O sabanı kuruyor. O saban da, biz "eheng" deriz, böyle ömçekli alttan, böyle duracak aynı bu parmağım gibi, burası böyle olacak, burası şöyle olacak. Buradan tutuyorsun, saban böyle gidiyor. O deliğinden ok diyoruz, kılıç diyoruz. Yani biraz hassas bir şey. O delikleri öyle deliyor oturtturuyor ki, gönyesinde oturacak. Bugünkü torna onu öyle yapamaz. Gevşek olsa hırdılar, sıkı olsa vurduğın zaman deliyor, yarıyor orayı. Bu da istediğın gibi şekilde orayı yapıyor. Ayak keseri ile koca kütüğü yonta yonta o hâle getiriyorsun. Tabii, ondan sonra el keseri ile düzeltiyorsun. Rende ile yapıyorsun. Onların bir hayli emeği var.

Ama Abdurrahim Efendi bütün o takımı, o tezgâhı çalıştırdı. Fahri olarak insanlığı seviyordu, kimin kapısı bozulsa işte bilmem ne ayarı düşse, penceresi bilmem ne olsa, alıyor, gidiyor onu yapıyordu. Fahri(gönüllü) yapıyor, para almazdı. Yani o zamanlar hem ustalığından dolayı hem ahlakından dolayı hem bu köy odalarında okumasından dolayı, köyün bir defa sevileni olmuştu. Çok sevilen! (Ona) "efendim" diyorlar: "Efendim geldi, efendim gitti."

Rençperliğimiz ağırdı, bizim çok ağır yükümüz vardı. Öküzleri otardığım zaman on iki yaşımdaydım. Mübarek, on iki yaşına kadar beni hep korudu, böyle dersin ki kanadının altında kuş yavrularını nasıl koruyorsa öyle korudu. Şimdi o yaşımdayken askere gitti mi! Ondan sonra o zamana kadar beni idare eden Abdurrahim Efendi her

şeyde böyle bize öncülük tanırđı. Mesela o yatıyordu, ben de yatıyordum. O kalkıyordu (ben de kalkıyordum). Mübarek her türlü, her şeyi, hacetleri, takımları hazır ediyor, yani tarlaya gideceğiz bel bellemeye, su sulamaya. Bel mi lazım, kazma mı lazım, işte malzeme mi lazım, yiyecek içecek mi lazım, tohum mu (lazım) götürüyorduk. Neyse, hepsini hazırlıyor, ondan sonra bana diyor ki “Kalk kardeş, kalk gidelim işe.”

Ama şimdi gidiyoruz tarlaya, tarlada çalışıyoruz. Yüzüme gülüyor, çalıştırıyor mübarek. Çalıştırıyor gücüm çatdığı kadar, ama o benim işin üç dört mislisini görüyor. Akşam oluyor diyor ki: “Sen çok yoruldun kardeş, sen hele orada otur. Ben burayı da vurayım, gidelim.” Tırpan mı biçiyoruz, her ne olursa her iş! Köy işi bitmezdi.

Bizim köyümüzün arazisi kıymetlidir, verim alınır. Suyu sever, çok gübre dök, suyu ver istediğın mahsulü al. Ama aklına ne gelirse, narenciye hariç. Çok yüksek olduğu için, mesela beraber o bağlara gittik. Ne istersen oluyor efendim. Buralara insan çıkamıyor, çok zor. Mübarek bağlarda üzüm kesiyordu, “kelmak” diyorduk, o zamanlar böyle kasa yok. Ben onu dolandırıyorum, o kesip onun üzerine koyuyor. O kestikçe ben onun yüzüne bakıyorum ne diyecek diye. Ayakkabı bulamıyorduk, çarık giyiyorduk. O zamanlar erkek ayakkabısı, yani “laz lastiğı” derdik, onu bulamazdık. Bu dediğim 1944-45 seneleridir. Mübarek, ben küçüktüm, bir çift çarıktan çıkarılan iplik ile çarığı kendine dikerdi, bir çift de benim için dikerdi. Bunları iki gün giyersin, üç gün giyersin. Üçüncü günün akşamına kadar ayaktasın, çalışıyorsun, o deriler yırtılır. Bu sefer ona “çiteme” derler, yani onu tamir ediyor. Senelerce aylarca bu böyle geçmiştir. Şimdi ben iki taraftan böyle tutuyorum, o bıçağıyla öyle götürüyor ki o gördüğün deriyi dolana dolana keser biter. Aynı ölçüde, dersen kalıpla kesmişsin yani bir santim bir milimse bir milim, beş milimse beş milim. Onu tutuyor bu sefer nasıl ki iplikle yama ile buraları örüyorlarsa o da çarığı onunla örüyor. Altını örüyor, yırtılan yerleri onunla örüyor.

Mübarek sepetlerin altına has üzümleri koyardı, üstüne daha onun adisini koyardı. Hayvan, dedim ya, araç gereç yok, herhangi

bir vesait yok, hayvanlarla sepetleri götürüyorsun. Şehre götürdüğümüz zaman adam yüzüne bakıyor, üstündeki salkımı kaldırdığı zaman altındaki nasıl has çıkıyorsa hemen sarılıyordu. Herkesin yaptığının tam tersi. Domates ekiyordu, o zaman kasa çıkmıştı. Öyle bir hafifliği var ki. Şimdi kasayı bir kipte düzüyor, dersin elekten geçmiş. Ondan sonra düzüyor. Bir tane kalmış, onu koyuyor büyük geliyor, onu koyuyor küçük kalıyor. Üstüne hemen oradan kalkıp gidip oraya göre uygun domates bulup getirecek ve onu oraya koyacak. Üzümünde de aynı kasalara tutuyor, istediğin gibi tutuyor. Ondan sonra şehirde bir isim yaptı. Şimdi artık daha “Hocaoğlu” “Hocaoğlu, daha domates var mı, üzüm var mı?” Çünkü bütün esnafa veriyor, hemen gidiyor. Başkalarınınki orada bekliyor bir gün, üç gün satılmıyor. Onunki hemen gelir gelmez havada dağılıyordu.

Tabii çok zordu. Erzincan’ın geliri yoktu, maaş yok, bir şey yok. Abdurrahim Efendi, hayvana köyde yetiştirdiği yükü koyup pazara götürüyordu. Hayvanların sırtında en çok 60-65 kilo sepetlere üzüm koyuyordu. Mesela Tercan’ın Hunlar bölgesine gidiyordu. Akşamdan çıkıyorlardı iki gece bir gündüzde ancak varıyordu. Orada bunları satıyor, ama Abdurrahim Efendi gittiği zaman köylü sattığı mala bir hücum ediyordu ki Abdurrahim Efendi’nin malı hiçbir gün çürümüyor, iki gün sürmüyor hemen bitiyordu. Abdurrahim Efendi dönüp geliyordu.

Ekmeğin yerdı karasını, ekmeğin kenarından köşesinden karasını kurasını kendi yerdı, has yerlerini önümüze sürerdi. Yemek yediğim zaman muhakkak yemeğin dibinde lezzetli bir şey olursa, sonunu önüme sürerdi. “Sen yemedin sen ye. Sen az yedin kardeş, sen ye.” Hani işte çalışıyoruz, geliyoruz, yorgunuz. Hakikaten de o zamanlar, yani her iş insan gücünde, hep elden geçiyordu. Araç gereç yoktu o zamanlar. Vesait yoktu ki zaten olsun.

Bir defasında güzün zamanı Erzincan’a ihtiyaç görmeye gidiyoruz. Ben de daha çocuğum, ortaokula gidiyorum. Mübarek öyle eline almış listesi var. İşte rahmetlik anama pabuç, geline entarilik, ötekine gaz, tuz, şeker ne ihtiyaçsa alınacak. Kış ihtiyacı görüyorsunuz, kışın kar kapandı mı vesait yok, şehre gidip gelemiyorsun. Gittik şehre. Bir şeylerimiz vardı, sattık. Sonra ihtiyaçlarımızı aldık. Yedi

kardeşiz. Sırasıyla elbise alınırdı. Sıra Ağabeyimdeydi, “Bu çocuk yetim, çocuk sevinsin.” diye bana ceket aldı. “Ben bu ceketle idare edeceğim, ceketini yamalayıp giyineceğim.” dedi. Efendim ceketini de, ayakkabıyı da, elinde var olan her şeyi de idare ederdi.

Efendim ben onun hiçbir gün güldüğünü görmedim, her şeye böyle tebessüm ederdi. Ama ben onun daha bir fiskecini yememişimdir. Yalnız yaptığım bir iş olsun herhangi bir durum karşısında bakışından anlıyordum. Öyle baktı mı yetiyordu. Bir bakışı vardı şefkatli, bir bakışı vardı celalli. Öyle bakışından anlıyordum ve onun bakışından korkuyordum. İki kardeşim okula gidiyordu. Kendisi okula gitmedi, ama onlara ders veriyordu. Sen nereden öğrendin? Ona da şahidim. Geri kalanı da efendim tabii, bilen bilir bilmeyen bilmez. Yani sıtırdan değil sadırdan olan bir ilme sahipti.

Şimdi Mübarek Paşam’a intisab ettikten sonra bayağı hâl geçirdi. Bir müridin hakikaten çok içten samimi bir durumu varsa o bir hâl geçirir. İçten bağlılığı varsa, meşayihe sevgisi çoksa o muhakkak bir hâl geçirir. Bu hâl geçirdiği zamanlar sabahtan kalkıyor, namaza gidiyor. Babamın mezarlığının yanında bir cami var, köyün başka camisi yok o zaman. Oraya gidiyor. Efendim, o zamanlar çeşme yok, su evde değil, çeşmelerde de yok. Köyün ortasındaki dereden çay akardı. Oradaki buzu kırar abdest alırdı. Ben mesela yedi sekiz yaşlarındaydım. Beni annem rahmetlik camiye yollardı. Oradan abdest alıyordum, çok soğuktı. Gelirdim, gözlerimden öperdi, bana rüşvet verirdi, bir şeyler verirdi. “Benim oğlum şöyle, oh oh!” derdi. İşte “Sabah namazı şöyle olur, öğle namazı böyle olur.” Yani bizi böyle de teşvik ediyordu.

İşte Abdurrahim Efendi de her gün oraya gelip giderdi. Sonra af buyurun ahıra gidiyor, elbiselerini değiştiriyor. Ahır elbisesi var, giyiyor. Ahırda o günkü malların altını temizliyor. Bir de sabaha kadar ot lazım. Otlar bizde böyle bağ bağ şeklidir. Onları şimdi malların önüne getirip dağıttığın zaman bütün yem dökülüyor ayaklarının altına zayı oluyor. Ama böyle küçük küçük doğrayıp samanla karıştırırsan o zaman çok lezzetli yiyorlar. Hayvan şimdi ot dururken samanı yemiyor. Ama nasıl saman karıştırınca yiyor. O da öyle hasastı ki mübareğin dövdüğü otu kimse dövemezdi. Gelirdi, yarına

yetecek kadar ot döverdi. Ondan sonra çıkar gelirdi, üstünü değışirdi. Bir daha yarına kadar ota girmezdi. Çünkü ot tozlu ve kirlidir. Mübareğın her şeyi temizdi. Bizim çöplüğe gidip bakarsan bir tane ot saman bulamazdın.

O zamanlar öyle muhabbetli zamanları ki otu döverken hiç durmadan Salih Baba'dan gazel söylerdi. Efendim'in hâl geçirdiğı zamanlardı. Efendim için bu hâl çok ağır geçerdi. Efendim'in hâlinde sadece anam anlardı. Herkes laf söylerdi. Efendim, "Nere baksam onu görüyorum." derdi. Bağda, bahçede, her yerde beyitler söylerdi. Günlük otunu döverken, sabah namazından sonra yine beyitle muhabbetle dehre ile döğerken hâl geçirmişti. Biz de sabahtan yatıyorduk. Anam da rahmetlik makatta oturuyordu, bir iş görüyordu elinde. Beyit sesi kesildi. Anam hissetti herhâlde ki birden "Aman aman, oğlana bir şey oldu!" dedi. Kalktı, hemen mereğe seğırtti. Kalktık, koştuk, gittik. En küçükleri benim daha, yukarıdan gördüm ki otların samanın içinde havaya kaldırıyorlar. Neyse, getirdiler. Yüzünü gözünü kanlı sildiler, su döktüler, ayıktırdılar. O zaman gıcı (küçük) parmağını kesmişti. Kendisi çırpınmış. Onun için parmağı buradan yoktur, kesilmiştir.

Onunla bu iki buçuk sene içerisinde şunları da yaşadık. Paşamın ismi bir yerde geçmeyecek. Mesela "Dede Paşa mübarek gelmiş", "Ankara'ya gitmiş", "Ankara'dan gelmiş", "Bayburt'tan Erzincan'a gelmiş" dendiğı an, Paşam'ın ismi geçtiğı an kendinden geçiyordu. Anam orada işte böyle bir makat vardı, makatta oturur, gider işini görürdü. Yahut misafir gelirse onunla ilgilenirdi. Orada Efendim oturuyor, kendi kendine okuyor. Neyi okuyor? İşte ilmi hâli çok okurdu. İşte Paşam'ın ismini duyduğu zaman böyle sıçırıyorsa dersin lastik top gibi, nasıl sıçırıyorsa kafası tavana değıyor, kapının arkasında düşüyor, çırpınıyor, çırpınıyor, kendine gelmiyordu. Rahmetlik anam onu sıvazlıyor, ovuyordu. Diyelim ki ben söyledim yahut başkası söyledi, bu sefer bizim üzerimize bakar durur. İşte rahmetlik anam, "Niye böyle ediyorsunuz? Yapmayın, söylemeyin! Niye böyle ediyorsunuz?" derdi. Kapıdan içeri girene "O mübareğın ismini ağzınıza almayın, konuşmayın." diye önümüzü keserdi. Rahmetlik anam iki buçuk sene boyunca (Efendim) o hâldeyken onunla sanki körpe çocuk gibi ilgilenirdi. Öyle, onu gözülle takip ediyordu.

Şimdi tabii haddimiz değil! Gelmiş geçmiş meşayihlerin hepsinin mertebesi büyük, hizmetleri de büyüktür. Ama Abdurrahim Efendim'in hâli başkaydı. Mesela ben mübarek Dede Paşam'a kavuştum. Mütevazılığında belki onun ayarında (olan hiçbir kimse şu ana kadar) Benî Adem'den dünyaya gelmemiştir. Şah Dedemiz'in, Paşamız'ın mütevazılığı çoktu. Alçak gönüllü, mütevazı birisiydi. Ama Abdurrahim Efendi daha çok fedakârdı. Abdurrahim Efendi'nin ihvana karşı ilgilenmesi bir başkaydı.

Abdurrahim Efendim, çok ciddiydi ve gelmiş geçmiş meşayihlerin içerisinde -belki hataya düşmeyiz inşallah ama- onun kadar canını vermeyi ahdeden yoktu. Evet, varis-i enbiyadır meşayihlerimiz. Ama Resulullah Efendim'iz nasıl ki bütün "ümmetim" diye canını feda etmişse o da bütün "ihvanım" diye canını vermeyi ahdetmiştir.

Katiyen ser verip sır vermemiştir. Yani canını vermiştir, sır vermemiştir. Çok sır muhafaza eder, kimseyle kimsenin bir şeyini paylaşmazdı. Mesela bizim bildiğimiz ihvanın çoluğuyla, çocuğuyla, annesiyle, hastalığıyla, her şeyiyle, herkesle ilgilenirdi.

Hani, çok fedakârdı dedik. Şöyle ki hasta hâlinde şahit olduğum ayakta duramaz, konuşamaz bir hâli varken ben de ona saygılıyım, yerinde konuşuyorum. Diyorum ki:

- Efendim, istirahat çekilin, yorulunuz!

Yüzüme bakıyor, ondan sonra biraz duruyor, biraz daha meşgul oluyor. Bir daha söylüyorum, ikinci defa söylüyorum. "Tamam, tamam." diyor, kalkıyor, istirahat gidiyor.

Ama doktorlar diyor ki, "Bunu topluma çıkarmayın, konuşurmayın." Hasta, ayakta duramıyor. Yani konuştuğu zaman çok acil hasta oluyor. Efendim hiç bakmıyor, yine soruyor ki, "Mehmet geldin mi?", "Baban nasıl?", "Hasta baban vardı", işte "Oğlun okuyordu, bacın bilmem nereye gitmişti!" Hâlen şeceresini, yani sülalesini sayıyor, onlara nasihat ediyor, dua ediyor. Tabii kimse bir şey diyemiyor, biz acizane söylüyoruz. Bir gün hatme bitti, namaz kılındı, "Efendim, sen istirahat çekil, yoruldu." dedim. Tamam diyordu. Ama bir defasında da nasıl olduysa "Biraz da beni serbest bırakın. Adam ta Kars'tan gelmiş, hasta babası var! İşte onları sormayım mı?" dedi. Ben daha gerisini size bırakıyorum.

Efendim, oldu bitti uykusu azdı. Ne ederse (etsin) gece namaza kalkar, (geç) yatsa da sabah namazına yine kalkardı. Çok merhametliydi. Talebelere harçlık veriyordu. Fedakârlıkta hiç misli yoktu. İhvana canını vermeyi ahdeden, yani yemeyip yediren, yatmayıp yatıran, harcamayıp harçlık veren bir mübarekti. Kendine ait bir kuruş harcamazdı.

Vehbi Reyhan

Bir gün babamı motosikletle Cimin(zml)'e taziyyeye götürdüm. Taziye yerinde köyün hocası da vardı. Efendim köyün hocasına "bir aşıır oku" dedi. Hoca aşıır okudu, aşıırın peşinden de manasını vermeye başladı. Bu arada orada bulunan Ciminli Bektaşilerden bir tanesi hocaya bir soru sordu. Hoca da sorunun cevabını veremedi. Hoca cevabını veremeyince soru soran adam aslan kesildi. Meğerse "Keleriçli Şeyh taziyyeye gelecek" demişler. Adam da hoca vaaz etti ya, hocayı şeyh zannetmiş. Bektaşî soru sorunca hoca işin içinden çıkamadı. Bocalayınca Efendim, "Hocam, müsaade edersen bu soruya ben cevap vereyim." dedi. Ondan sonra hoca kendine çeki düzen verdi. (Efendim) adama "işin ne" dedi, işini sordu. "Bak, o soru bu cemaatin içinde sorulmaz, bir..." dedi. İkinciye bir şey daha söyledi. Üçncye de cevabını verdi. Ondan sonra o aslan kesilen adam böyle kapının kenarında kedi gibi oldu, pıştı. Biz çıkana kadar hiç çıtı çıkmadı.

Pulurlu meczub Şeref Efendi vardı. Bir gün "Peygamberimiz'in sırtında iki kürek arasında mührü vardı. Abdurrahim Efendim'in de sırtındaki mührü gördünüz mü?" diye sordu. Ben de "Yok görmedim." dedim. Geçti, gitti. Aradan yıllar geçti. Efendim Adapazarı Kuzuluk'taydı. Ben de Pazar günü dkkn kapalı, "Kuzuluk'a ziyarete gideyim, geleyim" diye heveslendim. Kuzuluk'a geldim. Hacı Anne "Çabuk, şimdi Efendi banyoya girecek. Banyoya girmeden git, gr." dedi. Hemen gittim. Altında şöyle uzun bir pijama var. Ama st, göğsünden yukarısı açıktı. Bu sağ omzuyla sırtının ortasında şöyle yuvarlak bir şey vardı. Böyle camilerdeki Allah, Muhammed, Ebu Bekir, Osman hat yazıları var ya, böyle yuvarlak noktalar, Arapça yazılar vardı, okuyamadım. Öyle bir şey gördüm. Arapça yazı tam ş iki kreğn arasındaydı. Yani yarısı sağ kreğn üzerinde yarısı da bu boşlukta. Arapça yazılar var, öyle nokta nokta, aynı mühür gibi! Böyle yuvarlak bir şey gördüm. Sanki, nasıl diyeyim, böyle deri şeffaflaşmış, derinin altında, düşün, bu parlıyor.

Bir cemaatten birkaç kişi bizlere Efendim için taziye maksatlı geldiler. Dediler ki “Efendinin irtihâlinde önemli işaretler dikkatimizi çekti. Ay tek, birinci ay, ocak ayında. Hafta tek, üçüncü hafta. Gün tek, yirmi beşinci gece. Üç tane tek ve bunun Kadir Gecesi olması her insana nasib olmaz. Keşke sağlığında babanı ziyaret etseydik.”

Mustafa imenci

Sene 1984, günlerden Salı. İŖime giderken İstanbul-Merter ıkısında E-5'e girerken büyük bir trafik kazası geçirdim. Beni hastaneye kaldırdılar, CerrahpaŖa Acil'e götürdüler. Ortopedi bölümüne aldılar. Ağır bir ameliyat geçirdim. Neticede odama aldılar. Odamda yatıyorum, istirahat ediyorum. Ayaklarım askıda, sağ ayağımı topuklarımdan, her iki tarafından iğne geçirerek otuz beŖ kilo ağırlıkla askıya aldılar. Fakat netice alınamadı. Bir yirmi gün, üç hafta yattıktan sonra ayağımı kesmeye karar vermiŖler.

Her gün sabah akŖam Ortopedi Profesörü Doktor Nail Kırğlu Bey ve Genel Cerrah Ahmet Nejat zbal Bey beni odamda kontrol ediyorlar. Neticede benim haberim yok, ayağımı kesmeye karar vermiŖler.

Ahmet Nejat zbal Bey benim yakınlarımdan, memleketlim Denizli Buldan'dan mahalle komŖumdur. Aynı zamanda CerrahpaŖa'nın dekanıdır. AŖađı yukarı bu ayağımın askıda kalması bir buçuk ay, 35-40 gün sürdü. Neticede askıdan indirdiler. EŖim Hanife Hanım'a demiŖler ki "Biz Mustafa Amca'nın ayağını keseceğiz." Hanife Hanım yanımda refakatim, bana söyleyemiyorlar tabii.

Abdurrahim Efendim, İstanbul'a gelmiŖ. O zaman Erzincan'da ikamet ediyor. Abdurrahim Efendim Hazretleri'yle beraber Mazhar Bey, Muzaffer Köseoğlu, Tevfık Bey ve Ŗahin Bey benim ziyaretime hastaneye geldiler. Hastanedeyken on ikinci ay, kiŖ mevsimiydi. Efendim Hazretleri sağ tarafıma, baŖucuma oturdu. Devamlı rabıta hâlinde! Bana bazı Ŗeyler sordu. Ben kendisine hâlimi arz ettim. Bayağı sohbetten sonra Efendim Hazretleri ayrıldı. Ama Efendim Hazretleri'nin gzyaŖları beni adeta ıslattı. Efendim Hazretleri yle gzyaŖı döktü ki baŖımda otururken. Netice olarak aŖađı yukarı bir saat yanımda kaldılar, ondan sonra ayrıldılar. Efendim Hazretleri kapıdan çıkarken dua etti. EŖim Hanife Hanım dıŖarıda demiŖ ki:

- Efendim, yarın Mustafa'nın ayağını kesecekler, kendisinin haberi yok.

Ondan sonra Efendim Hazretleri:

- Ya Hanife Hanım, sen müsterih ol. Onun ameliyatını bu akşam pirlerimiz maneviyatta yaparlar.

demış. Sabah doktorlar geldiler, beni ameliyata hazırlamak için. Akşamdan o hemşerim olan Dekan Genel Cerrah Ahmet Özbal dedi ki:

- Mustafa Ağabey, sen bu akşam bir şey yeme. Yarın tahlillerini ona göre yapacağız.

Allah Allah! “Peki” dedim. Hiç öyle demezlerdi. Ama hayırlısı demek böyle olacaktı. Yalnız benim ayağında koku oluyor.

Sabahleyin Ortopedi Profesörü Nail Kıroğlu’yla Genel Cerrah Dekan Ahmet Nejat Özbal Bey geldiler. Yanlarında da asistanları var. Ayağımı açtılar, makasla sargıyı kestiler. Kesmeleriyle beraber ayağımdan bir koku yayıldı. Ondan sonra da o kokuyla beraber arkasından da ayağımdan bir kan fıskırdı. Kan çıkınca bunlar şaşırıyorlar. Hatta hocaların gömlekları hep kan oldu. Allah Allah! Bu sefer Nail Bey Genel Cerrah’a dedi ki:

- Ahmet ne oluyor?

O da dedi ki:

- Ayakta bir hareket var!

Onlar devamlı geldiklerinde, ayağımın etrafından ölü dokuları kesiyorlardı, alıyorlardı. Allah muhafaza buyursun, diz kapağımın hemen altından ta topuğa kadar gidiyor. Bu sefer de pansuman arabaları yanlarında. Hemen aldılar makasları, başladılar ayağı kesmeye. Ben bu sefer acıyı duyuyorum.

Ben “Allah” diyorum, onlar kesiyorlar. Ben “Allah” diye bağıriyorum, onlar kesiyor. Allah Allah! Kese kese neticede beni arabaya almaktan, ameliyata götürmekten vazgeçtiler.

Bunların ikisi pansuman, ilaç, iğne, antibiyotikle ayağı sardılar. Ben çok ızdırab çekiyorum, çünkü acıyı duyuyorum. Daha önce kesiyorlardı, ölü dokuydu, hiç duymuyordum. Ama ayağa can gelmiş, kimsenin, hiçbirimizin haberi yok!

Efendim Hazretleri de demış ya akşamdan Hanife Hanım’a, “Pirlerimiz onun maneviyatta bu akşam ameliyatını yaparlar inşallah.”

Efendim, Şimdi bu Genel Cerrah ve Dekan olan Ahmet Nejat zbal da çok böyle tasavvufu iyi bilen bir ailenin çocuğudur. Babaları Kadiri tarikatındandı. Sargılar bitti. Benim baŐımda aşağı yukarı bir buçuk saat kaldılar. Sanki ameliyathanedeymiŐ gibi bütün asistanlar da görüyorlar. Bana dedi ki:

- Mustafa AĞabey, ne oldu bu ayağa?
- Siz bilirsiniz ne olduğunu! Siz ne yapacaktınız? Bana “Akşamdan bir Şey yeme, tahlili yapacağız” falan dediniz.
- Biz seni ameliyathaneye gtrecektik, ayağını kesecektik. Ama ne oldu da bu ayağa can geldi?

Hemen kafam Őarj etti. Dedim ki:

- Akşam Erzincan’dan Efendim Hazretleri geldi. Burada basucumda oturdu. GözyaŐları fanilamı adeta ıslattı. Bir saat baŐımda oturduktan sonra cemaatle beraber gittiler.

O zaman da Ortopedi Profesörü Nail Kiroğlu Bey:

- Ne diyor bu, Efendi kimmiŐ?

dedi. Dekan Ahmet Nejat zbal da ona:

- Ben söylesem de sen anlamazsın, anlatsam da anlamazsın. Sonra anlatırım sana.

dedi. Bunun zerine doktor bana:

- Ne oldu sonra?

diye sordu. Hemen Hanife Hanım araya girdi:

- Kendilerine “Efendim, Mustafa’nın haberi yok. Ayağını yarın kesecekler” dedim. O da bana kapıdan çıkarken “Sen yine ona bir Şey söyleme. Bu akşam inşallah maneviyatta pirllerimiz onun ameliyatını yaparlar.” buyurdu.

dedi. Doktor bana;

- Ha, ne zaman tanışırız, ne yaparız?

dedi. İsmi ni söyledim: “Abdurrahim Reyhan Erzincani” Sonra:

- Efendim Hazretleri burada, İstanbul’da. Ama Şimdi ben sana ne diyeyim!

dedim. O da:

- Peki, nasibimiz varsa inşallah ileride tanışırız.

dedi. Sonra Efendim Hazretleri Erzincan'a gidiyor. Erzincan'da hâl hatır ettikten sonra buyuruyor ki:

- Mustafa Beyim'in herkes hediyesini götürüyor Elhamdülillah. Biz de gittik, hâl hatır ettikten sonra pirlarimize iltica ettik, ayağımı hediye ettik, kesilmekten kurtardık.

Abdurrahim Efendim (ihvanlara) böyle buyuruyor. Bana oradan telefon geldi. Dediler ki:

- Yahu, işte geçmiş olsun.

Hâlbuki Efendim sonradan tekrar İstanbul'a geldiğinde "Mustafa Beyim, bunu ifşa etme." dedi.

Amma velakin olmuyor, mutluluktan bazılarına söylüyoruz. Sonra duyuldu, gitti efendim. Benim bu sağ ayağım Efendim Hazretleri'nin bana hatırasıdır.

Efendim Hazretleri'nin bende öyle hakları var ki! Aradan bir ay geçmişti, yine bir kış günü İstanbul'a geldi. Yani bu olay ocaktaydı sonra mart mıydı tekrar geldi. Ben artık hastaneden çıktım, evde ya-tıyorum. Bana elhamdülillah ziyarete geldi. Tekrar dua etti ve:

- Mustafa Beyim nasılsın?

diye sordu. Ben:

- Efendim, himmetinizle işte ayağım! Bakın, bu sizin hatıranız.

Deyince:

- Estağfurullah! Rabbimizin lütfu, pirlarimizin hatırası.

dedi. Aynen kendini gizledi. Ben tekrar:

- Efendim, bu ayak sizin bana hatıranız. Allah razı olsun.

dedim. Efendim:

- Mustafa Beyim! Yok, öyle değil. Estağfurullah. Rabbimizin lütfu, pirlarimizin de hatırası, hediyesi sana.

buyurdu.

Mustafa Yassihykl

1973 yılında Medine'ye okumaya gittik. İlk iki sene dil bölümünde okudum. Ondan sonra ortaokuldan başladık, tahsilimize devam ettik. 1977'de Yunanistan'a döndüm. Aşağı yukarı 4 sene askerlik yaptık. Tekrar 1980'de Medine'ye geri gittim. Efendim'i 1980'de umreye geldiğinde Medine'de tanıdık, ders aldık.

Efendim Medine'de ilk önce Erzurum Ribatı'nda kalmış. Sonra yanı başında olan bir binayı dozerle yıkmışlar. Rifat Ağabey, "Burayı tamir etsek, oraya geçsek Efendim ne buyurur?" dedi. Efendim'e durumu anlattık. Efendim, "Olur." dedi. Oraya bir vakıf binası yaptılar. Efendim artık daha sonra bu tekkemizde kaldı.

Efendim 1982 yılında Suudi Arabistan'da 5 ay kaçak olarak kalmıştı. O yıllarda Medine İslam Üniversitesi'nde okuyordum. Kur'an-ı Kerim'den imtihana gireceğiz. Medine'de okulda Kur'an-ı Kerim'in iki cüzünden ezber okumak üzere imtihana gireceğim. Eyüp Emmim'e;

- Eyüp Emmi! Ben ezberliyorum, ama unutuyorum. dedim. Eyüp Emmi tuttu, kolumdan çekti, Efendim'e götürdü.

- Efendi! Bak, bu Yunanlı. Kur'an'ı ezberlermiş, unutmmuş. dedi. Efendim:

- Hele Kur'an'ı al da gel. buyurdu. Ben de Kur'an'ı aldım:
- Dersiniz nereden nereye?

diye sordu. Ben:

- Efendim, bu cüzden bu cüze kadar ezberimiz var. deyince, başladı yaprakları çevirmeye ve:

- Buradan gelebilir mi? buyurdu. Ben;

- Siz bilirsiniz Efendim. dedim. Tabii, ben orasını işaretliyorum. (Sayfaları) çeviriyor, çeviriyor:

- Buradan gelebilir mi?

diyor. Böyle beş altı yerini işaretledim. Nihayet Efendim:

- Haydi, hiç durma. Sana hatme yok! Git, dersini çalış.

buyurdu. Neyse, ben gittim, Efendim'in işaretlediği yerleri çalıştım, tabii ezberledim. Sabahleyin okula gittim, soru kağıtlarını elime verdiler. Baktım ki hiçbir tane soru Efendim'in işaretlediği yerden çıkmadı. Baktım şöyle düşünmeye başladım: "Efendi, oldu mu yani şimdi bu!"

Aradan beş dakika geçmedi, kapı çalındı, içeri birisi girdi ve "Soru kağıtları iptal." dedi. Sonra dağıtılan soru kağıtlarını iptal ettiler. Ondan sonra: "Hoca tahtaya soruları kendisi yazacak." denildi. Neyse kağıtları topladılar. Ondan sonra Hoca tahtaya "Bismillah" kelimesini ve birinci soruyu yazdı. Baktım, Efendim'in işaretlediği yer, ikinci soru Efendim'in işaretlediği yer, üçüncü soru benzer şekilde Efendim'in işaretlediği yer. Hepsi böyle yazılınca, "Hah, şimdi oldu." dedim. Velhasıl himmetleriyle sınavdan başarılı olarak geçtik.

Tahsilimiz için elimizden geleni yapıyorduk. Efendim Hazretleri de her zaman olduğu gibi böyle kritik zamanlarımızda bize tasarrufunu gösteriyordu.

Medine'ye hanımları da götürmüştük. Fakat onlara ikâmet vermiyorlardı. Onlar da orada kaçak olarak kalıyorlardı. Okuldan "Hanımları Arabistan'dan çıkaracaksınız. Biz daha artık mesuliyet almayaacağız. Askerler tutarlarsa hanımlarınızı hapse atarlar, memleketinize gönderirler. Ama kabul ederseniz, şimdilik hanımlarınıza çıkış veririz." dediler.

Hep bu olaylar Efendim 1982 yılında oradayken olmuştu. Efendim Hazretleri'ne bu durumu anlattım. Efendim:

- Peki, size uçak bileti veriyorlar da hanımlara vermiyorlar mı?

diye sordu. Ben:

- Vermiyorlar Efendim.

deyince Efendim de:

- Git, söyle, versinler.

dedi. Okula gittim. Tam o esnada uçak bileti verilen yazıhaneden bir Türk arkadaşıım ıktı:

- Ne oluyor?

dedim.

- Çok uğraştım, çok yalvardım. Ama hanımlara uçak bileti vermiyorlar.

dedi. Bunun zerine ben de döndüm, geldim. Efendim beni görünce hemen:

- Ne oldu?

diye sordu. Ben de:

- Efendim, böyle böyle oldu.

dedim. Efendim:

- Sen gittin mi? abuk git!

dedi. Böyle celallendi. Tekrar okula gittim, kapıyı çaldım, içeri girdim. Görevli:

- Ne var?

dedi. Ben:

- Hanıma uçak bileti almaya geldim.

dedim. O da:

- Gel.

dedi ve uçak biletini verdi. Ondan sonra bütün Türk talebeler gidip hanımları için uçak biletini aldılar.

Cenab-ı Hakk'ın rahim sıfatının her yönüyle Efendim'de olduğunu (tecelli ettiğini) müşahede ettik. Medine'de az kişıydik. Eyüp Emmi, nefsim, Rifat Ağabey ve bir iki kişı daha vardı. Türkiye'den Mehmet Karakaya Amca da Efendim'le beraberdi. Efendim Hazretleri tavuk yemeği geldiğinde tavukları kemiğinden ıkarrır, didikler, herkesin önüne koyar ve "ye" diye bize böyle yedirirdi.

Efendim'in Umre'ye geleceğini haber aldık, karşılamaya Cidde'ye gittik. Efendim'i karşıladık, sonra Mekke'ye gittik, Mekke'de Umremiz'i yaptık. Efendim'le sabah kahvaltısını yaptıktan sonra Cuma namazı vakti geldi, birlikte Cuma namazını kıldık. Efendim genelde perşembe günleri geliyordu. Arabistan'da tabii bize de Perşembe ve Cuma günleri tatildi. Efendim'i Mekke'de bırakıp Cuma'dan sonra Medine'ye döndük. Efendim bir hafta, on gün kadar Mekke'de kaldı. Ondan sonra tekrar Rıfat Ağabeyim'in arabasıyla Eyüp Emmi ve nefsim Mekke'ye geldik. Efendim Hazretleri'ni Medine'ye götüreceğiz. Efendim'i aldık, Mekke'den çıktık, Medine'ye doğru geliyoruz. Mekke'den daha yeni çıktık. Efendim Hazretleri;

- Burada biat şeceresi, ağacı varmış. Nerelerdedir acaba?

diye sordu. Biz:

- Efendim, Vehhabiler ağacı bırakmazlar ki! Türbe bırakmadılar ki ağacı bıraksınlar.

dedik. Efendim oralı olmadı. Biraz ilerledikten sonra:

- şurada bir ağacın altına geçsek, dinlensek!

buyurdu. Ama o anda kimsenin aklına "Niye hemen çıkar çıkılmaz burada durduk?" diye bir şey gelmedi. Oysa Efendim biraz önce sözünü etmişti. Fakat biraz sonra "Muhakkak orası Peygamber Efendimiz'e ashabın biat ettiği yerdı." diye düşündük. Ama hiç kimse demedi ki burada Efendim'e biat etsek. Maalesef iş işten geçtikten sonra aklımıza geldi.

Burası Mekke'ye 17 km mesafede Hudeybiye Kuyusu'nun yanında bir yerdı. Semure denilen l ağacının altında ashabı Peygamber Efendimiz'e tek tek elinden tutarak biat etmiştir ve buna da "Biat-ı Rıdvan" denilmektedir. İslam niversitesi tahsilimizde detaylarını öğrendiğimiz ayetlerde bu biat ile ilgili olarak "Ey Muhammed! şüphesiz ki sana biat edenler ancak Allah'a biat etmiş olurlar. Allah'ın eli onların elleri üstündedir..." (Fetih Suresi: 48/10) ve "Ey Muhammed! Andolsun ki Allah seninle ağaç altında biat ederlerken

müminlerden razı olmuştur...” (Fetih Suresi: 48/18) buyurulmaktadır. Peygamber Efendimiz de “Ağaç altında bana biat edenlerden hiçbirisi cehenneme girmeyecektir.” (Tirmiz, Menakb, 57, 58; Müsned, III, 350) buyurmuştur. Peygamberimiz’in varisi olan Efendim’den onu (Rıdvan biatı olayını) rnek olarak biat, ahd, intisab, inabe isimleri verilen ahd i misakımızı Tekke’de tazeleyerek ders almıştık. Onun yoluna girmek nasib oldu, hamdolsun.

Biz o zamanlar Efendim Hazretleri’ni bir Efendi (mürşid-i kâmil) olarak mı yoksa bir hoca olarak mı görüyorduk, nasıl görüyorduk? Bir Şey bildiğimiz yoktu. Bir keresinde Umre’ye gelen Diyanet görevlileri vardı. Bizim grupta kuyumculardan Şahin Ağabey ve Şeref Ağabey böyle bir kalabalık Umre’ye gelmişlerdi. Uhud’a birlikte ziyarete gittik. Uhud’da Efendim Hazretleri orada yaşananları anlatmaya başladı. Diyanet’ten gelen görevliler “Bir defter kalem verin de not alalım. Bizim hiç ğrenmediğimiz, duymadığımız Şeyleri anlatıyor, başka Şeyler söylüyor.” dediler. Efendim o hadisenin içindeymiş gibi anlatıyordu. Efendim’den çok farklı Şeyler duyduk. O zamanlar hem gençliğimiz vardı hem de tarikat hakkında o kadar bilgimiz yoktu. Ne diyeyim, Efendim Hazretleri’yle o kadar fırsatlar oldu, ama nefsim bunların hiçbirisini değerlendiremedi.

Efendim Hazretleri annesine bedel hac vazifesi için birini gönderecekti. nce bana da teklif etti. Ben de izine gitmiştim. Tatili yarıda kestim, erken döndüm. Efendim’in annesine bedel hacca gideceğim. Ben gittiğimde Suudi Arabistan “ikametli olanlar beş senede bir hacca gidebilecek” diye bir kanun çıkardı. Bir nceki sene hacca gittiğim için bana müsaade etmediler.

O zaman Amasya Müftüsü de Amasya haclarına başkan olarak Medine’ye gelmiş, ama benim bundan haberim yoktu. Ben Medine’deki tekkede oturuyordum, Efendim Hazretleri teşrif etti ve:

- Amasya Müftüsü gelmiş, haberin oldu mu?

diye sordu. Ben:

- Efendim yok!

dedim. Bunun zerine Efendim:

- O zaman hemen bir araba bulabilecek misin? Garajlara gidelim. Amasya Müftüsü'nü görmem lazım.

buyurdu. Rıfat Ağabey'in arabasını aldım, garajlara gittik. Garajlara gittik ama Amasya Müftüsü'nü nereden bulacaksın? Garajlar çok kalabalık. O zamanlarda hacılar hep otobüslerle geliyorlardı. Eyüp Emmi rahmetli, o da vardı. Beraberiz, oraya buraya koşuyoruz, ama nasıl bulacağız? Sonunda bilgi almak için Diyanet'in yerine gittik. Orada Diyanet görevlileri vardı. "Amasya hacıları nerede?" diye sorduk. İlgili Diyanet görevlisi "Onlar çıkış yaptılar, 2-3 saat önce Mekke'ye gittiler." dedi.

Efendim "Boş ver, yürü, biz bulacağız." dedi. Efendim önden yürüyerek gidiyor, biz arkasından koşarak yetişemiyoruz. Bir ara Efendim "Eyüp Efendi, sen böyle git, biz Mustafa ile şöyle gidelim." dedi. Eyüp Emmi'yi tam hacıların üzerine saldı. Az sonra Eyüp Emmi karşıdan bağıyor: "Efendi! Hacılar burada gel." O tarafa gittik ve Amasya Müftüsü ile görüştük. Efendim bedel olarak annesinin vekaletini verdi. Tekkeye geri döndük.

Hac bittikten sonra hacılar Medine'ye geliyorlar. Amasya Müftüsü Medine'ye geldiğinde o günü bize şöyle anlattı: "Biz kabile olarak siz gelmeden 2-3 saat önce çıkışımızı aldık. Hacılar otobüslere bindi, fakat otobüsler çalışmıyor. Şoför ve oradakiler 2-3 saat uğraştılar." Yani biz gelene kadar otobüsü çalıştırmaya uğraşmışlar. Efendim vekaleti verdikten sonra marşa basmışlar otobüsler çalışmış, ondan sonra gitmişler. Efendim Hazretleri bu ve benzeri hadiselerle bizlere "görünenin arkasında başka âlemler olduğunu" öğretiyor ve kendi büyüklüğünü gönlümüze nakşediyordu.

Efendim Hazretleri'nin seyyid olduğunu o zamanlar bilmiyordum. Bazı Araplar Efendim'i davet ediyorlardı. Biz de bildiğimiz kadarıyla Efendim'e Arapça tercümanlık yapmaya gidiyorduk. Efendim bir keresinde:

- Biz de Arap'mışız. Ama bak, Arapça bilmiyoruz.

buyurdu. Bunu duyunca ihvanlara anlattım. Sonra Efendim'in Seyyid olduğunu öğrendik.

Efendim’le beş ay beraber yaşadık, fazla bir kalabalık da yoktu. Efendim’le Eyüp Emmi aynı odada kalıyordu. Eyüp Emmi de somyasını Efendim’in ayak ucuna, böyle n tarafa koydurdu. Bir gece uyurken Eyüp Emmi bir rüya görmüş. Öyle büyük geniş olan bir yerde beyaz gller varmış. Bütün her tarafı beyaz gl kaplamış. Fakat o gllerin tam orta yerinde bir tane kırmızı gl varmış. Eyüp Emmi de gidip o kırmızı gl koparmaya uğraşıyormuş, ama koparamıyormuş. Bu telaşeyle uyanmış. Uyanınca ne görsün! Abdurrahim Efendim’in ayak başparmağına yapışmış, habire asılıyor. Abdurrahim Efendim de buna doğru bakıyor ve “Eyüp Efendi, parmağımı koparacaksın.” diyor.

Efendim, tüm gllerin içerisinde sen zelsin, teksin. Malumunuz kırmızı gl zahirde aşkı, manada Peygamberimiz’i (sav) temsil etmektedir.

Efendim Hazretleri beş ay kaldıktan sonra Medine’den uğurladık. Eyüp Emmi geldi ve “Hele gelin bakalım. Efendim beş ay kaldı, ne anladık?” dedi. Sonra başladı sıralamaya:

- Eyüp’n bir Abdurrahman’ı vardı, parasını alamadı, Efendim onunla uğraştı. Rıfat’ın işi yoktu, Rıfat’a iş ararken Efendim onunla uğraştı. Bir Tokatlı Mustafa Ağabey vardı, ortağı ile arası açılmıştı, Efendim onunla uğraştı. Yunanlı Mustafa’nın da dersleri ile uğraştı. Bunları yaparken onda olandan nasibimiz oldu mu?

Hiçbir Şey bilmiyorum. Ama ok Şükür en azından onu tanıdık. Onlar da Müslüman ama tanımayanlar da çok var. Medine’de Yunanistan’dan 18 tane talebe arkadaşlarım vardı. Hem de öyle arkadaşlar vardı ki abdestsiz hiç yere basmazlardı. O kadar ciddilerdi. Arkadaşlarımla çok samimiydik. Onlara o kadar yalvardım, “Ya gelin, Efendim Hazretleri’ni bir görün, bir sohbetini dinleyin. Ama ders alırsınız almazsınız önemli değil.” dedim. Fakat hikmetinden sual olunmaz, maalesef hiçbirisine Efendim’i tanımak nasib olmadı.

Cumhur Yücel

Öz Elif Sitesi 3. blok 57 nolu dairede kiracı olarak oturuyordum. Bu daireye 1980 yılında girmiştik. Efendim taşındığımız yıl evimizi teşrif etti. *Mavera* dergisinde yazı yazan Cahit Zarifoğlu Bey de Efendim teşrif ettiğinde hatmelere gelirdi. Hatta hatmeyi tarif eden “Zahmet Vakti” isimli şiirini o dönemde yazdığını söylüyorlardı.

Önemli değişimlerin olduğu 1982 yılında, Efendim hacca gidip beş ay gibi uzun bir süre orada kalmış, hac dönüşü doğrudan Ankara’da bizim evi teşrif etmiş ve ihvanları bizim evde kabul etmişti.

Sonraki yıllarda taşındığımız 2. blok 24 numaralı yeni evimizi Efendim 3-4 sene daha teşrif etti. Ondan sonra Efendim geceleri istirahatini bizim evde yapıyor, akşam hatmeleri için de Ramazan Yılmaz Bey’in evini ya da çeşitli semtlerdeki ihvan evlerini belirli bir ziyaret programı dahilinde teşrif ediyordu. Mesela “Şu gün, şu tarihte Bahçelievler’de, şu tarihte Hasköy’de, şu tarihte Kurtuluş’ta, şu tarihte Balgat’ta olacağız” diyerek ihvanları bilgilendiriyordu. Gündüzleri bizim evden çıkıp gidiyorduk. Orada hanımlara sohbet ediyor, akşam da erkeklere sohbet ediyordu. Hatmeyi yapınca, teşrif ettiği mekândan gece geç vakitte, saat 1 veya 2 gibi ayrılıp bizim eve geliyorduk ve Efendim istirahate çekiliyordu.

Yani, Ankara merkezî bir yer olduğu için Efendim her teşrifinde uzun süre kalıyor, ara ara da şehir dışına gidip geliyordu.

Evimizin bulunduğu Öz Elif Sitesi tamamı ehl-i iman olan insanlardan oluşan ve içinde cami bulunan kalabalık bir siteydi. Hatta o sitede başka bir kolun müridleri de oturuyorlardı. Öz Elif Camisi’nde zikir yapıyorlardı. Efendim ilk teşriflerinde Öz Elif Sitesi kalabalık olduğu için gelen giden ihvanların göze batmayacaklarını kastederek “Biz burada rahat ederiz” buyurmuşlardı.

Efendim’in buyurduğu “zaman, mekân, ihvan” sözü zuhur etti. Efendim o zamanki koşullarda mevcut olan mekân sıkıntısını lütuf ve keremleriyle bizi Öz Elif Sitesi’ne yerleştirmek suretiyle gidermiş ve yaklaşık 10 sene kadar fazla göze batmadan tebliğ ve ihvanı irşad hizmetini sürdürmüştür. Daha sonra imkanlar arttı. 1990 senesi

itibariyle İncek ve diğer Şehirlerde dergâhlar açıldı, mekânlar genişledi çok Şükür.

Nafiz Ağabey'in eski bir Opel arabası vardı. Efendim z Elif Sitesi'nde kaldığı yıllarda farklı semtlere onunla gidip geliyordu ve ona:

- Senin araba ne kadar güzel çalışıyor, zikrediyor.

diyordu. Bir gün Balgat'ta hatme yaptık. Gece saat bir buçuk gibiydi. Nafiz Ağabey'in arabasıyla Balgat'tan çıktık. Konya yolundan Demetevler'deki bizim eve doğru gidiyoruz. Nafiz Ağabey yle hızlı gidiyor ki, hızı yüzün üzerinde vardı. Sabancı Kız Yurdu'nun oradan da bir bayan yola çıkmış. Bayanı Nafiz Ağabey görmemiş. Ben de görmedim. "Tak" diye bir ses geldi. Efendim:

- Aman vurdun.

dedi. Bayana vurduğu gibi onu orta kaldırıma fırlatmıŐ. Hemen durduk. Ben kayınbiraderim Mustafa Tuğlu'ya dönerek "Mustafa Ağabey, Efendim'e bir taksi tut, götür. Şimdi mahkemelik bir durum olur. Efendim burada olmasın." dedim.

O anda Yaşar Tunç Ağabey de arabasıyla arkadan bizi takip ediyormuş. Yaşar Tunç Ağabey yanaştı, durdu. Efendim'i ona verdik, onun arabasıyla bizim eve gittiler. Neyse, bayanı aldık, hastaneye götürdük. Allah'a Şükür hastanede bayanda herhangi bir Şey çıkmadı.

Cebimde ne kadar para varsa kadına verdim. Kadının bir mantosu vardı, kazada araba vurunca yırtılmıŐ. "Sen Sümerbank Mağazası'na gel. Ben orada çalışıyorum. Sana manto filan bir Şey alalım." dedim. Bayan Őikayetçi olmadı, öylece evine bıraktık.

O zamanlar cep telefonu yoktu ki haber edelim. Artık eve gelince Efendim'e:

- Efendim, geçmiş olsun. Bayanın hiçbir Şeyi yok. Gönlünü aldık, evine de bıraktık.

dedim. Efendim de:

- Vurduk, ama pirllerimiz tuttular.

dedi. Mübareğin himmetleriyle ölümlü bile olabilecek bir kazayı hafifçe atlatmıştık. Tabii bu olay niye başımıza geldi denilirse, o da arabadakilerin kendi derunlarında olan bir hadiseye göre bir uyarıydı.

İncek yapılmadan önce Öz Elif Sitesi'nde Abdurrahim Efendim Hazretleri'ne hizmet ederken bizim üzerimizde o zaman değişik tasarrufları oluyordu. Tasarrufu özellikle sadece bize değildi. Gerek Mustafa Tuğlu'ya gerek Ramazan Yılmaz'a gerekse kim kendisinin hizmetindeyse ona farklı tasarrufları oluyordu.

Efendim bir şeyi arzu ettiği zaman “şunu yapın”, “şunu getirin” ya da “şöyle yapın” demiyordu. Gönlümüze lütfediyordu, aklımıza hükmediyordu. Mesela aklımıza geliyordu ve “Tıraş olmak ister misiniz?” diye soruyordum. O da “Tabii, tıraş olayım.” diyordu. Biz de Berber Çetin'i çağırıyorduk. Tıraştan sonra da banyosunu hazırlıyorduk. Mesela durduk yere bize “Cumhur Beyim, ben tıraş olmak istiyorum, banyo yapmak istiyorum.” ya da “bir bardak su getirin” demiyordu. Bizim orada gönlümüze lütfediyor, biz de soruyorduk. Bizimle muamelesi öyleydi. Ancak başlangıçta gönlümüze bir şeyler getirdiğinde, bunları kendisine sormaya çekinirdik. Sonradan öğrendik. Artık gönlümüze gelen şeyleri hemen soruyorduk ya da sormadan yapıyorduk. Efendim de memnun kalıyordu.

Bununla birlikte, Efendim Hazretleri bizlere nasıl davranacağını da öğretiyordu. Mesela bir keresinde Aşağı Lori'de teveccüh vardı. Gönlümüz çok arzuladı, tek başıma atladım, Bayburt'a gittim. Yolda da ciddi bir şekilde rahatsızlandım. Bayburt'a indim. Gidilecek yeri de hiç bilmiyorum. Eczaneye gittim. Kendime bir tansiyon ilacı istedim, bir de aspirin aldım. Aspirini içeyim diye gittim, bir simit aldım. Orada otururken birisine:

- Gardaş, ben Aşağı Lori köyüne gitmek istiyorum. Nasıl giderim?

diye sordum. Orada da dolmuş duruyormuş. Adam;

- Şu dolmuş gidiyor. Lori'de nereye gideceksin?

dedi. Ben:

- Mehmet Efendi'ye gideceğim.

dedim. Dolmuş da saat ikide kalkıyormuş. Dolmuşun kalkmasını bekleidik, sonra Aşağı Lori'ye vardık. Sorarak doğruca Konağa gittim. Paşam'ın oğlu Mehmet Efendim'i daha önce hiç görmemiştim. Dış kapıdan girince uzaktan gösterdiler, yanına yanaştım. Elini arkasına atmıştı, üzerinde de pardösüsü vardı. Beyaz sakallı birisiydi. Paşam Hazretleri'nin fotoğrafını görmüştüm, ona benziyordu.

- Oooo, benim efendim! Hoş geldin, safa getirdin. ık, Abdurrahim Paşa konakta.

dedi. Yolu gösterdi. ıktık, baktım Mazhar Ağabey, Hacı Sıddık Ağabey, Yüksel Ağabey ve İstanbul'dan kalabalık ihvanlar gelmiş, oturuyorlar. Abdurrahim Efendim sedirde oturuyor. Bana:

- Ne yaptın, kiminle geldin beyim?

dedi. Ben de:

- Yalnız geldim.

dedim. O zaman da rahatsızdım, ama bir şey demedim. Efendim:

- Ya, hiç arkadaş bulamıyor musunuz, niye tek yola çıkıyorsunuz?

dedi. Yani "Bir yol arkadaşın olsaydı, yolda sana yardımcı olurdu." diye bizi ikaz etmiş, nasıl davranmamız gerektiğini göstermiş oldu.

Efendim'in bir başka tasarrufuna örnek olabilecek, işimle ilgili şöyle bir hatıram var: Sümerbank'a atandıktan belli bir süre sonra beni Sümerbank'ın Bozyk'teki fabrikasına verdiler. Seramik fabrikası daha yeni kuruluyordu. Makinalar Almanya'dan geliyordu. Fabrikayı da, işi de sevdim. Cansiperane alışıyorum. Ey Ankara'da, daha taşımadım. Haftada bir gelip gidiyordum. Hatta lojman verecek oldular, ancak bende de bir tereddüt hâli vardı.

O zamanlarda Bursa'da teveccüh vardı. Bozyk de Bursa'ya yakın. Ziyarete gittim. Efendim'e evi Bozyk'e taşıyıp taşımama konusunu danışmak istiyordum. Fırsatım oldu ve Efendim'e durumumu anlattım. Bana:

- alıştığın fabrikanın Ankara'da yeri yok mu?

diye sordu. Ben:

- Var Efendim. Merkezi Ankara'da!

deyince, Efendim:

- Tamam. Git, "Ankara'ya geçmek istiyorum" diye dilekçe ver.

dedi. Ben de:

- Tamam Efendim.

dedim. Müsaade isteyip ayrıldım. Ankara'ya geldim, bir dilekçe hazırladım ve Ulus'taki Sümerbank Genel Müdürlüğü'ne gittim. Kimseyi tanımiyorum. Sordum, makine ile ilgili Hesap Müdürlüğü var mış. Oraya gittim, Hesap Müdürü ile görüştüm. Müdür'e:

- Bozyk fabrikasında çalışıyorum. Ankara'ya gelmek, nakil olmak istiyorum.

dedim. Dilekçeyi uzattım. Dilekçeye baktı, sonra hiçbir Şey sormadan sekreterini çağırdı ve:

- Bu dilekçeyi hemen işleme al.

dedi. Ben Müdür' daha önceden hiç tanımiyordum. Ayrılırken de çok büyük hürmet gösterdi, beni asansöre kadar uğurladı.

Müdür'n beni uğurlaması, izzeti, ikramı, bize gösterdiği ilgi bana büyük bir yerin referansı ile geldiğim hissini verdi. Hemen de tayinimi yaptırdı. Bu kolaylık Efendim'in lütfu, keremi ile olmuştu. Hem kendi içimde kalmış hem de ailemi taşımak zorunda kalmamıştım.

Hafız Nuri Aksu

Efendim'in Keleriç'teki tekkesinin ilk zamanlarıydı. Kışın oraya Cimin(zml)'den kar dizde yayan gidiyorduk. Zeki Ağabey'in dolmuğu vardı, bazen de onu tutup gidiyorduk. Bir gün yine dolmuğu tuttuk. Dolmuğu Kurban ve Naim ile birlikte on iki kişi vardı. Kar da diz boyu idi. Dolmuğu iteleyerek götürüyoruz. O zamanlarda asfalt yoktu, Keleriç'in yolu da stabilize idi. Neyse, Tekke'ye vardığı-mızda mübarek Efendim Hazretleri ellerini böyle kapıya dayamış, sanki bizi bekliyordu. Sonra ayakkabılarımızı çevirdi ve sobayı yakmaya teşebbüs etti. Biz:

- Efendim dur, biz yakarız.

dedik. O da:

- Yok! Olmaz, olmaz. Ben yakacağım. Siz oturun, bağdaş kurun ayaklarınızı ağrıtmayın.

buyurdu ve biz ısınalım diye gözleri yaşlanarak yaş odunları alıştırıp sobayı yaktı. Arada da bir tane gazel söylüyordu. Sonra çay demlendi ve çaylarımızı içtik. Hacı Anne, mübarek, çorba göndermiş. Ama nasıl çorba! Tarifi mümkün değil. Neyse çorbalarımızı da içtik.

O arada nasıl olduysa Kurban Ağabey tunca döndü (kıpkırmızı oldu). Sanki boğazını sıkıyorlardı. Kafasından aşağıya su dökmüşler ya da yağmurda kalmış gibi terlemiş ve mosmor olmuştu, ölüyor gibiydi. Efendim'e:

- Efendim, bu ölüyor! Müsaade ederseniz bunu şehre götürelim.

dediler. O da:

- Gtrn!

buyurdu. Kurban Ağabey'i hemen kucaklarına aldılar ve götürüp dolmuğu koydular. Efendim:

- Hadi, uğurlar olsun.

dedi. Bize de:

- Gelin, onlar biraz sonra gelirler.

buyurdu. Sonra biz yine çay içmeye başladık. Bunlar Cimin'in altını geçince Kurban Ağabey gözlerini açmış ve:

- Nereye gidiyoruz, ne oluyor?

demiş. Onlar da:

- Sen hasta değil misin, seni doktora götürüyoruz.

demişler. Bunun üzerine Kurban Ağabey:

- Allah aşkına dönün geri gardaş, bende bir şey yok!

demiş. Kurban Ağabey, Naim Ağabey ve İbrahim Ağabey dolmuş-tan inip yürüyerek geri döndüler. Mübarek zaten bize “Gelin, onlar biraz sonra geri gelirler.” buyurmuştu. Baktık, Kurban Ağabey’de hiçbir şey yok! Oysa hepimiz “Tamam, Kurban Ağabey’in işi bitmiş!” demiştik. Yani bayağı ölüp gitmişti. Mübarek demek ki bize bir parça (keramet) gösteriyormuş. İnananlara parça göstermezler, inanmayanlara gösterirler. Mübarek de bir parça gösterdi.

Naim Akkaş

Nasıl anlatayım ki benim paşam, anlatamıyorum. İlk yıllarda kıyamet gibi olağanüstü hâller oldu. Ama şu anda aklımdakileri anlatayım:

1973'te Paşam Hazretleri buyurdu ki:

- Benim sultanım. Ben ihtiyarladım da, bundan sonra Keleriç'e gidin.

Ben de o zamana kadar Efendim'i hiç tanı mıyordum. Gardaşlarımızla Keleriç'e gittik. Keleriç'te o kapıyı açtık, içeri girdik ki Keleriç yok oldu ve Efendim Hazretleri bize dört dörtlük Muhammed (sav) olarak gösterildi. Sanki Resulullah Efendimiz (sav) hayattaymış gibiydi. Ben Efendim'i daha önce hiç tanı mıyordum. Orada böyle değişik bir hâlde vakit geçti. Gece saat 12'yi geçiyordu, dışarı çıktığımız zaman oranın Keleriç olduğunu anladım.

Oradan çıktık, dolmuşa bindik, Cimin'e geldik. Ancak o zaman acayip kış vardı ve her yer karla kaplıydı. Cimin'e, çarşının ortasına doğru dolmuşla gelirken öyle bir aşk vurdu ki kendi kendime "Ben niye Cimin'e geldim ki?" dedim. Minibsten indim ve başladım koşmaya, Keleriç'e doğru koşarak gidiyorum. Karda böyle bata çıka gidiyorum. Dolmuşta bizimle beraber rahmetli İbrahim Ağabey, Kurban Ağabey de dahil olmak üzere 10-12 kişi vardı. Kurban Ağabey hastalanmıştı. Baktım sadece bunların ikisi peşimden geliyor. Koşarken aramızda hiç konuşmak da yok. Kurban Ağabey'in boyu kısaydı. Kara bata çıka çabalayarak Keleriç köyüne gittik.

Keleriç köyünde çay akıyor, çayın suyu acayip buz. O çaydan, buzun içinden nasıl geçmişiz onu da bilmiyoruz. Koşarak gittik, yürümek yok, konuşmak yok. Artık Efendim'in evine varmamız bir saat mi sürdü, yoksa bir buçuk saat mi sürdü bilmiyoruz. İçeriye girdik. Evde şehirde olanlardan birkaç kişi daha vardı. Mübarek çayı demlemiş. Efendim İbrahim Ağabey'e:

- İbrahim Efendi, siz gitmediniz mi?

dedi. İbrahim Ağabey de:

- Gittik Efendi.

dedi ve daha başka hiçbir şey söylemedi. Biz hiç konuşmuyoruz. Efendim buyurdu ki:

- Gardaş, aşk bu işte! Aşk vurdu mu, karın içinde alır, gelir buraya.

Orada bu yangınla sabahladık.

Bu akıl denilen nimet var ya, Efendim Hazretleri onu bende yok etti. Aklım o oldu. Bildirirse biliyorum, bildirmezse bilmiyorum. Hâlbuki benim mürşidim Abdurrahim Efendi değildi. O bana ders vermedi.

Efendim'in göreve başladığı ilk zamanlarında ders almak için sıraya girdim. Bana sıra gelince Efendim, "Gardaş, sana vahiy mi geldi, niye ders tazeliyorsun?" diye sordu. Ben, "Yok Efendim, vahiy gelmedi." dedim. Efendim de, "Yok gardaş, bana da gelmedi. Çekil kenara!" dedi ve dersimi vermedi. Benim mürşidim Paşam Hazretleri, ama aklımı yakıp, kendini o aklımın yerine koyan Abdurrahim Efendim Hazretleri'dir. Onun için anlatılmıyor ki! Bildirirse biliyorsun, bildirmiyorsa bilmiyorsun.

Abdurrahim Efendim böyle yakıyordu. "Ya Naim Efendi, nasılsın?" dedi mi sanki bana benzini döküyor, üzerine kibriti veriyordu. Onun zahiri Muhammed Aleyhisselam'ın nuru, hakikati Allah'ın nuruydu. Nefsime, gönlüme öyle yaşattı. Daha gerisini anlamıyorum. Efendim Hazretleri beni kendinde yok etti. Hâlbuki ondan ders almadım, o da bana ders vermedi. Ama manen mürşidim Efendim Hazretleri'ydi. O benim her şeyimdi.

Beni öyle bir hâle getirdi ki evladım ile herhangi bir Hristiyan'ın evladı benim gönlümde aynı oldu. Aşk kapısını o açtı ve beni aşka o düşürdü. Beni bu duruma o getirdi. Yani şimdi diyorum ki "Allah'ım! Ahlaksız, ileri gelen kafirlere de hidayet et."

Allah bu! Canım ciğerim gardaşım, kurbanın olayım. O aşk kapısında sen yoksun. O var ya, canım ciğerim gardaşım, onu nasıl anlatayim? Anlatamıyorum ki! Cüz-i akıl yok yerinde, o var. Sen yok olacaksın ki sende "o" çıkacak.

Böyle Efendim ile iki kişi kaldığımız zaman o mübarek boynunu büküyordu, ben de durmadan ağlıyordum.

Birinde rahmetli babam canımı çok sıkımtı. Kafam esti, böyle yürüyerek Keleriç'e gittim. Keleriç'e vardığımızda rahmetli Yasem ile Efendim kumla çimentoyu karıştırmışlar, ortasına suyu doldurmuşlar. Mübarek de yorulmuş, oturuyordu.

- Naim Efendi, hoş geldin. Gel!

buyurdu ve oturduk. Efendim babamın canımı sıktığını ve Keleriç'e sıkıntı ile gittiğimi biliyordu. Beni yine ağlama tuttu. Ben hiç konuşmadım. Mübarek:

- Naim Efendi, zaten baban yaşlanmış. Çok yaşasa burada 7-8 sene daha yaşar. Biraz sabırlı ol!

buyurdu. Bu olayın üzerinden yedi sene geçti, sekizinci senenin nisan ayında babam rahmetlik oldu. Onun için herkes ihlasının barını (meyvesini) yer. Biz çok şanslıyız, yarı buukların elinde kalmadık. Cenab-ı Hakk bizi gerçek Evliyaullah'ın peşine taktı.

Erzincan'da dar bir dkkndaydım. Akşam ezanına bir saat, bir buçuk saat bir şey vardı. Kemal Temel Ağabey dükkâna geldi. Yanında bir iki tane de ihvan vardı. Selamun aleykum-Aleykum selam sonrası:

- Naim Ağabey, yarın gel, ben seni bir yere götüreyim. Dört kişiyiz, bir tek sen lazımsın.

dedi. O gün Cuma'ydı, ertesi gün de Cumartesi oluyor. Kemal Temel Ağabey'e:

- Hocam, bir tefekkür et. Benim gelmem mi hayırlı, durmam mı hayırlı?

dedim. Çünkü cumartesi ve pazar günleri dkknı açıyoruz. Bizim rahmetli Hafız Esam Kemal Temel Ağabey'in karşısındaydı. Kendisi de mübarek oturdu sandalyeye. Boynunu büktü. Bir iki dakika kadar durdu ve ayağa kalkıp:

- Sen kal! Hadi, Allaha ısmarladık.

dedi. Ertesi gün akşam ezanı sonrası hemen Erzincan'ın çıkışında yukarıdan gelmekte olan belediye kamyonetinin freni patlıyor, geliyor ve dördü de gidiyor, rahmetli oluyor. Orada vuran kamyonun şoförü "Ben onlara daha yaklaşmadan pencereden dört tane beyaz güvercinin çıkıp kaçtığını gördüm." demiş. Beşinci de biz olacaktık. Hikmet işte! Gtrmedi.

Kemal Temel Ağabey bizim burada İmam Hatip Okulu'nun müdürüydü. Orada alışan hademe de bizim köylüydü. Bana "Müdür Bey okulun resmi arabasına hiç binmezdi. İnce tekerlekli bir bisikleti vardı. Sadece bisiklet ile dolaşırdı." dedi.

Kemal Temel Ağabey bir gün dükkâna geldi ve "Naim Ağabey, oradan iki kilo şeker ver, işte iki paket çay ver." dedi. Ben "Hocam, rabıtalı niye almıyorsun? Üç veya bir!" deyince, o da "Naim Ağabey, ben ona layık mıyım?" dedi. Sırf adab, terbiyeydi mübarek.

Bizim burada "Saçlı şeyh" diye bilinen bir mübarek vardı. Kadiri dersini ondan ders almıştım. Onun da bana çok büyük faydaları oldu. O zaman 16 yaşındaydım. Rahmetlik annem bize ocuk iken "Muhammediye" kitabından Resulullah Efendimiz'in ahlakını anlatıyordu. İşte Peygamberimiz'in terbiyesini, ahlakını, güzelliğini, yaşantısını anlattıkları kıssalar o zamanlar beynimde kalmış. Mübarek Saçlı şeyh camiye geliyor, vaaz ediyordu. Ama vaazlarında çok cellalleniyordu. Affedersin "Bu ıplak sokmayın bu köye!... İşte bilmem ne....." diyordu. Bir türlü ondan ruhum tatmin olmuyordu. Askere gittim. Askerliğimi Burdur'da yaptım. Orada gördüğüm bir rüyada helikopter gibi uçarak mübareğin yanına kendim geldim. O da yola çıkmış ve gidiyordu. Bana:

- Ya Naim, nerede kaldın? Gel. Ben gideceğim. Neyim varsa sana vereyim, gideyim.

buyurdu. O neyi veriyor, bilmiyorum. Yüzümü göğsüne koydum, böyle iime bir şeyler akıyor, ama ne akıyor onu da bilmiyorum. Öyle yani, büyük faydalarını gördüm mübareğin. Ama yine de ruhum tatmin olmuyordu. Çünkü ağzından hakaretlik kelimeler çıkıyordu. Ondan sonra rahmetli oldu.

Hacı Eyüp nefsimi Paşam'a götürdü, bana sebep oldu. Orada Paşam Hazretleri'nin eline girdim (elini öpmeye teşebbüs ettim). O benden evvel elime girdi. İşte böyle sedirin üstünde oturuyordu mübarek. Ben de oturdum. Orada Hacı Eyüp:

- Paşam, işte bu benim amcaoğlu.

dedi. Paşam da:

- Gardeş, sen git istihareye yat. Biz de istihareye yatalım. Yarın gel, ondan sonra sana söyleyelim.

buyurdu. Kadiri olduğum, başkasından dersli olduğum dan dolayı böyle dedi. İstihareye yattım, ama bir şey görmedim. Ertesi gün Paşam'a gittim.

- Geldin mi benim Efendim?

dedi. Ben:

- Geldim.

deyince o da:

- Benim Efendim, o gardeşimizin ahlakından dolayı sen biraz tatmin olamamışsın. Gel, dersini tazele de bizim hatmelerimize katılasın. Ama dersin aynı ders olsun.

buyurdu. Fakat ben evvabin namazlarını altı rekât kılıyordum. Paşam "Evvabini dört kıl" dedi. Daha önce evvabin namazı kılarken altıncısına geldiğim zaman çok zorlanıyordum ki Paşam nasıl dörde indirdi ise ferahladım o anda. Sonra Paşam yine "Bizim hatmelerimize devam et" buyurdu. Mübarek dersi öyle verdi. Odada on onbeş kadar kişi vardı. Mübarek böyle eliyle kafamı tuttu, alnımı öptü ve:

- Geç benim Efendim, öyle karşıdan otur.

Paşam nasıl alnımı öptü, öyle bir ağlamaya tutuldum. Daha da duramıyorum, oradakileri de rahatsız ediyorum. Mübarek:

- Benim sultanım, senin için temiz. Korkma, bir şey olmaz. Ağlama. Sen aynı aldığın derse devam et.

buyurdu. Allah seni inandırсын ki aha bu alnımı öptüğü iki kaşımın ortasındaki sıcaklık hâlâ mevcut. Paşam sonra sadece tövbe guslü almamı ve yirmi beş estağfurullah çekmemi söyledi, yani dersimi aynı sizin aldığınız ders gibi tarif etti. Ama ben üç yüz, üç yüz, üç

yüz olmak üzere toplam 900 ders çekiyorum. Bu üç yüzler kelime-i tevhid, Allah zikri, bir de “Allah Hu” idi. Yani dersim 10 dakika sürüyordu.

Paşam Hazretleri hacdan dönüşte, Hazret-i Pîr’i, yani Mübarek Abdulkadir-i Geylanî Hazretleri’ni ziyaret etmiş. Orada Abdulkadir-i Geylanî Hazretleri Paşam’a manen “Paşa, bizim Kadirî dersimizi de ver.” buyurmuş. İşte böylece benim gibi Cimin’den birkaç kişi daha Paşam’dan Kadirî dersi almıştı.

Hsn Karabudak

18 Haziran 1988 tarihidir. Kayseri’de bir ağabeyimizde yemektedir. Oradan Abdullah ay AĞabey’in evine geldik. Burada mübarek Efendim Hazretleri abdest aldı. Daha sonra elma, Őeftali gibi meyveler getirdiler. Mübarek soyup bizlere ikram ediyordu. Biz de muhabbetle ve afiyetle yiyorduk. Saat gece 23.00 civarıydı. Daha yatsıyı kılmamıŐtıktık. O esnada telefon çaldı. Ev sahiplerinden de o anda kimse yoktu. Ahizeyi Şaban Hoca aldı, ancak sonra hemen durakladı ve bana:

- Hüsnü Efendi, hele sen bak telefona!

dedi. Ben de telefon ahizesini alıp:

- Buyurun Efendim!

dedim. Arayan kişi Efendim’in amcalarından Fahrettin Efendim idi.

- Efendim’e söyle, kaza oldu ve kazada 4 kişi vefat etti.

dedi. Bunu işitince Şaban Hoca gibi ben de bocaladım. Cevap veremiyordum. Efendim:

- Ya, o telefonun başına gidiyorsunuz, size bir hâl oluyor. Ne oluyor, ne var?

dedi. Durumu Abdurrahim Efendim’e aıklayamayıp:

- Efendim, Fahrettin Efendim telefonda sizinle görüşmek istiyor.

dedim. Fahrettin Efendim durumu izah edince, mübarek Efendim:

- Ya, Kemal Hoca bizim Kemal Hoca mı?

buyurdu. Fahrettin Efendim “evet” deyince Efendim yine:

- KarŐlı Kemal Hoca mı?

diye sordu. O yine “evet” dedi. Efendim bu sefer:

- İmam Hatip’teki Kemal Hoca mı, müdür olan mı?

diye sordu. Fahrettin Efendim tekrar “evet” dedi. Efendim sonra hayatlarını kaybeden diğer ağabeylerimizi de sordu. Ama Kemal Temel Hoca’yı çok sormuştu. Mübarek:

- Tamam, biz geliyoruz.

dedi. Henüz namazı da kılmamıştık. Mübarek:

- Hemen namazı kılalım.

buyurdu. Namazdan sonra Mübarek bana dönerek:

- Biz gidelim. Hüsnü Efendi gidebilir miyiz? Uyku durumun nasıl?

dedi. Ben de:

- Efendim, Hafız Şükrü Ağabeyim de yanımızda. Himmetinizle gideriz.

dedim. Mehmet Karakaya ve Ali Ayçiçek Ağabeyler o akşam başka bir yerde misafireten kalmakta idiler. Efendim:

- Biz onları da alalım.

buyurdu. Gidip kaldıkları evden onları aldık ve yola koyulduk. Sivas yol ayrımına geldiğimizde Mübarek Efendim Hazretleri:

- Böyle düz devam et!

buyurunca, Sivas istikametine dönmemiz gerektiği hâlde “Efendim, yanlış gidiyoruz.” demedim. “Efendim, siz bilirsiniz.” diyerek Ankara istikametine devam ettim. Çünkü daha önce bizim Efendim Hazretleri ile bir ay süren bir gezimiz olmuştu. O gezi sırasında yanımızda olan Pişkidağlı Ahmet Efendim bana bazı öğütler vermiş ve “Efendim Hazretleri ne derse desin, sana yanlış da gelse itiraz etme.” demişti. Ankara yönünde on beş kilometre kadar gittikten sonra Mübarek Efendim:

- Hüsnü Efendi, sanki yanlış gidiyoruz! Şöyle kenara çek. Yok, yanlış gidiyoruz. Geri dön.

dedi ve geri dönüp yolumuza Sivas yol ayrımından devam ettik. Efendim’in bize “düz devam et” diyerek ters yöne gönderip sonra geri döndürmesinin hikmetini sonradan anladık. Bizim yolculuğumuzu şafak vakti gün aydınlanmasına yakın kaza mahallinde olmamıza göre ayarlamıştı.

Sivas’ı geçtiğimizde bende ne uyku vardı ne de başka bir şey. Sanki kırk yıllık uyku uyumuştum. Bu yüzden Hafız Ağabey’in arabayı kullanmasına gerek kalmadı.

Arabanın benzini azalmıştı. Arabayı bir petrol istasyonuna çektim. Pompacı benzini doldururken, ben de arabanın bagajında bir şey arıyordum. Bu arada bir de baktım ki Efendim Hazretleri'nin elinde kırmızı yirmilikler var! Ben hemen:

- Efendim bende para var!

dedim. Fakat sonra terbiyesizlik ettiğimi farkettim. Efendim Hazretleri:

- Ne demek bende para var! Bu para değil mi? Biz binmiyor muyuz bu arabaya?

dedi. Bunun zerine ben sesimi kestim. Benzini doldurduktan sonra yola koyulduk. Mübarek bana hitaben:

- Sen güzel araba kullanıyorsun, ama sert kullanıyorsun. Bak, kazalar oluyor. Bundan sonra sert kullanma.

buyurdu. Ben de:

- Baş stne Efendim.

dedim. Şimdi bile araba kullanırken, hız ibresi biraz yukarı gitse Efendim'in bu sözü aklıma geliyor, hemen ayağımı gazdan çekiyorum. Yani o söz bize bir rabıta vesilesi oldu. Fakat yolda yavaş gitmemizi isteyerek kaza yerine varış için bir ayarlama yapıyormuş.

Neyse, şafak söktü. Bir yerde sabah namazlarımızı kıldık. Bu arada ben hep "kaza olmadı herhâlde!" diye düşünüyordum. Çünkü gidiyor, gidiyor, ancak kaza mahallini göremiyorduk. Bir müddet sonra olay yerine yaklaştığımızda ortalık aydınlanmış kalabalık belli olmaya başladı. Bir ara mübarek Efendim Hazretleri:

- Aha, Kemal Hoca'nın kalbi de burada!

buyurdu. Ben de baktım ki yolda, Efendim'in işaret ettiği yerde bir kalp duruyor. Bu suretle Kemal Temel Hoca'nın kalbini de gördük.

Hafız Ağabey de oradaydı. Sonra kaza yeri detaylarını gördük. Arabalar pestil gibi olmuşlardı. Böyle bir kazadan insanın kurtulması mümkün değildi. Zaten cesetlerin hepsi paramparça olmuştu. Efendim o güzel insanın cesedindeki en kıymetli olan yeri-kalbini bize göstermişti.

Hafız Fikri Karabudak

Abdurrahim Efendim Hazretleri bizi teşrif etmişlerdi. Her zaman olduğu gibi köylüler bizim eve akın ettiler. Efendim sohbet ediyordu. Sohbetin bir bölümünde “Allah ve Resulü’nün yoluna sıkı sıkıya sarılalım. Alimlere, ariflere dil uzatmayalım. Onların yaşantılarını örnek alalım.” buyurdu. Sonra “Nakşibendî Hazretleri’nin bir müridi varmış, bu mürid ihvanları ile sohbet ederken aniden ölmüş. Bu müridi de Şah-ı Nakşibendî Hazretleri’nin tüm bağlıları çok severmiş. Müridler çok üzölmüşler, ağlamışlar. Nakşibendî Hazretleri de bu duruma çok üzölmüş. Belli bir süre sonra ne olmuşsa öldü denilen mürid hayata geri dönmüş.” dedi. Efendim Hazretleri bu sohbetini tam bitirmişti ki odada bulunan Ciminli Hacı Eyüp “Allah” deyip yere yıkıldı:

- Ne oldu Efendim, cezelendi mi?
- Yok, Hacı Eyüp öldü.
- Öldü mü?
- Vallahi öldü.

O zaman, affedersiniz, Hacı Eyüp büyük abdestini ve küçük abdestini de altına kaçırdı. Eyüp Ağabey’i odadan aldılar, altını temizlemeye başladılar. O anda odada on beş yirmi kadar kişi vardı. Bunların pek çoğu hâlâ hayattadır. Hacı Eyüp’ün ağız kilitlendi, gözleri dışarı düştü. Başladık ağlamaya. Ne yapıyorsak Hacı Eyüp’ten ses yok! “Belki kalp krizi geçirmiştir” dedik. Çünkü çok ölü görmüş-tüm, yanımdakiler de öyleydi.

Hacı Eyüp odanın ortasında yatıyor, biz ağlıyoruz. Fakat Efendim Hazretleri hiç oralı değildi ve ses de çıkarmıyordu. Ben “Ne yapacağız? Hacı Eyüp öldü.” deyince Efendim “Koş bir bardak su getir ve Hacı Eyüp’e içir.” buyurdu. Ben de koştum, bir bardak su getirdim. Ama Hacı Eyüp’ün dişleri kilitlenmişti. İçimden “Bu nasıl su içer!” diye söyleniyorum. Suyu tam Hacı Eyüp’ün ağızına dökcektim ki Hacı Eyüp “hop” dedi ve doğruldu.

Mecliste bulunanlar acayıp derecede sevindiler. Hacı Eyüp’e “Ne oldu?” diye sorduğumda “Ne oldu ki gardaş, hiçbir şey ol-

madı!” dedi. Bir ara Efendim’e döndüm, tebessüm ediyordu. Hazret’in sohbeti esnasında çok değişik hâller cereyan ederdi. Sorulduğunda da “Paşa Hazretleri’nin himmetidir” derdi.

Adnan Ünal

Efendim Hazretleri'ne henüz intisab etmemiştim. Ama amcaoğlu Yaşar Ünal Ağabeyim benden çok evvel ders almıştı. Yaşar Ağabey ders aldıktan yıllar sonra başında amansız bir ağrı peyda oldu. Değişik doktorlara gitti, fakat bir çare bulunamadı.

1978 yılında Efendim Cimin(Üzümlü)'i teşrif etmiş ve Hafız Fikri Ağabey'in evindeymiş. Biz de çarşıdaydık. Bir baktık Yaşar Ağabey'in alnı yarılmış! Başından kanlar akararak yanımıza geldi. Sebebini sorduğumuzda:

- Bahçeyi sularken bendi çevireyim istedim. Gölgede kalan kayısı ağacını görememişim. Kafamı ağaca vurdum.

dedi. Yaşar Ağabey'i hemen sağlık ocağına götürdük. Başını temizleyip sardılar. Çarşıya geri geldik. Yaşar Ağabey bana:

- Abdurrahim Efendim Cimin'de. Hemen ziyaretine gidelim.

dedi. O tarihte ben dersli olmadığım hâlde birlikte kaldığı eve gittik ve Efendim'le görüştükten sonra bir kenara oturduk. Efendim Yaşar Ağabey'in kafasını sarılı görünce:

- Hayrola Yaşar Efendi! Başına ne oldu?

diye sordu. Yaşar Ağabey durumunu anlattı. Efendim belli bir süre durdu ve:

- Senin kafanda bir ağrı vardı değil mi?

diye sordu. Yaşar Ağabey:

- Evet Efendim.

deyince Efendim:

- Büyüklerimiz seni ameliyat etmişler. Geçmiş olsun. Başında artık ağrı olmaz.

buyurdu. O gün bu gündür amcaoğlunun kafasındaki ağrıdan eser kalmadı.

Efendim bizleri terbiye etmek için bizi dertlerimizle uğraştırıyor, kendisine sığındığımızda da dertlerimize derman oluyordu. Fakat bunları bizlere kendini hiç göstermeden yaşatıyordu.

Gülbey Akduman

1959 yılında köyden Erzincan'a göçtük. O yıl Paşa Hazretleri'ne intisab ettik. Dünyasını değiştirmeye kadar da yakınlarında bulduk. Biz ders aldığımız zaman Beşir Efendim Hazretleri'nin evlatlarının çoğu hayatta idi. Ama Paşa Hazretleri'nin Abdurrahim Efendim'e gösterdiği ta'zimi ve saygıyı diğer şehzadelere gösterdiğine şahit olmadık. Hatta Abdurrahim Efendim ziyarete geldiğinde Paşa Hazretleri muhakkak ayağa kalkar veya ayağa kalkmaya yeltenir ve ta'zim ederdi. Abdurrahim Efendim Hazretleri'nin de Paşam Hazretleri'nin huzurunda hiç kıpırdadığına şahit olmadık. Görüşmeden sonra kapı ağzına oturur, nasıl oturursa öyle kalkardı. Sohbet ve muhabbet saatlerce sürse bile Abdurrahim Efendim kıpırdamadan otururdu. Paşa Hazretleri'nin kendi ihvanları ve Beşir Efendim'in hayatta olan ihvanlarının tamamı Efendim'e "Efendi" diye hitap ederlerdi. İsmi vermezlerdi. Paşam Hazretleri de Abdurrahim Efendim'e "Efendi" diye hitap ederdi.

İhvan arasında lakabı "Efe" olarak bilinen Muharrem Efendi'den dinledik. Abdurrahim Efendim'in babası Hüseyin Efendi'ye Keleş'te "Hoca" derlermiş. Kendisi şeriat alimiymiş. Hasta yattığı için Efe onun ziyaretine gidiyor. Hüseyin Efendi'nin başucunda Beşir Efendim'in son hanımı da oturmaktadır. Hüseyin Efendi analığına dönerek:

- Ana, Efendim (babası) dünyasını değiştirmeden bir gün önce sana ne emretti, hatırlarda mı?

diye soruyor. Analığı da:

- Evet, hatırlarda hoca!

deyince Hüseyin Efendi tekrar:

- Peki, sana ne emretti?

diyor. Analığı:

- "Bugün göreceğiniz işleri yarına bırakmayın, görün. Hatta yarın göreceğiniz işleriniz var ise onları da görün. Ekmek ve

yemeğinizi de birkaç günlük bol yapın. Yarın ola ki misafiriniz çok olur da yapamazsınız!” diye emir buyurdu.

dedi. Bu aıklama zerine Hüseyin Efendi Tubi Valide’ye dönerek:

- Duydunuz mu? Sen de bugün ekmek ve yemeğinizi bol yap, yarın misafiriniz çok olur da fırsat bulamazsınız.

buyurdu. Ertesi gün millet Cuma namazında iken Hüseyin Efendi dünyasını değiştiriyor. Bu olaylara şahit olan Muharrem Efendi “Bu olaya kadar Hüseyin Efendi’nin veliliği ile ilgili hiçbir ipucu yakalayamadık.” diyor.

Muharrem Efendi anlatıyor ki Hüseyin Efendi beş oğlundan Abdurrahim Efendim’e daha ilgili ve farklı davranırdı. Komşular da “Hüseyin Efendi, senin beş oğlun var. Ama sen Abdurrahim’i daha çok seviyorsun. Neden?” diye sorduklarında, Hüseyin Efendi de:

- Diğer dört oğlumuz analarının oğlu, Abdurrahim bizim oğlumuz.

derdi. Ama biz bu sözün hakikatini anlayamazdık.

1969 yılında Paşa Hazretleri’nin hac hazırlıkları yapılıyordu. Hüsameddin Efendi’nin evinde yatsı namazına kalktık. Abdurrahim Efendim arka safta Paşam’ın tam arkasında yer almaya çalışıyordu. Ahmet Buyruk Efendim de imamette idi. Paşa Hazretleri birden geri Abdurrahim Efendim’e dönerek:

- Gardaş, seninle yer değişek. Senin önünde namaz kılmaya hicab ediyoruz!

deyince Abdurrahim Efendim secdeye kapandı. Sünnetleri aynı yerlerimizde kıldık. Farza gelince Paşa Hazretleri tekrar geri dönerek:

- Gardaş, yer değişek.

dedi. Abdurrahim Efendim tekrar yere kapandı, ağladı. Farzları da aynı yerlerimizde kıldık. Son sünnette de Paşa aynısını yaptı. Sıra vitr-i vacibe gelince, yan tarafta yayılı divan vardı, Paşa Hazretleri divana çıkıp vitr-i vacibini divanın üzerinde, ayakta kıldı. Namaz bittikten sonra Paşa Hazretleri Abdurrahim Efendim’e dönerek

“Efendi, bugün hatmeyi siz okuyun.” emrini verdi. Bu zamana kadar Ahmet Buyruk Efendi’nin yanında kimseye hatme okutmuyordu. O günkü hatme bir saatten fazla sürdü. Efendim Hazretleri her elkabdan sonra başını Paşa Hazretleri’nin dizine koyup ağlıyordu. Hatme bitti, kalktık. Dışarı çıkarken elimi Abdurrahim Efendim’in üzerine dokundurdum ve gördüm ki ceketini dahi terden ıslanmıştı.

1980’li yıllardı. Efendim Hazretleri ile Ankara’da Hayreddin Çeşit Bey’de misafir olarak kalıyorduk. Bu misafirlik döneminde bir gün sabah kahvaltısından sonra saat 9-10 gibi Hayreddin Çeşit Bey işe gitmek için müsaade istedikten sonra:

- Efendim, bugün bir yere ziyarete gidecek misiniz yoksa evde mi kalacaksınız?

diye sordu. Efendim Hazretleri:

- Hayreddin Efendi, sen bizi Ulus’a bırak da öyle işine git. Biz de bugün öğle namazını Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri’nin Camisi’nde kılalım.

buyurdu. Hayreddin Bey tekrar:

- Efendim, siz oradan nasıl geleceksiniz?

diye sorunca Efendim:

- Sen zahmet etme. Biz eve geliriz.

buyurdu. Bu sefer Hayreddin Bey:

- Siz Ulus’ta işinizi bitirdikten sonra ayrılmayın. Telefon edin, biz gelir sizi alırız.

dedi. Hayreddin Bey sonra bizi Ulus’a bıraktı ve kendisi işe gitti. Efendim’le gezerek Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri’nin Camisi’ne gittik, türbeyi ziyaret ettik. Öğlen namazını kıldık, camiden ayrıldık. Efendim:

- Gülbey gardaş, buralarda ikindiye kadar gezelim, ikindiye de burada kılalım. Sonra telefon açarız, Hayreddin Bey gelir, beraber eve geçeriz.

buyurdu. Tekrar yürüyerek Ulus’a indik. Cadde ve sokaklar çok kalabalıktı ve yan yana yürüme imkânı yoktu. Efendim önde, biz de

arkası sıra yürüyoruz. İkinci namazı vakti yaklaşınca kadar Ulus'ta gezdik. Bu gezme esnasında bir husus çok dikkatimi çekmişti. O kadar kalabalık içerisinde iki, üç saat gezmiştik, fakat bu süre içerisinde Efendim Hazretleri sadece üç kişiye selam vermişti. Efendim 19 Mayıs Mağazaları'nın köşesinde bir gölgelik boşluğa çekildi, sırtını duvara döndü ve caddeye doğru uzun uzun bakarak derin bir şekilde içini çekti. Biz de tam karşısındayız. Ellerimizle ve vücudumuzla işaret ederek neden içini çektiğini sorduk. Efendim:

- Eyvah, eyvah, eyvaaah! Öğleden beri bu kadar kalabalıkta dolaştık, üç tane insan gördük.

buyurdu. Daha sonra gittik, ikindiye kıldık ve Hayreddin Bey'e telefon ettik. Geldi, bizi aldı, beraberce eve gittik.

Mustafa Tekin

1985 yılı olabilir, Efendim Erzincan'dayken yeni aldığım Peugeot marka arabayla ziyarete gitmiştik. Aşağı Lori'de teveccüh vardı. Arabalarla konvoy hâlinde oraya gideceğiz. Amasya'dan beraber geldiğimiz arkadaşlarımla Erzincan'dan yola çıktık, gidiyoruz. Efendim başka arabayla gidiyor. Arabam daha yeni olmasına rağmen yolda su kaynatı. Bu nedenle konvoydan ayrıldık. Yol kenarında bir çeşme vardı. Araba soğusun diye orada bekledik. Araba fokur fokur su kaynatıyordu. Efendim Mübarek "Mustafa Hocam nerede kaldı?" demiş. Efendim'e durumu anlatmışlar. Efendim arabaya bakması için ustalığı olan bir ihvanı bize göndermiş. Erzincan Şeker Fabrikası'nda çalışan bu ihvan Ağabeyimiz arabaya baktı ve:

- Araba su kaynatmış. Devr-i daimde sıkıntı olabilir.

dedi. Ben de:

- Burası dağın başı bir yer. Devr-i daimi, soğutma sistemini değiştirecek bir yer bulamayız. Neyse, arabayı böyle soğuta soğuta götüreceğiz.

dedim. İçimden de "Akşama yetişemeyiz. Ama gece yarısı orada oluruz inşallah!" diye geçiyordu. İhvan Ağabey "Efendim haber bekliyor" dedi ve sonra gitti. Tabii o zamanlar cep telefonu yok. İhvan Ağabey Efendim'e haber vermiş. Efendim "Yakın mı bize?" diye sormuş. O da "Yakın Efendim. Bir iki kilometre aşağıda!" demiş. Bunun üzerine Efendim "O arabayla bassın gaza, gelsin peşimizden. Su kaynatıysa da bir şey olmaz." demiş.

Bu laflar tabii zahiren söylenmeyecek ve kabul edilemeyecek laflar. Ama "Efendim böyle dediğine göre bu araba yolda yanacaksa da yansın, basıp gidelim." dedik. Hemen kaputu kapatıp kontağa bastık ve yola devam ettik. Efendim'in o sözünden sonra araba su kaynatmadı. Baktım, Efendim yolda bizi bekliyor. Ben tabii Efendim'e yaklaştım. Efendim:

- Hocam, geçmiş olsun. Ne oldu?

dedi. Ben:

- Efendim, böyle oldu. Emretmişsiniz, biz de bastık geldik.

deyince Efendim yine:

- Bir Şey olmaz Hocam! Onu gittiğiniz zaman Amasya'da yaptırırınız. Devam edelim yola!

buyurdu.

O gece Lori'de yatıp sabah teveccühe katıldık. Kahvaltıda Efendim'e yakın bir sofradaydık. Efendim:

- Hocam, yola çıkmayı düşünüyor musunuz?

dedi. Ben:

- Efendim, ne emrederseniz onu yaparız.

dedim. Efendim de:

- Hocam, bir Şey olmaz. Böylece gidin. İnşallah arabayı Amasya'da tamir ettirirsiniz.

dedi.

O akşam hatmeye katıldık. Hatmeden sonra aynı araba ile AŞağı Lori'den Gümüşhane-Trabzon sahilinden Amasya'ya gittik. Amasya-Lori arasında epey bir mesafe vardır. Biz tabii işin hep zahirini düşünüyorduk, ama Efendim böyle emrettiği için ben "Bunun da bir hikmeti vardır!" diyordum. Yanımdaki arkadaşlarla beraber arabada 4 kişiydik. Arkadaşlar:

- Hocam, bu arabaya bir baktırın mı? Biz başka arabaya binsek de yükü azalsa mı?

deyip duruyorlardı. Ben:

- Gerek yok! Efendim böyle emretti. Amasya'ya kadar gideceğiz. Bir Şey olmaz.

dedim.

AŞağı Lori'den Karadeniz sahiline doğru gidip Trabzon-Rize arasında bir yerden ana yola çıktık ve Trabzon tarafına dönüp gittik. Arabanın harareti yükselmiyordu. Hiçbir Şey olmadan Ordu- Giresun-Samsun güzergâhı üzerinden Amasya'ya geldik. Amasya'da arabayı bir ustaya gösterdim. Usta ile aramızda Şu konuŐmalar geçti:

- Sen bu arabayla Amasya'dan buraya kadar böyle mi geldin?

- Ne Amasya'sı kardeşim! Bu arabayla Erzincan'dan çıktık, Bayburt'un bir köyüne gittik. Oradan da çıktık, sahilden Amasya'ya geldik.
- Hocam, bir yanlışlığın var. Bu araba kesinlikle motoru yakmış olması lazım!
- Peki, motorunda bir sorun, bir sıkıntı görünüyor mu?
- Yok. Hocam, bu araba Amasya'dan buraya kadar bile gelmez. Bizim bilgimize göre bu araba beş yüz metre bile gidemez, aksi takdirde motor zarar görür (Amasya'dan Küçük Sanayi Sitesi on beş kilometre kadar bir mesafededir).
- Ben sana "Bu on beş kilometrelik yolu nasıl geldin?" diye sana sorarken sen "Erzincan'dan, sahilden filan bu hâlde geldiğini" söylüyorsun. Mümkün değil! Devr-i daim kilitlenmiş, alışmıyor Hocam. Devr-i daimi değiştirmemiz lazım. Ancak elimde yok. Araba burada kalsın. Arabaya ihtiyacın varsa benim arabamla git. Yarın gelmezse, öbür gün gelir. Bu arabayla Amasya'ya gidemezsin.
- Arabaya ihtiyacım yok, otobüsle giderim.

Tabii ustanın arabasını da kullanmadım. Arabayı orada bırakıp Amasya'ya döndüm. İki gün sonra devr-i daim geldi, değiştirttik. Ama o kadar yolu devr-i daim kilitli olarak gelmişiz ve araba hiçbir zarar görmemişti. Ben o arabayı 1991 yılına kadar altı sene daha kullandım. Bu müddet zarfında araba hiçbir problem çıkarmadı. İşte Efendim'in böyle bir tasarrufuna şahitlik ettik, imanımız olgunlaştı.

Erzincan İmam Hatip Lisesi Müdürü Kemal Temel Hoca 1988 yılında rahmetli olduğunda Efendim Hazretleri cenazesi için Erzincan'ı teşrif etmişti. O tarihte ben Amasya Atatürk Lisesi Müdürlüğü grevindeydim. Cenaze defnedilmışti ve Efendim İstanbul'a dnecelerdi. Erzincan İmam Hatip Lisesi'nin Müdür Başyardımcısı Mustafa Ayaz beni aradı ve:

- Mustafa Hocam, Efendim Hazretleri Gülhan ağlı Ağa-bey'in beyaz Kartal arabasıyla buradan çıktılar, geliyorlar.

Sana misafir olacaklar, oradan da İstanbul'a devam edecekler.

dedi. Ben:

- Ne zaman çıktılar?

diye sordum. Mustafa Ayaz Hocam:

- Daha ancak yarım saat oldu. Kendilerini yeni yolcu ettik. Ben haberin olsun diye aradım.

dedi. "Efendim ne zaman Amasya'ya gelir?" diye tahminde bulunduk. Benim yanımda müdür muavini arkadaşlar vardı. Amasya'ya 30 kilometre mesafedeki bir yerde o arkadaşlarla birlikte Efendim'i karşılamaya gittik. Efendim'ler bizi görüp durdular. Efendim arabadan indi ve:

- Hocam, niye zahmet ettiniz!

dedi. Ben:

- Efendim, başınız sağ olsun.

dedim. Efendim de:

- Hocam, cümlemizin başı sağ olsun. Böyle bir ihvan bugüne kadar gelmedi, bundan sonra da gelmez.

buyurdu.

Efendim'in işaret ettiği gibi Kemal Ağabey'in has bir ihvan olduğunu biz de daha önce müşahede etmiştik. 1982 yılında Efendim'den ders aldım. Aynı sene Amasya Müftüsü Hüseyin Bey ve Taşova Kaymakamı Necdet Bey ile birlikte Erzincan'a Efendim'i ziyarete gittik. Daha yeni ders aldığımız için sohbet nedir bilmiyorduk ve teveccühten de haberimiz yoktu. Çünkü o zamana kadar kimse bize teveccühün ne olduğunu anlatmamıştı. Erzincan'a vardık ve o gün dergâhta misafir olduk.

Ben o gece bir rüya gördüm. Rüyamda hastalanıyorum. Karnımda öyle bir şişlik var ki sanki patlayacak. Davul gibi şişmiş karnım. "Doktora gidelim!" denildi ve doktora gittik. Doktor da rahmetli Kemal Ağabey imiş. Bizi beyaz bir elbise giymiş vaziyette karşıladı. Beni doktora götüreren arkadaş:

- Doktorumuz bir Profesör. Birazdan gelecek. Bu arkadaş da onun asistanı.

dedi. Yani Kemal Ağabey'i rüyamda bana asistan olarak tanıttı. Kemal Bey:

- Hocam neyin var?

diye sordu. Ben:

- Benim böyle sürekli karnım şişiyor, bundan çok rahatsız oluyorum.

dedim. Orada bir sedye vardı. Beni sedyeye yüz üstü yatırdı. Biz Profesörü bekliyoruz tabii. Ben Doktor (!) Kemal Bey'e:

- Hocam, benim rahatsızlığım karnımdan. Oysa sen beni yüz üstü yatırıyorsun!

dedim. O da iki kürek kemiği arasını işaret ederek:

- Hocam, bu tür hastalıklar bizde böyle tedavi görür. Profesör sizi buradan tedavi edecek.

dedi. Sonra bir kapı açıldı. Ben gayr-ı ihtiyar olarak yattığım yerden kapiya doğru yöneldim. Baktım, Efendim Hazretleri geldi ve o da Kemal Bey gibi:

- Hocam, geçmiş olsun. Neyin var?

dedi. Durumu anlattım. Sonra Efendim iki kürek kemiğimin arasına eliyle vurdu ve vurmasıyla birlikte karnımdaki şişlik bir anda indi.

Sabahleyin kalktık, teveccühe katıldık. Tevecchten sonra kahvaltı yaptık. Gördüğüm rüyayı merak ettim ve aşağıda çay içerken saa rüyamı Efendim'in damadı rahmetli Muzaffer Nevruz Ağabey'e anlattım. Muzaffer Ağabey "Allaaah" diye öyle bir nara attı ki elimdeki çay bardağı yere düştü. Tabii onun cezbeli olduğundan haberim yoktu. Daha doğrusu cezbeye de ilk kez bu teveccühte şahit olmuştum. Lisede tasavvuf konuları okutuyorduk, ama hepsi yüzey-sel şeylerdi. Efendim'in anlattığı şekilde değildi. Efendim işin derununu anlatıyordu. Muzaffer Ağabey çok şiddetli bir şekilde cezbelen-di ve cezbesi bir müddet sürdü. Sonra kendine geldi. Orada biz-den yaşça büyük ihvanlardan bir tanesi:

- Bu rüyayı kim yorumlayacak? Hocam enteresan bir rüyadan bahsediyor. Muzaffer Hocam sen bunu yorumla.

dedi. Muzaffer Hocam da ihvan Ağabey'e "Emredersin" dedi ve sonra sözlerine şöyle devam etti:

- Bu tarikat konusunda Efendim'e sormak isteyip sormadığın sorular senin karnında hastalık meydana getirmiş. Efendim teveccühte herkesin kulağına bir beyit söyleyip sırtına vurdu ya, işte bunun tedavisi buydu. Kemal Ağabey de Efendim'in asistanıymış. Efendim kendisini çok sever. Kemal Ağabey'e de bu asistanlık yakışır.

Tahminen 1986 yılında Kemal Temel Ağabey ve öğrencilerle birlikte Umre'ye gittik. Bu vesileyle Kemal Ağabey ile hem Medine-i Münevvere'de hem de Mekke-i Mükerrreme'de beraber olduk. Bir keresinde Kabe'nin karşısında bir yere oturmuş sohbet ediyorduk. Orada ben Kemal Ağabey'e takılmak için:

- Kemal Ağabey, geçen yıl Umre'de gördüğümde sen böyle değildin. Maşallah, daha da gençleşmişsin, zindeleşmişsin. Zaten güzeldin, daha da güzelleşmişsin!

dedim. Kemal Ağabey orada öyle bir laf etti ki unutmak mümkün değil:

- Mustafa Ağabey, bu günahkâr kardeşini bağışla. Arsızlığımızdan bir türlü ihtiyarlayamıyoruz. Cenab-ı Allah, Kuran-ı Kerim'inde: "*Festekim kema umirte*" buyurmuş. Yani emrolunduğun gibi doğru ol. Peygamber Efendimiz (sav) de buyuruyor ki: "*Hud Suresi beni ihtiyarlattı.*" Bu ayet Peygamber Efendimiz'de (sav) ismet sıfatı olmasına rağmen, Peygamber Efendimiz günah işlememesine rağmen, onu ihtiyarlatmış. Ama biz arsızlığımızdan bir türlü ihtiyarlayamıyoruz.

Kemal Ağabeyimin mekânı cennet olsun.

Efendim buyururdu ya "Ne bilem beyim. Söyleyen bilmez, bilen söylemez." Bu bir tek cümlenin içinde belki de ciltler dolusu sohbetler yazılacak kadar gerçekler gizlidir. Ama bunu kim anlayacak? Demek ki bunun gizli tarafı daha fazla, her şey söylenmemiş.

Biz Efendim'e soru sorulmayacağını, soruları gönülden geçirmenin yeterli olduğunu da bilecek durumda değildik o zamanlar. Bu yüzden hâlâ soru sorma peşindeydik. Zamanın birinde, Abdurrahim Efendim Hazretleri'ne ortaklık yaptığım birini şikyet ettim. Hiçbir sermayesi olmamasına rağmen, o kişiyyi önce işiın %25'ine ortak etmiştim. Kendisi ailemize ait olan dükkânda ııııı. Ben de uzun yıllar Amasya'da lise müdürlüğü yaptığım için zaten dükkâna zaman ayıramıyordum. Dkknda gözü olmasın diye, tek kuruşu olmamasına rağmen, onu dkknın %50'sine ortak ettim. Daha sonra baktık ki çalmış ııııı. Ben de o kişiyyi "Böyle yaptı Efendim" diyerek Efendim'e şikyet ettim. Efendim o kişiyyi de tanıyor. Efendim'in sözlerimi dinledikten sonra "Hocam, bunu nasıl yapar bu adam?" demesini bekliyordum. Fakat Efendim;

- Vay beni! Mustafa Hocam, onun yerinde sen olsan ne yapacaktın? Allah seni korumuş. O düşünsün Hocam.

dedi ve bunu üç kere tekrarladı. Sonra:

- Başka izaha gerek var mı?

buyurdu. Onu duyunca:

- Hayır Efendim. Ben lafımı geri aldım. Ben cevabımı aldım. dedim.

şimdi bize birisi başka birisini böyle şikyet etse, biz ona; "Sen böyle iyilik yaptın da o da sana bunu yaptı ha!" deriz. Ama onların bakış açıları buldukları merteye dolayısıyla, çok farklı. Onlar bütünü gördükleri ve bizi ona göre terbiye ettikleri için çok şükür böyle değerlendiriyorlar.

Hiçbir göreve hayatımda bir talebim olmadı, gerek Amasya Lisesi'nde gerekse Atatürk Lisesi'nde. O görevleri bana zorla verdiler. O arada Efendim'i aradım. Efendim:

- Hocam, görevden kaçmak yok. Göreve kendin talip olma, ama öyle bir teklif olduğu zaman da "Burada ne yapacağım?" deme. Orada en azından birçok şeye engel olursun.

Senin varlığından dolayı onlar pek çok şeye cesaret edemezler. İşin bir de bu yönünü hesap edin. Asıl olan burada insanlara hizmettir.

dedi.

Efendim 1987 yılında Amasya'yı teşrif etmiş ve akşam bize misafir olarak gelmişti. Görev yaptığım okula gitmek istedi. Ertesi gün Amasya Atatürk Lisesi'nde Okul Aile Birliği'nin velilerle birlikte bir toplantısı vardı. Atatürk Lisesi de Amasya'nın büyük bir okulu. Aynı zamanda yatılı kısmı ve üç bine yakın öğrencisi vardı. O gün okulun en hengameli günüydü. Atatürk Lisesi Efendim'in himmetleriyle Türkiye'nin sayılı liselerinin arasında yer alıyordu.

Efendim Amasya'ya o gelişinde üç dört gün kalmıştı. Ben de "Efendim okulu çok hareketli zamanında görmesin" istiyordum. Bunu da şundan istiyordum. Okul Aile Birliği tamamen kadınlardan oluşuyordu ve kadınlar da Amasya'daki süslü, bol parfümlü, bakımlı bacılarımızdı. Birlik bu tarz insanlar ile doluydu. Başarılı bir okul olduğu için de seçkin öğrenciler tercih ediliyordu.

Sabah kahvaltıyı yaptık. Efendim'in Amasya'da birkaç gün kalacağından haberim olduğu için kendilerine "Efendim, bugün değil de mesela yarın gelseniz!" diye arz edecekken Efendim bana:

- Senin işin vardır, sen okuluna git. Ben saat 11.00 gibi okulda seni ziyaret edeceğim. O makamda seni bizzat görmek istiyorum. Orada seni görmeye geleceğim.

dedi. Şimdi Efendim 11.00 diyor. 11.30 –12.00 arasında Okul Aile Birliği üyeleri beni ziyaret edecekler ve üyelerin hepsi sosyetik insanlar! Efendim böyle dediğine göre, tabii ki diyecek bir şey yoktu artık.

- Efendim, o saatte ben gelirim, sizi götürürüm.

dedim. Efendim:

- Hocam, sen gelme. Ben buradan oraya geçirim.

dedi. Ben:

- Efendim, nasıl geleceksiniz? Ya benim gelmem lazım ya da birini göndermem lazım. Efendim, benim gelmem daha iyi

olur. Eğer siz hazır olunca bana bir işaret buyurursanız ben hemen gelirim, okula birlikte gideriz.

deyince Efendim de:

- Hocam, ben 11.00 de hazır olacağım.

dedi.

Efendim'i 11:00'de aldım, okula götürdüm. Çok sayıda ğrenci velisi de gelmişti ve okul ana baba günüydü. Okuldan içeriye girdik. O zamanlarda da Atatürk Lisesi'nde byklerimizimizin himmetiyle askerî disiplin hakimdi. Müdür dayandırılmayan bir okulmuş. Orada on seneden fazla müdürlük yaptım. Okulda hizmetlilerden bir tane-sini müdür odasının kapısına koyayım da içeriye kimseyi almasın diye düşündüm. Sonra "İşi oluruna bırakalım. Efendim nasıl isterse öyle yapsın!" diye bir düşünce kafamdan geçti. İçeriye girdik ve:

- Efendim, şöyle otursanız daha iyi olur.

diyerek makamı Efendim'e sundum. Efendim:

- Hocam, siz oraya oturun, ben buraya oturayım.

dedi. Ben:

- Efendim, ben böyle otursam!

dedim. Baktım, Efendim oraya geçmek istemiyor. Efendim daha sonra:

- Hocam, El emru fevka'l edeb = Emir edebin üstündedir. Oraya geç. Ben seni o makamda görmeye geldim.

buyurdu. Ben de emir üzerine makama geçtim. Bir müddet sonra hizmetli gelip:

- Sayın müdürüm, Okul Aile Birliği Yönetim Kurulu size uę-ramak istiyorlar. Gelsinler mi?

dedi. Ben de Efendim'e baktım. Efendim:

- Tabii Hocam, gelsinler.

dedi. Onlar içeriye girdiler ve Efendim'i görünce ellerini de bana uzatmadılar. Biz o zamanlar şeriat emirlerine daha sıkı sıkıya bağlı-yız. Onların başkanı Orman Baş Müdürlüğü'ndeki bir arkadaşımızın hanımıydı. O kardeşimiz;

- Sayın müdürüm, babanız mı?

diye bir soru sordu. Ben de:

- Hem babam, hem annem, hem hocam, her şeyim. İlk Kur'an dersini kendisinden aldığım Hocam.

dedim. Tabii onların tamamı tasavvuf, tarikat düşmanı insanlardı. Hepsi oturdular, hâl hatır sordular. Birlikte çay içtik. Efendim de onlarla konuştu, hâl hatır sordu. Onlar gider gitmez Efendim bana:

- Hocam, bu kadınlar ya da bunun gibiler size ellerini uzatabilirler. Siz onlara elinizi uzatmayın, ama size elini uzatanların ellerini havada bırakmayın. Fakat onların ellerini bir bacımızın, bir kardeşimizin, bir büyüğümüzün, bir annemizin elini tutar gibi tutun. Hocam, bak, Amasya'nın en büyük okulu burası. Dedikoduya sebep olur. Sizi bu görevde barındırmazlar. Sen "Burada başaramadım" dediğin zamanlarda bile belki pek çok şeye engel oluyorsun da senin haberin yoktur.

dedi.

Ben o zamana kadar kadınlara hiç elimi uzatmıyordum. İmam-Hatip'te kadın bir taneydi, ama Amasya Lisesi'nde 202 öğretmenin nereden baksanız 100 tanesi kadındı. 14 müdür muavininin 2 tanesi kadındı. Ben tokalaşmak için hiçbirine el uzatmıyordum. Fakat Efendim'den duyunca baktım ki bu bakış açısı farklı. Efendim bana orada böyle özel ve çok farklı bir ders vermiş oldu. Efendim orada "Önemli olan Hakk'a, insanlara hizmettir." dedi.

Yaşar Sezgin Hoca

(Cumhuriyetin ilanından sonra Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile medreseler kapanmıştır. Ancak özel izin ile bu bölgedeki (Of, Uzungöl) medreseler ve Nurşin Medresesi kapanmamış, günümüze kadar varlığını devam ettirmiştir. Bu bölgelerde önemli din alimleri yetişmektedir.)

Sene 1974'tü. Efendim Hazretleri Şerah/Uzungöl'ü teşrif ettiler. Rahmetli Arapça hocamın camisinde kuran kursunda görevliydik. Ben o zaman Adıyaman'dan dersliydim. Dediler ki "Bir şeyh geldi Erzincan'dan!" Ben tabii görevliydim, camiye de bakıyordum. Kursta iki tane odayı geçici olarak medrese yapmıştık. Efendim Hazretleri camiye geçti ve namazı kıldıktan sonra:

- Çıkalım da Kurs'u görelim bakalım, durum nasıldır?

buyurdu. Efendim Hazretleri'ne hoş geldin demek arzusuyla elini tuttum. Mübareğin elini tutmamla beraber bir şeyin böyle elimden ve kolumdan yukarıya doğru gittiğini hissettim. O elimi sıkınca sağ elimden böyle bir akım kalbime geldi. Elektrik sistemi gibi bir akım kalbime vurunca "Yandım!" diye bağırarak elimi Efendim'in elinden çektim ve havaya çıkıp yere düştüm. Camide de kalabalık bir cemaat vardı. "Erzincan'dan şeyh geldi" diye duydular ya, bakacaklar. "Şeyh nedir, nasıl bir şeydir" diye merak ediyorlar. Onlara "Yandım, beni kurtarın!" diyorum, ama ne dediğimden de haberim yok. Fiziken havaya çıkıp indiğimi biliyorum. Ondan sonra Mübarek oraları toz duman etti. Manevî kablolardan cereyan alıyorum ve "Yandım, kurtarın beni!" diye feryad ediyorum. Efendim Hazretleri orada bizi o şekilde yarım saat kadar kaldırdı, yatırdı.

Bu arada Efendim de onlara:

- Bu Hoca'nın sarası mı var, bir şeyi mi var? Ne oldu? Marazlı mıdır nedir?

diye sordu. Oradakiler de:

- Yok Efendim! Hocamız burada yılların insanı. Ama bu ilk olan bir olaydır.

dediler. Mübarek hem bize öyle bir olay yaşatıyor hem de olayı onlara öyle boyatıyor (saklıyor).

Şimdi elden ele fark vardır. Elimi Efendim Hazretleri'nin eline değdirmem ve onun elimi sıkmasıyla beraber bir akım kalbe intikal etti. Kendimi artık tutamadım, kalktım indim. Daha sonra oradaki cemaat bana "Çok fena kalktın indir, kalktın indir" dediler.

Neyse, ondan sonra bir daha Efendim'den ayrılmadım. Vazifem vardı, görevim vardı. Hepsini bıraktım ve düştüm Efendim'in peşine. Ayrılamıyoruz, yani ne bileyim çok manzaralı, hikmetli işler oldu. Benim beyim nasıl anlatayım ki bunları! Aklım onları idrak edemiyor. Bana böyle hâller olmuştu.

Efendim Hazretleri sohbet buyurdu ve bizi yanında oturttu. Oradaki kalabalık cemaat de Efendim'i dinliyor. Bizi hocalarla beraber bir ağlama tuttu, ama nasıl! Böyle ağlıyoruz. Efendim hiç bize bakmıyor, "Ya, böyle otururken size ne oldu?" demek yok. Ağlıyoruz, ama o ağlama nedendir, nedir bilmiyoruz. Ağlamadan sonra bir zaman öyle durduk, yani durdurdular. Aradan kaç dakika geçtiğini bilmiyorum, bu sefer biz başladık gülmeye. Ama nasıl gülüyoruz! Hâlâ nasıl güldüğüm aklıma geldikçe utanıyorum. Fakat Efendim ne gülmemize baktı ne de ağlamamıza. Ayette "Güldüren de O, ağlatan da O." buyurulmaktadır. O gülme sebebiyle bütün cemaat Efendim'i bıraktılar bizim manzaramızı seyretmeye başladılar. İçlerinden de "Bunlar az evvel gözyaşı döküyorlardı. Şimdi bunlara ne oldu da gülüyorlar? Bunlar kafayı üşüttüler herhâlde!" demişlerdir.

Efendim o ziyaretinde Şerah/Uzungöl'de yirmi iki gün kaldılar. O zaman kış kar vardı. Ben kendilerinden hiç ayrılmadım. Görevimi de bırakmıştım. Görev aklımda da, umurumda da değildi. Öyle bir dert de yoktu bende. Efendim Hazretleri'nden ayrılamıyordum, ama neden ayrılamadığımı da bilmiyordum.

Cemaat yine Efendim'i dinlemeye gelmişler. Orada bize bir hâl geldi. "Efendim böyle bir büyüktür" diyerek Efendim Hazretleri'nin bütün sırlarını açığa vurmak istiyordum. Bir şeyler dedim, ama ne dediğimi de bilmiyorum. Ama bu arada da "Ankara'ya haber verin. Zamanın kutbu ya da Mehdi'si geldi" diye bağırdım. Daha başka birçok şeyler söyledim. Bu esnada cemaatten birçok bağırımlar

oldu. Sonra yine “Efendim’in sırları hakkında bana malumat verilmiştir.” diyerek Efendim’in sır âlemindeki büyüklüğü hakkında cemaate bilgi vermeye kalkıştım. Daha sonra başladım “Ankara’ya haber verin ki Efendim böyle bir Allah dostudur, böyle bir Evliyaulahtır” demeye! Bu arada Efendim Hazretleri “Kes sesini, sus” dedi. Benim sultanım, o anda sesim kesildi ve sustum. Ancak bu sefer de cemaate “Kalkın, gidin Ankara’ya!” demek için elimle kolumla işaret etmeye başladım. Onlar kalkmadığı için ben daha fazla hareket ediyordum. Tabii cemaat de “Bu kafayı mı üşüttü” diye bana bakıyordu. Sonra Efendim Hazretleri “Kalk, çık buradan” buyurdu.

O vaziyette dışarı çıktım, ama dışarıda bayağı kar vardı. Merkez’e doğru yola koyuldum, ama oraya ne için gittiğimi de bilmiyordum. Sonra “Yarın kıyamet kopacak, dünya yıkılacak” diyor ve “Mahalleme haber vereyim” diye efkarlı bir şekilde yola devam ediyordum. Hani Salih Baba “Dervişlerin kıyameti daimdir” buyurmuş ya, ben de bu fikrimin kesin bir bilgi olduğuna inanıyordum. Fakat kim buna inanmazsa artık onu dövecek miydim bilmiyordum.

Mahalleye ulaştığımda karşıma çıkan ilk eve uğradım. Evin avlusunda daha sonra rahmetlik olan bir bayan vardı. Benim böyle oynak hâllerim olduğunu duymuş. Bu yüzden beni görünce korktu. Ona;

- Azize abla, yarın kıyamet kopacak. Hazırlığınızı yap.

dedim. O biraz tebessüm edince “Sen buna inanmadın” diye ona sağ elimle bir şamar vurup nefesini kestim. Sonra içeri, eve girdim. Kadının evde çocuğunun olduğunu bilmiyordum. Baktım ki beşikte çocuğu yatıyor. Şimdi kadına “Gel, öyle midir değil midir, çocuğa soralım!” deyip açtım çocuğun üzerindeki o bezi ya da perdeyi ve çocuğa:

- Yarın kıyamet kopacağını söylüyorum, ama annen inanmıyor!

dedim. Öyle deyince sanki çocuk konuşmaya başlayacakmış gibi bir hâl oldu. Fakat biraz sonra birdenbire o hâl benden kalktı ve içimden “Benim burada ne işim var?” dedim. Çocuğu bıraktım ve onlara da bir şey demeden Efendim’e geri dönmek üzere evden çıktım. Şimdi rahmetli olan o kadın daha sonraları beni gördüğünde “O gün senden

çok korktum. Beni öldüreceğini düşündüm. Evden gittiğinde de ‘kurtuldum’ diye çok sevindim.” derdi.

Karları yara yara Efendim’in olduğu yere gidiyorum. Kar mı aklımıza gelir. Mekâna geldiğimde çıktığım kapıdan içeri girmek istemedim. Orada kapının önüne, yolun üzerine uzandım, yattım. Ortalık böyle kıştı. Millet içeri girecek, dışarı çıkacak! Ben orada yattığım için üzerimden geçmek istiyorlar, ama geçemiyorlar. Bunun üzerine Efendim Hazretleri’ne:

- Yaşar Hocam yolun üzerine, kapının eşiğine yattı. Efendim, dışarı çıkamıyoruz, içeriye girecek olan da gelemiyor.

demişler. Efendim gelip kapıyı açtı ve:

- Gel, içeri gel, suçlu!

buyurdu. Neyse, artık içeri girdim ve o hâl benden kalktı. O durumda çok manzara seyredildi. Mübarek’ten çok hikmetler tecelli etmiş.

Efendim Hazretleri ile beraberken İsmail Hocama da değişik bir hâl oldu. Bizim orada, mescitte ufak bir akarsu var, üzerinde de bir tahta parçası var. Hocam ayakları çıplak bir vaziyette o tahtanın üzerine çıkmış ve:

- Gelin, bu gemiye binin. Buna binen kurtulur, aksi takdirde binmeyenler boğulacak.

demiş. Ama suyun derinliği ancak 3-5 santim kadar var! Demek ki İsmail Hocam tahtayı Hz. Nuh’un (as) gemisi zannetmiş ve bu sözlerini “Hz. Nuh’a (as) inananlar nasıl kurtuldularsa, Evliyaullaha inananlar da öyle kurtulurlar. Aksi takdirde kurtulamazlar.” manasında söylemiş.

Bir tane Belediye Başkan Yardımcısı vardı, sonra ihvan oldu. İsmail Hocam onun başındaki fötr şapkasına da vurmuş ve rüzgâr şapkaı çok uzağa götürmüş. İsmail Hocam’ı neredeyse döveceklermiş. Fakat oradaki cemaat “Bunların iradeleri ve ne yaptıklarından haberleri yok! Bunları niye dövmeye kalkıyorsunuz?” deyince vazgeçmişler. İsmail Hocamın da bazı manevî konularda biraz açık bilgisi oluyordu.

O sıralarda sürekli olarak mübarek Efendim ile beraberiz. Ne hikmetse eve de gitmiyorum. Benim yatağımı da Efendim’in yatağının

yanına serdiler. Cesaret edip Efendim'in yanında nasıl yattığıma hâlâ inanamıyorum. Orada Gülbey Efendi mi yoksa Keleriç'ten Hacı Salih Efendi mi vardı bilemiyorum. Yastığı çevirerek Efendim'in başıyla benim başım yanyana gelecek şekilde yattım. Artık uyku ile uyanıklık arası mı dersiniz, uykuda mı dersiniz, Efendim benim başımı kendisine bakar şekilde çevirdi. Baktım, bu yeryüzü var ya, yer küresi küçüldü ve ben yeryüzünü tamamen görüyorum, ama yeryüzünde sadece Efendim var! Hani Silsile'de sıra Efendim'in elkabına gelince "Ve ila ruhi kutb-ul arifan gavs-ül a'zam ferid-üz zaman" diye okuyoruz ya! İşte ben de o hâl içindeyken Mübareği asrın teki olarak müşahede ettim. Baktım, bütün mükevvenat, bu yer küresi tamamen küçüldü, fakat ben sadece onu görüyorum. Nasıl baktırdıysalar, Efendim'in tek başına yeryüzüne hâkim olduğunu gördüm. Fakat Efendim'e bir şey demedim. Ondan sonra bunun gibi daha birçok manzaralar seyredildi.

Bazen dikilir, gözlerimi bir noktaya diker, acayip bir şekilde kalır ve sonra kendime gelirdim. Elbette bu hâlleri yaşatan da onlar. Efendim Hazretleri işte o arada bize, bu acize ders verme emrini verdi. Efendim Hazretleri, Mübarek, bizzat kudret lisanı ile buyurdu ve biz de o zaman hatme duasını bir kağıda yazdık. O zamanlar matbu (basılmış) hatme duası yoktu. Sanıyorum Efendim Hazretleri'ne gökten manevî mühürler tevdi edilmişti, yani sanki nüzul gelmişti. Fakat ben bu görevi yapmak istemiyordum. Bu yüzden "Efendim, ben bu görevin ehli değilim!" diye feryat u figan ederdim. Orada işte böyle güzel günler geçirdik. Elhamdulillah, Allahu Teala bu aciz kuluna böyle hikmet müşahedeleri lutfetmiştir.

Efendim Hazretleri bu ziyaretlerinden sonra da hemen hemen her yıl Erzincan'dan iki, üç kere gelip Uzungöl'ü teşrif ediyorlardı. Fakat bir sene gelmedi. Burada birazcık muhabbet ve kaynaşma vardı ve hatmeleri kalabalık bir şekilde yapıyorduk. Efendim'in o yıl da burayı teşrif etmesini arzu ederek ihvanlara:

- Reşahat'ta okudum. Mürid mürşidini rabıtasıyla kendi tarafına çekermiş. Uşaklar, rabıta yapın da Efendim gelsin.

dedim. Herhâlde ihvanlar da rabıtalarına iyi sarıldılar ve ben o akşam Efendim'i rüyamda gördüm. Efendim bana böyle celal sıfatıyla:

- Hocam (konuŖurken bana ‘‘Hocam’’ derdi), ihvanları niye rabıtaya sevk ediyorsun? İhvanlar çoğaldı. Biz artık her yere gidemeyiz. Bir daha böyle yapmayasın.

dedi. Efendim az kalsın beni dvecekti. O rüyayı görünce korktum ve ihvanlara ‘‘Bir daha hatmede sakın böyle bir Ŗey yapmayın’’ dedim.

Efendim, Erzincan’a ilk gidiyorum. Ama sultanım gittiğimde Erzincan’a ayak basma takatim yoktu. Kendi kendime ‘‘Ben Efendim’in huzuruna nasıl gideyim?’’ diyordum. Tabii kimseyi tanımyordum. Neyse, ilk yapılan tekkeye gittim. Gelen oradan geçiyordu, ama ben içeri giremiyordum. Niye giremiyordum, biliyor musun? Allah Ŗahittir, ‘‘Bu ihlaslı, cezbeli insanların içine nasıl gireceğim?’’ diye dŖnyordum ve kendimi tamamıyla bitap hâlde görüyordum. İçeri girmeye utandığım için kapıda duruyordum, kimse de beni tanımyordu ve beni fark etmediler de! Orada ne kadar beklediğimi de bilmiyorum. Sonra Efendim beni ‘‘içeri gelsin’’ diye ıađırımıŖ. ‘‘Ben bunların iğerisine nasıl girebilirim? Ben yakıŖan bir insan değilim. Bu hlimle benim bunların içine girmeme imkn yoktur!’’ diye üzülerek içeri girdim, ama eriyorum. Efendim Hazretleri sonra sohbet buyurdular. ğle oldu, namaz kılacağız. Efendim Hazretleri Remzi Hoca’ya ‘‘Namazı YaŖar Hocam kıldıracak’’ demiŖ. Hiç tekkeye girmeye tahammülümüz, takatimiz olmadığı hâlde böyle bir emir geldi. Müezzin de kalktı, mezzinliğini yaptı, bitirdi. Ŗimdi ben diyorum ki ‘‘Ben seferiyim. İki rekât kılıyorum!’’ Aslında seferi vesilesi ile mihraba geğmekten kurtulmak istiyorum. Mihraba kimsenin geğmediğini görünce Efendim bizim tarafımıza dönüp:

- YaŖar Hoca ne diyor?

diye sordu.

- Efendim, ‘‘Ben seferiyim’’ diyor.

dediler. Efendim de:

- Bizim tarikatta seferilik yok, geçsin namazı kıldırsın.

buyurdu. Sultanım, inan ki o mihraba geçtim ama Efendim Hazretleri sanki benim sırtıma kocaman bir dağ koymuŖtu. Namazı kıldıracak takatim kalmamıŖtı ve ıkecek duruma gelmiŖtim. Bana yle

bir hâl gelmişti ki kendi kendime ‘‘Artık olduğum yere okeyim. Başka çare yok.’’ dedim. Fakat yine de namazı kıldık, ama nasıl bir namaz kıldık, onu da bilmiyorum.

Efendim Hazretleri’nin sağlığında biz medresede Arapça okutuyorduk. Diyanet İşleri Başkanlığı’na ozemeyecekleri bir soru ya da konu geldiği zaman bu durumu yazılı olarak (ilgili metinlerin cilt ve sayfa numaralarını da belirterek) aykara İlçesi’ndeki Mftlğe bildirirlerdi. Çünkü bu boğazda (bu medresede) ok büyük âlimler vardı ve onlar bu soruları ozzerlerdi. Bizim de Arapça oğrettiğimiz talebelerimiz vardı. Tahsillerini tamamladıklarında onlara icazet verilir.

Öğrencilere ilk icazet (diploma) verildiğinde Efendim Hazretleri medremizi teşrif etmişlerdi. İcazetten sonra burada teveccüh oldu. Teveccüh esnasında ne ağlamalar ne cezbelenmeler oldu! Mesela İstanbul’dan Açık Ahmet vardı. Sanki btnmzn affı için uğraşıyordu. Böyle cezbelere görüyorduk. Hayatımızın ilk teveccühüne girdik. Burada çok manzaralı (ikramlı) ve hikmetli bir teveccüh oldu. Ne bileyim artık. Ben onu diyorum, bize çok Şeyler gösterdiler, ama biz adam olamadık, onun üzüntüsü içerisindeyim.

İsmail Şen Hoca

Efendim Hazretleri Uzungöl'ü teşrif ettiklerinde ‘‘Burada yirmi iki gün Kadir gecesi yaşadık.’’ buyurdu. Tabii anlayan anladı, anlamayan anlamadı.

Aklıma Yaşar Hocam'la Gülbey AĞabeyin arasındaki münasebetlerin birçoğu gelmiyor. Biz orada kafayı tırlattık mı ne yaptık, bilmiyoruz.

YaŐadığım bir hlin içinde Hocam'ın mahallesinde bir köy suyu, memba suyu var. Biz de güya orada İstanbul Boğazı'ndan geçen gemiler gibi bir gemi yürütüyoruz, dünyayı saracağız. Efendim Hazretleri fethe gelmiş. Vay beni! ‘‘Bir Rusya'yı bombalayalım’’ denildi ve Rusya'yı bombaladık. Sonra Amerika'yı bombaladık. Kuzey ve Güney Amerika böyle tahterevalli gibi sallandı, sallandı, suya gömüldü ve geri çıkmadı. Ama biz hâlâ bu batıŐı bekliyoruz.

Yine o zamanlarda yaŐadığım hâllerin birisinde, nasıl anlatayım, Efendim Hazretleri ‘‘Siz beni yakacaksınız. Beni Hllac-ı Mansur gibi idam mı ettireceksiniz.’’ buyurdular.

Bir keresinde bir kiŐ mevsiminde Efendim Hazretleri'nin oturduğu dergâha gittik. Dışarıda, kapının eŐiĖinin altında, karların ve buzların üzerinde bayağı bir zaman yattık. Efendim Hazretleri ‘‘ağırın onları. Niye orada yatıyorlar’’ demiş. Dışarıda yatarken ayaklarım çıplaktı. İçeri girince nasıl olduysa beni odada yanan sobanın üzerine fırlatmıŐlar. Ben de çıplak ayakla kızgın sobanın üzerine çıkmışım. Sobanın borusunu alıp ağzıma dayayarak ve ‘‘buuum’’ diyeerek güya Rusya'yı bombalıyorum. O zamanlarda Rusya komünist devleti (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) devam ediyordu. Daha sonra komünistlik yıkılıp daĖılmıŐtı.

Odada hocalar, hacılar, yaşlı insanlar var. Efendime söyleyeyim, sobanın üstüne çıplak ayakla çıkma ve boruları çıplak elle tutmama rağmen ne ayaklarıma ne ellerime herhangi bir Şey olmamış! Ben o sobanın üzerindeyken millet bayağı ŐaŐırmıŐ. Sonra Efendim Hazretleri almış beni kucağına ve ‘‘Hocam, hakkını helal et!’’ demiş. Ben de ‘‘Ne demek Efendim! Canımız, kelleimiz size teslim. Hemen

kurban olmaya hazırız. Bir Şeye gerek yok!” demiŐim. Bu arada babam ağlıyordu, Remzi Hocam’ın babası da ağlıyordu.

Efendim Hazretleri ile bir sofrada oturduk, yemek yiyeceğiz. Remzi Hocam’ı bir cezbe tuttu ve havalanıp yere düştü. Sini devrildi, ama yemeklerin hepsi bir tanesi bile yere dklmeksizin düz-gün bir Şekilde yere inmiŐler. Başladık yemeğe. Bana yle bir hâl geldi ki yediğimiz sulu yemeği okyanus gibi çok büyük bir yemek olarak görmeye başladım. Dünya yese bu yemek bitmezdi. Öyle enteresan hâller yaŐattılar.

Bir gün Efendim Hazretleri bana “Yarın Cumadır, sen Cuma’ya gelmeyeceksin. Benim aldığım bütün sevaplar senin. Sen gelme” dedi. Ben de ertesi gün (Cuma günü) balkonda babamla oturdum. Babam yaprak gibi balkonun altına atladı. Meğer onlar “Ben de kendileriyle giderim ve yine olaylar çıkar” diye tam karŐımızdan, duvarların arasından bana görünmeden eğile eğile gizlice camiye gidiyorlarmıŐ. Cami de tıklım tıklım dolmuş. Alt kat, üst kat, içerisi, dıŐarısı, her yer doluymuŐ. Başka cami de yoktu.

Efendim Hazretleri “Hocam, gelmeyecektin, ama geldin! Olsun. Hadi bugün bakalım yine ne olur? Hayırlı olur inşallah. Hadi gidelim.” dedi. Camiye gittik biri benim önünden geçti. “Namaz kılanın önünden geçilir mi!” diye adamı başladık patakklamaya. Vurduğum adamlar yere düŐüyorlardı. Bütün zabıtalara, jandarmalara beni engellemeye çalışıyorlardı. Bunların bazıları da tabancalarının kabzalarıyla bana vuruyorlardı. Ama beni “tosbağa kabuğuna sığar gibi” nasıl korudularsa, üzerime hiçbir darbe almadım. Bana ne yumruk ne tabanca ne de başka bir Şey te’sir etmiyordu. Onlara “Siz Mehdi’nin geldiğini bilmiyor musunuz? Ya, siz ne biçim insansınız.” diyordum.

O vurduğum, düŐürdüđüm adamlar merdivenin kapısına düŐüyorlardı. Düşen insanlar birbirlerinin üstüne yıđılmıŐlardı. Çok enteresandır, ondan sonra Efendim Hazretleri “Tut Şu caminin kapısını” dedi. Ben de iki elimle kapıyı tuttum. Efendim içimden bana “Yıkalım mı bu dünyayı, ne dersin?” diyordu. Ben de “Yıkalım. Bu dünyada hayat kalmadı!” diyordum. Efendim daha sonra bana “Bi-

raz daha bekleyelim” dedi. Öyle hâl yaşıyorum ki Efendim Hazretleri böyle sağ eliyle binayı alt kattan yukarı doğru tutuyor. Beton bina sanki tahta veya ıslanmış bir kâğıt nasıl yırtılır öyle hâlde duruyor. Bana “Şu adamı al” diyor. Daha sonra öğrendim ki vurduğum adamların hepsi ders almışlar. Bunun gibi daha birçok hadiseler oldu.

On sekiz sene ayaklarımın yere basmadığını biliyorum, sanki havada dolanıyordum. On yedinci senenin sonunda tıp diye havadan yere kondum. Ben artık yer üzerindeydim. Hayatım böyle rüya gibi geldi, geçti, gitti.

Evet, büyüklerimiz öyle Resulullah’ın delikanlılarıydı ve herkesin kalbinden, kafasından ne geçiyorsa haber veriyorlardı. Ama şimdi öyle delikanlı bulmak zordur benim efendim.

Evliyaullah anlatmak istediği şeyi ilham ederek de bildirir. Efendim Hazretleri buyurdular ki “Bizim zamanımıza kadar mürşid-i kâmil müridine haber verirdi. Şimdi direk Resulullah haber veriyor.”

Şeyh Efendi içimde oturuyor sanki! Orada koltuğu var, öyle içimden konuşuyor ve ben de dinliyorum. Bu hâlde iken hem yanındakilerle konuşuyorsun hem de içindekiyle konuşuyorsun, yani onunla irtibat hâlindesin. Öyle bir hikmet işte!

Efendim Hazretleri’nin şeklini, şemailini 8-10 yaşlarımda, ufak bir çocuk iken rüyamda gördüm. Gerçekte olduğu gibi biri kız, ikisi oğlan olmak üzere üç tane çocuğu vardı. Bu rüyayı Efendim Hazretleri’ne anlatınca bizi şap diye çarptı. Hemen oradaki insanlara “Dikkat, Komutan geliyor. Esas duruş.” diye bağırdım. Efendim Hazretleri güya bir askeri ciple gelip içeri giriyordu ve ondan sonra olaylar, oynamalar başlıyordu. Yani hadiseler (yaşanan değişik hâller) çoktu. Ama o nimet kaçtı, gitti. Bir şey diyeyim:

Velinin her hâli kim var bir beyanı

Her akli erdiğince söyler anı

O fırsatı değerlendiremedik benim efendim, kaçırdık.

Hatıraları duyanlar dergâhta sohbet ederler. Bizim bu tarikat sohbetle ayakta durur. Dinî, şer’î meselelere meşayih-i kiram (büyük

meşayihler) çok ağırlık verirlerdi. Şeriatsız ne tarikat olur ne insan olur. Evet benim efendim, Allah razı olsun.

Onların muhabbeti kor bir ateş gibi yakar. Onlar kâmil insanı görür, alır. Öyle adamlar var, görüyor, fakat alamıyor. Bu her mürşidin kârı değil. Efendim Hazretleri ne buyuruyorlardı: “Bizim ihvanlarımız, müridlerimiz ezelidir.”

Mutlak surette uveysî yoluyla bir kere rüyada kendini gösterir ve o kancayı içine atar. O kancanın ucu da cereyanlıdır. Arar durursun ve neticede bir gün bazen mürid mürşidi bazen de mürşid müridi bulur.

Günahlarımız çok olduğu için onları zayi ettik. Dua buyurun inşaallah, iman-ı kâmil sahibi olalım. Cenab-ı Hakk halis Müslümanların dualarını kabul eder de Müslümanların huzuru bulacağı, güzel İslam’ı yaşama imkânını Allah halk eder.

Mustafa Tuğlu

Efendim Erzincan'dan Ankara'ya gelip Mazhar Gürgen Bayatlı Bey'in Bahçelievler'deki evini teşriflerinin ilk akşamı Fehmi Kuyumcu Ağabey 15-20 kişilik bir ihvan topluluğuyla birlikte beni de çağırıldı. Türk edebiyatına damga vuran ve "Yedi Güzel Adam" diye anılan kişilerden Erdem Bayazıt, Rasim Özdenören, Cahit Zarifoğlu gibi şair ve yazarlarımız da bunların arasında bulunuyorlardı. Ertesi gün Cahit Zarifoğlu bana:

- Mustafa, çok mutluyum.

dedi. Ben:

- Hayırdır Ağabey!

deyince, o da:

- *Mavera* dergisinin ilk dört sayısından İngilizce özel bir sayı hazırlayıp dünyanın sayılı kütüphane veya kişilerine göndermeyi planlıyordum. Efendim'e de danışmak istiyordum. Dün akşam Efendim'e bu hususu henüz arz etmeden önce bana benim duyacağım kadar bir sesle "Allah sesinizi Mağrip'ten Maşırık'a kadar duyursun." buyurdu.

dedi. Daha sonra biz Cahit Zarifoğlu Ağabey'in "*Başım Eğik Dilim Kapalı Gözler*" şiirinde bu anısını işlediğini gördük:

Eğer dualanmasaydı sesimiz

Eğer yaradandan o güzel ağız

Açık ve seçik dilemesiydi

Demeseydi Allah sesinizi Mağrip'ten Maşırık'a kadar duyursun

Düşünmezdim üzerinde

Binmezdim deli deli koşan küheylana

Cahit Zarifoğlu âşık meşrepli bir ağabeyimizdi. Hatme-i Hace'yi anlatan "*Zahmet Vakti*" şiiri de mürşidine bağlılığının bir göstergesidir:

Ağıt güzel vakitlerindedir

"Esağfirullaaaaah" ve işte böyle uzatarak

Kalbim a
Etim yanık
Dünya diz ktgm yer kadardır
Dizimin yanında bir diz
Sağdan bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi
Soldan bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi
Bir sana, bir sana, bir sana...
Avucunu a, avucunu kapa
Dilini tut, aklını kravatın gibi z at
Şimdi bir damla gözyaşı, bir iri yakut

Benzer şekilde TRT alışanı Mehmet Rağıp Karcı gösterişi olmadan hizmetlerini görmekte ve Efendim için yazdığı Őiirleriyle bağlılıklarını dile getirmekteydi:

Sözlerin ve kalplerin divan durduğu bakışlarına
Zamana ve toprağa dayayıp alnımı ve ellerimi
Sen, parmaklarından güneşler emziren eşme
Doyur beni

Rasim Özdenören Ağabey gönül âlemindeki hislerini *Denize Açılan Kapı* kitabının "Karşılaşma" bölümünde aşağıda yazılı cmlerle ifade etmiştir:

"...ölümcül günahları hava kabarcıklarına benzeyerek ses verirdi sanki. Alttan alta gelişen bilincine varamadığı olgu buydu: Gizemli bekleyiş. Bir gün kendisinin de ağırılacağını, kabul göreceğini umardı. İnanamayarak da olsa. Baygın akıntılarının içinde yüzüp dururken sessiz ulumalar, o sızıntılar gevsemiş teninden szlp geçerken, telefonun zili dalgın karanlığından ayırdı onu. Ahize elindeydi. Vericiye doğru uzanmış ağzı. "Alo!" diye seslendi, "Bu akşam mı? Elbet..., elbet gelirim. Gecikmem, olur."

Çoğu sakallıydı ve ilk bakışta birbirlerine benziyorlardı. Ama bir bakışta tanıdı onu: Onun için buraya getirilmiş olduğunu bilmeden, gizli gizli hep onu aramakta olduğunun bilincine varmadan onu ararken. Sessiz kıpırtıların arasında, hemen aynı andı, görür görmez

bildi onu. Eşikte, çok kısa bir süre, belki ancak birkaç saniye bekle-
diler. Birden, bütün bir geçmişi yok olmuştu sanki. Bütün ömrü
önemsiz ayrıntılardan ibaret bir hâlde silinip gitti, buraya kendisini
getiren arkadaşlarını, niçin buraya geldiğini, nasıl geldiğini unuttu,
ancak bir bakışta tanıdığı o insana yakın olabilmek için içinde ta-
nımsız bir istekle ona doğru sürüklendiğini duyumsadı, bilinçle ve-
rilmış bir kararla olup bitmediğinin farkındaydı: ellerine sarılmıştı,
besbelli öpmek istiyordu. Ama bu isteğine engel olundu, sarıldığı
eller ustaca geriye çekildiler, omuzlarından sırtına doğru kaydılar ve
sırtını sıvazladılar.

Misafirler üçer beşer kişilik kümeler hâlinde bir araya gelmişler,
kendi aralarında konuşuyorlardı. Kendisi az önce onun yaptığı soh-
beti hatırlamaya çalışıyor, belleğini alabildiğine zorlamasına rağ-
men aklına bir tek kelime bile gelmiyordu. Ne söylemişti? Ne ko-
nuşmuştu? Çıkartamıyordu. Yalnızca dimağında deniz dibi ışıkla-
rına benzeyen, biçimlenmemiş bir lezzet kalmıştı, öyle sanmak isti-
yordu.

Kendisini buraya getiren arkadaşı salonun kapısında duruyordu.
Yaklaştı ve “Nerede?” diye adeta fısıldadı. Arkadaşı gülümseyerek
bakıyordu ona. “Ders veriyor” dedi kısaca. Ders mi? Ne dersi? Niçin
burada, herkesin önünde vermiyordu dersi? Niçin herkes yararlan-
masın? Sormak istiyordu, bir sürü şey vardı öğrenmesi gereken.
Ama hiçbirini yapmadı. “Ben de alabilir miyim?” diye sordu sadece.
Arkadaşı, güleç yüzüyle bileğini sıkıca kavramıştı bile, kısa bir ko-
ridor geçtiler, bir kapıyı yavaşça itip açtı: Oradaydı! Beklediği, dü-
şündüğü gibi ders vermiyor, bir şey anlatmıyordu.

Dizlerinin üstünde oturuyordu. Kendisinin kapıda durduğunun
nerdeyse farkına bile varmamıştı denebilir. Hayretle, şaşkınlıkla ba-
kakaldı. Ama aynı anda onun önüne gidip dizlerinin dibine diz çök-
mek için amansız, karşı konulmaz bir istek yanıp tutuştu. Gerisini
düşünemedi. Şimdi, dizleri onun dizine degecek biçimde, daha önce
hiç tatmadığı bir mahviyet duygusuyla kendisini onun önünde diz
çökmüş otururken görüyordu. İyi mi etmişti? Düşünerek mi yap-
mıştı? Böyle bir şey yapmak istemiş miydi? Hiçbir şey bilmiyordu.

Sadece onun sözlerine boyun eğdiğini algılıyordu: O söylüyor, kendisi de onun söylediklerini tekrarlıyordu. Ama neydi bu sözler? Bilmiyor ve hatırlamıyordu. Sadece içten gelen bir teslimiyetle boyun eğiyordu. İi sicacıktı. Belki terlemişti ve titriyordu. “Kabul ediyorum” dediğini hatırlıyordu bir. Bunu der demez, bu kez onun sesini işitmeye başladı, söylenenler artık algılarının sınırları içindeydi: “Allah’ım da seni kabul etsin” diyordu, “Pir-i Piran da seni kabul etsin!” Güven ve dinginlik verici, mırıltı gibi ama yüksek tonda kelimelerdi bunlar, açık ve anlaşılabilir. Dizler üzerinde zarif aralıklarla sıralanmış parmaklara bakıyordu. Sıkıca sarıldı bu ellere, doyumsuz bir istekle öpmek ve ağlamak istedi ve bu kez isteğine müsaade olundu. Şimdi, birlikte geldiği arkadaşlardan biri daha orada diz çökmüş, oturuyordu. Fakat galiba kendisinin işi bitmişti, eve dönmek, yıkanmak, dş görmek için sabırsızlanıyordu. Bir yandan da ben neler yaptım, ne yapıyorum diye düşünmekten kendisini alamıyordu.

Bir an süren şaşkıncı bir durgunluktan sonra, aralarında birkaçı hamle yaparak bu kez kendisinin ellerini öpmeye yeltendiler. Ellerini ustaca ekebilmeyi, korunmayı öğrenememişti daha, plmelelerine engel olamıyordu. tekilerse: “En yenimiz bizim en byğmzdr” diyorlar, bu sözlere verebilecek karşılıkları bulamıyor, şaşkıncı şaşkıncı “estağfurullah” demeye çalışıyor, acayip bir sesle, bir anafora kapılmış gibi orada dnenip duruyordu...”

1990 yıllarıydı. Sevdiğim bir arkadaşım olan ve dersli olmayan Matematik Hocası Necmettin Başaran’a Efendim’den bahsedip ders almasını tavsiye ettim. Memnuniyetle geldi, ders aldı. 15-20 gün sonra Dikmen’deki evi soyuldu, para ve kıymetli eşyaları alındı. Hırsızların yakalanması için çok uğraştı, görüşmediği siyas ve emniyet bürokratı kalmadı. Sonuç boştu! Buluştuk, bana durumu anlattı ve:

- Efendim’e arz etsek bize hırsızları buldurur mu?

diye sordu. Ben de:

- Böyle bir duruma daha önce rastlamadım. Eğer istiyorsan arz edelim.

dedim. O gün İncek'te vakfımızın bahçesinde dolgu için getirtilen topraklar seriliyordu. Ortamda aydınlatma yapılmıştı ve ihvanlar gece 23.00'e kadar el arabaları ile dolgu için toprak taşıyorlardı. Efendim ise eli arkasında, neşeli bir şekilde işi organize etmekteydi. Müsaade alıp durumu arz ettik:

- Unutun gitsin!

buyurdular. Baktım, Necmettin Ağabey mosmor oldu. Dayanamadı ve:

- Efendim, hatıra değeri olan çokça alyans vs. vardı. Onlara üzülüyorum.

dedi. Efendim yine:

- Hocam, dünyanın ne hatırası olacak! Elinle ovala gitsin.

buyurdu. Bu sefer Necmettin Ağabey'in neşesi himmetleriyle yerine geldi ve toprak serme çalışmasına o da dahil oldu. Bir ay sonra Necmettin Ağabey bana boğazından onemli bir ameliyat olacağını söyledi. "Korkma, 'Medet Efendim' de, ameliyat ol." dedim. Sonra anlattı ki narkozlu hâldeyken defalarca "Medet Efendim!" diye bağırmış ve hemşireler neden bağırdığını kendisine sormuşlar. Ağabeyimiz bu ameliyattan sonra himmetleriyle iyi olmuşlardı.

Bir gün oğleden sonra Cumhuriyet Ağabey'in evinde sadece Efendim ve nefsim oturuyoruz. Nafiz Asyalı'nın babası Ali Haydar Bey ziyarete geldi. Efendim'e "(Kemaliyeli) Abdulkadir Duru Hazretleri'nin halifesiyim" dedi ve "Bana benim için orijinal bir hâlini anlatacaksınız, yoksa bir yere gitmem" diyerek Efendim'i zorladı, yani tabiri caizse sıkıştırdı. Efendim de başladı anlatmaya:

Efendim Hazretleri 1978 yılında Gülbey, Abdussamet, Fehmi Kuyumcu ve Fehmi Güran Ağabeylerle birlikte arabayla Umre ziyaretine gidiyorlar. Üç ay kalıp hac vazifesini de yapıp oyle dönme niyetindedeler. Giderlerken sınır kapısında arabayla geçiş izni vermiyorlar. Ne yaptılarsa gümrük memurlarını ikna edemiyorlar. Bu sırada Efendim sınır kapısının yakında bulunan bir mescitte huzura geçmiş oturuyormuş. Efendim Hazretleri bu olayla ilgili olarak:

- Ben yle bir hâlde huzurdaydım. Ravza-i Mutahhara'dan Resulullah Efendimiz'in manevî eli zuhur etti, uzandı, uzandı ve bizi tutup kendisine doğru çekti. Bu durumu oradakilerden bir Fehmi Kuyumcu biraz fark etti. Sonra haber geldi, müsaade almışlar. (Böylece) sınırı geçip, Medine'ye ulaşıp umre yapmak nasip oldu.

buyurduktan sonra Ali Haydar Bey'e:

- Bak ısrar ettin, sana anlattım.

dedi. Efendim bunun akabinde "Umre yaptıktan sonra hacca kalamadan Türkiye'ye dönmek zorunda kaldıklarını" söyledi. Efendim'in kendi ifadesine göre Dede Paşa Hazretleri "Umre yapan kişiye o yıl hac farz olur" buyurmuş. İhvanlar bütün yerleri hac başvurusu için zorladılar, ama olmadı. Fakat sonra Adalet Hac Kervan şirketinin sahibi "Ben sizi kafilere delil (rehber) olarak yazdıracağım. Sizin görevinizi de başkası yapacak. Hac ziyaretinizi yapıp geleceksiniz." dedi ve öyle de oldu.

Erdem Bayazıt

1978’de Abdurrahim Reyhan Efendi’den ders aldım. Mübarek âşık meşrep idi. “Kâmil-mükemmil” irşad makamına aşk yoluyla erişenlerdendi. Toprak gibi mütevacı idi. Şefkati, merhameti, Cenab-ı Allah’ın bütün yaratıklarını tutacak boyuttaydı. Gayreti durmadan akan nehirler gibiydi. Cömertliğı gökyüzünde dolaşan bulutlar, yeryüzünde dalgalanan okyanuslar gibiydi. Tebessüm ettiğinde çevresinde güller açardı, sanki yeryüzünde bir bahar iklimi yürürlüğe girerdi. Celallendiğinde arslanların bile yüreğı rüzgâra uğramış yapraklar gibi titrerdi.

Benim güzel Efendim, kalbimdeki meselelere sormadan cevap verenim, müşküllerimi halledenim, musibetlere uğradığımda yüküme omuz verenim, dara düştüğümde imdadıma yetişenim, darıldığında sitemli bakanım, sevindiğinde yüzünde güller açanım. Sen gittin bize ağlamak kaldı! Son ziyaretim sırasında mini mini bir çocuk yanımıza gelip dergâh-ı saadetinizi kastederek “Bu ev sizin mi?” diye sormuştu, siz de “Hayır, bu ev hepinizin. Benim evim toprağın altında.” demiştiniz. Yüreğimin üstüne kurşun gibi oturan o işarettten sonra sizi ancak musalla taşında görebildim.

Ey şimdi toprağın altını tutan, himmetini oradan da esirgeme toprağın üstünde gün dolduran bağılılarına. (Amin)

Rasim Özdenören

Erzincan'a bir ziyaretimiz sonrasında ikinci vakti Erzincan'dan Ankara'ya otobüsümüz vardı. Saati tam hatırlamıyorum, ama bizim tam ikinci vakti otobüslerin yanında olmamız lazımdı. Efendim'le vedalaşıp gitmek istiyorduk. Mübarek "Gitmeyin, namazı kılıp öyle gidin." dedi. "Efendim Şu saatte kalkmak üzere otobüsümüz var." dedik. Aynı sözü tekrar etti, "Namazı kılın da öyle gidirsiniz." dedi. Hatme yapılan yerin kapısının önünde bunu konuŐuyoruz. İçeride de büyükçe bir kalabalık var. Duvar kenarlarına dizilmiş arkadaşlar. Onlarla tek tek msafaha etti. Benim de iim iime sığmıyor, otobüs kaçıyor diye. Kaarsa çünkü bir gün daha orada kalmamız gerekiyor. Bizim de memuriyetimiz var, hem memuriyet dolayısıyla hem de yeteri kadar sıkıntı verdik zaten. Efendim'i ziyaret maksadımız da hasıl oldu. Bir an önce gidelim istiyorduk. Yanımda da Nazif Gürdoğan diye bir arkadaşımız var, o da farklı bir yere intisablı. Velhasıl tek tek herkesle msafaha etti, 30, 40, 50, 60 kişi belki daha fazla! Bu her zaman yaptığı bir Şey de değildi.

Ondan sonra ikinci namazına durduk. Namazı da mübarek kendisi kıldırdı. Bizi bir an önce salması için ben herhâlde sünneti kıldırmayacaktır dedim. Sünnet de uzadı ya da bana öyle geldi. Netice sünneti kıldırdı, arkasından farzı kıldık. Virdler de içinde olmak üzere her Şey tamamlandı. Ondan sonra "Hadi", dedi, "Siz yola gideceksiniz, gidin. Sizi Avni götürsün." Biz Avni Efendimiz'in arabasına bindik. Biraz arabada gittikten sonra Avni Efendi "Ya, yolu ŐaŐırmıŐım, farklı bir yola girmiŐim. Şu tarafa girmem gerekirken bu tarafa ben neden girdim ki acaba?" dedi. Tekrar döndü. Ben "Herhâlde biz otobüsü kaçırdık" dedim. Aslında onun bildiği bir yol. Fakat sanki ilk defa gidiyormuŐ gibi oraya buraya saparak götürdü. Neticede terminale ulaŐtık. Otobüs orada. Otobüsün dibine kadar bizi arabayla götürdü. Arabadan indik. Şoför muavini otobüsün kapısını açmış kapıda duruyordu. "Siz filanca yolcular mısınız?" diye sordu. "Evet" dedik. "Kardeşim sizi bekliyoruz." dedi. Ondan sonra hareket ettik. Otobüsün saati geçmiş, ama adamlar bekliyor. Efendim bizi göndermedi, otobüsü de göndermemiŐ.

İlk zamanlarımızdı. Erdem Bayazıt ve İhsan Tırı ile beraber Ankara'dan Erzincan'a bir otobüs seyahatimiz vardı. Yol boyunca da konuşuyorduk, Efendi'ye şunları şunları da sorsak iyi olur diye. Bazı hususlarda kafamızda tereddüt kalmamış dedik. Sohnete gittiğimizde herhangi bir şey sormadan Efendim hepsini anlattı. Kafamda soru sormak istediğimiz konularla ilgili şu şöyle mi olmalı, bu böyle mi olmalı nevinden hiç bir pürüz kalmadı. Sorularımızı sormadan cevabını almıştık.

Fehmi Kuyumcu Ağabey'in anlattığı bir olay var. Efendim hastalanmış, grip olmuş, ağır da geçiriyormuş. "Şehirlerarası otobüsle kendisini ziyaretine giderken 'Efendim'in yükü azalsın, Efendim'in yükünü bana verin.' diye içimden böyle bir dua ettim. Biraz sonra hastalandım. Hastalandım ama nasıl bir hastalık." diyor. Bu perişan hâlde menzile ulaşınca Fehmi Ağabeyimize "Üstesinden gelemeyeceğiniz emanetleri almayın" demiş.

Bir gün Mübareği ziyarete gittiğimizde namaz kıldıktan sonra kapının önünde duruyordum. Bu hatme yapılan mekândan hane-i sadete bir kapı ayrılıyordu. Tam kapıdan geçerken bir an göz göze geldik. O anda "Efendim, sizi çok seviyoruz." dedim. O da cevap olarak Erzincan şivesiyle şunu söyledi: "Biz sizi sevmedikse burada ne işimiz var?"

Mustafa Miyasoğlu

Efendi Hazretleri ile 1980 yılında, 12 Eylül'den kısa bir süre önce görüştüm. Bundan kısa bir süre önce kardeşim beni başka bir Nakşibendî şeyhine götürmek istemişti. Hâlbuki ben Efendi hakkında bazı şeyler duymuş, ona muhabbet beslemeye başlamıştım. Kardeşimin söylediği şeyhe gideceğimiz gün birdenbire öylesine rahatsızlandım ki kardeşime “Benim nasibim senin şeyhinde değil galiba, o yüzden benim efendim yolumu kesti!” dedim. Kısa bir süre sonra da Abdurrahim Efendi ile tanıştım. Bana öyle sade ve tabii göründü ki o güne kadar tanıdığım pek çok mürşitten fazla sevdim, hemen teslim oldum. O yıldan sonra pek çok görüşmemiz oldu, sayısını hatırlamadığım kadar sohbetinde bulundum. Efendim'in talebesi çok, reklamı yoktu, yani mütevazı bir insandı.

Bunların büyük bir bölümü herkesin anlayabileceği sohbetlerdi. Bazıları da sanki gönülünden sorduğum soruların cevabı gibiydi. Bazen anlattığı fevkalade şeylere şaşırdığımda, beni temin etmek istercesine tebessümle yüzüme baktığını fark ederdim.

Üç arkadaşla bir gün akşamüzeri sohbet ettiği eve giderken içimden şöyle demiştim: “Bugün hiç kimsenin duymadığı bir sohbet şöleni olsa!” Erken gittiğimiz için, salonda bizden başka kimse yoktu. Efendi epeyce bir zaman farklı bir sohbet yaptı, o güne kadar gerçekten duymadığım şeyler söyledi. Bir süre sonra Efendim salonu dolduran kalabalığa “Hoş geldiniz efendiler!” diyerek genel bir sohbe başlayınca, nerede olduğumuzu anladım. Umumî sohbetten sonra dağıldık. Eve giderken yanımdaki arkadaşlara sohbetin başındaki sözleri belirterek, onlardan hatırlayabildiklerini sordum. Tiyatrocu dostum Hasan Nail Canat ile başka bir arkadaş şaşkınlıkla tek kelime hatırlayamadıklarını söylediler, hatta bir kısmını hiç anlamamışlardı. O zaman benim için konuştuğunu anlamıştım: Varlık, yaratılış hikmeti gibi felsefi konular üzerinde konuştuğunu biliyordum, ama hangi hususları, hangi cümlelerle ifade ettiğini bir türlü hatırlamıyordum. Sanki bizim gibi Necip Fazıl'ın sohbetlerini dinlemiş insanlara, toplantı salonuna girerken gönülden istediğim gibi bir sohbet şöleni sunmuş, bir okulda okumamış insanların bilmeyeceği

şeylerle beni mutlu etmişti, ama bunları da zihnimden silmişti. Bana göre bu tam bir kerametti.

Pek çok insan gibi benim de zihnime takılan bir husus vardı; Eyüp Sultan Camii'ne Cuma namazı için giderken bizzat sormuştum: "Hak tarikatların hepsi bir şekilde Peygamberimiz'e bağlı olduğu hâlde, neden farklı sözlerle zikir yapıyorlar?" Cevap olarak şunu ifade ettiler: "Peygamberimiz 23 yıl boyunca bilinen, müekked sünnetleri dışında muhtelif şekillerde zikir ve ibadetler yaptı. Her tarikat kendine verilen derse göre zikir yaparak bu sünnetlerin yaşamasına hizmet eder ve böylece nefsini terbiye ederek ruhunu inkişaf ettirir. Bunların hepsi emirle olur. Kimse kendine göre ibadet seçimi yapamaz." Bir de "Bazı tarikatlarda zamanla farklılıklar görülüyor. Bunlar da mı emirle veya izinle yapılıyor?" diye sordum. Yine tebessüm ederek yüzüme baktı ve şöyle dedi: "Emin olun ki böyledir hocam." Benim en çok duyduğum sözlerinden biri de şudur: "Bize bazı adamlar geliyor, ilmihâl bilgileri dışında ve hatta onların zıddına şeyler soruyor, fetva istiyorlar. Biz böyle bir şeye nasıl alet olabilir, dini nasıl değiştirebiliriz?"

Bazı hocalar Abdurrahim Reyhan Efendi'nin etrafında insanların toplanmasından rahatsız olurlar, onu çekemezler. O'nun ilmî bilgisini denemek maksadıyla ziyaretine gider, kasıtlı sorular sorarlar. O günlük sohbetini yaparken orada bulunanlardan biri "Efendim siz mürşitsiniz. Tamam da biz hiç kerametinizi görmedik." der. Abdurrahim Reyhan Efendi bu soru karşısında şu müthiş cevabı verir: "Ben kerametim var demedim ki siz benden keramet beklersiniz! Ben sadece bir itfaiye eri gibi yanmakta olan insanları yangından kurtarmaya çalışıyorum. Allah'ın emirlerini öğretmeye çalışıyorum. Bu kapıya gelenler de o niyetle geliyor. Asırlar önce sizin sorduğunuz sorunun aynısını Şah-ı Nakşibendî Hazretleri'ne sormuşlar. O dönemin insanları da sizin gibi mürşitlerinden keramet beklerdi. Bir gün Şah-ı Nakşibendî Hazretleri'nin talebeleri diyorlar ki "Efendim, sizden niçin bu kadar az keramet zuhur ediyor?" Hazret soranlara şu cevabı veriyor: "Omuzlarımızdaki bunca günah yüküne rağmen ayakta durabilmekten daha büyük keramet mi arıyorsunuz?"

Abdurrahim Reyhan Efendi'nin bu cevabı karşısında soru soran ezilir, büzülür, öyle mahcup olur ki tarifi imkânsız. Soru soranın onca insan içinde mahcup olduğunu anlayan Abdurrahim Efendi buyurur ki "Bizler, yani hepimiz tek bir gaye için yaşıyoruz. Hepimizin amacı Allah'a kulluk. Sizi buraya getiren de sizinle sohbet etmemize imkn sağlayan da sadece O'dur. Eğer kinatın Yaratıcısı istemezse, kim ta uzaklardan bu garib köydeki mm Abdurrahim'in yanına gelir?"

Hizmetini çok takdir ettiği Necip Fazıl tarafından sadeleştirilen "Reşahat" adlı kitabı tavsiye eder, Salih Baba'nın divanıyla birlikte okunmasını isterdi. İlim erbabıyla tahsil yapan gençlere çok iltifat eder, muhabbet gösterirdi.

Mustafa Erişen

Abdurrahim Efendim çok merhametliydi, merhamette zirveydi. Mesela ihvanların hastalıklarını kendi üzerine alırdı. Yaptığımız yanlışlardan dolayı Allah tarafından bize verilen cezaları üzerine alır, bizim yerimize çekerti. Biz rahat ederdik ama o devamlı hastalıklarla uğraşırdı. Aslında birçoğu onun kendi hastalıkları değildi. Birisi hastayım dese onun hastalığını üstüne alır, o kişinin hastalığı geçerti.

Mesela Abdulkerim amca (Artist Dede) vardı. Kurtköy’de hatme vardı, biz de buradan (Çankırı’dan) gitmiştik. Teveccüh olmuş muydu hatırlamıyorum, o arada Abdulkerim amca yüz felci olmuş, ağzı böyle dönmüştü. Efendim’e durumu arz edildi. Efendim de “geçer inşallah” dedi. Sabaha baktık ki Efendim yüz felci olmuş, saat sekizde hastaneye götürdüler. Abdülkerim amcanın yüz felci ise sabaha geçmiş. Bu sefer de Efendim’i hastaneye götürdüler. Öğlen gibi geldi. Efendim’inki de döndüğünde hafiflemişti, sonra da geçti. Yani bu şekilde onun hastalığını hemen üzerine almış.

Bir seferinde kucağına bir çocuk verdiler, “Bunun ayakları basmıyor yere!” dediler. Ondan sonra Efendim de onu okudu üfledi. Ertesi sabaha Efendim’in ayağı şişti. Ayağını yere basamaz oldu. O hafta cuma günü Çankırı’ya gelecekti. Çankırı’ya gelişini bir hafta erteledi. “İki üç güne kadar ayağım geçer, geçince geleyim” buyurdu.

(Hanımlardan nakil: Bir akşam İncek’teyiz. Bir tane ana kucağında 9 yaşlarında bir erkek çocuğu dikkatimizi çekti. Çocuğun bir kolu bir yana bir kolu öbür yana sarkmış, spastik görünümündeydi. “Neyi var?” dedik, annesi “yürüyemiyor” dedi ve çocuğunu yekine yekine Efendim’in hanesine çıkarttı. Efendim mübarek okumuş. Ertesi gün de sabah Efendim Çankırı’ya gidecek. Kalktık, yolcu etmeye gittik. Dediler ki “Efendim’in ayağı tuttu, yürüyemiyor, Çankırı’ya gidemeyecek.” Biz o gün akşam tekkede bekledik, gitmedik. Akşama cemaat gelmeye başladı. Baktık ki bir gün önce annesinin kucağında kolu sarkan çocuk merdivenlerden pat pat yukarı çıkıp aşağı iniyordu.)

Yani bu derece merhametliydi. Efendim kusurlarımızdan dolayı bizi azarlamaz, cezalandırmazdı. Sadece sakin sakin, güzel güzel anlatırdı. Sinirlendiği zaman kesinlikle bir şey söylemezdi. Ağzını yumar, öfkesi geçene kadar ağzını açmazdı.

Efendim yemeklerde bize üç kap mükemmel yemek çıkarttırdı, bol bol yerdik. O da perhiz yemeği yerdı, kanaat ederdi. Marula lor peyniri sarar yerdı. Efendim dergâhta otururdu, hiçbir yere gitmez gelenleri avutur, onlara sohbet ederdi. Yine kendisi sabrın ve kanaatin hakikatini yaşıyordu. Kendisine ne yaparsak yapalım görmezden geliyordu. Mesela ne sıkıntılara düşürüldü, ama bunlara sebep olanların hepsini affediyordu. Kendisine karşı yaptığımız edep hatalarını bile “Affet Ya Rabbi!” deyip bizim için dua ediyordu. Bize kanaatin, sabrın, insanlığın hakikatini göstererek öğretiyordu.

Efendim’in dönemi, devri, devranı “Abdurrahim Efendim devranı” idi. O, görevi Paşa Hazretleri’nden aldı, bu hâle getirdi. Yani yasak zamanlardan aldı, hem Türkiye’de hem Dünya’da manen değişiklikler yaptı. İşte küfür hakimdi, “Küfrün başı kesildi, ejderhanın başı kesildi. Gövdesi çırpınıyor.” buyurdu. Bütün dünyada tebdilat, yani değişiklikler yaptı.

O kadar kişinin kalbine iman tohumları, cezbe, aşk, muhabbet tohumları ekti. Muhabbet, ihlas edeb, teslimiyet sırrını yerleştirdi. Bu tohumların büyümesi, gelişmesi ve ortaya çıkması da bir süreçtir. Belki de o boşluk gibi görünen dönem topyekûn bir gelişmeydi. O topyekûn gelişmenin neticesinde bugünlere geldik. Yani biliyorsunuz, insanların dine bakışı, tarikata bakışı çok olumsuzdu. Bunlar olumluya döndü. Tasavvuf ehli, mürşitler, şeyhler el üstünde tutulmaya başlandı. Çok farklı bir dönemdi. Geçmiş dönemlere bakıldığında, bu kadar hızlı bir gelişme olmamıştı.

Müridi üzerinde tasarrufu çok kuvvetliydi. Mesela bir keresinde Erzincan’a gideceğim. Gitmeden önce “Ankara’da kendime bir pantolonla bir gömlek alayım” istedim. Ulus’ta Heykel’in arkasında konfeksiyoncular var. Orada bir tanesine girdim. Tezgâhtara dedim ki “Gardaş, bana bir pantolonla bir gömlek ver.” İçimden de diyorum ki “Efendim, şuradan bana bir gömlekle bir pantolon seç!” “Sen seç, bu tezgâhtara seçtir.” Tezgâhtar “Ne renk olsun?” dedi. “Sen

bilirsin” dedim. Neyse çocuk gitti, oradan taba rengi bir pantolon çekti ki ben taba rengi pantolon asla kullanmam, almam da. “Bu nasıl” dedi. Dedim ki “iyi”.

“Bir gömlek beğen” dedi. “Onu da sen beğen” dedim. O bir tane gömlek çekti. Baktı, “Bu nasıl?” dedi. Ona da “iyi” dedim. Ondan sonra ölçtü, ölçüme göre paçayı falan aldı. “Bir saat sonra gel.” dedi. Bir saat sonra gittim, gömlekle pantolonu giydim. Birkaç gün sonra da Erzincan’a gittim. Bir de Efendim çıktı geldi mi altında taba pantolon, üstünde de benimkiyle aynı gömlek! Benim üzerimdekilerle onun üzerindikiler aynı. Bu güzellikleri insan yaşayınca tabii çok hoş oluyor.

İsmail Karakaya

Uzun yıllar Ankara Maltepe Camii İmam Hatipliği yapan ve Türkiye Din Görevlileri Federasyonu Başkanlığını yürüten ankırı eski Milletvekili İsmail oşar Hoca bir gün İncek dergâhında Efendim’i ziyarete gelmişti. Efendim’e İsmail oşar hocayı tanıttık, her zaman olduğu gibi çok alakadar oldu. O gün sohbetin konusunu duaya getirdi. Sohbet çok feyizli ve bereketli bir sohbetti. Sohbetten sonra Efendim “Ders almak isteyenler buyursun” deyince İsmail Hoca da oturdu. Aslında böyle bir niyeti yoktu. İsmail Hoca dergâhtan ıkarıken ders alma sebebini Şu cümlelerle bana söyledi:

- İsmailciğim! Biliyorsun, ben yıllardır dua konusu üzerine çalışıyorum. Bu hususta kitap da kaleme aldım. Ancak Abdurrahim Efendi’nin bu akşam yaptığı dua sohbeti beni çok etkiledi. Yıllardır dua üzerine yaptığım çalışmamda ulaşamadığım derinlik ve muhtevaya bir saat içinde ulaştım. Bu tamamen Allah vergisi bir ilimdir. Satırdan okuyarak elde edilecek olsaydı, ben otuz yıllık emeğimle ulaşırdım.

İhvanlardan biri eşine boşama ifade edecek Şekilde bazı sözler söyler. Sonra pişman olurlar. Ancak mesele önemli bir meseledir. Abdurrahim Efendim’e müracaat ederler. Efendim de Ankara’da İsmail Karakaya Hoca var, gidin fetvanızı o versin buyurur.

İhvan ift bu emri alınca bana geldiler. İçinde buldukları durum gerçekten hayli müşkül bir durumdu. Ben yıllardır fıkıh sahası ile meşgul olan biri olmama rağmen işin içinden çıkmadım. Gelenleri tekrar Efendim’e gönderdim. Efendim onları dinleyince “İsmail Hoca’ya tekrar gidin. Falanca kitaba baksın. Sizin mşklnz zsn.” buyurmuş. Bana gelip Efendim’in emrini söylediklerinde çok Şaşırdım. Hemen işaret ettiği kitaba baktım, gerçekten bu ailenin mşkln çözecek fetvayı orada buldum.

Yüksek İslam Enstitüsü tahsili görmüş, fıkıh ve hadis alanında eserleri olan, Ankara Merkez Vaizliği yapmış birisi olarak karar veremediğim ve detayı olan bir fetvada bizi yönlendirmesinden dolayđı çok büyük memnuniyet duydum. Her fırsatta ilim tahsil etmediğini

söyleyen, ancak kendisine Allah tarafından hibe edilmiş bir ilmin olduğuna mütemadiyen şahitlik ettiğimiz Efendim bizi bir kez daha aydınlatmış oldu. Nezaketinden de fetvayı zahiren ilim tahsil etmiş olan bendenizin vermesini daha uygun buldu. Böylelikle ailenin müşkülü halledildi hamdolsun.

Efendim Hazretleri 1992 yılında Erzincan'dan Ankara'ya karayolu ile gelirken, kardeşlerimizin ısrarı üzerine Ankara'nın Elmadağ ilçesinde 1-2 saat kaldı. Buradaki sohbette bizim yolumuzun büyüklerinden Sıbgatullah Arvasî Hazretleri'nin torunlarından olan İlçe Müftüsü Nimetullah Arvas Hoca da vardı. Nimetullah Hoca o günlerde "gavsın alametleri" üzerinde çalışmaktaymış ve bu çalışmalarında gavsın alameti olarak üç hususu tespit etmiş: Gavs karşısındaki kişinin zihnen meşgul olduğu şeyi Allah'ın bildirmesiyle bilir, Allah'ın izniyle karşısındakine bildiğini unutturur ve vücudunda sonradan meydana gelme bir noksanlık bulunur.

Müftü Hoca zihninde bu meseleler varken o mecliste oturmakta ve hiçbir kelam etmeden Abdurrahim Efendim'i dinlemekteydi. Orada bulunan kişileri de şaşırtacak şekilde Abdurrahim Efendim sol elinin küçük parmağının düşmesiyle neticelenen hadiseyi uzun uzun anlattı. Elmadağ'daki sohbetten sonra Efendim ayrıldı. Akşam Necatibey Caddesi'nde bulunan Boral Konfeksiyon'un sahibi Yaşar Tunç Ağabey'e ait dairede hatme yapmak için yeniden toplanıldığına Elmadağ Müftüsü de orada hazır bulunmaktaydı. Yatsı namazı kılınacaktı. Efendim Müftü Efendi'ye mihrabı ikram etti. Müftü Efendi namaz sonrası Amenerrasulü'yü okumaya başladı. İlk durak işaretine kadar okudu, fakat gerisi gelmedi. Bir daha başladı, yine gerisi yine yok! Tam bu esnada Müftü Efendi içinde bulunduğu durumu anladı ve bulunduğu yerden Abdurrahim Efendim'in dizlerine doğru uzandı. Efendim Müftü Efendi'nin başını okşadı ve ona dua etti. Müftü Efendi doğruldu, yerine geçti ve mihrabiyeyi tamamladı. Meselenin aslını Müftü Efendi daha sonra şöyle anlattı:

- Elmadağ'da zihnimde hep gavsın alametleri meselesi vardı. Orada zihnen ne ile meşgul olduğumu bildi ve vücudunda

sonradan meydana gelen bir eksikliği ve bunun nasıl gerçekleştiğini uzun uzun anlattı. En sonunda burada her zaman okuduğumuz ayetleri bize unutturdu. Yani kendisinin gavs olduğunu yaşayarak anlamamı sağladı.

Hacı Bayram-ı Veli Camii'nde pazar günleri vaaz ederdim. Pazar günleri çok değişik bir cemaat yelpazesi olurdu. Şehre özellikle Hacı Bayram Hazretleri'ni ziyaret için gelmiş kişiler, şehre başka bir vesile ile gelip ziyaret eden kişiler, AŞTİ'de otobüsü ya da havaalanında uçağı 3-5 saat sonra hareket edecek olup gelenler de dahil olmak üzere oraya çok farklı kesimler gelirlerdi.

Hacı Bayram-ı Veli Camii'nin meczubları meşhurdur malum. Orada meczubların çavuşu gibi olan, elinde asa bulunan Genç Osman diye biri vardı. Mizaç olarak çok sert bir adamdı, Allah rahmet eylesin. Esans, koku satardı. Sevmediği bir adam yanına yaklaşırsa, bir çuval para verse satmayı bırakın, esansı üstüne bile sıkmazdı. Sevdiği bir adam da gelince tezgâhın tamamını verip, bir kuruş para dahi almazdı. Böyle farklı bir yapısı vardı. Bir gün Efendim Hazretleri yanındakiler ile birlikte pazar günü Hacı Bayram-ı Veli Camii'ne gelecekti. Avluda Efendim'i bekliyorduk. Genç Osman da yanımdaydı. Karşıdan geldiklerini görünce “Geliyorlar!” dedim. Genç Osman:

- Ben yıllardır buradayım. Buraya senin Efendin kadar büyüğü daha gelmedi.

dedi. Ne demek istediğini tam olarak anlamak için:

- Nereden çıkardın bunu Genç Osman? Buraya büyük zatlar da geliyorlar!

dedim. Genç Osman da:

- Buraya etrafında müridanıyla birçok meşayih gelir. Ama geriden baktığımda, hangisi şeyh, hangisi mürid çok net anlarım. Bir tek sizin cemaatte bu anlaşılımyor, dedi.

Bizler Abdurrahim Efendim için “mahviyet burcunun sultanı” diyoruz ya, işte bu sultanlığın apaçık bir örneğini Hacı Bayram-ı Veli camisinin avlusunda hatırlattılar.

Bünyamin Akdağ

1979 yılının Eylül ayında, bahçelerin yemyeşil ve ağaçlardaki meyvelerin rengarenk olduğu, suların şırıl şırıl aktığı, kuş seslerinin ortalığı doldurduğu bir mevsimde Abdurrahim Efendim Hazretleri Ereğli’yi teşrif ettiler. Gündüzleri sohbet, geceleri ise hem sohbet hem de hatme yapılıyordu. Sanki Asr-ı Saadet’in cennet havasını yaşıyorduk. İhvanlar arasında bir bayram havası esiyordu. Efendim Hazretleri bir gün hatmeden sonra “Uygun bir yeriniz varsa yarın teveccüh yapalım” buyurdular.

Bir kardeşimizin şehrin dışında bulunan bahçesindeki kerpiçten yapılmış, damı toprak, tavanında ağaç kütükleri olan tek katlı bağ evinde teveccüh yapılmasına karar verildi. Hazırlıklar tamamlandı. Sabah namazından önce bu bağ evinde toplandık. Namazı kıldıktan sonra, sözlerinde ve gözlerinde irfan nuru parlayan Hakk dostu, kerametler sarayının sultanı Seyyidim Abdurrahim Efendim Hazretleri sohbele başladılar. Öyle muhabbetli ve akıcı bir sohbet oluyordu ki tarifi mümkün değil. Bir tarafta evin içinde enteresan hâller zuhur ediyordu. Cezbelenip nara atanlar, ağıt ve figanlar...

Ayrıca bizler gibi sohbet dinlemeye gelen ve zaman zaman bu manevî havadan coşan beklenmedik bir misafir daha vardı. Sohbet yapılan odanın tavanındaki ağaca sarılmış kocaman bir yılan. Bu mübarek hayvan bir müddet olduğu yerde hareketsiz duruyor, sonra aşağı doğru kendini sarkıtıp bir zaman da öyle kalıyordu. Sonra tekrar toplanıp ağaca sarılıyordu. Yılanın bu hareketini Efendim Hazretleri görüyor ve tebessüm ediyordu. Bu hâli iki kişi daha görmüştük. Diğer ihvanların hiçbirinin yılandan haberi yoktu. Cezbe, ağıt, figan çoktu...

Sohbet yapılan evin dışında da enteresan hareketlilik vardı. Gök yüzünü bir bulut gibi siyah kuş sürüsü kaplamıştı. Bu mübarek kuşlar havada hızlı hareket ederek evin üzerinde adeta tavaf yapar gibi dönüyorlardı. İçlerinden bazıları da havadan aşağıya doğru pike yapıp evin kapısına ve penceresine çarpıyorlardı. Öyle ki kapı ve pencere açılrsa kuşların hepsi içeriye doluşacaklar hissini veriyorlardı.

Sohbet ve teveccüh bitinceye kadar saatlerce hem evin tavanındaki yılan hem de dışarıda sevinç çığlıkları ile cirit atan binlerce kuş oradan ayrılmadılar. Tevecchten sonra ne yılan kaldı ne de kuş sürüsü... Hepsi orayı terk ettiler.

Efendim'in sohbetlerinde ve tevecchleri esnasında bizleri nazırlarıyla ne gibi muameleler yaparak yetiştirdiğini anlamamız mümkün değildi. Fakat onunla meşgul olduğumuz bu zamanlarda her birimizde çok önemli değişiklikler oluyordu.

1990 yılı Haziran ayında hakikat erbabının rehberi Seyyidim Abdurrahim Erzincanî Efendim Hazretleri'ni ziyaret için İstanbul'a gittik. Tarikatımıza maddî ve manevî olarak çok hizmeti geçen ve Paşam Hazretleri'nin de Abdurrahim Efendim Hazretleri'nin de has müridlerinden şahin Bey'in (Yeğenoğlu) rahatsızlanıp hastanede yattığını ve durumunun da ağır olduğunu duyduk. Bir kardeşimiz bizi oraya götürdü. OĞlu bizi görünce şahin Bey'in odasına aldı. Onu görünce çok üzüldük. Yasin-i şerif okuduk. şifa bulması için gözyaşları ile Allah'a dua ettik. şahin Bey baygın yatıyor. Yeme içmesi de yok, bilinci de yerinde değildi. Fakat kulağı rahatsız etmeyen hafif bir hırıltı ile ahenkli bir şekilde sürekli olarak Lafza-i Celal'i zikrettiğine şahit olduk.

Odadan çıkınca bekleyenler hastanın durumunu sordular. Biz de gördüklerimizi anlattık. İçlerinden onu çok iyi tanıyan biri:

- Hocam! şahin Bey'in bu hâlini görünce benim abdestim bozuluyor(güvenim sarsılıyor). Yıllarca tarikata hizmet eden birinin sonu böyle mi olacaktı!

dedi. Sonra orada bekleşen yedi sekiz kişi dergâha gittik. Salon tıklım tıklım doluydu ve salonda bir sessizlik hâkimdi. Salona girenler uygun bir yer bulup oturdular. Biz de en son girdik. Efendim Hazretleri'nin eliyle işaret ettiği yere, onun yakınına oturduk. Biraz skttan sonra:

- şahin Bey'in hastalığını Ereğli'de mi duyduñ, burada mı? buyurdular. Biz de burada duyduğumuzu söyledik. Efendim Hazretleri sonra:

- Hastaneye gittin mi? Şahin Bey’i gördün mü?

buyurdu. Biz:

- Evet, gördük.

deyince, Efendim Hazretleri celallenererek:

- Şahin Bey’in durumunu görüp de abdesti bozulanlar oluyor. Fakat Şahin Bey makam atlıyor, makam! Öyle söyleyenler bunu idrak edemiyorlar.

buyurdu. Hastanede bu sözü söyleyen ihvan o esnada tam karşı-mızda oturuyordu. Onun yüzü kıpkırmızı olmuştu ve mahcup bir şekilde kafasını yerden kaldıramıyordu. Mübarek, benzeri şekilde noksanlarımızı ikmal ediyordu.

Efendim suyu çok severdi, Ereğli’ye bir teşrifinde Efendim’le beraber İvriz’e (Ereğli’de bir kaynak suyu mahali) gittik. İhvanlar gitmeden evvel bir şeyler hazırlamışlardı. İvriz suyunun çıktığı yere giderken bir balık çiftliği vardı. “Efendim, suya insek (yukarıdan doğru suyun dibine iniyorsun)! Burada balık çiftliği var, bakar mıyız?” dedim. “Bakalım Hocam” dedi. Aşağıya indik. Balık çiftlikleri yapmışlar. Suların üzerinden geçtik, Efendim’in çok hoşuna gitti.

Efendim oradan hoşlanınca adamı çağırdım, “şuradan 20-25 adet balık hazırla” dedim. Baktım, Efendim de arabalara doğru gidiyor. Bu arada adam balıklara ağı atıyor, tuttuğu balıkların kimisini, orada bir taşlık varmış, rastgele o taşlığın üstüne atıyormuş, kimisi de yere düşmüyormuş. Efendim Hazretleri:

- Balıkları Hocam mı alıyor? Adama söyle, balıkları böyle atmasın! Günah oluyor. Bu hayvanlar taşta geliyor, gözleri yaralanır. Böyle almasın.”

demiş. Ben de adama:

- Kardeşim, balıkları taşlara atma! Hayvanlar yaralanır. Bak, almam!

dedim. Sonra:

- Tamam, bu kadarı yeterli. Madem bunları çıkardın, onları alalım!

dedim.

O arada adam Efendim'in yanına mı gelmiş, görmedim. Ben balığı teslim almaya uğraşıyordum. Efendim Hazretleri adama "Niye bu hayvanları böyle atıyorsun?" demiş. O adam da "Sana ne benim attığımdan!" diye söylenmiş. Efendim de bunu duymuş. Sonra:

- Hocam, oraya hiç gitmeseydik! Balıklara çok üzüldüm.

dedi. Bundan kısa bir zaman sonra burada kuvvetli bir yağmur yağmış, sel dereye gelmiş ve ne kadar balık varsa onların hepsini alıp götürmüş. Kooperatif adamı mahkemeye vermiş, sonra adam hapse girmiş. Bu olayda Evliyauallah'ın âleme farklı bir nazarla baktığına şahit olduk.

Mehmet Ali Demirci

İstanbul'da Tepecik Tekkesi açıldıktan sonra Efendim'i ziyaret etmek için buraya gitmeye başlamıştık. 1990 yılıydı. Tekke'nin önünde bir bahçe vardı, ama etrafı boştu. Bu boş bölgeye ihvanlar evler, villalar yaptırıyorlardı ve inşaatlar devam ediyordu. Tekke'nin etrafındaki her yer inşaat alanıydı. Tekke'nin Güney tarafında da böyle bahçelik bir yer ayrılmıştı, ancak henüz bahçenin duvarı yoktu. Kenarlara yeni ağaç fidanları dikilmişti.

Biz üniversitemizdeki öğrencilerle ziyarete gittik. Tekke'ye sabah namazı vaktinde vardık. Efendim'le görüştük, sabah namazını kıldıktan sonra istirahat çekildik. Sünger yatakları yan yana yere dizip uyuduk. Saat 10.00 civarında kahvaltıyı yaptıktan sonra Avni Efendim geldi ve:

- Gençler, bahçede iş var. Gelin, çalışalım.

dedi. Meğerse Efendim ona "Gençleri götür, bahçede çalışsınlar." demiş.

Onunla beraber Tekke'nin önündeki bahçeye çalışmaya gittik. Bir tane bostanlık yer yapmışlar ve oraya patlıcan, kabak, domates, biber, salatalık gibi fideler dikmişler. Elimizde ufak çapalar var, bunların diplerini çapalıyoruz. Yaptığımız iş böyle ağır bir iş değil, çapalanacak yer de zaten az. Çalışırken böyle muhabbet olsun diye Avni Efendim'e:

- Avni Efendim, bu kabak herhâlde!

dedim.

- He, kabak.

dedi. Sonra:

- Bu da domates değil mi?

dedim. Gülerek:

- He, domates.

dedi. Aslında biz de köyde büyümedik, ama köylü çocuğuyuz. Domatesin, biberin, patlıcanın, kabağın fidelerini görünce tanırız. Muhabbet olsun, muhataplık yapalım diye konuşmuştuk.

Biz çalışmaya devam ettik. Az sonra Efendim Hazretleri Tekke'den çıktı, yanımıza geldi, selam verdi ve benim çalıştığım yerde durdu. O anda çapaladığım fideyi gösterip:

- Bu nedir?

dedi. Efendim zahiren de çiftçi, ziraatçi. O fidenin ne fidesi olduğunu hiç bilmez mi? Ben şimdi kabak desem ukalalık olacak, seslenmesem de uygun olmayacak. O anda şaşkınlıkla:

- Avni Efendim dedi ki kabakmış!

dedim. Tebessüm etti, hafifçe kafa salladı ve gitti. O anda Efendim'e kabak diye cevap vererek ortaya atlamak istemedim. Çünkü daha önce sohbetlerde "Evliyaullah bir soru sorduğunda ona sanki o bilmiyormuş gibi değil de onun bildiğini hissettirerek, durumu arz eder mahiyette ve mahviyetle cevap vermek gerektiğini" işitmiştik.

Bir keresinde Doğu illerinden -Bitlis veya Muş olabilir- gelen ve birkaç gündür Tekke'de kalan bir kişiyle karşılaştık. Tavırlarından Tekke'ye aşına olan birisi olmadığı ve şaşkın bir hâli olduğu anlaşılıyordu. Biz özellikle hiç tanımadığımız ihvanlarla tanışmak, hasbihal etmek, dertleşmek ve muhabbet etmek istiyorduk. Böylelikle ne cevherlerle karşılaşmışızdır. Tanışma ve çay çorba içme süreçlerinden sonra yeni tanıştığımız bu Ağabeyimiz bize Tekke'de kalma hikâyesini anlattı. Kendisinin psikiyatrik bir rahatsızlığı varmış. Çok uzun yıllar tedavi görmüş, tüm ailesi dağılmış. Kendi canına kıyacak hâle gelince yakınları "O bölgede bir şeyh efendi var. Elindeki baston ile dua edince Allah'ın izniyle hastalar şifa buluyor." deyip onu sözünü ettikleri Mübareğe götürmüşler. Artık bu Mübarek nasıl dua etti, neler okudu ve hangi aralıklarla bu işlemleri uyguladı, bilmiyoruz. Ancak Ağabeyimiz "Belli bir süre sonra üzerindeki tüm yükün anasından doğduğu gün gibi kalktığını, iyileştiğini ve normal hayatına döndüğünü" söyledi. Bu Ağabey, tabii iyileşmesine vesile olan Mübareğin peşini bırakmamış ve bir gün ona:

- Efendim, bana şifaya vesile oldunuz. Sizden ders almak istiyorum.

demiş. Mübarek de:

- Ben Bayburtlu Dede Paşa Hazretleri'nin halifesiyim. Ama asıl irşad halifesi İstanbul'dadır. Git, onu bul. O zamanımızın kutbudur. Ondan ders al.

buyurmuş. Bu Ağabey Tepecik'e geliş hikayesini anlatmaya şöyle devam etti:

- Ben de sorarak burayı buldum. Üç gün oldu geleli. Abdurrahim Efendiden ders aldım. Bana "Biraz Tekke'de kal, çorbasını iç, şifa olur. Sonra memleketine dönersin." buyurdu. Ben de birkaç gündür buradayım. Burası değişik bir âlemmiş. Allah'ıma çok şükür, bana Efendi Hazretleri'ni tanımayı nasip etti.

Tepecik'e her gidişimizde bunun gibi bize çok şey katan muamelelere ve olaylara şahit oluyorduk.

Üniversitede öğrenciyim. Yaz tatili zamanıydı. Tabii okullar kapalı olduğu için yaz tatilinde memleketime gittim, yani Ankara'da yurttta değildim. İşte annemin, babamın yanında yaz tatilini geçiriyordum. Bizim eve Paşam'ın müridlerinden Ali Ayçiçek Ağabey Ankara'dan misafir olarak gelmiş. "Bu hafta sonu Ankara'da tevecüh var." dedi. Ben de heyecanlandım ve "Öyle mi!" dedim. Ayçiçek Ağabey "Ha, tevecüh Ankara dışına yasakmış!" dedi. Benim içim kıpır kıpır etti. "Ya, ben Ankara'da öğrenciyim. Ne yapsam ne etsem de otobüse atlayıp Ankara'ya gitsem!" diye içimden alıp veriyorum. Gitmek istiyorum, ama "yasakmış" diyorum. Ne yapayım, bilemiyorum. Ali Ayçiçek Ağabey'e:

- Ağabey, yasakmış ama ben Ankara'ya gitsem nasıl olur? diye sordum. O da:

- Ya, sen Ankara'da talebesin, gidersin tabii. dedi. Ben de Hazret-i Pir "yasak" dediği hâlde "İyi o zaman, gideyim." dedim. Ali Ayçiçek Ağabey'e sorup, ondan müsaade alarak Ankara'ya gitmek yerine, Efendim 'Niye geldin?' diye kızdığı takdirde, 'Seni özledim, geldim. Kovarsan kov.' derim" düşüncesiyle gitseydim sorun olmayacaktı. Ben hatamın ne olduğunu sonradan anladım.

O gece yattım sabaha kadar rüya gördüm: Arabalar memleketten Ankara'ya kadar konvoy olmuşlar, ilerleyemiyorlar. Sürekli trafik kontrolü var. Polisler devamlı olarak beni yolda durduruyorlar ve ha bire kimlik sorup "Nereden geliyorsun, nerelisin, nereye gidiyorsun?" gibi sorular soruyorlar. Sabaha kadar canım ıktı.

Sabah uyandım, "Acaba Efendim'in rızası olmaz mı?" diye iime bir ateş düştü. Ama içimden de Efendim'i görmek istiyorum. Bu düşüncelerle otobüse binip Ankara'ya gittim. O gün de hafta sonuydu. O zamanlarda haberleşmek istediğimiz kişilerle jetonlu ankesörlü telefonlardan sabit telefonları aramak suretiyle konuşabiliyorduk. Bu yüzden ankesörlü telefonla ihvanlardan birisini arayıp "Efendim nerede?" diye sordum. "şu anda Boral'da" dediler. Yalnız olarak Boral'a gittim. Memleketten kaçak gelmiştim. Olumsuz olarak yorumlanabilecek bir rüya da gördüğüm için tuttum, güya hiç görünmeden kalabalığın arkalarına sindim. Normalde gider Efendim'in önüne veya yakınına otururdum. Neyse, saklana saklana arkalarda bir yere oturdum.

Sohbet bitti, hatme okundu. Sular dağıtıldı, Efendim ayağa kalktı gidecek. Herkes ayağa kalktı. Ben de kalabalığın arkalarında bir yerdeyim. Önümdeki kalabalıktan Efendim'in beni zahiren görmesi mümkün değil. Bir baktım kalabalık yarılmaya başladı, ben çıkış kapısının ters tarafında arka kşedeyim. Efendim oraya, önüme kadar geldi, Korkudan duvara yapıştım. Efendim:

- Beyim, senin okulun açık mı?

diye sordu.

- Kapalı Efendim.

dedim. Efendim tekrar:

- Yani okullar kapalı, ama Ankara'ya geldin?

dedi. O anda başımdan kaynar sular döküldü. Neredeyse düşüp bayılacaktım. Başım ne eğik, cevap da veremiyorum. Sonra yavaşça:

- Evet Efendim.

dedim. şöyle durdu ve:

- Annen, baban nasıl?

dedi.

- Hımmetlerınızle iyiler. Ellerinızden öpüyörlar Efendim.

dedim. “Peki” dedi ve gitti. Bu suretle Efendim’in bana “Siyaset yapma ve hiç kimseyi de aramızda sokma. Ancak aşka yasak olmaz.” dediğini anlamış oldum.

1991 yılında Efendim Hazretleri Ankara’yı teşrif ettiler. Efendim Ankara’ya her gelişinde artık 2-3 ay kadar uzun bir süre Ankara’da kalıyor, İncek’te kaldığı zamanlarda Cuma namazını Kocatepe Camisi’nde kılıyor, sonra Necatibey Caddesi’nde bulunan Boral Konfeksiyon’un ihvanlara ayrılan bölümünde sohbet edip ders veriyordu. İkindiden sonra da hatme yapıp İncek’e dönüyordu. Eğer tebliğ için çevre illere gitmediyse bu program her hafta gerçekleşiyordu.

Bir keresinde Cuma namazında sonra Boral’a gitmemiştik, herhâlde okulda işimiz vardı. Fakat duyduk ki Efendim Hazretleri’ni İncek’e götürcek arabanın temini konusunda bir problem olmuş. Yaşar Ağabey götürmekmiş, ama işi mi çıkmış, bir şey olmuş. Bir şekilde Mübareği bekletmişler.

Biz bunu duyduk ve güya kendi kendimize üzüldük. Siz Hazret-i Pir’e nasıl araba bulmazsınız? Nasıl onun kapısında konvoy olup İncek’e götürmezsiniz? Tabii bizde para pul yoktu, ama heyecan vardı. “Efendim’i nasıl bekletirler! Haftaya Efendim’i İncek’e biz götürelim. Cuma’dan sonra Efendim Boral’ı teşrif ettiğinde biz gidelim ve Hazret-i Pir’e ‘Efendim, sizi İncek’e biz götüreceğiz’ diyelim.” diye üç genç karar aldık ve “Nasıl yapalım?” diye düşünmeye başladık. Efendim’i neyle götürecektik? Zafer Ağabey’in eski bir Reno’su vardı. Onunla götürmeye karar verdik. Zaten tam bir derviş arabasıydı ve dışarı ayakkabısı gibi her yere onunla gidiyorduk.

Cuma günü oldu. Okulda Ertan, Zafer ve ben üçümüz varız. Önce “Zafer Ağabey, sen git arabayı bir yıkattır.” dedik. O arabanın içini dışını araba yıkamacıda güzelce yıkattı. Biz de yurtlara gittik, güzel

bir banyo yaptık, gsl abdesti aldık, tertemiz beyaz gmleklerimizi giydik. Efendim'i götüreceğiz ya! Damatlık hazırlığı yapıyoruz.

O gün Cuma'yı okulda kıldık, Boral'da hatmeye yetişecek şekilde erkenden de gitmedik. Hazırlıklarımızı bitirip Boral'a vardığımızda hatme yeni bitmiş ve sular dağılmıştı. İçerisi çok kalabalıktı. Mübarek de artık kalkacak. Bakıyoruz ki Efendim hareketlenecek. İçeri girer girmez Ertan:

- Efendim, bugün sizi İncek'e biz götüreceğiz.

dedi. Bunun zerine herkes kapı tarafına döndü, baktı. Efendim de güldü.

- Sizin arabanız var mı?

diye sordu. Biz:

- Var Efendim, hazırladık.

deyince Efendim de:

- Peki, sizle gidelim o zaman.

buyurdu. Oyle deyince ortalık karıştı. Meğerse birçok ihvan Ağabeyimiz Efendim'i İncek'e götürmek için fırsat bekliyormuş, ama bizim bir şeyden haberimiz yok! Mesela Kaymakam Necdet Ağabey, ilçesinden gelmiş. Mazhar Ağabey, İstanbul'dan Mercedes'i ile gelmiş. Savaş Ağabey, Erzincan'dan arabasıyla gelmiş. Balcı Metin Ağabey, yeni araba almış, İstanbul'dan onunla gelmiş. Bunların hepsi birden oturdukları yerden hafif hareketlendiler ve:

- Efendim ben götürmek istiyordum.

diyen 4-5 tane ses duyuldu. Ama Efendim:

- Yok canım, bugün beylerle gidelim.

dedi. Bunun zerine cemaat hızlıca salonu boşaltmaya başladı. Biz ineceğiz, Efendim'i alacağız. Onlar da arabalarını otoparktan alıp peşimize takılacaklar ve arkamızda konvoy yapacaklar. Sonra İncek'e beraber gideceğiz!

Herkes bu niyetle Boral'dan aşağıya indi, kimse kalmadı. Efendim Hazretleri çok muhabbetli ve keyifliydi, gülüyordu. Asansörle

aşığıya indik, ortada kimse yok. Zafer Ağabey arabayı önceden kapının önüne çekmiş, bizi bekliyordu. Ağacın dibinde duran arabanın ön kapısını açıp Efendim’i bindirdik. Ertan ve ben arkaya bindik.

Zafer Ağabey heyecanlandı, eli ayağı titriyordu. Arabayı çalıştırırken silecekler çalışmaya başladı. Efendim ona doğru döndü ve endişeyle baktı. Sonra sesli bir şekilde “*Euzubillahimineşşeytanirracim Bismillahirrahmanirrahim*” dedi. Bunun üzerine biz arkada koptuk, elimizde olmadan kahkahayla güldük.

Ondan sonra hareket ettik. Bir yere doğru gidiyoruz, ama nereye gidiyoruz? Normalde İncek’e gitmemiz gerekiyordu. Ama Efendim öyle bir muhabbet vermişti ki aklımız başımızdan gitmişti. O anda nereden aklımıza geldi, ne oldu, bilmiyoruz. Daha önce konuşmadığımız, planlamadığımız, organize etmediğimiz hâlde istemsiz bir şekilde ağızından şu cümle çıkıverdi:

- Efendim, şu anda sizi kaçırmış bulunmaktayız.

Arka taraftan öne doğru şöyle bir baktım, hiç ses yok. Efendim’in keyfi yerinde, tebessüm ediyor. “Ne kaçırması? Bu da nereden çıktı!” gibi şeyler de demiyor.

Necatibey Caddesi’nden biraz gittik, Gençlik Caddesi’ne doğru çıkarken konvoy arkamıza takıldı. Konvoyda Mazhar Ağabeyler, Savaş Ağabeyler ve bazı diğer ihvanlar olmak üzere 5-6 araba vardı. Şimdi Efendim’e bilgi veriyoruz:

- Efendim, şu anda ilk işimiz arkadan gelen konvoyu ekmek, onlardan ayrılmak.

Yine öne doğru bakıyorum, Efendim hiç seslenmiyor. Arabalar tam Necatibey Caddesi ile Gençlik Caddesi’nin köşesindeki trafik lambalarına geldiğinde kırmızı ışık yandı. Zafer Ağabey’e:

- Kırmızıda geç Ağabey.

dedik. Biz geçtik, konvoy lambaya takıldı. Biz eski Reno ile gidiyoruz ya, onlar da muhtemelen “Nasılsa yolda yetişiriz” diye düşünülmüşlerdir. Sonra İncek yoluna dönmek için İnönü Caddesi’ne çıktık, ilerliyoruz. Az ileride, askeriyein orada “U” dönüşü yasak olan bir yere geldik. Zafer Ağabey’e:

- U dönüşü levhasının oradan dön.

- Başlangıç için! Bizim ona bir sözümüz var. Başlangıç için Başbakan olacak.

dedi. O zamanlar halkın gözünde Erbakan'ın genel seçimi kazanıp Başbakan olmasının ihtimali yoktu. Hatta birisine "Erbakan yakın zamanda Başbakan olacak" deseniz, size gülerdi.

"Sözümüz var" cümlesinden kastın ne olduğunu sonraki bir sohbetinde işitmiştik. 1970 yılında Milli Nizam Partisi kurulurken Erbakan Hoca Paşam Hazretleri'ni ziyaret etmiş. Abdurrahim Efendim de oradaymış. Paşam Hazretleri Hoca'ya yer gösterip:

- Gel Başbakanım, otur buraya.

demış. "Bizim sözümüz var" cümlesinde ifade edilen söz o zaman verilmiş. Bilindiği gibi, bu söz sonradan zuhura gelmiştir.

"Başlangıç için" ibaresinden de Erbakan Hoca'nın işin devamını getiremeyeceğini" anlamıştik. Oyle de oldu. Hoca Haziran 1996'da Başbakan oldu. Fakat başbakanlığını sadece bir yıl sürdürebildi. Ama hedeflenen bu yolda bir başlangıç yapmış oldu.

Arabayla gezmeye devam ediyoruz. Aşağı Ayrancı'dan inmeye başladık. Meclis'e doğru yöneldik. Yolun stnde Berber etin'in dkknı var. Biz:

- Efendim, müsaade eder misiniz, etin Ağabey'e uğrayalım mı?

diye sorunca:

- Olur.

dedi. Bir kaçırma planımız olmadığı için olayları anlık yaşıyoruz. Zafer Ağabey arabayı park etti. "etin Ağabey belki uygun değildir, toparlansın" diye ben nden fırladım, dükkâna girdim. Berber etin tıraş yapmıyor, kenarda oturduğu yerde uyuyor. Fakat ustalar çalışıyorlar. Tıraş olanlar var. Hemen etin Ağabey'i sarstım, uyansın diye.

- etin Ağabey, etin Ağabey!
- Ne var?
- Efendim geldi!
- Ne Efendisi?

- Kalk Efendim geldi!

O anda Efendim kapıda göründü. Çetin AĞabey oturduğu yerde gözünü açtı, Şaşkın Şaşkın Efendim’e bakıyor. Drttm kalk ayağa diye.

- Efendiiim!

dedi ve ayağa kalktı. Ama Çetin AĞabey hâlâ Őokta! Efendim ‘‘Sela-
mun aleykum’’ deyip içeri girdi. Efendim ellerini kavuşturdu, ayakta
duruyor:

- Beyim kaç kişi çalıŐıyorsunuz? İŐlerin nasıl?

diye sordu. Çetin:

- İyi Efendim.

dedi. Çetin AĞabey’i drtyorum. Kulağına eğilip ‘‘Efendim, otur-
maz mısın, çay içer misiniz?’’ desene!

- Efendim, ay içer misin?

- Yok, biz gideceğiz. Böyle bir uğrayalım dedik.

- Peki, Efendim.

Efendim’le aralarında bir Şeyler konuştular, sonra Efendim’i bu-
radan aldık, yolumuza devam ettik. Vakit iyice geç olmaya baŐla-
mıştı. Yolda Efendim bize gazeller okuyordu, biz de böyle mest ol-
muŐtuk. O kadar muhabbet vardı ki yerde miyiz, havada mıyiz belli
değildi. Hava karardı. Biz Ankara sokaklarında gezmeye devam edi-
yorduk. ‘‘Zafer AĞabey, yavaş git.’’ diyoruz. Ama Efendim hiç isti-
fini bozmuyor, bize gazel söylüyor. Böyle kafa kafaya konuŐarak
İncek’e girdik. Hava kararmış, akşam ezanı çoktan okunmuŐtu.

Tekke’ye vardığımızda bir de baktık ki Tekke’deki tüm ihvanlar
binadan aşağıya inmiŐler. Kadınlardan ve erkeklerden oluşan en az
yüz kadar kişi Tekke’nin giriŐ yolunda Efendim’i endişeyle bekli-
yorlar. ŐaŐırdık. Oysa biz yolda izimizi kaybettirmiŐtik. Efendi’nin
nerede olduğu belli değil! Cep telefonları da yok o zaman. Ayrıca
İncek yolunda bir arabanın kaza yaptığını öĖrenmiŐler ve bizim
araba olabileceği düşüncesiyle bizi aramaya çıkmışlar. BakmıŐlar ki
başkası kaza yapmış! Ama bizden hâlâ haber yok.

Kalabalığı görünce “Eyvah, bunlar bizi mahvederler.” dedik. Efendim Hazretleri’ni kalabalığın önünde arabadan indirdik. Efendim ellerini şöyle kavuşturdu ve:

- Bunlar beni kaçırdı ya!

deyip gülümseyerek yürüdü gitti. Biz “Eyvah! Efendim bizi ihbar etti. Bizi kesin oraya yıkarlar, döverler, en azından laf sayarlar. Şimdi ne yapacağız?” diye düşünüyorduk. Fakat herkes Tekke’ye doğru yöneldi. Bu arada Mazhar Ağabey yanıma geldi, “Mehmet Aliciğim, bize de dua et.” dedi ve gitti. Biz de “İyi! Çok şükür sopa-dan kurtulduk.” dedik.

Sonra yukarı çıktık, abdest aldık. Akşam namazını kılacağız. Efendim Hazretleri de hane-i şerife geçti. Daha sonra hanımlar tarafından öğrendik ki Hacı Anne içeri girer girmez Efendim’e veryan-sın etmiş:

- Sen kocaman adamsın. Bu çocuklara niye uydun? Hepimizin yüreği ağzına geldi. Dışarılara çıktık, saatlerdir seni göz-leriz. Sen ne ediyorsan!

Efendim de:

- Hacı Hanım, üç tane delikanlı! Yıkanmışlar, abdest almış-lar, elbiseleriyle hazırlanmışlar, beni götürmeye gelmişler. Kırsa mıydım?

Efendim Hazretleri öğrencilerin her türlü nazlarını çekiyor, onlara “İleride hizmette kullanılabirirsiniz” diyordu.

Yine bir gün Boral’dayız. Bu seferki kaçırma değil. Efendim ara-bamıza bindi, birlikte İncek’e gideceğiz. Arabada Yunanistanlı Ha-san da var. Dere tepe gezme değil, normal gidiyoruz. Efendim yine gazel okudu. Muhabbetli bir ortam vardı. Hava da hafif sıcaktı. Bi-rimiz Efendim’e peçete mendil vermek istedi. Efendim “Bende var” dedi ve hepimize birer tane dağıttı. O zaman 1991 erken genel seçim propagandalarının yapıldığı ve her yere bayrakların asıldığı bir zamandı. Seçime ANAP, DYP, SHP ve Refah Partisi girecekti. Mü-barek gayet muhabbetli bir şekilde tebessümle ön camdan yukarı, bayraklara doğru baktı ve:

- Ne yazıyor burada?

diye sordu. Biz:

- ‘‘Sandıktan gl çıkacak – SHP’’ yazıyor.

dedik. O da:

- İnşallah sandıktan kl çıkarırlar.

dedi. Bu Şekilde sohbet ederek İncek’e vardık. Bu olayı takip eden günlerde seçim oldu ve o seçimde partiler hakikaten tek baŐlarına yeterli oyu toparlayamadılar ve SHP sandıktan kl çıkardı. Seçim günü Pazar akşamı İncek’te, huzurdayız. Ama pek tabii olarak bir-çoğunun akli seçim sonuçlarında. O akşam sohbet zuhur etmedi. Mübarek böyle sükût geçti. Sonra yerinden kalktı, hane-i saadete doğru yöneldi, kapıda durdu ve kolunu kapı koluna Şöyle koyup:

- Millet istiyor. Demirel ne yapsın, İnon ne yapsın!

dedi ve hane-i saadete geçti.

Biz bu sözlerden bir Şey anlamamıŐtık. ‘‘Demirel ne yapsın, İnon ne yapsın?’’ sözünü işitince ‘‘Acaba seçimi Demirel mi kazanacak, İnon m kazanacak’’ diye düşündük. O hafta içerisinde Demirel ile İnon hkmeti kurmak üzere koalisyon yaptılar.

Bir gün Efendim Hazretleri’nin rahatsızlanıp hastaneye kaldırıldığını duyduk. Yeni evli zamanlarımızdaydı. Hanıma ‘‘Haydi beraber ziyarete gidelim’’ dedim. İstanbul’a vardık. Dolmuş, otobüs Esenlerdeki zel Hayat Hastanesi’ne vardık. Efendim orada yoktu. Telefon edip Avcılar’daki zel Anadolu Hastanesi’nde olduğunu öğrendik ve oyalanmadan yine dolmuş, tramvay hastaneye geçtik.

Efendim’in odasını bulduk. Yatakta oturur vaziyette ayaklarını uzatmıŐ dinleniyordu. Bize hoş geldiniz dedi. Sonra Avni Efendim ay verdi. Mübareğin ayağı Şişmiş, onu anlatıyordu. ‘‘Şöyle oldu, yryemedim. İstemedim ama bana bırakmadılar, buraya getirdiler.’’ diye anlatırken gittim, ayaklarından hafifçe tutup elinden öptüm.

- Efendim, hastalığımızı bize verin.

dedim. Efendim bir anda ciddileŐti, hafifçe doğruldu ve:

- Ben zaten sizin hastalığınızı üzerime alıyorum. Nasıl vereyim? Benim işim gücüm yok, oturuyorum. Sizler lazımsınız.

dedi. Bu esnada mahcup oldum, geri çekilip yerime oturdum.

Erzincan'daki vakıf binasının yapıldığı 1993 yılıydı. Tekke'de Yunus Efendi vardı. Böyle ayağında mest, kanepede oturuyor, hiç kimseyle konuşmuyordu. Sürekli geliyor, hatmelere katılıyor, oturuyor, oturuyor ve gidiyordu. Ben de gençlik işte böyle gözüme kestirdiğim büyüklerimize yaklaşır, kendilerinden istifade etmeye çalışırdım. Aynı şekilde Yunus Efendi'ye yanaşım:

- Efendim bize biraz bu tarikat-ı aliyeden bahsedebilir misiniz? Ne gördünüz, ne işittiniz, bize tavsiyeleriniz nelerdir?

diye sordum. O suskun Amca başladı anlatmaya ve şunları söyledi:

- Paşam Hazretleriyle biz uzun yıllar birlikte olduk ve hizmetinde bulunmaya çalıştık. Paşam Hazretleri çok büyük bir evliyaydı, nispeti de çok büyüktü. Kendisi sertabib-i âşıkandı. İhvana hastalıklar geldiği zaman müracaat edenin bu hastalıklarını alır, atardı. Fakat kurban olayım, bu Abdurrahim Efendi bir acayıp. Çok büyük bir evliya, çok büyük bir veli. Bu müridlerine gelen hastalıkları atmıyor, kendi üzerinde yaşıyor. Hâlbuki ne var ki! Bak, Paşam ne güzel geleni atıyordu. Sen de atsana!

Efendim Hazretleri'ne şeker hastalığı nedeniyle doktorlar diyet ve spor tavsiye ediyorlardı. Özellikle sabahları yürüyüş yapmasını istiyorlardı. Mübarek, İncek dergâhının etrafı müsait olduğu için, sabahları saat 8-9 civarı binadan çıkıyor, aşağıya iniyor, yukarı yola doğru gidiyor, geliyor, etrafta yaklaşık 45 dakika yürüyüş yapıyordu. Hava serin olursa veya yürüyüş imkânı bulamazsa eline tespih alıp Tekke'nin salonunda sayıyla tur atıyordu.

Bizim için bu yürüyüşler kendisinin peşine takılmak için fırsat oluyordu. Böyle bir İncek yürüyüşünde peşine takıldığımızda Efen-

dim normal iskarpin ayakkabı ve üzerinde normal elbise ile yürüyordu. Mübarek yürüyüş yapıyor ama ayakları rahatsız. Bu yürüyüşlerin fayda vermesi için ayaklarının rahat olması lazım. Bu nedenle Efendim'e bir spor ayakkabısı alayım ki yürürken rahat etsin, istedim. Ayakkabıyı aldım. Akşam namazından ve Efendim hanesine teşrif ettikten sonra Hacı Anne'ye haber gönderdim, Efendim'e bir emanet vermek istediğimi söyledim. Hacı Anne beni hane-i saadete aldı. Hane-i saadet dediğim yer, girince gördüm, aslında küçük bir yatak odasıymış.

Mbareğ'e akşam yemeğ'i yemesi için hazırlık yapıyorlardı. Yalnız odaya girer girmez Őoke oldum. Sanki bir zaman tünelinden geçmiştim. Bir Selçuklu veya Osmanlı dervişhanesine girdim zannettim. Kendimi yle bir yerde buldum. Oda büyük değildi. Tavanında düşük vatlı, çok ışık vermeyen sarı bir lamba vardı. Çift kişilik bir karyola, yanında yer minderi, önüne serilmiş puantiye basmalı küçük bir sofra bezi ve üzerinde tahtadan ayaklı bir sini vardı. Efendim'in sinisinin üzerinde Şöyle ay tabağ'ı büyüklüğündeki bir kapta yemeğ'i, bir parça da kepekli ekmek duruyordu.

Ben Efendim'i bıraktım, gözüm bunlara takıldı. İhvanlar aŐağ'ıda çeşit çeşit çorbaları, etli yemekleri, turşuları, tatlıları bol keçe götürüyorlardı. Efendim'in önüne baktım, tam bir derviş sofrası. Doğru dürüst yiyecek bir Şey yok. Yani böyle kalakaldım. Mbareğ'in önünde evleri teşrif ettiğ'inde ikram edilen yemeklerden hiç eser yok. Meğerse oralarda ihvanlardan ayrı kalmamak için onlarla birlikte yemeğ'e oturuyormuş, onu anladım. Efendim bana baktı, Őaşkınlığıma hafif gülümsedi ve:

- Beyim otur. Sen de yemekten alır mısın? Ama yağsız, tuzsuz. Yersen!

dedi. Baktım, ne yiyeceğim? Zaten toplam birkaç kaşık yemek var tabakta, nasıl alacağım?

- Sağ olun Efendim, yemeyeyim.

dedim. Efendim yine de:

- Beyime bir Şeyler getirin.

dedi. Nazmiye Abla bir tabağın içerisinde üzüm getirdi. Hâlâ kendimi zaman tünelinden geçip Maverunnehir'deki bir dergâha gitmiş gibi hissediyordum. Hâlbuki Efendim'le çok yerde beraber olmuştum. Fakat böyle bir ortamda karşılaşmamıştum. Efendim aynı Efendim, fakat orada farklı bir dervif oturuyordu.

Efendim önüne konulanları yavaş yavaş yemeğe başladı. "Sofraya yanaş" dediği için ben de artık siniye konan meyve tabağındaki üzümlerden birkaç tane yedim. Taneler boğazımdan zorla geçtiler.

Efendim'in önündeki yemeğe bir baksan, ne rengi var ne de koku! Yemek insanların çoğunun "Bu ne?" deyip yemeyeceği bir görüntüde. Fakat Efendim onları sanki çok lezzetli bir yemek yer gibi iştahla yiyordu. Yemeği tabaktan yavaş hareketlerle alırken kafasını hafifçe ne eğiyor, kaşığı ağzına iyice sokuyor, çıkartırken de yan yukarıya doğru ağzıyla iyice sıyırarak çıkarıyordu. Ekmeği de itinayla bölüp ufağını dökmeden ağzına alıyordu. Çok zaman geçmeden yemeğini bitirdi ve sonra:

- Buyur beyim.

dedi. Ben de:

- Efendim, bağışlayın, özür dilerim. Eğer tenezzül buyurursanız size bir spor ayakkabısı aldım.

dedim.

- Ne yapacam ayakkabıyı?

dedi.

- Efendim, sabahları yürüyüş yapıyorsunuz ya! Rahat olur diye düşündüm.

dedim. Bu arada paketten ayakkabıyı çıkardım.

- Ver bakalım!

deyip ayakkabıyı eline aldı ve hemen:

- Bu ayakkabı ağır.

dedi. Böyle bir giriş beklemiyordum, bozuldum.

- Yok Efendim, hafif. Özellikle baktım.

dedim. şaşkınlıkla elimle de tartmaya çalışıyorum. Sonra:

- Yok, bu zor bağlanır!

dedi. Ben Őoktayım.

- Efendim, bak, kolay olsun diye cırt cırtlı aldım. Hemen bağlanır.

dedim. Efendim yine:

- KĞk gibi! Ayağım iÇine girince sıkar.

dedi. Ben de:

- Efendim, tam 40 numara aldım, sizin ayak numaranız!

dedim. Efendim bir Şey diyor, ben de savunma yapıyorum. Sanki Efendim'le cebelleŐiyorum. Sonra paketin yanındaki uzun spor ħorabı aldı.

- Heh, bu güzelmiŐ! Bunu giyerim.

dedi. İÇimden "Nasıl yani! Bu dize kadar ħekilen ħorabı mı beğendi?" dedim. Efendim ayakkabıyı bana uzatarak:

- Sen git, bunu geri ver.

dedi. Öyle kötü oldum ki...

- Peki Efendim.

dedim. ħorabı bırakıp ayakkabıyı geri aldım. Ama nasıl canım sıkılmıŐtı! Mübarek ağır diyor, zor giyerim diyor, ayağıma olmaz diyor, her türlü Şeyi diyor. Bunların hepsi normal. Hediyeği kabul etmek ve ağıklama yapmak zorunda değil. Fakat asıl zldğm Şey "hep aklıma göre savunma yapıŐım ve cevap veriŐım" idi. Buna sonradan ħok zldm.

Ondan sonra aşağıya gittim, iyi bir ağladım. "Biz kimiz? Ayakkabı vermek kimin hakkı? Haddine mi senin? Bir de özellikle Mübarek almıyor diye niye ısrar ediyorsun? Mürşide karşı konuŐulur mu, mürşide cevap verilir mi, mürşidin dediğine karşı bir Şey söylenir mi? Sen nasıl yontulmamıŐ bir adamsın?" diye gece sabaha kadar uyuyamadım. Sağa dn, sola dn, sabahı zor yaptım. "Mutlaka Efendim'den özür dilemem lazım." dedim. "Ne yapayım, ne edeyim de denk getirip 'Beni affet' diye istirhamda bulunayım." diye düşünüyordum. Normalde sabahları kalkıp okula giderdim, o sabah okula

da gıtmedim. Dergâhta bekliyorum, fırsat bulabilirsem özür dileyeceğim.

Hava dışarıda yürüyüş için çok uygun. Fakat o gün Efendim salonu teşrif etmiş, salonda kimse yok, elinde tespih yürüyüş yapıyor, tur atıyor. O tarihlerde Tekke'nin o katındaki salonun yanında iki küçük oda vardı. Sonra yer kazanma düşüncesiyle bunlar salona dahil edildiler. Bu küçük odalardan birisinde bekliyorum, kapıyı da hafif bir iki parmak açtım.

Efendim'in beni zahiren görmesi pek mümkün değil. Turu bitince odasına gıtmeden yakalamaya çalışacağım ve "Efendim, beni bağışla. Sana hadsizce cevap verdim." diyeceğim. Efendim belli bir müddet yürüdü ve sonra bulunduğum odanın kapısının önünden geçerken kapıyı açtı, iki elini kapının pervazlarına dayayarak:

- Bana ne diyeceksin?

dedi. Ben de boynum bükük:

- Efendim, ne olur beni bağışlayın. Ben çok büyük edepsizlik ettim. Yani siz söylediniz, ben de ayakkabıyı zorla size kabul ettirmek için cevap verdim, siz söylediniz ben cevap verdim. Çok özür diliyorum. Mürşide karşı konuşulmaz ki! Ne olur beni affedin.

dedim. O da:

- Hı hı, herkes keşke senin gibi olsa! Benim yüzüme karşı çatır çatır konuşuyorlar, cevap veriyorlar. Sen boş ver, kafana takma. Hadi gıt.

dedi. Ondan sonra "İyi oldu. En azından gecikmeden pişmanlığımı dile getirdim." diye düşündüm. İçim çok rahatlamıştı. Paketi alıp dergâhtan ayrıldım, doğruca ayakkabıcıya iadeye gittim.

O gün akşam tüm işlemler, yani sohbet, namaz, hatme bitti. Herkes dağılırken hanımlar tarafından haber geldi, hanım benimle görüşmek istiyormuş. Bazen araba bulursak eve gidiyoruz, bulamazsak Tekke'de kalıyoruz. Kalacağımız zaman gece hanımla Tekke'nin köşesinde buluşup günün mütalaasını yapıyorduk.

Hanım geldi ve “Hacı Annemden bir şey anlatacağım” dedi. Meğerse bizim Efendim’le olan ayakkabı konuşmamızı Hacı Anne dışarıdan dinlemiş. Ben odadan çıktıktan sonra Efendim’e:

- Ne vardı ayakkabıyı alıvereydin de çocuk üzülmeseydi! O kadar ısrar etti.

demiş. Efendim de:

- Sen karışma! Onun cebinde ne kadar para var biliyor musun? Alacaksa gitsin hanımına alsın!

demiş.

Gelirimize göre çok sıkıntı çekmedik, ama hakikaten de öyle cebimizde çok paramız da yoktu. Bundan da gocunmuyorduk. Ama Mübarek bir babanın evladına gösterdiği şefkatle bize muamele ediyor ve her daim bizi kolluyordu.

1994 yılı Ağustos ayında uzun süreli Erzincan’da kalıyoruz. Sürekli tekke dayız, Efendim’in dizinin dibinde oturuyoruz. Doktoranın ikinci senesiydi. Birinde yanına oturdum, durduk yere:

- Sınavın ne zaman?

diye sordu. Ben de kendi kendime “Ne sınavı!” dedim. Zaten yaz tatili, okullar kapalı, öğrenci yok, ders yok, sınav yok! “Bu sefer Efendim’e cevap vermem lazım” diye düşündüm ve başladım lafi gezdirmeye, edebiyat yapmaya:

- İşte, Efendim Eylül’de okullar açılacak. Öğrenciler ders alacak. Ondan sonra biz onlara sınav yapacağız.

Ben o zaman üniversitede asistanım ya, sınav deyince aklıma o geldi, hikâye anlatıyorum.

- Peki.

dedi ve sustu. Bir müddet sonra salondan ayrılıp hane-i saadetlerini teşrif etti. Aşağı indim, yukarı çıktım, kafamda dolandırıyorum, “Acaba Efendim bunu niye sordu?” diye düşünüyorum. Çünkü niye sorduğunu anlamamıştım. Sonra aniden doktora yeterlilik sınavım olduğu aklıma geldi. Sınavı unutmuş ve çalışmaya da başlamamıştım. Kendi kendime “Demek ki Efendim benim yeterlilik sınavımı

sormuş!” dedim. Efendim teşrif ettiğinde hemen yanına gidip oturdum ve:

- Efendim, bir ay sonra yeterlilik sınavım var.

dedim. Sonra hiçbir şey yokmuş gibi:

- Okullar ne zaman açılacak?

diye sordu. Hemen gafletimin üstünü kapatıyor!

- İşte şu tarihte Efendim.

diye cevap verdim. O da:

- Hııı, tamam.

dedi. Ondan sonra hemen otobüs bileti alıp Ankara’ya döndüm ve yeterlilik sınavına çalışmaya başladım.

Düşünün! Kafanız yerinde değilken ve ne yaptığınızı bilmezken bile, sizin her şeyinizi düşünen bir Efendiniz var! Çok şükür. “Sen git, dersine çalış, ihmal etme.” diyor.

İncek’te bir pazar günü teveccüh yapılacaktı. Hafta sonu yurdun her yerinden gelmeye başladılar. Biz de İncek’te gelenlerle muhabbet ediyoruz, çok muhabbetli sohbetler oluyor. Efendim sohbetler ediyor, ihvanlar akın akın geliyorlar, yemekler yeniyor, çaylar içiliyor, hizmet edenler ortalıkta koşuşturuyorlar. Böyle bir ortamda bulunmaktaydık.

Cuma günü akşam hatmeden sonra çay ocağında oturduk, dışarıdan gelen ihvanlarla muhabbet ediyoruz. Gelenlere “Nereden geldin?”, “Bu kapıyı nasıl tanıdın?” gibi sorular soruyoruz. Herkesin bir hikâyesi var tabii! Hasbihâl ediyoruz. Bir arkadaşın yanına oturduk, merhabalaştık ve ona:

- Nereden geldin?

diye sorduk. Anlatmaya başladı:

- İstanbul’dan teyzemin oğluyla geldim. Kendisi buradan dersli. Ben de İstanbul’da taksiciyim. Bir yerde karşılaştık, telaşeliydi. “Hayırdır?” dedim, önce “Bir şey yok” dedi. Sonra sıkıştınca “Ankara’da Efendimiz var, onu ziyarete

gideceğim” dedi. “Beni de götür” dedim. nce biraz isteksiz davrandı, sonra “Hadi, gel gidelim” dedi, geldik.

dedi. Biz:

- Yolda sana bir Şeyler anlattı mı?

diye ikinci bir soru sorunca:

- Biraz bahsetti. “Bizim yolumuz muhabbet yolu, her çeşit insan olur, cezbeye gelenler olur. Allaaaah diye bağıranlar olursa korkma, aŐktandır. Aman karşı çıkma, orbanı i, bir Şeye karışma. Gidip, gelelim.” dedi.

diye cevap verdi. Biz de:

- Hoş gelmiŐsin. Bu kapı çok büyüktür. Teyze oğlun seni önemli bir yere getirmiş. Hazret-i Pir çok büyük bir evliyadır. Burası kalabalık. Yatak ihtiyacınız olursa haberimiz olsun. Size yatak sereriz, istirahat edersiniz. Keyfinize bakın.

dedik.

O gece İncek’te kaldık. Gece boyunca dışarıdan gelenler oldu. Ertesi gün cumartesi sabah kahvaltıdan sonra Efendim teşrif etti. Salon kalabalıktı. Salonda teveccüh öncesi daha çok eski ihvanlardan, vekillerden ve değişik bölgelerden gelen ihvanlardan oluşan bir cemaat vardı. Ali Ayecek Ağabey, Erzurum’dan Sıddık Ağabey ve ankırı’dan bazı ihvanlar da oturuyorlardı. Efendim’e ve ihvanlara çay verdik. Çok dingin bir hava vardı. Efendim sohbet etmeye başlayıp “Bizim nispetimizde aşk ve muhabbetle, cezbe yoluyla daha seri bir Şekilde terakki edildiğini” ve “mürşidin tasarruf ederek müridinin iradesini cereyana kapılmış gibi alıp onu terakki ettirdiğini” söyledi. Bir ara sükût oldu ve Avusturya’dan Bayburtlu Servet Ağabey gazel okumaya başladı:

*Yzgeliği öğrenmeyen kul girmesin bu deryaya
AŞk deryası dipsiz olur acep bulman battığım*

Gazel böyle devam ederken ihvanların arasında hareketlenmeler başladı. Baktık, birisi oturduğu yerde iki dizinin üzerinden Allaaaah diyerek öyle bir havalandı ki sonra pat diye yere düştü. Daha sonra kalktı, aynı hareketi tekrar ve daha Şiddetli bir Şekilde yaptı. Yine

düştü ve boylu boyunca yere uzandı. Bu sefer yerde yuvarlanmaya ve bağırmaya başladı. Etrafındakiler ayağı kakıp kenara çekilmek zorunda kaldılar. Adam salonun içerisinde öyle sert yuvarlanıyordu ki ayakları birine çarpsa o adamı sakatlayacaktı. Bu arada elini de yere vurduğı için kolundaki saat piminden çıkıp fırladı. Servet Ağı-bey gazeli kesti. Efendim dahil herkes bu adamı takip ediyordu. Bu hareketler üç beş dakika kadar sürdü.

Biz de bir yandan Efendim'e bakıyoruz, ne oluyor diye. Efendim hafifçe doğrulup:

- Yeter!

diye seslenince adam fişi çekilmiş bir oyuncak gibi oraya yığıldı. Sonra:

- Buraya getirin.

dedi. İki kişi adamın kollarına girdik, sürüyerek Efendimiz huzuruna getirdik. Bu arada adam korkmuş, nasıl ağlıyor! Efendim:

- Buna bir çay getirin.

dedi. Hemen bir çay getirdik.

- Bak beyim, gözünü aç, etrafa bak, tamam bitti.

dedi. Bu arada adam çayı aldı, bardağı yüzü Efendim'in yüzüne yönelik bir vaziyette başına dikti ve çayını içmeye başladı. O anda anladım ki bu adam ihvan değil. Adam biraz sakinleştikten sonra:

- Bana ne oldu, anladım. Valla bilerek yapmadım.

diyerek konuşmaya başladı. Efendim:

- Tamam, senin bir suçun yok.

dedi. Sonra adam:

- Ben de sizden ders almak istiyorum.

dedi. Efendim de:

- Şimdi sakin ol, içeri geç, ihvanlarla tanış. Muhabbet edin, yemek yiyin. Akşam sohbetimiz olur, ders tarifi veririz o zaman alırsın.

dedi. Sonra AĞabeyimizi içeri aldık, baktık ki dün akşam tanıştığımız İstanbul’dan gelen taksiciymiş. Cezbeden korkma diyen teyzeeoğlunun da gözleri fal taşı gibi açılmış. Taksici akrabasına “Ne cezbesi bu? Aman benden uzak dur.” deyince glştk. AĞabeyimiz akşam dersini aldı, ertesini sabah teveccüh yapıldı ve herkes memleketine geri döndü.

Olay yaşandığında salondaki herkes, özellikle eski ihvanlar bir değişik oldular. Resmen Hazret-i Pir tasarrufun ne demek olduğunu, mürşidin bir nazarıyla l kalpleri nasıl dirilttiğini, ilmi, bilgisi ve yaşantısı olmayan birisindeki kara taşı bile nasıl altın edebileceğini anlatmış ve irşadın ilimle, varlıkla olmadığını bir şekilde bize göstermiş oldu.

Efendim Hazretleri uzun bir müddet İncek’te kalmıştı ve ertesini gün İstanbul’a gidecekti. Akşam yattık, sabah namazına kalktık, namazı kıldık. Saat 8.00 gibi Efendim’i yolcu edeceğiz. Dergâh çok kalabalık. Sabah Efendim’i yolcu etmek için evine gitmeyip dergâhta kalan çok ihvan vardı. Namazdan sonra çorba içtik, bekliyoruz.

Efendim Mazhar AĞabey’in Mercedes’i ile Bolu zerinden İstanbul’a gidecek. Biz de bekliyoruz ki Efendim’i yolcu edelim. Otoban gişelerine kadar arabalarla Efendim’e eşlik edip oradan uğurlama planı yapıyoruz. Ama bizde Zafer AĞabey’in Reno 12’si var. Araba eski ve en fazla 120 km/s hız yapıyor. Diğer ihvanların Opel ve Mercedes gibi seri arabaları var. Efendim’i nasıl yolcu edeceğiz, bilemiyoruz. Ama Efendim’i otoban gişelerine kadar takip etmek istiyoruz. Niye bilemiyoruz, işte gönül işi bu.

Efendim’in ayrılma vakti geldi, salonda veda görüşmelerini yaptı, sonra çıkıp arabasına bindi. Araba hareket edecek. Biz de hemen arabalara bindik, konvoy hareket etti. İncek’in çıkışında sağda fırının önünden giden bir yol var, bir de sol taraftan giden bir yol var. Zafer AĞabey’e “Soldan git ki konvoyun önüne düşüp birkaç metre avantaj yakalamaya çalışalım. Çünkü arabamız yavaş gidecek” dedik. Böylelikle Efendim’in arabasının gittiği konvoyun peşinden değil de sol taraftaki yoldan gittik ki ana yola daha çabuk inelim ve basıp gidebilelim.

Neyse, yola çıktık ve gayet güzel gidiyoruz. Ancak arkadan kimse gelmiyor! Yaklaşık yarım saat yol gittik. Kimler var arabada? Zafer Ağabey şoför, yanında ben varım, arkada Uğur ve Avukat Cihan var. Yalnız bu arada bizi ne bir araba geçiyor ne de arkamızda bir vasıta görünüyor. Biz gidiyoruz ama Zafer Ağabey'in kafası demli. Başını cama dayadı, ayağı gazda 100 km/s ile gidiyor. Bu arada Eskişehir yolunu geçtik, sonra Eryaman sapağını geçtik, Akıncı'ya doğru yaklaştık, ama ne gelen var ne giden. O anda "Efendim bize bir numara çekiyor" diye aklıma geldi. Fakat "Aman kimse konuşmasa da esrar bozulmasa!" diye düşünüyorum. Derken Cihan:

- Ağabey, acaba Efendim Hayrettin Ağabey'in evine mi uğradı? Konvoy gelmedi. Geçse görürdük.

dedi. Ben:

- Sus Cihan!

dediğim anda konvoy arkadan göründü.

- Efendim'ler geliyor!

denildi. Ama bu arada gişelere çok yaklaşmıştık. "Efendim geliyor" denilince Zafer Ağabey edepten Efendim geçsin diye sağ sinyal verip sağa yanaştı. Efendim Hazretleri'nin bizi geçerken Mazhar Ağabey'e eliyle bizi gösterdiğini gördük. Ondan sonra konvoy gişelere vardı, biz de vardık. Hemen indik arabadan. Arkadan Mustafa Ağabey Opel'yle, sonra da arabaları iyi olanlar kendi arabalarıyla peş peşe geldiler ve sağa yanaşıp durdular. Efendim camını açtı:

- Allahaismarladık sizi, unutmayın bizi, sağ kalırsak göreriz birbirimizi.

dedi ve yola devam ettiler. Sonra Mustafa Ağabey arabasından fırlayıp yanımıza geldi. Hayrette kalmış bir eda ile:

- Siz ne zaman geldiniz?

diye sordu.

- Ağabey, sizden az evvel geldik.

dedik.

- Anlamadım! Nasıl yani?

dedi.

- Ağabey, normal geldik, 100 km/s hızla!

dedik.

- Nasıl olur? Köyden çıktık. Mazhar Ağabey hiç durmadan bastı gitti. Mazhar Ağabey'i yakalayacağım diye ben ekseriyetle 200 km/s hızla geldim. Doğru söyleyin, siz nasıl geldiniz?

diye sorusunu tekrarladı. Bunun zerine Cihan:

- Ağabey, siz bir yere uğramadınız mı?

dedi. Mustafa Ağabey:

- Yok ya! Olamaz, mümkün değil. İncek'ten çıktık, hiç durmadık. Mazhar Ağabey çok bastı, biz de onu yakalayacağız diye İncek'ten buraya kadar neredeyse hep 200 km/s hızla geldik. Resmen arabada 8. vites aradım.

dedi.

Orada esrarengiz bir durum tecelli ettiğini, bizim için zamanın durduğunu ve Efendim'in bize resmen Tayy-i mekân yaşatmış olduğunu anladık. Hakikaten zaman duruyor, yani kişileri başka bir zaman dilimine alıyorlar. Hazret-i Pir'in tasarrufunun bir başka örneğini de böylece yaşamış olduk.

Efendim'le sürekli beraber olmaya çalıştığımız 1991 sonbaharında bir gece rüya gördüm. Rüya şöyleydi: "Olay bizim evde geçiyor ve Efendim'in sohbet ettiği odada ihvanlarla birlikte oturuyoruz. Efendim'e sarılıp öpüyorum ve çok muhabbetli bir ortam var. Efendim de bana diyor ki "ten beşe ık!"

Bu rüyayı gördükten sonra dersimde bir noksanlık yaptığım zannına kapıldım. Ama ben zaten üç bin değil, beşe bin ders çekmeye çalışıyordum. Bu yüzden rüyada ne denilmek istendiğini anlamaya uğraşsam da anlayamamıştım.

O günlerden birinde, akşam namazından sonra İncek Tekkesi'nde ihvanlar yemeğe ayrıldıktan sonra, Efendim hanesine teşrif

etmeden önce Zafer Ağabey, Ertan ve nefsim yavaşça huzuruna sokulduk. Sadece görüşmek istiyorduk. Salonda kimse kalmamıştı. Efendim'e rüyamı anlattım, mübarek tebessüm etti ve sonra:

- Beyim, İslam'ın şartı kimine üç, kimine beştir. Oruç, namaz ve kelimeyi şahadet fakirlere, zekât ve Hac ise zenginlere mahsus olan farzdır. Bunların sana da nasip olacağı himmet olunmuş.

dedi. Ben de hemen:

- Efendim, ne olur beni hacca götür, sizinle hac yapmak istiyorum.

dedim. O tatlı tebessümünden sonra:

- Olur. Yalnız sen olur, fakat -Zafer Ağabey ile Ertan'ı işaret ederek- onlar öğrenci, gidemezler. Biz ailecek bir turla gidiyoruz. Sen de bir şekilde gelirsin.

dedi. Araya başka konular kattı, bir şeyler anlattı. Yerinden kalkarken bana dönerek:

- Dersini beş bine çıkar.

dedi ve sanki yaptığı rüya tabirini saklarcasına hanesine ayrıldı.

Aradan 3 yıl geçti. 1995 yılında Efendim'le birlikte hacca gitmek nasip oldu. Uçakla Medine'ye giderken birlikte bulutları seyrediyoruz. Yorganın üzerinde yüzüyor gibi eliyle işaret ediyor, gösteriyor. Bulutlar üzerinde uçarken dedim:

- Efendim şu anda nerenin üzerindeyiz?
- Tebük Çölü.

diye cevap verdi. Hiçbir yer görünmüyordu, fakat kendisi de bazı şeyleri saklamıyordu.

Bu esnada yanımıza bir grup alim geldi. Uçak Suudi Arabistan uçağı olduğu için Arabistan'da ikameti olan şeyhler ve müridlerle doluydu.

- Efendim, bize ikinci namazı kıldır.

dediler. Efendim de:

- Ben namazı seferi kılmıyorum. Dünyanın her yeri benim evim, bir gün burada bir gün orada.

buyurdu. Bu arada sağ elinin başparmağının tırnağını gösteriyordu. Onlar da:

- Efendim, sen nasıl kılırsan kıl, bizim için sana uymak Şeref-tir.

dediler. Hostesler büyük yer bezleri getirip uçağın ara bölmesinde salon gibi boş bir yere serdiler. Uçak ahaliŐi önce dört rekât sünnet sonra Efendim’in imamlığında ve bu acizin mezzinliğinde ikinci namazının farzını kıldı. Efendim dua bitmeden “salaten tncina” du-asını okudu ve “el-Fatiha” dedi. Ben de “İyi, bu uygulamayı da gördük!” dedim. Namazdan sonra yerimize oturduk.

Cemaatle kılanan namazdan sonra onlarla birlikte virdler okunmadığı için “Bu uygulama bu namaz için böyle ise böyledir” deyip başka Şeylerle meşgul olmaya başladım. Tabii Efendim yanımdayken yalnız başıma vird okuyacak değildim. Fakat bir de baktım ki Efendim kulağıma eğilmiş vaktin virdini okuyor. Ben de hemen elimdekileri bıraktım ve virdi birlikte tamamladık.

Yolculuğun sonuna çok çabuk gelindi. Bu arada pilot uçuşla ilgili bazı bilgiler verdi. Efendim:

- Kaç bin metreden umuşuz?

dedi sordu. Ben de açıkçası anlamamıştım ve cevap veremedim. Efendim;

- 10 bin metredendir.

dedi. Böylece İngilizcemizi de boşa çıkardı, sonra toparlamaya çalıştık.

Eyüp Amca ve Suriyeli Ahmet Ağabey bizi karşıladı ve Medine’deki ziyaretlerimiz yoğun bir Şekilde geçti.

Hac için Medine’den Mekke’ye gidiyoruz, yolda Efendim, Peygamberimiz oldu. Nasıl oldu? Böyle Őemailinde değişiklik yoktu. Fakat Efendim’in gurbetten memleketine gelmiş biri gibi heyecanlı, sevinçli bir hâli vardı. “Savaşlar yaptık, Őurada durduk, bunlar oldu.”

diye başladı anlatmaya. Memleketinden uzun zaman ayrı kalıp geri gelen birisinin eski günlerdeki hatıralarını mahallinde etrafı göstererek sevinçle yad etmesi gibi bir duruma şahit oluyorduk. Bunun hâlle alakası yoktu. Efendim'in öyle bir anlatışı vardı ki kesinlikle nakil şeklinde değildi. Efendim sanki kendisi orada imiş ve o olayları kendisi yaşamış gibi anlatıyordu. Resulullah demiyor, salavat getirmiyor, "Peygamber Efendim'iz şöyle yapmıştı" demiyordu. Bu yüzden Resulullah'la (sav) birlikte seyahat ediyor gibiydik.

Hava çok güzeldi. Arabada hiç bunalılmıyorduk. Önce Eyüp Ağabey bir gazel okudu. Daha onun gazeli bitmeden Efendim "Saadet burcunun miftahı sensin ya Resulallah"tan başlayıp peş peşe gazeller okumaya başladı. Mekke'ye çeşitli yaşanmışlıklarla vardık.

Kudüm tavafı, Arafat ve Müzdelife gibi hac vazifelerini her biri ayrı detayda olacak şekilde sırasıyla yaptık, şeytanları taşladık. En son şeytanı taşladıktan sonra, Efendim yolda giderken kaldırımın kenarında oturan birisinin önünde durup selam verdi. Adam kafayı kaldırdı, baktı, döndü ve kendine gelir gelmez saldırır gibi Efendim'e sarıldı. Adam şaşkın bir vaziyette Efendim'in elini yüzünü öpüyor ve sanki Efendim'in samimi arkadaşımı gibi elini boynuna koyuyordu. Daha sonra öğrendik ki Bayburtlu bir ihvanmış. Efendim hacca gidiyor diye hacca gelmiş ve o güne kadar Efendim'i aramış, fakat bulamamış. O gün orada kendince "Efendim için geldim. Hac bitti, hâlâ bulamadım!" diye küsmüş, naz yapmış ve kaldırımı oturmuş. Efendim kendisini zahiren göstererek bu ihvan Ağabeyimizin gönlünü almış oldu.

Efendim Hazretleri 22 Mart 1996'da kalpten bypass ameliyatı oldu. Aradan birkaç ay geçti. Efendim'in sağlığı hakkında Efrahim Amca'dan, Hacı Anne'den bir şekilde bilgiler alıyoruz. Ancak Efendim'i görmek istiyoruz ve ne yapsak ne etsek de Efendim'i ziyaret etsek diye kıvraniyoruz. Bir gün gençlere:

- Ben İstanbul'a gideceğim, gelir misiniz?
- dedim. Özay ile Hasan:
- Ağabey, yasak var.

dediler. Onlara:

- Ben de biliyorum yasak olduğunu. Beraber gidelim. Tepecik'te dergâhın etrafını tavaf edip dönelim.

dedim. Onlar da:

- Tamam, gidelim.

dediler.

Yani Tepecik'e gideceğiz, ama içeri kesinlikle girmeyeceğiz. Çünkü yasak var ve Efendim'in sağlığı önemli. Sadece Tepecik'teki Tekke'nin etrafını tavaf edeceğiz, sonra dönüp Ankara'ya geleceğiz. Otobüse bindik, İstanbul'a gittik. Niyetimiz hakikaten buydu. İimizde kesinlikle "Acaba bir fırsat olur da içeri girer miyiz!" şeklinde bir düşünce yoktu. Çünkü Efendim zahiren hastaydı ve vücudunun virüs/mikrop kapma riski vardı.

Bu niyetle umz dergâh duvarlarını dışarıdan ziyaret etmek üzere Tepecik'e gittik. Yalnız bizi kimse görmesin diye halkayı geniş tuttuk ve tavaf yapmaya dergâha giden yolun başından, Katip Ağabey'in evinin ve bakkalın olduğu yerden başladık. O tarihlerde dergâhın Batı tarafında Őimdiki gibi evler yoktu. zerinde otlar ve az sayıda ağaç olan boş bir arazi vardı.

Tavafa dergâhın Kuzey tarafından başladık, Batı tarafındaki tarlanın içine doğru yavaş adımlarla yürüyoruz. Tarlanın içinden dış halkadan tavaf ediyorz. Dergâhın duvarından oldukça uzaktayız. Niyetimiz Güney (kible) tarafına geçip dergâha uzaktan, yani dublekslerin, villaların olduğu yerden bakmak. Efendim'i manen ziyaret edip döneceğiz.

Yürürken çaktırmadan sağa sola bakıyoruz ve kimse bizi görmesin diye yavaş yavaş ilerliyoruz. Bu arada tarlada otların, çalıların arasından gittiğimiz için stmz başımız toz oldu.

Biz dergâhın tam Batı tarafındaki köşeyi döner dönmez Efendim ile burun buruna geldik. Elinde baston, orada duruyordu. Őoke olduk. Efendim zahiren hasta. Dergâhtan uzakta orada ne yapıyordu? Bir Şey de diyemedik, donduk kaldık. Mübarek hiçbir Şey demeden sağ elinin avucunu açtı, ortasında u tane erik vardı.

- Şöyle bir gezmeye çıktım da, şu ağacın dalında buldum bunları. Alın!

buyurdu. Biz de üç kişiydik. Hemen ben, Özay ve Hasan birer erik aldık. Sonra Efendim hoş geldiniz veya başka bir şey demeden dergâhın arka kapısına doğru yürümeye başladı. Biz de ne yapacağımızı bilemeden kendiliksiz peşine takıldık. Bizi dergâha götürdü. Sonra içeride:

- Hoş gelmişiniz.

dedi.

- Eskisi gibi gelen giden olmuyor. Biz de çok üzülüyoruz. Ahmet Efendi'ye söyleyeyim size bir yemek hazırlasın.

buyurdu. Biz:

- Yok Efendim, estağfurullah.

dedik. Ancak Efendim hemen görevliye seslendi. Dergâhta başka kimse yoktu. İndik aşağıda yemeğimizi yedik, çayımızı içtik. Sonra yavaşça üst kata çıktık. Hazret-i Pir oturuyor. Arkasındaki duvarın üzerine "Yakın Görüşmek Yasak" yazılı bir kâğıt asılmış. Elimiz göğsümüzde hafifçe eğilerek:

- Efendim Allaha ısmarladık.

diye müsaade istedik ve dergâhtan ayrıldık. Daha önce de söylediğim gibi bizim niyetimiz hakikaten bir tavaf yapıp geri dönmektir. Fakat Efendim kerem etti ve kendisini zahiren ziyaret etmemizi ve mübarek cemalini görmemizi nasib etti. Gönlümüz böylece rahatlamıştı ve memnun bir şekilde Ankara'ya döndük.

Mübarek rahmet ve şefkatinin tezahürüne mazhar etmişti.

Efendim İncek'te 1996 yılının yaz aylarının sonuna doğru birinde doktor tavsiyesi üzerine yürüyüş yapıyor. Sabahları erken saatlerde İncek'in etrafındaki ara yollarda yürüyor, Tekke'ye geri geliyor. Biz de arkasına takıldık, takip ediyoruz. Yaklaştık ve:

- Gelebilir miyiz Efendim?

dedim. Efendim de:

- Gelin.

dedi. Yrye yürüye gidiyoruz. Elinde bastonu var. Aağıya, Ankara tarafına doğru gittik. Bir ara durdu ve bastonuyla işaret ederek:

- Burası neresi?

diye sordu. Biz de:

- Aykan Koleji Efendim.

dedik. Efendim:

- Bunların hepsi Müslümanların eline geçecek.

dedi ve sonra durdu:

- Yakın tarihte İslam bir hâkimiyet olacak, tüm yeryüzü İslam'a dönecek ve İslam'ın başkenti Türkiye olacak, bu topraklar olacak, reisi burası olacak.

buyurdu. O zaman, hatırladığım kadarıyla, sanki "Bundan 30 yıl sonra" gibi bir imada bulunmuştu. Efendim'in kastettiği yılların yaklaşık 2020'li yıllar olduğunu hesaplamıtım. Efendim sözlerine devam ederek:

- Belli bir süre daha İslamiyet dünyada hâkim olacak, ondan sonra küfür tekrar hâkim olacak. Sonra kıyamet kopacak.

dedi. Ondan sonra geze geze Tekke'ye geri geldik.

Salih Naci Can

İngiltere’de doktora öğrenciliğim sırasında Efendim Almanya’ya teşrif etti, ziyaretine gittim. Mübareğin huzurunda içimden ona bir soru sordum: “Efendim, Hz. Ali Efendimiz buyurmuş ki ‘Bana bir harf öğretenin 40 yıl kölesi olurum!’. Ben İngiltere’de doktora yapıyorum. Benim doktora hocam bir Hristiyan. Bana bir sürü şey öğretiliyor. şimdi ben nasıl onun kölesi olurum?” Belli bir müddet sonra Efendim sohbele başladı ve:

“Kur’an-ı Kerim’in özeti Fatiha’dır, Fatiha’nın özeti baştaki besmeledir, onun özeti ilk harf olan ‘b’dir, onun da özeti ‘b’nin altındaki noktadır. O da insanın kalbindeki bir noktaya tekabül eder. Mürşid o noktaya nazar eder ve iki kaşı arasındaki feyz-i ilahî ile o noktayı açar. O bir harften kasıt kalpteki o noktadır ve onu da mürşid-i kâmil açar. Onun için ilim bir noktadır. O nokta da insanların kalbinde olan Allah aşkıdır. Kimin kalbini Allah aşkı doldurursa, o nokta onun kalbinden doğar. O zaman o ilim satır ilminden çok üstündür.”

buyurdu. Bir başka sohbetinde ise:

“Mesela burası Hristiyan memleketidir. Bunlar icabında insanlığı neden ibaret sayıyorlar? İnsanlık, ama nasıl olacak? Kitaba inanmamış, Kur’an’a inanmamışlar. Onların kitapları da fesih olmuş, hükmü kalkmış veyahut da tahrif olmuş, değiştirilmiştir. Bugün Almanya’dasınız, onların ibadeti var mı? Yok! Hep ticaretle meşguller. Onlar maddiyattan başka bir şey bilmiyorlar. Maddiyatta onlar için bir sorun yoktur. Ama biz onlara yerinmeyeceğiz, Allah korusun! Biz onlara havf vermeyeceğiz, onlara da uymayacağız. Cenab-ı Hakk ‘Sizin bileninizle bilmeyeniniz bir değildir’ buyuruyor. Amenna ve Saddakna. Zahir ehlinde böyledir. Bilen bilmeyenden farklıdır. Bilen bilmeyenden farklı ise eğer, her ilmin üstünde başka bir ilim var.”

buyurdu. Efendim’in sohbetlerinde ikram buyurduğu kelimelerinden anladığım kadarıyla mürşid-i kâmilin açtığu ilmin bir harfi öğretilince ona 40 yıl köle olunacak kadar talibine ilim öğretiliyor.

Bir gece Mübarek Abdurrahim Efendim Erenköy’de Hacı Mehmet Efendi’nin evini teşrif etmişti. O sırada Avni Efendim’in kayın-pederi rahmetlik Veli Efendi içeri girdi. Daha nce Veli Efendi ile müteaddit defalar bir araya gelmiş, sohbet etmiş, hatmelerde bulunmutuk. Kendisini çok sever, sayardım. İçimden kendisine ayağa kalkmak geldi, ama ayağa kalkmadım. Veli Efendi ve diğeri yeni gelen ihvanlar oturduktan sonra Mübarek Efendim Hazretleri Öyle buyurdu:

“Tarikatta bir büyüğün yanında kge ayağa kalkılmaz. Bir gün Peygamber Efendimiz (sav) Hz. Cebrail ile otururken Hz. Ebubekir Efendimiz (ra) yanlarına gelmiş. Cebrail Aleyhisselam Peygamber Efendimiz’in yanında Hz. Ebubekir Efendimiz’e ayağa kalkmış. Peygamber Efendimiz ‘Ey karındaım Cebrail! Neden Ebubekir’e ayağa kalktın?’ diye sormu. Cebrail ‘Ya Resulallah! Ervah-ı ezelde ruhlar secde ederlerken, benim ruhum ilk secdeyi yaptı, ama ikincisini yapmadı. Ebubekir’in ruhu benim ruhuma ikinci secdeyi yaptırdı. O benim mridimdir, o yüzden ona ayağa kalktım.’ buyurur.”

Bu sohbeti iittikten sonra, Efendim Hazretleri bende “Eğeri farkta (ayrılıkta) kalmış bir hâlde ahiret hayatına gersem ve nihayetinde Resulullah’ın (sav) huzurunda olursam ve Abdurrahim Efendim o meclise gelirse, Cebrail’in bu ayağa kalkma hadisesine binaen, Resulullah’ın (sav) yanında ona ayağa kalkarım.” hâlini gönlüme doğurdu.

Fethullahçı Terör rgt’nün (FET) en popüler olduğu ve her kesimden hayranlık ve takdir gördüğü zamanlardan biri olan 1991 yılıydı. Zahir birisi Abdurrahim Efendim’in sohbet meclisinde belli bir müddet oturdu. Sohbet sonrası müsait bir zamanda Efendim’e FET elebaısını ve yaptığını sandığı hizmetleri övmeye başladı. Efendim Hazretleri ona celallenerek “O kişi ile arada perdeler var. Bir gün o perdeler yırtılacak ve hakikat meydana çıkacak!” buyururdu. Nihayet bu hakikat 15 Temmuz 2016’daki FET darbe teebbs sonrası tereddütsüz olarak ortaya çıkmış oldu.

Bir gün Erzincan'daki tekkede idik. Huzurda Paşam Hazretleri'nin zamanından kalan büyük ihvanlar vardı. Pişkidağlı Ahmet Efendi de oradaydı. Hepimiz duvar dibinde düzgünce oturuyorduk. Fakat ben muhabbete geldim, Efendim'e daha da yönelecek şekilde elimde olmadan ona doğru döndüm. Ama bu şekildeki oturuşum o güzelim oturma ahengini bozmuş oldu ve intizamlı sıra dizilişinden çıkan bir görüntü verdi. Birden içimde Mübarek Efendim Hazretleri'nin sesi gürledi: "Düzgün otur!" Hemen apar topar kendime çeki düzen verdim. O mübarek ses kalbimde sanki şimdi söylenmiş gibi hâlâ yankılanmaktadır.

Mübarek bu tasarruf ve ikazıyla "Dergâhta veya zahir ortamlarda mürşide karşı gönülden yönelmede hiçbir sınırlamanın olmadığını, fakat bu yönelişin başkalarına gösterilmeden ve şöhrete sebep olmadan gönülden yapılmasının adaba daha uygun olduğunu" bana öğretmiş oldu.

Hasan Ergin

İlk ders aldığımızda bizim orada Pamuklar'da oturan rahmetli Hacı Bayram vardı. Tarikat sohbeti açtı. Ben de "Beni de götür" dedim. Aradan birkaç ay geçtikten sonra Abdurrahim Efendim Elif Sitesi'ne gelmiş. Yerde böyle bir karış kar var. Bir tane taksi tutulmuş, Elif Sitesi'ne gittik. Efendim sohbette, terlerin içinde kalmış. Efendim'in terini kurutuyorlar. Dolu bir koca salon, kırk-elli kişi var. Ondan sonra tabii sohbet bitti. "Ders alan var mı?" denildi. Mübareğin önüne on beş yirmi kişi dizildi. Sıra bize geldi:

- Efendim, daha önce Uşşakî tarikatındaydım. Şimdi ise daha doğru düzgün gidemiyorum, yapamıyorum!

dedim. Efendim:

- Şeyhini ziyaret ettin mi?

diye sordu.

- Efendim, en az on sene oldu.

dedim.

- O zaman ikisini bir yapacaksın.

dedi.

- Efendim, ikisini bir yapamam!

dedim.

- Tamam o zaman.

dedi. Orada ders almamız öyle oldu. Senesi 1988 olabilir. Ders aldıktan sonra aradan bir zaman geçti. "Şuralardan bir amelelik işi çıksa!" diyordum. İncek'te tekke inşaatı yapılmaya başlanmıştı. Kendi kendime "Ben de İncek'te bir iş yapsam. Burada (İncek'te) yatsam, Efendim ile hatmeye otursak ne iyi olur." dedim. Bu arada Hanefi amca telefon ederek "Yanına birini daha alsın, gelsin. Tekke'de iş var." demiş. Böylelikle İncek inşaatında çalışmaya başladık.

İncek'teki inşatta çalışırken devamlı orada yatar kalkardım. Talebeler de tekkede kalıyorlardı. Sabah namazlarına giderdim, talebeleri böyle "Allah" diye cezbeyle uyandırırdım. Efendim sabah namazına çizgili pijamalarıyla gelir, cübbesini giyerdi. Yine bir gün ders çekmemişiz, geç kalmışım. Sabah namazını kıldık. Efendim odasına geçti. Neredeyse gün doğacak, hemen ders yapmaya oturdum. Gözlerim yumuk, yirmi beş estağfurullah çektim. Bir de baktım ki Efendim sanki gerçekmiş gibi maneviyatta gelmiş, yanıma oturmuş! Gül bahçesindeyiz ve kuşlar ötüşüyorlar. Efendim daha sonra çiçeklerle dolu güzel bahçeler gösterdi. Gözümü açsam yanımda olmayacak! Böyle aynı bir rüya görür gibi, ama rüya değil de ona benzer bir şey oldu. Efendim'e yöneldiğim zaman merhametiyle her yeri kaplıyordu.

Efendim çalışırken de müsrifliği sevmezdi. Perde kalıplarıyla beton atarken düşen betonları eliyle alır, kalıba koyardı. Bir gün akşam namazı öncesiydi ve cemaat de çoktu, belki 50-60 kişi vardı. Tekke'nin dışında çevre düzenlemesi yapılıyordu. Kimisi kürekle, kimisi avucuyla çalışıyordu. Ben ise çalışmıyor, Efendim'in yanında böyle görevli gibi duruyor ve elimde bir sürahi ile su isteyene su dağıtıyordum. O gün Efendim'le akşam namazını kıldık, peşine yatsı namazını kıldık. Efendim aynen hacda Müzdelife'de akşam ile yatsı namazının birlikte kılınmasına benzer bir durumu dergâhta bize yaşatmıştı.

Efendim bazen elinde bastonla dışarı gelir, dergâhın karşısında Amasyalı Mehmet'in veya İsmail Hoca'nın evini ziyaret ederdi, dergâha komşu olan evlere de nazar ederdi.

Efendim makamında otururken gözleriyle milleti şöyle bir süzer, onların kalplerine nazar eder, gönüllerini yoklar ve milleti çoştururdu. Oradakilerin kimisi ağlar, kimisi bağırır, kimisi de kuş gibi çırpınırdı. Efendim böyle konuşmadan yarım saat durur ve birisi bir gazel söylendikten sonra sohbete başlardı. Sohbet bir iki saat sürerdi. Efendim'in o nazarları çok hoşuma giderdi.

Efendim beni "sensiiiiin, sensiiiiin, Allaaaaah" diye bağırtırdı. Bir gün "Niye bağırıp döküyorsun? Atın şunu dışarı! Ne bağırıp 'sensiiiiin, sensiiiiin' diyor?" dedi. Beni tutup atacaklar sandım, ama

tutan da yoktu. Ondan sonra ses çıkartmadı. Ben de usulca “sen-siiiiin, sensiiiiin” demeye başladım. Sanki radyonun sesini kısarsın ya, aynen onun gibi bağırayım desem de bağıramıyordum. Bazen de ufaktan bağırttırırdı.

İşte, bizim tarikatımızın n de rabıta, sonu da rabıtabdır. Abdest alırken, ellerini yıkarken “Hazret-i Pir abdest alıyor” diyeceksin, ağzına su verirken Efendim’in ağzına su veriyor olacaksın. Namaz kı-larken “Allahu Ekber” dedin, kendini Efendim’e benzeteceksin. On-dan sonra okuyan Efendim olacak. Eğilip kalkan ve diğer hareketleri yapan hep Efendim olunca, bunlardan gönlüne muhabbet doğuyor. Böyle yapa yapa bir gün oluyor ki rabıtan sende nakış oluyor. Gerçek Efendim’i kendinde seyretmiş, yani fenafışşeyh makamına eriş-miş oluyorsun. O vücud Efendim’in vücudu oluyor. Gören de ken-disi! Tabii bunu o makama erişenler bilir. Bize çok şeyler gstertti. Bazı insanlarda hayvanı sıfatlar var. Efendim onları gösterirdi, bazı insanların da güzel tarafını gösterdi. Gönlümden bazı şeyler geçerdi ve “Acaba şu şöyle mi?” derdim, Efendim de “tamam” derdi. Efendim bazı sıfatlardan gösterirdi. İhvanlarda böyle sıfatı iyi olmayan-ların oranı yüzde bir veya yüzde ikidir.

İncek’te dergâhın çevresinde on, on beş kadar kişi çalışırken as-kiyla çaylar geldi. Bulunduğumuz yerde kck bir gl gibi ufak bir su birikintisi vardı ve içerisinde kurbağalar yüzüyorlardı. Efendim:

- Bak, kurbağalar bile Cenab-ı Allah’ı zikrediyor. Dağlar ağaçlar, taşlar her şey Allah’ı zikrediyor!

dedi. Ben de:

- Efendim, onu sen görüyor, sen biliyorsun. Biz nereden g-relim, nereden bilelim?

dedim. Efendim:

- Beyim, zaman gelir siz de görürsünüz inşallah.

dedi. Aradan birkaç gün geçtikten sonra, evimde işim ıktı. Eve git-mek üzere Tekke’den ayrılıp yola ıktım. Aniden bir ses geldi. Bak-tım Efendim’in sesi! Aynen böyle telefonla konuşur gibi Efendim’le

konusarak yolda gidiyoruz. Sağa bakıyorum, sola bakıyorum. Bu arada vasıtalarıyla yoldan geçen arkadaşlar “Arabaya bin” diyorlar-mış. Fakat Efendim arabaya bindirmiyor. Sonradan dergâhta görevli olan Abdullah “Ben seni arabaya almak istedim, ama binmedin!” dedi. Bu şekilde yürüyerek Taşpınar köyüne vardım. Taşpınar’da PTT’nin altında çeşme var. O çeşmede su içtik. Birini suya gönderdik, onu beklemedik. Taşpınar’ı yaklaşık üç yüz metre geçince yolun kıyısında kırmızı güller dizilmiş. Efendim “Bak, bunlar Reyhan gülleri” dedi. Güller elli, yüz metre boyunca sanki elle dizmiş gibi yolun kıyısındaki tarlanın içindeydiler.

Ondan sonra Ankara-Gölbaşı-Konya yoluna indik. Orada bir ticari taksi duruyordu ve taksici de müşteri bekliyordu. Elimle şöyle işaret ediyordum, ama onun gözleri görmüyordu. Taksicinin bambaşka sıfatları vardı. O yolda giden diğer arabalara bakıyordum, insanları maymun ya da başka hayvan sıfatıyla, altları başka türlü, üstleri başka türlü görüyordum. Efendim bana yoldaki zahir kişilerin sıfatlarını gösterdi. Ankara istikametine doğru yukarıdan aşağıya yürüyerek gidiyordum. Yol kenarında bir benzinlik ve benzinliği geçince de bir duvar vardı. Orada üç dört kişi konuşuyorlar. Onlar da başka bir tarikattanmış. Efendim onların da hâllerini gösterdi. Tarikatlı oldukları hâlde kurtulamamışlardı, sıfatları bambaşkaydı. Biraz daha ilerledim. Otobüs durağında üç, dört tane bayan bekliyorlardı. Bunlardan birisine:

- Senin kalp gözün açık.

dedim. Kadın:

- Kardeşim, o bir sırdır, denmez.

dedi. Ben:

- Efendim dedirtiyor. Ben nereden bileyim senin kalp gözünün açık olduğunu!

dedim.

Talebeler vardı. Talebelerin yanında Allah diyorum, yüzüme bakıyorlar, ama kulakları duymuyor. Ondan sonra elimde çantam vardı, Mevlana’nın dönüşü gibi böyle dönüyorum. Bir iki dakika

döndüm ve vücud başladı Allah diye zikretmeye, sonra da her taraf... Efendim ‘‘Bu da sultan zikir.’’ dedi. Bütün vücud  yüz altmş alt damarın hepsi Cenab-ı Allah’ı zikrediyor.

Anavatan Partisi binası vardı. Orada bir arabaya bindim ve Opera’da indim. Bir ift ayakkabı almak icab etti. Efendim ‘‘şuraya git!’’ dedi. Pr-i fani sakall bir adamın dükkânına vardım.

- Amca bir çift ayakkabı ver.
- Kaç numara giyiyorsun?
- Ayakkabı kaç lira?
- 140 lira.
- 70 lira vereyim!
- Tamam 70 lira olsun.

Yani ‘‘Bu fiyata olmaz!’’ demedi. Hacı Bayram Veli’ye giderken Zincirli Cami’sine vardım, abdest aldım. Saat iki oldu. Sabah saat altıda Tekke’den ıkmştım, orada ise saat ikiydi. ğle namazını kılacaağım. Cami hocası da camiden çıkmış, -dört tane talebe var, orada ders alıyorlar. Bir de melemen yapmışlar, kokuyordu. Ben de ackmştım. Sonra orada namaz kldım. Hacı Bayram-ı Veli’ye doğru gidiyordum. Bir seyyar satc denk geldi. Seyyar satcya ‘‘Senin kalp gzn açık’’ dedim. Adam da ‘‘Açık’’ dedi.

Sonra Gül Baba Türbesi’ni ziyaret ettim. Kadınlar toplanmış dua ediyorlardı. Kadnlardan birisine ‘‘Kalp gzn açık.’’ dedim. Kadın ‘‘Sana simit alaym, şunu alaym’’ dedi, ama beklemedim.

Oradan doğru dolmuş durağına indim ve bir dolmuşa bindim. Dolmuşta on dört kişi vardı. Kadirî tarikatndan önceki sene vefat eden Mümin Hoca da dolmuştaydı. Onun yanında bir cezbe geldi, ‘‘Allah’’ diye bağırdım. Baktım, milletin hâlini görüyorum ya, kimenin kulağı duymuyor, ama o adam duyuyordu. O adam tarikatın bir numaralı dervşlerindendi. Onlar Cuma günleri Hacı Bayram Veli’de musafaha yaparlardı, o yeşil takke giyen dervşler sıraya dizilirlerdi.

Pamuklar'daki gecekondu eve gelip içeri girdim. Mahalle'de ocuk, ocuk, kadın hiç kimse kalmamıştı. Sonra bir bardak su getirdiler, bir de naylon tas getirdiler. Abdest almam gerekiyordu. O bir bardak su abdestime yetti, abdestimi aldım.

Daha sonra dışarı ıktım. Hem bir yandan Abdurrahim Efendim ile gidiyoruz, hem de bir yandan Efendim ile telefonla konuşur gibi konuşuyoruz. Efendim bana;

- Zengin olmak istiyor musun?

diye sordu.

- Nasıl zengin olacağım?

dedim. Efendim;

- şimdi bu eve gelenlere, ne türlü hastalıklı olurlarsa olsunlar, şifayı biz vereceğiz. Sen para, bir şey istemeyeceksin. Gnllerinden bir şeyler geçerse verecekler. Vermezlerse para istemek yok!

dedi. Ben de;

- Efendim sen bilirsin! Ama ben öyle bir şey istemiyorum. Senin rızanı istiyorum.

dedim. şimdi de bazı ihvanlar olsun, zahir kişiler olsun, onlar için dua ediyoruz. Tabii inananlar şifayı alıyorlar, inanmayanlara bir şey yok. Efendim'in rabitasıyla suya Yasin-i şerif okuyoruz, bildiğimiz duaları ediyoruz. Efendim şifayı veriyor, yani himmet oluyor.

Zahiren en ufak bir sıkıntı görmedim. Yalnız bu yolda Efendim ne diyor? "Sekiz saati ibadetle dolduracaksın." Sekiz saati ibadetle doldurduğun ve benlik de yapmadığın takdirde, ne bu dünyada sıkıntın olur, ne de başka bir şey olur. Efendim'den ders aldıktan sonra hastanede yattığım hastalık hariç bir vakit namazım kazaya kalmamıştır. Bir gün dahi dersimi çekmediğim, hem de hatme yapmadığım yoktur. Allah'ın izniyle, hiçbir sıkıntı olmaz.

Hafız Hasan Efendi

Başkaları gibi cemaat içerisinde tek başıma Efendim Hazretleri'nin yanına sokulup da ona hiçbir şey sormazdım. Kaynarca'da 1988 yılında acizane oturduğumuz bir evimiz vardı, biraz dardı. Anadolu yakasında o zaman dergâh yoktu. Efendim geldiği zaman ev geniş olsun diye kiraya çıktım.

O günlerde Tepecik'e ziyarete gitmiştik. Mübarek bizim hanıma "Biz Hafız Efendi ile tanıştık da bir defa olsun 'Ne ediyorsunuz, neyiniz var, neyiniz yok?' diye sormadık." buyurmuş. Hanım hâlini anlatınca "Kaç senedir İstanbul'dasınız da bir ev alamadınız mı?" demiş. Hanım da "Efendim, siz teşrif edeceksiniz diye büyük eve kiraya çıktık." demiş. Mübarek, sonra çocukları sormuş. Hanım "Erkek çocuğumuz yok, hep kız çocuklarımız var. Bir de yanımda teyzemin kızı var." demiş. Efendim de "Demek Hafız Efendi'nin beş tane kızı var! Allah hayırlı etsin. Sakın ola ki 'Oğlum olmadı, kızım var' diye düşünmeyin. Peygamberlerden de kızı olup oğlu olmayanlar vardı, oğlu olup kızı olmayanlar vardı." diye nasihatte bulunmuş.

Kiraya çıktıktan bir hafta sonra Mübarek de Kaynarca'yı teşrif etti. Merdivenler henüz inşaat hâlindeydi. Binaya girip daireye çıkarken "Ne güzel ev! Hafız Efendi, kiraya mı çıktın?" buyurdular. Akşam ve yatsı namazlarını beraber kıldık. Bizi acizane imamete geçirmişti. Namazda okuduğumuz ayetleri sohbetinde cemaate dile getirdi, anlattı. Sohbet büyük bir muhabbete vesile oldu. Efendim'in bizim eve teşrif buyurduğu zaman 1988 yılının dokuzuncu ayıydı. Efendim'in sohbeti esnasında içerisi kalabalıktı, yani cemaat çoktu. Sohbet evde olduğu için hâliyle kalabalık daha ziyade belli oluyordu.

Ben de o zamanlar yeni dersliydim. Efendim'in mübarek cemalini göreyim, seyredelim diye, içimden çok geliyordu. Fakat kalabalığın içinde göremiyordum. Bu arada ihvanlara hizmet de ediyorduk. Mübarek cemalini seyredelim derken, baktım Efendim'in sureti duvarın üstünü tamamen kapladı. Yanında oturan insanlar çocuk gibi aşağıda kaldılar. Ne yapacağımı bilemedim, orada oturdum kaldım. Kendisini uzaktan görme arzumuzu, sanki cemalini ekrana yansıtır gibi büyüterek yerine getirmişti.

Mübarek Kaynarca'ya teışriflerinde uzunca kalıyordu ve usanmak, yorulmak bilmiyordu. Sohbet, ders, hatme üç dört saati buluyor, dönüşü gece saat biri geçiyordu.

Sultanbeyli–Kurtköy'deki dergâh yapıldıktan sonra o muhabbet nedense azalmaya başladı. Kurtköy'ü teışriflerinin birinde yatsı namazını başkası kıldırıyordu. Farz biter bitmez Efendim "Hafız Efendi buradayken benim yanımda başkası namaz kıldırılmaz." diye bir çıkışı olmuştu. Bir akşam yine o Kurtköy meselesinde biraz muhalefet olmuştu. Şaban Hoca'nın daha sonra rahmetli olan akrabası Mevlüt Ağabey "oğlunun eve gelmediğinden, gece sabahlara kadar dergâhta kaldıklarından" bahsederek şikâyetinde bulundu. Mübarek sonra "Nerede?" diye beni sesledi. Biz de oradaydık, direğın dibinde oturuyorduk. Ne diyeceğimi de bilemiyordum, çıkmak istemedim. Mübarek bir daha seslendi, mecbur kaldım çıkmaya.

- Burada hatmeleri kim okuyor?

diye sordu. Ben:

- Efendim, pek ma'lumatım yok, ama bir Salih arkadaş var, ayakkabıcı. Hatmeleri o okuyor, biliyorum.

dedim. Ahmet Elçi hemen oradan kalktı ve:

- Efendim, Salih Bey'e hatme okumasını biz emrettik. Gençler burada babalarının, yaşlıların yanında rahatsız oluyorlar.

dedi. Mübarek orada onlara bayağı celallendi, sert konuştu. Sonra uzun bir sohbet etti. Efendim çok rahatsız olmuştu. Yatsı namazına kalktığımız zaman burnu kanadı. Orada bize:

- Sen Kaynarca için hatmelerine devam et. Gelen gelsin, gelmeyen dilediği yere gitsin!

buyurdu. Bunu söylerken elini de salladı.

Efendim Hazretleri'nin sohbetlerinden biz acizane çok etkileniyorduk. Efendim Hazretleri ne derse içimden hep "Amenna ve sad-

dakna” diyordum. “Anlattıkları Őeriata aykırı!” diye hiçbir Şey gnlmnden geçmezdi. Sohbetinden hep etkilenirdim. Mübareğin bakıŐları insana değdiği zaman hâliyle çok farklı bir etkisi olurdu.

Efendim kalp ameliyatı olduktan sonra Cuma namazlarında ve bayram namazlarında genellikle Tepecik’te bulunuyorduk. Yine bir bayram namazıydı. Bayram namazı hutbesi irad edilirken Efendim de cemaatin içerisindeydi. Acizane gnlmnden:

- “Efendim bize ‘Kalabalık olmayın. Teveccüh sohbetlerinde oradan oraya nakil etmeyin’ dedi. Ama biz emri dinlemedik. Allahu Teala da ‘Verdiğim nimetin kıymetini bilirseniz arttırırım.’ buyuruyor. Biz burada hataya düŐtük. Allah da bu nimeti bizim elimizden aldı. Biz buna ağlayalım, sızlayalım, boyun bkelim. Cenab-ı Hakk’a Hazret-i Pirimize sıhhat vermesi için dua edelim de bu nimetleri yine inşallah hep beraber yaŐayalım.”

diye geçirirken Mübarek orada cezbelenmiŐ, fakat ben fark etmedim. Yanındaki arkadaşlar sonradan iletiler. BayramlaŐma için görüŐürken de Efendim bana anlamlı bir Şekilde baktı ve “Allah ilmini, bilgini arttırsın.” diye duada bulundu.

Kenan Bayrak

Abdurrahim Efendim Almanya'ya ilk defa gelişinde bana misafir geldi, evimde kaldı. İlk geldiği gün millet sıraya geçmiş, görüşüyor. Çok kalabalıktı. Efendim ayakta beklemesin diye sandalyede oturttuk. Gelen elini öpüyor, geçiyordu. Bazıları da ayağını öpmeye çalışıyorlardı. Mübarek ayağını çekiyor ve "Yapmayın, ayak öpmeyin" diyordu. Bir, iki, üç, derken yine birisi geldi ve Efendim'in ayağını öptü. Efendim böyle onun yüzünden tuttu, o tarafa itti ve biraz celalli bir şekilde "Biraz söz dinleyin. Yapmayın diyorum yine yapıyorsunuz. 'Ayak öpmek yok' demedim mi!" dedi. Salonda sessizlik oldu, çıt çıkmıyordu. Neyse, görüşme bitti. Efendim kalktı, gidiyordu. İki üç adım attı, sonra orada ağıladı ve "Ben şimdiye kadar kimsenin gönlünü kırmamıştım. O gardaşım kimdi? Hele gelsin, ondan bir özür dileyeyim." dedi. O arkadaşı da "Aman Efendim, estağfurullah" dedi ve gelip Efendim'in elini öptü. Efendim "Kusura bakmayın. Ben yapmayın dedim, biraz emre itaat etmek lazım." diye adamın gönlünü aldı.

Efendim Hazretleri'nin sonraki teşrifinde Karben'de ilk büyük Tekke'nin yerini bulduk. Mübareğin teşrifıyla Avrupa'da birçok bölgelerde hatmeler okunmaya başladı.

Bir keresinde köyümüz Aşağı Lori'de teveccüh yapılacaktı. Ama teveccüh öncesinde "Aşağı Lori'de irtica faaliyetleri (o yıllarda) var. Hemen gidin, onları tutuklayın!" diye Gümüşhane'ye ihbar gitmiş. Bir yüzbaşı yanında iki askerle birlikte bizim köye gelmek üzere yola çıkmışlar ve Aşağı Lori'ye geçmeden önce Demirözü (Kısanta) ilçesine uğramışlar. Amcazadem İhsan Ocaklı da o zaman belediye başkanıydı. Aşağı Lori'de teveccüh yapılacağını biliyordu. Yüzbaşığı karşılamış ve:

- Yüzbaşım, hoş geldiniz, buyurun.

demiş. Yüzbaşı:

- Başkanım, Aşağı Lori'de irtica faaliyeti var. Benim hemen gitmem lazım!

deyince, İhsan Bey:

- Olsun Efendim, beraber gideriz. Aşağı Lori buraya çok yakın. Sorun olmaz.

diyerek komutanı oyalamı. ay, kahve getirmişler. Muhabbet kolayınca yemek teklif etmişler. Fakat Komutan:

- Ya olmaz, gidelim!

demiş. İhsan Bey de önce:

- Olsun! Hazır gelmişsiniz, orası yakın. Gideriz.

demiş. Teveccüh vakti geçince de:

- Hadi gidelim Yzbaşıım. Ben oraları biliyorum.

demiş ve birlikte Aşağı Lori köyüne gitmişler. Oraya vardıklarında Efendim Hazretleri teveccühü bitirmiş ve kalabalık dağılmış. Efendim Dede Paşa Hazretleri'nin konağında oturuyormuş. Yüzbaşı, İhsan Bey ve iki jandarma kapıdan içeri girmişler. Efendim çok mütevazı bir şekilde:

- Buyurun Efendim, hoş geldiniz.

diyerek misafirleri karşılamış ve konağın odasında oturmuşlar. Efendim hâl hatır sorduktan sonra sohbete başlamış. Mübarek sohbet sırasında öyle bir tasarruf etmiş ki jandarmalardan biri cezbeyle gelip "Allah" diye bağırmış. Bunun zerine Yüzbaşı İhsan Bey'e:

- İhsan Bey, kalk gidelim. Biraz daha durursak burası hep bozulacak.

dedikten sonra hemen Efendim'e "Allah'a ısmarladık" deyip konaktan ayrılmışlar.

Yaşar Tunç

Sıkıyönetim zamanıydı. Efendim’le birlikte benim araba ile Erzincan’a gidiyoruz. Erzincan’a girdik. Buyurdular ki “Vakıf’a mı gidelim, yoksa ziyarete mi?” Ben “Siz bilirsiniz” deyince, “Ziyarete gidelim” dediler. Ziyaretten sonra Vakıf’a geldik ki içeride bir Allah’ın kulu yok! Meğerse arkadaşlar bizi karşılamaya dağa gitmişler. Ama ne biz onları gördük ne de onlar bizi gördüler. Rahmetli Pişki-dagli Ahmet Efendi “Yahu arkadaşlar, Efendim geçti, gelin gidelim.” demiş. Ama kimse görmediği için ona inanmamışlar. Neticede birisi geldi. Efendim ona “Haber salın, gelsinler.” dedi de dağdakiler geldiler.

Efendim Hazretleri Bor’da eniştemlerin (Orkide Kemal) evindeydi. Yedi sekiz kişi ders alıyordu. Sıra beşinci veya altıncı kişiye geldiğinde, Efendim Hazretleri ders alan kişiye “Kabul ettin mi?” diye sordu. Ders alanın “kabul ettim” der demez çırpınmaya başladığını gördüm. Efendim Hazretleri’nin ders alan kişinin kalbinin üzerine sağ elinin tersiyle kuvvetlice vurmasıyla birlikte kişinin çırpınması sona erdi. Bir seferinde de İncek’teki Vakıf’ta sekiz on kişi ders alıyordu. Sıra yedinci veya sekizinci kişiye geldiğinde, Efendim “Senin abdestin var mı?” diye sordu. Ders alan kişi abdestinin olmadığını söyledi. O kişiye “Kalk git, abdest al da gel!” dedi.

Efendim Hazretleri’ni bizim eve yemeğe davet etmiştim, beraberrinde on beş kadar ihvanla geldiler. Rahmetli hanım “Sen acemi gibi iş yapıyorsun. Ya yemekler yetmezse!” diye kızdı. Cumali Tecimer kardeşimizi pide yaptırmaya yolladık. Yemekler yendi. Her cins yemekten birer kap mutfağa geri geldi. Ben bundan cesaret alarak salonun kapısında durup “Yemek var! Doymayan varsa otursunlar.” diye seslenince Efendim Hazretleri yüksek sesle “Doymayan yok. Oturmayan varsa otursun.” dediler. İş anlaşılmıştı. Demek ki mübarek herkesi doyurmuştu.

Mustafa Ayaz

Bizde gençlikten kalma bir bel ağrısı vardı. Sene içerisinde defalarca rapor alıyoruz, yatıyoruz. Her türlü çareye başvurduk. Zaman zaman sıcak tutsun diye yönlü kıyafetler giydik, iğneler vurulduk.

Sene 1986, aylardan Temmuz. Dergâhın yanındaki apartmanda oturuyoruz. Efendim Hazretleri de Erzincan'ı teşrif etti. Tabii biz yerimizden kalkamıyoruz ki hemen yanı başımızdaki dergâha, Efendim'i ziyarete gidelim! Yazın "vücudum sıcak olsun da bu kaslar gevęsin" diye böyle kışlık elbiseler giyindim.

Cuma günüydü beni doktora götürdüler. O zamanlar artık özel muayenehaneye gidiyoruz. Doktor dedi ki:

- Size reçete bile yazmıyorum, muayene de etmiyorum. Derhâl ameliyat olmanız lazım.

Tabii bu hâldeyken zar zor kapıya ıktım. Dergâhın yanındaki arsanın içinde bir kestirme yol vardı. Tam dergâhın yanındaki arsadan giderken Efendim köşeden çıktı, böyle karşılaştık. Mübarek:

- Hocam, nerelerdesin? Grnmyorsun!

dedi. Ben de zaten bahane arıyordum. Böyle sağlam bir şekilde ağladım.

- Çok hastayım Efendim. Belim ağrıyor, dayanamıyorum. Eğer uygun görürseniz artık Erzurum'a gideyim.

dedim.

Sonra Erzurum'a gitmek üzere sevk yaptırđım. O gün cuma olduğu için "hafta sonu nöbetçilerin elinde kalmayalım" diye pazartesi gününü beklemeye karar verdim ve akşam sürüne sürüne dergâha gittim. Efendim Hazretleri:

- Hocam, sevk yaptırđın mı?

diye sordu. Ben:

- Yaptırđım Efendim.

dedim. Efendim bu sefer:

- Hocam, Erzurum'a gitme!

diye sert bir şekilde buyurdu. Ben de:

- Başüstüne Efendim!

dedim. Neyse, namazlar kılındı. Sonra otururken kiblede geri döndü ve şöyle parmak işareti yaparak yine:

- Bak Hocam, Erzurum'a gitme!

diye önceki gibi sert bir ifade ile buyurdu.

- Başüstüne Efendim.

dedim. Ondan sonra himmetleriyle bizde bel ağrısı kalmadı, gitti efendim. Bunu o parmak işaretiyle mi etti, nasıl etti, bilmiyorum tabii. Elhamdulillah o gün bugündür bizde bel ağrısı yok. Keremine nihaysiz şükürler olsun. Herkesin şahit olduğu bir tedavi zuhur etti. Böylece bizi o hastalıktan halas etmiş oldu.

Efendim sanki hastalığa emretmişti. Mesela bize "ameliyat olma" hitabı olmadı, fakat "Erzurum'a gitme!" dedi. Efendim bir keresinde "Hastalık bir mahluktur. Bir emir ile gelir, bir emir ile gider." buyurmuşlardı. Dolayısıyla Efendim orada hastalığa emretti. Bu emirdeki hikmet konusunda bizim anlayışımız şudur: O zamanlar bel fitiği ameliyatını beyin cerrahları değil de ortopedistler yapıyorlardı ve pek sağlıklı sonuçlar alınamıyordu, yani bu ameliyatlar genellikle başarısız oluyordu.

Sonuçta "Hayrihi ve şerrihi min Allahi Teala." Hastalığı veren de alan da Allah tabii ki. Evliyaullah hastalığa emreder, götüren de Allah olur. Efendim'e ağladım, orada öyle bir tecelli oldu.

Bu tarz hadiseleri gördükten sonra kişide olan değişiklik şu şekilde oluyor: Her hadise insanın imanını arttırıyor. Tabii ki muhabbet, ihlas çoğalıyor. Soyut bildiklerin, somutlaşıp gözle görünür hâle geliyor. Bağlılığınız artıyor sultanım. İslam'ı daha samimi yaşamaya başlıyorsunuz.

Efendim Hazretleri bir defasında şöyle buyurdular: "İnsaf edin ihvanlar. Cennete girmemesi gereken kıtmir Benî İsrail'in velilerine

tabi olduğu için Allah onu cennete koyacak. Kâmil mkemmil bir Evliyaullah'ın kapısında ona tbi olanlar nereye giderler?"

Şimdi bu gibi hadiselerde Evliyaullah'ın tasarrufuyla müridlerini yetiŐtirmesinin hak olduğuna dair insaf etmek lazım artık.

1986 yılında Erzincan'dan İstanbul'a hicret eden Efendim Hazretleri 1990 ya da 1991 senesinde bir yaz tatilinde Erzincan'ı teşrif etti. İl dışında gurbette olanlardan yaz tatili için Erzincan'a gelenler ikindiden sonra Tekke'ye gelirlerdi. Bir gün Türkçe oğretmeni olan Nurettin isimindeki bir arkadaşımız da Efendim'in sohbet meclisindeydi. Efendim ona:

- Nurettin Bey neredesin?

diye sordu. O da:

- Efendim, İstanbul'dayız.

deyince Efendim biraz değişik bir Şekilde gülerek;

- Hocam, biz de İstanbul'dayız.

dedi. O arkadaşımız İstanbul'a taŐınmıŐtı ve İslam Ansiklopedisi'ne yazı yazıyordu. Efendim sonra:

- Bir mürid hiç olmazsa senede bir defa meŐayihini ziyaret edecek. Size kimin tesir ettiğini biliyorum. Ama siz o köylü, (haŐa) cahil Abdurrahim'i orada görürsünüz. Ben Şu anda dünya harmanında bir taneyim. Ama yarın dünya bizim harmanımızda ancak bir tane olur. Bunu da vebal olmasın diye söylüyorum.

buyurdu. Tabii, o anda biz buz kestik. Herkes heyecanlanmıŐtı. Bu kelimelerden sonra Efendim kalkıp hane-i saadetlerine geçti. Bize böyle bir Şey ilk defa denk gelmişti, yani ilk defa kendisinden böyle bir kelam zuhur ettiğine Şahit olmuştuk.

Tabii biz bu sözlerin syleniŐinin arka planındaki sebebe vakıftık. Şöyle ki güya dersli olan bazı kişiler tasavvufu ilgili bazı terim ya da kavramları alaya alıp birbirlerini olumsuz yönde etkiliyorlardı. İstanbul'a taŐınan Nurettin isimli hoca arkadaşımız da bunlarla aynı ekipteydi. Bu ekipte Salih Baba Divanı'nın

hazırlanmasında emeği geçenler de vardı, daha önce manevı iltifata mazhar olup Efendim'in bedenini Karakaya'daki dağı kaplamış olarak görenler de vardı. İlim varlığı önemli imtihanlardan birisidir. Allah sonumuzu hayır etsin.

Bunlardan birisini uyarmak üzere dedim ki: "Bu işler Seyyid işi Hocam, senin benim işim değil! Seyyidlik farklı bir şey. Biz her türlü yanlışa da düşeriz. Ama bir bak, tasavvuf tarihi boyunca bu altın silsilenin %90'ı seyyidlerden oluşmuştur. Varis-i nebilere tam bir teslimiyetle tabi olmamız gerekiyor."

Remzi d

İstanbul ihvanlarından Şahin Bey'in Kapalıçarşı'daki dükkânının üst katı hatme yeri idi. Efendim Hazretleri haftada bir gün orayı teşrif eder, sohbet eder ve ardından hatme yapılırdı. Şahin Bey cömert bir insandı. Fakir, gariban ihvanlara para dağıttırdı.

Şahin Bey zel aracıyla Abdurrahim Efendim Hazretleri'ni umreye götürüyor. Yanlarında başkaları da var. Suriye sınırına gelince Şahin Bey pasaportları toplayıp Suriye görevlisine götürüyor. Suriyeli subay Efendim Hazretlerinin fotoğrafını görünce:

- Bu kişi Şu an nerede?

diye soruyor. Şahin Bey "Acaba bir sıkıntı mı var?" diye korkuyor. Sonra subayın Efendim'i görmek istediğini anlayıp onu Efendim'in yanına götürüyor. O subay Efendim Hazretleri'nin yanına gelince Efendim Hazretleri'ne askerî bir selam veriyor ve:

- Efendim, bir haftadır hić eve gitmeden burada sizi bekliyordum. HoŐ geldiniz.

diyor. Sonra diđer görevlilere "yolu aćın!" diye emir veriyor. Daha sonra Efendim'e dönüp:

- Gećebilirsiniz Efendim, hayırlı yolculuklar.

diyor. Şahin Bey sınırı gećtikten sonra merakla:

- Efendim bu kimdir?

diye soruyor. Efendim de:

- Bizim böyle bilinmeyen sevenlerimiz vardır.

buyuruyor. Bunun zerine Şahin Bey:

- Efendim, biz yanınızdayız. Ama hićbir Őeyden haberimiz yok. ćok uzaklarda olanlar nelere vakıf!

diyerek hayıflanıyor. Salih Baba Divanı'nda ne güzel söylemiş:

Kemal ehli dahi ćoktur mrdi

Olubdur her biri asrın ferdi

Çetin Arslan

1983 yılında ders aldım. Efendim Ankara’da kaldığı zamanlarda lütuıfları ile tıraşlarını ben yapardım. Tıraşın da öyle rutin bir zamanı yoktu. Ne zaman olursa beni çağırırlardı. Mustafa Tuğlu Ağabey ya da Efendim’e yakın Ağabeyler “Efendim tıraş olacak, ne zaman gelebilirsin?” diye beni ararlardı. Ben de Efendim’in programı ne zaman uygunsa o zaman gider, tıraşını kaldığı yerde yapardım.

Bir keresinde tıraş esnasında Efendim’e çok yakın Ağabeylerimizden birisi geldi. Mahrem bir şey konuşmak istemişti. Efendim Hazretleri:

- Tamam, buyur!

dedi. O Ağabey beni işaret edince Efendim:

- Yok, o olsun. Sen yine konuş, bir şey olmaz.

dedi ve sonra bana dönüp:

- Bir şey söyleme kimseye, tamam mı?

buyurdu.

- Başüstüne Efendim.

dedim. Efendim ile ikisi otuz kırk dakika kadar konuştular. Ben de bu arada tıraşa devam etmişim.

Aradan çokça zaman geçti. Hazret-i Pir’den sonra o kişi benim yanıma geldi ve:

- Falanca zamanda sen tıraş ederken Efendim’le konuşmuş-tuk. Sen ne konuşulduğunu, Efendim’in bana ne söylediğini, aklında ne kaldıysa anlatır mısın?

dedi. Ben de:

- Sadece bir şey aklımda kaldı. Hazret-i Pir bana dönüp “Kimseye bir şey deme.” dedi. Bunu da sen işittin herhâlde.

Deyince:

- Evet.

dedi. Bunun zerine kendisine:

- İşittiysen buraya kadar bořa yorulduñ o zaman.

dedim. Bildiği hâlde illa gelip beni konuşturmak istiyordu. Hazret-i Pir zahiren hayatta olsa da olmasa da haktır, velayeti de hayy, yani diridir. Efendim ders verirken, ahd  misakımızı tazelerken verdiğimiz söz dahil tüm sözlerimizi tutmamız gerektiğini tenbihliyordu.

Bir keresinde ‘‘Hamzalı Köyü’nde teveccüh var’’ dediler. Ancak Hayrettin Ağabey ‘‘Sakın teveccühe kimse gitmesin, Ankara’ya yasak.’’ dedi.

Hamzalı Köyü Aydın’ın Nazilli İlçesi’nin bir köyü imiş. Hamzalı’daki adresi, oraya nasıl gidileceğini vs. ihvanlara sordum. Fakat Hamzalı Köyü’nün Aydın’ın Nazilli İlçesi’nin bir köyü oluşundan başka bir bilgi elde edemedim. Otobüs terminaline gidip Aydın tarafına giden otobüslerden birine bilet aldım ve otobüse bindim. Bak-tım otobüs sabahleyin erken saatte varacak. Kimseye de bir şey de-medim.

Gece beni yolda bir yerde indirdiler. Nereye gideceğimi bilmiyorum. Yol boyu yürüyüp etrafa bakınıyorum. Sonunda zerinde ‘‘Hamzalı’’ yazan bir yön tabelası gördüm ve sevindim. ‘‘Ben buraya giderim’’ dedim. Fakat tam o sırada karşı tarafta birbirine ters yöne bakan iki tabela gözüme ilişti. Üzerlerinde ‘‘Hamzalı 1’’ ve ‘‘Hamzalı 2’’ yazıyordu. Aynı yn olsalar tamam da, tabelalar birbirlerine ters yöne bakıyorlardı. şaşırdım. Sağdakine mi gidecektim, yoksa solda-kine mi? Kendi kendime ‘‘Allah tektir, teki sever’’ dedim ve ‘‘Hamzalı 1’’ tabelasının işaret ettiği yöne doğru yürümeye başladım. Köye vardığımda dışarıda insan yoktu. Sağa sola doğru rastgele yürümeye başladım. Mahalle aralarında geçerken bir yeri gözüm kesti. Gittim, korkarak kapıyı aldım. Tam kapıyı aldığım anda arkamda bir kadın belirdi. Kadın:

- Hoş geldin. Efendim’e mi geldin?

deyince, hamdolsun şkrolsun, iime öyle bir ferahlık geldi ki, ka-dına:

- Efendim burada mı?

diye sordum.

- He, yukarıda.

dedi. Hemen yukarı çıktım, kapıyı çaldım. Efendim Hazretleri de dışarıdaymış zaten.

- Hoş geldin beyim. Nasılsın, iyi misin?

dedi. Ben de:

- İyiyim Efendim.

dedim. Sabah namazını henüz kılmamıştım. Efendim abdest aldıktan sonra çorabını, meshini giydirdik. Ev sahibi müezzinlik yaptı, Efendim namazı kıldırdı. Böylelikle sabah namazını da Efendim’le birlikte kılmak nasip oldu. Sonra beraber yürüyerek teveccüh olacak yere gittik. Teveccüh bitince müsaade alıp Ankara’ya döndük. Efendim’in muhabbeti sarınca akıl baştan gidiyordu ve Efendim zuhuratlarla bizlere himmet ediyordu.

Askerken dayanamadım, firar edip Erzincan’a gittim. Mübarek 10 TL harçlık verdi. Ben “yok” dedim. Biraz durdu ve bu sefer “Ha” deyip bir 10 lira daha çıkarttı, verdi. Sonra:

- Sen bu ikisini de al.

dedi. İkiğimle beraber aynı yerde askerlik yapıyorduk. Mübarek ikisini de zorla verdi. Çünkü 10 lira bana, 10 lira ikizimeydi. Tabii, ben hiçbir şey dememişim, ama Efendim öyle takdir etmişti.

Ne olduysa bir gün İncek’te Hayrettin ve İbrahim Ağabeyler beni Tekke’den kovmuşlardı. Ben de kızıp “Tekke sizin olsun.” dedim. Artık Tekke’ye gitmemeye karar vermişim. İçimden de bu olayı Efendim’den biliyor ve onun burukluğunu yaşıyordum.

Tam o sırada Efendim Hazretleri, Mehmet Ağabey, Ertan Ağabey ve Zafer Ağabey dükkâna geldiler. Oysa Efendim’in benim

dükkâna geleceği aklımın ucundan dahi geçmezdi. Mehmet Ağabey nden gelip bana:

- Kalk, kalk! Ne oturuyorsun? Efendim geldi.

dedi. nce Şaka yapıyor zannettim. Ama baktım ki Efendim gerçekten kapıdan giriyor. Kalktım, elim ayağıma dolaŐtı ve Efendim’i buyur ettim. Ama oturmadı. Şöyle bir baktı ve sanki artık İncek’e gitmeme kararımı biliyormuŐ gibi:

- Gel, İncek’e gidelim.

diyerek beni İncek’e davet etti. Ben dkknı bırakmayayım diye susunca:

- O zaman akşama gel.

dedi. Akşama gittim, Efendim sohbet ediyordu. Ben tam kapıdan girerken:

- Siz mi gelip ziyaret ettiğinizi zannediyorsunuz? Biz gelip sizi tek tek ziyaret ediyoruz.

buyurdu. Zahiren baktığınız zaman Mehmet Ağabey, Zafer Ağabey ve Ertan Ağabey’in Efendim Hazretleri’ni Necatibey’deki Borral’dan araba ile kaçırıp gezme hadisesinin içinde “Berber etin’in ksknlğn giderme” gibi bir niyet yokken, Efendim Hazretleri Berber etin’in dükkânına geliyor ve gönlünü alıp onu Tekke’ye davet ediyor!

Bu hikâye Efendim’in bir taraftan birinin işini görürken aynı anda baŐkalarının işini de gördüğünün açık bir delilidir. Yani, Şimdi düşünün! Mehmet, Zafer ve Ertan Ağabeylerin Necatibey’deki Yaşar Ağabey’in dkknından Efendim’i alıp gezdirirken bizim dükkâna da gelmeleri herkesin gönlünü hoş ediyor, ama hoş ederken de herkesin gönlüne göre derman vermiş oluyor. İŞte buna akıl ermiyor. Senin de gönlüne göre veriyor, diğerinin de!

Necatibey’de kendisini İncek’e götürmek isteyen diğerlerine ne iŐlem yaptı? İncek’te akşam namazına geç kalınca “Efendim kayboldu” deyip yollara çıkanlar ne düŐündüler? Bunları bilemiyoruz.

Yani Efendim herkesin derdine göre Őerbet veriyordu. Sonuçta herkes mutlu ve bahtiyar idi. Herkes kendince alacağını alıyordu. Diğer bir ifadeyle aynı Şey herkesin kendince yetiŐmesine vesile oluyordu. Yeter ki edebini muhafaza etmeyi ve muhabbeti kesmeden ona ram olmayı bilelim!

Bir keresinde İncek'e Şehir dıŐından yaşlı bir köylü amca ıkmiŐ gelmiş. Gölbaşı yolu İncek sapağında Amca'ya denk geldim. Onu alıp İncek'e götürdüm. Adam hiç yol, iz bilmiyordu, ama oraya kadar gelmişti. İŞte mürşid-i kmiller kavuŐturuyorlar.

O zamanlarda cep telefonu yoktu, telefonda seyr-i sefer (navigasyon) yardımı yoktu. Mübarek, hiç adres bilmeyen birisini nasıl da tasarrufuyla kendisine doğru çekiyordu! Bu gerçek o anda aşk ile çok anlaŐılmıyor, ancak sonradan duruma bakılınca bunun normal olmadığı fark ediliyor.

Efendim herkesin sıkıntısına himmet ediyordu. Mesela bir tevech sonrasında dışarıda bir araba arızalanmıŐtı. Uzun süre uğraştılar, ama bir Şey yapamadılar. Bu arada Efendim oradan geçerken arabaya Şöyle bir baktı. Ağabeyler Efendim'i görünce "Hazır ol!" duruŐuna geçip kaputu kapattılar ve arabayla uđraŐmaktan vazgeçtiler. Efendim gittikten sonra bir deneme daha yapıp kontağa bastıklarında araba çalıştı ve sevinerek gittiler. Olağanüstü Şeylere, benzeri hâllere tüm ihvanlar Şahit olmuştur.

Bire birken veya üç beş kişiyle huzuruna vardığımda, Hazret-i Pir yüzlerce defa, belki daha fazla gönlümden ne geçiyorsa sohbetinde söylemiŐtir. Efendim'in her anında ayrı bir keramet ve kemalat vardı.

Harun Turhan

Hatırladığım kadarıyla yıl 1988'di. Efendim Bursa'yı teşrif etti ve bir hafta kadar kaldı. Ben de Efendim'e eşlik etmeye, hatta Efendim'in kaldığı evde kalmaya başladım. Gidip gelmelerimizi Hacı Numan Amca'nın arabasıyla yapıyorduk.

Efendim Bursa'nın Emir Sultan semtindeki üst katı inşaat hâlinde olan iki katlı bir evin alt katında teveccüh yapacaktı. Teveccüh sabahı ihvanlar toplanmışlardı. Efendim'e yukarıda abdest aldırđım. Bana:

- Aşığıya in, "estağfurullah" nidası çek.

dedi. Ben de aşığıya indim ve kapının yanında oturdum. Gözlerimi yumup Efendim'in buyurduğı gibi "estağfurullaaaaah" nidası çektim. Efendim Hazretleri bir geldi ki hiç kimse gözünü kapatmamış! Ama benim gözlerim yumuk olduğı için hiçbir Őeyden haberim yok. "Yumalım gözleri" dememişiz. Mübarek celallendi ve kendilerine nasıl bir hâl geldiyse, o hâldeyken bana bir tane vurdu.

Teveccüh bitine kadar orada ayakta durdum. İstanbul ihvanı gözlerini açmış. Onlara biraz kızdı, sonra herkes gözlerini yumdu. Teveccüh bitti. İhvanlar ortamı boşaltdı. Derken baktım, Efendim'in odasında bir sarık var. Gya Efendim sarığına unutmuş! Ben de sarığı alıp cebime koydum. Teveccüh sonrasında evden ayrıldık. Hatırladığım kadarıyla Efendim teveccühten sonra üç gün daha Bursa'da kaldı. Akşam oldu, hatmeye oturacağız. Efendim:

- Benim sarığım kayıp. O sarık bana Paşam'ın hatırasıdır, bulun getirin!

dedi. İhvanlar kalktdılar, birbirlerine "Sen mi aldın?", "Sen gördün m?" gibi sorular sormaya başladılar. Ben de Efendim'in dizinin dibine oturdum, taş dağıtacağtım. Hatme hazırlığı yapıyor, taşları sayıyordum. Bu esnada Efendim ısrarla:

- Benim sarığına getirin!

diyordu. Oysa sarık benim cebimdeydi. Bu nasıl bir cesaretti? “Cahil cesur olur” derler ya! Veya başka bir hikmeti mi vardı, onu bilemiyorum. Gönlümden “Efendim, sarık bende. Vermiyorum sarığı.” dedim. İhvanlar hâlâ sarık arıyorlardı.

Neyse, hatmeye başladık ve hatme bitti. Çıktık, Efendim’le aynı arabada eve gidiyorduk. Hâlâ sarık meselesi vardı ve sarık benim cebimdeydi. Üç gün boyunca Efendim’le hem aynı evde kaldık hem beraber gezdik hem de sarık aradık. Üç gün sonra Efendim’i İstanbul’a yolcu ettik. Kendi kendime “Tamam, herhâlde biz bundan yırttık!” dedim.

Sonra duyduk ki Efendim İstanbul’da sarığı tekrar aramaya başlamış ve İstanbul ihvanını sarık sorgusuna çekmiş. Orada da bizim Muzaffer Şişman Ağabey var. Göztepe’de oturuyor, Cerrahpaşa’da da biyolog. Efendim’e:

- Efendim, ben orada sarığı gördüm. Harun Hoca aldı.

demiş. Beni sarığı alırken görmüş herhâlde. Ayrıca Paşam Hazretleri’nin torunu olan ve Pendik’te kuyumculuk yapan Abdülbaki de sarığı benim aldığımı rüyasında görmüş. Neyse Efendim de onlara:

- Yok, Harun Hoca almaz.

demiş. O zaman Muzaffer Şişman da susmuş tabii. O arada Efendim Seracettin Amca’ya “Sarığı bulun!” diye bir haber göndermiş. Bu sefer sarık tekrar Bursa’da aranmaya başlandı.

Bende hafif bir endişe var, ama Hazret-i Pir’in bana bir şey yapmayacağına dair güvende hissediyorum kendimi, cesaretliyim yani. Bir önceki yıl da Efendim ufak sarığını bir ihvana vermiş, ihvanlar da sarığı ortadan ikiye bölüşmüşlerdi.

Bursa’da Bayburtlu bir Yılmaz Ağabey vardı. Hanımına bir takke ördürüp sarığın yarısını takkeyle birlikte paketlemiş ve “Tamam, sarık bulundu. Al bunu Hazret-i Pir’e götür.” diye Seracettin Amca’ya vermiş. Tabii Seracettin Amca da paketi büyük bir sevinçle alıp İstanbul’a götürmüş ve “Efendim, sarık bulundu!” diye Efendim’e takdim etmiş. Efendim paketi açıp bakınca bunun aradığı sarık olmadığını anlamış ve “Bu benim sarık değil!” diyerek sarığı

Seracettin Amca'nın önüne atmış, yani onu fırcalamış. Tabii Seracettin Amca hemen oracıkta bayılmış. Efendim Seracettin Amca'yı diğer odaya alıp ayılmış ve ona su vermiş. Seracettin Amca ayılınca Efendim Seracettin Amca'nın kulağına eğilip "O Harun'a söyle, onun anasını ağlatırım. Yeter artık!" demiş.

Ben de o ara Ankara'ya gitmiş ve Ramazan Konuş'un kaldığı ğrenci evinde bir müddet kalmıştım. O seyahatimde sarığı sadece Ramazan Konuş'a gösterdim, başka kimseye göstermedim. Ankara'da kaldığım sürece sarığı bir o kokluyordu, bir ben kokluyordum, bir gün o sarıkla yatıyordu, bir gün ben yatıyordum. Bursa'ya döndüm. Baktım ki sarık yüzünden ortalık yine karışmış. Seracettin Amca'nın evinde hatme vardı. Hatmeye gittiğimde bana:

- Harun Hoca, yeter artık! Sarık sendeymiş.

dedi.

- Hayırdır Hacım?

dedim. O da cevaben:

- Efendim "O Harun Hoca'ya söyle, anasını ağlatırım onun. Yeter artık! Sarığı göndersin." dedi.

deyince, Ben de:

- Tamam.

dedim. Ben böyle deyince hatmede ortalık bir karıştı. Millet bana saldırmaya kalktı. Orada canımızı zor kurtardık. Sarığı Seracettin Amca'ya verdim. Efendim ile Hacı Mazhar Amca oturuyorlarken Seracettin Amca sarığı götürüp Efendim'e vermiş ve:

- Efendim, sarığı bulduk bu sefer.

demiş. Ağmış Efendim sarığı:

- Ha, bu işte! Kimdeymiş?

diye sormuş. Seracettin Amca:

- Efendim, Harun Hoca'daymış.

demiş. Efendim de:

- O Harun Hoca'ya söyle, bu sarığı onun boynuna takar kıvrandırırım. Onu ben attım!

demiş. Hacı Mazhar Amca da:

- Efendim, Harun Hoca'yı biliyorsunuz!

diyerek affımı istemiş. Efendim:

- Neyse, Hacı Efendi'nin yüzü suyu hürmetine affettim onu.

demiş ve sarığı tekrar paketine koymuş. Sonra Seracettin Amca'ya:

- Götür, bunu ona ver.

demiş. Seracettin Amca sarığı almış, Bursa'ya dönmüş. Ertesi gün akşam Seracettin Amca'nın oğlu Akiflerde hatmedeydik. Seracettin Amca geldi ve bana:

- Efendim seni tarikattan attı.

dedi. Ben de "Elhamdülillah" deyip:

- Başka bir şey dedi mi?

diye sordum. Efendim'in son sözü hariç olmak üzere olan biteni anlattı.

- Başka ne dedi?

dedim.

- Bu sarığı sana geri gönderdi.

dedi. Neyse, aldım sarığı. Ama bu sefer sarığı alırken elim titremeye başladı. Sarığı koyduğum odaya rahat rahat girip çıkamadım. Efendim Hazretleri odadaymış gibi hissetmeye başladım.

Bir ay kadar sonra Efendim Bursa'yı teşrif etti. Tabii ben suçluluk hissediyorum. Efendim'e zahiren görünmeden kenarda, kıyıda bir yerlerde bekliyorum. Efendim salona girdi, oturdu mübarek. Ben içeri girmedim, koridordaydım. Sonra gazel okumaya başladım:

Kusurum çok, velakin eylerem affın ile fahrin

Senin şanıdır affetmek günahım sen safa geldin

Efendim o gazeli duyunca:

- Gel canım, gel.

dedi. Sonra "Aldırırlar da, verdirirler de" gibi bir şey dedi. Nasıl oldu hatırlamıyorum kendimi Hazret-i Pir'in kucağında buldum. Ondan sonra tekrar eski hâlimize döndük.

O günlerde bir teveccüh oldu. Efendim’e hizmet ediyordum. Efendim terliydi, atletini değiştirip üzerini kuruluyordum. Sarık da oradaydı.

- Bu sarığı al, iyi bir yere koy. Bu sarık da öteki sarığa dönmessin ha!

dedi.

- Efendim, öbür sarığı da vereyim mi?

dedim.

- Yok, ben bunu söylüyorum.

dedi.

Neyse, artık biz öylece Hazret-i Pir ile arayı düzeltmiştik. O sarık hâlâ bendedir. Her teveccühün bir hatırası var. O teveccühün maddi hatırası olarak o sarığı hâlen saklıyorum.

Her şeyi bilmesine rağmen, Efendim’in kendisine Paşam’ın hatırası olan ve çok değer verdiği sarığı, gönlümüzü kırmamak için bize bırakması onun ne kadar derya meşrebli bir Evliyaullah olduğunu göstermişti.

Bir tarihte Nazilli teveccühü oldu. Teveccüh sonrası Efendim’le Bursa’ya gittik. Bir gün sonra Ulu Cami’de namaz kıldık. Dışarı çıkınca ihvanlara:

- Gelmeyin! Efendim’in özel bir meselesi var. Yalnız başına bir yere gidecek. Siz Seracettin Amca’nın evine gidin.

dedim. Efendim ile ikimiz baş başa yürüyerek gideceğiz. Yürümeye başlayınca:

- Efendim, müsaadenizle kolunuza girebilir miyim?

dedim.

- İyi, gir.

dedi.

Ben o zaman Fakülte’deki tezimde Mevlâna üzerinde çalışıyordum. Mevlâna’nın “Zamanın meşayihî bağlı bulunduğu peygamberin görevini yapar. Hatta kendisi de ‘o’dur.” mealinde bir sözü vardı.

O söz aklımdıydı. “Koluna girdiğim Efendim Şu anda Peygamber Efendim’izin görevini yapıyor” diye düşünürken, aklıma bir soru geldi. Efendim’e:

- Efendim, fenafillah makamına çıkan birisi oradan dŐebilir mi, yani nefis oraya kadar gidip tekrar dŐebilir mi?

diye sordum. “Evet” dedi ve bir kaset doldurulma hikâyesi var, onu anlattı. Ben de içimden “Ebubekir Sıddık Efendimiz Peygamber Efendimiz’e bunu nasıl yapabilir?” diye geçiriyordum. Benim dik-katim o yndeıydı. Efendim beni drtt ve:

- O değil!

dedi. “Bu tarafa gel, iyi dinle!” demek istiyordu yani. Neyse, kaset meselesini yaklaşık bir saat kadar bir süreyle epey detaylı bir Şekilde anlattı. Oradaki en çarpıcı nokta Efendim’in “O kadar üzüldüm, o kadar üzüldüm ki bu olay beni kurşun yemiŐ gibi kıvrandırdı.” demesiıydı.

Biz yürürken Osman Gazi, Orhan Gazi Türbesi’nin oraya vardık. Efendim:

- Bana Bursa’yı anlat.

dedi.

- Ben Bursa’yı bilmiyorum ki Efendim.

dedim.

- Niye bilmiyorsun?

diye sordu. Yine:

- Bilmiyorum.

dedim.

- Gel, sana anlatayım.

dedi ve Bursa’nın tarihini bana detaylıca anlattı. O arada orada otur-duk, bir kahve içtik ve sonra Tekke’ye geçtik.

Efendim’in özellikle Paşam’dan dolayı hatırı olan bazı ihvanların yaptıklarına üzüldüğünü ve bunun kendi derununda nasıl bir etki bıraktığını anlatmasına, dolayısıyla rahatlamasına neden olacak bir ortamda bulunmaktan çok mutlu olmuştum.

Ramazan Yılmaz

Sene 1977 idi. Allah dostlarını inkâr etmek için ne gerekiyorsa bize anlatmışlar ve tasavvufu yıllar boyunca öyle öğretmişlerdi. Yani tasavvuf bize öcü gibi gösterilmişti. Ama ruhumuz bir türlü tatmin olmuyordu. Biz cüz-i irade, külli irade konusunu yıllarca araştırdığımız ve bir türlü bu işin içinden çıkamadığımız hâlde, bir gün Hazret-i Ömer'in "Kader derin bir kuyuya benzer, daldıkça içine dalarsın." şeklindeki bir sözünü okumuş ve bunun üzerine bu mevzuyu kapatmıştık.

Ondan sonra bizi bir yere götürdüler. Mehmet Zahit Kotku Efendi Ankara'yı teşrif etmiş. Rahmetli Erbakan Hoca ve üç beş kişi ile birlikte onun huzurundayız. Onların bir tane ihvanları vardı. Fakat Erbakan iki saat boyunca ceketini düğmeli bir şekilde oturdu. Sohbet ediliyordu, ama hiçbir şey anlamıyordum. Ben sadece Hoca'nın oturuşuna dikkat ediyordum. Terler dökülüyordu, ama ne sağa ne sola oynamıyordu. O davranışı beni çok etkilemişti. Fakat gönlümün aradığı burada da değildi.

Daha sonra bizimle aynı kurumda çalışan Mahmut Sümen Ağabeyimiz ve yine beraber çalıştığımız ve daha sonra kayınbiraderim olacak olan Remzi Matur Bey Efendim'in teşriflerinin haberini almışlar. Mahmut Sümen Ağabey bize:

- Bir Allah dostu teşrif etmiş, gelmek ister misin?

diye sordu. Tabii, o kafa karışıklığı hâlimizle cevaben:

- Allah ile kul arasına kimse giremez!

dedik. Fakat o bana çok güzel bir cevap verdi:

- Allah Resulü'nün görevi ne? O, Allah ile kul arasında elçilik görevi yapmıyor muydu?

Tabii, biz bu kibir ve gururdan hiç ödün vermeden sükût etmek zorunda kaldık. Daha sonra Mahmut Sümen Ağabeyimizle beraber Fehmi Güran Bey'in evine ziyarete gittik. Abdurrahim Efendim Hazretleri teşrif buyurmuşlardı ve evde on beş, yirmi kadar kişi vardık. Fakat o zamanlar bu bize çok kalabalık geliyordu.

Mübarek Efendim Hazretleri sohbet esnasında birden cüz-i irade, külli irade mevzusunu gündeme getirince beynimden vurulmuşa döndüm. Çünkü yıllardır bu sıkıntıyı içimden atamamış ve bu konuyu hiç kimseye söylememiştim. Fakat Efendim Hazretleri tasarruflarıyla himmet buyurdular ve bu mevzuyu gönlümüzdeki sıkıntıyı giderecek şekilde çok sade, çok nazik ve o kadar da güzel bir şekilde anlattılar. Buyurdular ki:

- Beyim, cüz-i irade farz edin ki bir otobüs durağına veya vapur iskelesine gidiyorsunuz. O otobüs durağına veya vapur iskelesine kadar isterseniz yürüyerek giderseniz, isterseniz koşarak giderseniz. Allah burada iradeyi size bırakmış. Koşarak giderseniz on beş dakika, yürüyerek giderseniz yarım saat sürer. Durağa geldiniz, otobüse veya vapura bindiniz. Şimdi sizin otobüsün, vapurun içerisinde yürümeniz veya koşmanız bir şey değiştirir mi? Değiştirmez, bu da külli iradedir.

İlk defa bu kadar sade, bu kadar güzel bir anlatımla karşı karşıya kalmış, çok mutlu olmuştum. Tabii lütufta bulundular ve biz o gece ders aldık. Rabbime sonsuz şükürler olsun, Mübarek tasarrufuyla sohbetinde gönlümüze takılan meselemizi anlatarak bizleri o kuyudan kurtardı ve bize bu kutlu yolu nasip etti.

1979 yılında kardeşim Enver Hocamla beraber Erzincan'a gitmiştik. Enver Hocam'a "Kardeş, gel, bir Erzincan'a gidelim" dedim. Biz Erzincan'a vardığımızda Muhterem Efendim Abdurrahim Reyhan Hazretleri Erzincan'a yapılan ilk tekkenin çatısında sarkan tahtaları kesiyordu. Hemen yukarı çıktım ve:

- Efendim, müsaade ederseniz kesebilir miyim?

dedim.

- Beyim, siz yoldan geldiniz, yorulduunuz.

buyurdular. Ben:

- Efendim, müsaade ederseniz kesebilir miyim?

diye üsteleyince Efendim de testereyi elime verdi. Hiç unutmadığım bir an tabii. Hatırlayabildiğim kadarıyla on yedi tane tahtanın on altı

tanisini kestim. Ama sanki elimde elektrikli hzar vardı. En son bir tane kalmıştı. Döndüm, o on altı tanisini gördüm, hoşuma gitti. Fakat son kalan o bir tanisini kesinceye kadar canım ıktı. İçimden “Bak, bu işleri sen mi yapıyorsun, himmet mi hallediyor!” dedim. Neyse, kendime çeki düzen verdim. Anladım ki bu kolaylık onun lütfu keremi, onun tasarrufuydu.

Savaş Şahin

1979 yılında ara seçimler vardı. Eski Sağlık Bakanı Cengiz Gökçek, Lokman Abbasoğlu ve Mustafa Tablu'nun da içinde olduğu 8-9 arkadaş ile birlikte Erzincan'ın Otlukbeli beldesine gittik. Dönüşte de Ali Osman Karahan'ın köyü olan Tiftik köyüne geldik. Yemek yedik. Sohbet bittiğinde gece saat iki idi. Arkadaşlar:

- Gece yol güvenlik açısından sıkıntılı olur. Erzincan'a dönelim. Burada yatmayalım.

dediler. Mustafa Tablu da:

- Otele gitmeyelim o zaman! Gidip Efendim'i ziyaret edelim. Bir saate gidersek sabah da orada oluruz.

dedi. Aramızdan biri:

- Ya, gece vakti bu saatte o Zat-ı Muhterem nasıl ayakta olacak? Bir de bizi karşılayacak!

dedi. Mustafa Tablu birden cezbelendi ve:

- Ben bizim kaç kişi gideceğimizi bilmeyen, bizim buradan gittiğimizi bilmeyen, bizi karşılamayan mürşide mürşid mi derim!

Bu iddialı kelamın üzerine kalktık, Erzincan'a doğru yola çıktık. Dergâhın kapısından içeri girdik ve bir de baktık ki Efendim Hazretleri paçaları sıyrılmış bir hâlde ayağında takunya ve elinde ibrikle bekliyor! Bizi görünce:

- Beyim, nerede kaldınız? Bir saattir sizi bekliyorum.

dedi. İçeriye girdik. Biz dokuz kişiydik, bir tepside bardaklar diziliydi ve çay hazırды. Herkes bardakları saymaya başladı. Baktık tam dokuz bardak var! Mübarek Efendim çay hizmetini yaptı, sabah namazı kılındı ve sonra sohbet oldu.

O gelenlerin içinde ilahiyat kökenli İslam Ekonomisi ile ilgili doktora çalışması yapan bir arkadaşımız vardı. Sohbet esnasında Efendim Hazretleri'ne şunu sordu:

- Efendim, ben İslam Ekonomisi üzerine doktora yapıyorum. Siz bu konuda ne buyurursunuz?

Mübarek;

- Sizin ekonomi dediğiniz Şey insanların rahat geğimi ile ilgili değil mi?

buyurdu. O da:

- Evet, Efendim.

dedi. Bunun zerine Efendim:

- O zaman kitabının başına da, ortasına da, sonuna da Şunu yaz: "Kanaatle zenginlik ve kanaatle fakirlik nihayet bulur."

buyurdular. Biz bunu "Zengin kanaat edince zenginlik havası gider, fakir gibi görünür. Fakir kanaat ederse zengin gibi görünür." diye anladk.

Sonra Erzincan'dan ayrldk. Daha sonra rahmetli olan Eski Bakan Cengiz Bey de Ankara'da belki elli sefer:

- Bu nasıl hâl! Bizim oradan geldiğimizi nereden bildi?

diyerek bu olay anlatmıŐ.

Efendim sohbetlerinde "Mürşidin müridinin her hâlinden haberdar olduğunu" ve "Tarikatn Őartlarından birisi olan adabn 'Evliya-ullahn zahirinin ve batnnn bir bilinmesi' demek olduğunu" anlatıyordu. Bu olayda da bunlar bizlere yaşatarak göstermiş oldu.

1983 yılında sıkıyönetim dönemiydi. Erzincan'dayz. Vakfn müdavimleri olan büyüklerimiz Hüsamettin Efendi, Nurettin Efendi, Ahmet Efendi ve Muharrem Efe gibi kişiler de dergâhta idiler.

Bir cumartesi günü dergâha gittim. Efendim Hazretleri ile oturduk. Çok da kalabalık yoktu. Dergâha gelip giden azdı. Millet korkuyordu. Orada otururken Efendim Hazretleri:

- Camide sizi rahatsız ediyorlar mı?

diye sordu. Bizi de o zaman istihbarat takip ediyordu.

- Takip ediyorlar da, biz rahatsız olmuyoruz.

dedim. Efendim Hazretleri gülerek:

- Tamam, olur.

dedi ve ekledi:

- Hiç bizi soran var mı?

buyurdu. Ben evet ya da hayır demedim, o laf orada kapandı. Kalktım, gittim. Efendim “Sorana var mı” deyince, ben “Polis filan soruyor mu?” demek istediğini zannettim. Aklıma ilk önce o gelmişti.

Daha sonra Yenimahalle Camii’ne gittim. İçeride hâlınden devlet memuru olduğu belli olan çok mütevazı bir adam vardı. Cemaatten birisi o adama beni göstererek:

- Bilirse bu delikanlı bilir!

dedi. Bunun üzerine devlet memuru görünömlü o adam:

- O zaman bir çay içelim delikanlı!

dedi. Ben de:

- İçelim.

dedim. İçimden de “Bu adam herhâlde polis! Bizi bir numaraya getirecek.” diye düşünüyordum. Bu yüzden adamla çok dikkatli bir şekilde konuşmaya başladım. Adam:

- Ben burada bir Evliyaullah arıyorum. Onun burada kokusunu duyuyorum. Ama yerini tarif edemiyorum. Beni oralara götürür müsün?

dedi. Yaşı da bizden büyüktü.

- Sen ne iş yapıyorsun?

diye sordum.

- Öğretmenim.

dedi. Ben de:

- İyi o zaman.

dedim ve kendisini önce Mehmet Nayır Efendi’ye götürdüm. Adam:

- Dönelim, burası değil. O kokuyu alamıyorum.

dedi. Abdurrahman Efendi’nin dergâhının önüne götürdüm. Ama adam içeriye girmeden:

- Benim kokuyu almam lazım. Burası da değil!

dedi.

- O zaman Şu sokaktan geçelim.

dedim. Arabayla gidiyoruz, kafam karıştı. ‘‘Adam kokuyu alacak mı bakalım?’’ diye düşündüm. Vakfa doğru götürüyorum, ama onu içeriye sokmayacağım. O zaman eski dergâh vardı. Sokağı dönünce, adam:

- İŞte bu koku, bunu arıyorum.

dedi. ‘‘Olmayacak artık daha gezdirmeyeyim’’, dedim. Bunu aldım, vakfın yakınındaki Ulu Cami’ye doğru yöneldim. İçimden de ‘‘Bunu Cami’de bir konuŐturayım da öyle bakayım’’ diyordum. Adam konuşmaya başladı ve:

- Bu zat çok büyük bir zat. Ne mutlu O’nu görene, bilene, tanıyana!

dedi. Adamla konuŐurken ben bir yandan da ‘‘belki istihbarat elemanıdır’’ diye Őüpheye düŐüyordum. Adam:

- Şimdi oraya gideceğiz delikanlı. Karnımız da kaç gündür a. Şimdi bize ziyafet çekecekler. Sonra da hatm-i hacedana oturur, çıkarız.

dedi. Bunu duyunca içimden ‘‘Ne olursa olsun bu adamı götüreceğim, Efendim halleder.’’ diye düşünüp:

- Hadi, gidelim.

dedim. Arabayı orada bıraktık, yürüyerek vakfa geldik, içeriye girdik. Ayakkabılıkta dizlerinin üzerinde kt ve başladı emeklemeye. Tekke’de o zaman hatmede taş dağıtn bir Ağabey vardı. O:

- Kalk, ayakkabılıkta sürünme!

deyince adam ayağa kalktı ve Efendim Hazretleri’nin bulunduğu yere doğru dönerek içeri girdi. Efendim Hazretleri:

- nce yemeğini ye, sonra grŐselim.

buyurdu. Eskiden yemekhane bodrumdaydı, indik aşağıya. Paşam Hazretleri’nin büyük oğlu rahmetli Hüsamettin Efendim de oradaydı. Bana:

- Sen mi getirdin bunu?

diye sordu.

- Evet Efendim, ben getirdim.

dedim. Hüsametın Efendim:

- Nerede anarşist varsa bulup, bu adamları buraya getiriyor-sun.

dedi. Nasıl mahcup oldum, nasıl korkuyorum anlatamam! Adam:

- Başüstüne Efendim, aynen öyledir.

buyurdu. Hüsametın Efendim kurban kestirmiş, et haşlaması yap-tırmışlar. Yemekhanede sekiz on kadar kişi vardı, oturmuşlar yemek yiyorlardı. Muzaffer Nevruz Hocam da oradaydı. Oturduk, yemeği yedik. Hüsametın Efendim adama:

- Bak sakın bölücülük yapma!

deyince, Adam:

- Estağfurullah Efendim.

diyor ve gidip onların ellerinden öpüyordu. Onlar da ellerinin öpül-mesine hiç itiraz etmiyorlardı. O gün kurmaylar Tekke'deydi. Ge-nelde yaşlı kesim vardı. Efendim Hazretleri salonu teşrif etti. Adam Efendim Hazretleri'nin elini öptü ve kafasını Efendim'in dizine koydu. Efendim Hazretleri:

- Gönül ayakta Efendim. Buyur, herhâlde hatmeye başlayaca-ğız.

dedi. Hüsametın Efendim adama:

- Sen onun (Efendim'in) yanında oturma! Gel bu tarafa.

dedi. Efendim de Hüsametın Efendi'ye:

- Sen gel, otur buraya. O da yan tarafına otursun. Ama rahat-sız olursun. İstersen yanına oturma!

buyurdu. Hüsametın Efendi'nin elinde bir sopası vardı. Baston gibi yanında sürekli duruyordu. Hatme arasında birdenbire Hüsametın Efendim:

- Ulan ben sana yol kesme demedim mi? Daha bunun üzerine mürşid mi var ki çağırıyorsun?

diye feryad etmeye başladı. Meğer o getirdiğimiz adam mürşidini de hatmeye çağırmış, o da gelip girmiş. Hüsametın Efendim de onu

görmüş. Adama o yüzden kızmı. Hatme de bittikten sonra Efendim Hazretleri Hüsamettin Efendim'e:

- Hacım, müsaade et de mridi bu hatmede misafir ediyoruz. Onu tanımadın sen, kim olduğunu da bilmedin!

buyurdu. Yani "Daha iyi ya! Bak adam bizim ayağımıza geldi. Niye kıızıyorsun?" demek istedi.

Efendim bunu deyince o adam mahcub oldu ve ağladı. Efendim Hazretleri'nin elinden öptü. Sonra grrken Hüsamettin Efendim de ağladı. Sarıldılar ağlatılar. Hüsamettin Efendim:

- Ne yapayım, o kadar kıskançlık var ki yani kimseye tahammülümüz kalmadı artık. Emaneti versek de gitsek!

dedi (Zaten çok geçmeden Hüsamettin Efendi emaneti teslim etti). Efendim Hazretleri bana:

- Sen mi getirdin?

diye sordu.

- Ben getirdim Efendim.

dedim ve "Hadise böyle oldu" diyerek olanları anlattım. Efendim:

- Aldığın yere götür. Gelmek isterse her gün bunu getir.

buyurdu. Adam ayakkabılarını giymek için dışarıya doğru çıkınca Efendim tekrar:

- Ta Adana'dan bizi görmüş. Adamın kei açık.

buyurdu. Meğerse bu adam Adana'da Ziraat Fakültesi Dekanı ve Sami Efendi'nin halifelerinden bir tanesiymi. Rüyasında Abdurrahim Efendim'i görmüş. Orada Erzincanlı olduğunu da söylemişler. Erzincan'a geli sebebi de Abdurrahim Efendim'i görmek, ziyaret etmekmi. Kendisini Caminin oraya geri götürdüm. Adam:

- Beni otogara götür. Ben muradıma erdim.

dedi. Helallik aldı, döndü gitti. Biz istihbarattan ekiniyorduk, ama manevî âlem kendi devranını sürdürüyordu.

Hakan Şahin

Abdurrahim Efendim'den küçük yaşlarda ders almıştım. Çocukluğumuz Erzincan'daki Tekke'nin bahçesinde geçti. Kendisini büyük bir hayranlıkla takip ederdik.

Avni Efendim'den işittiğim bir hatırayı aktarayım: “Yaşlı bir tarihçi ve paşa torunu olan Kadir Mısıroğlu zamanında Dede Paşa Hazretleri ile tanışmış, ondan ders almış. Sonra Kadir Bey İstanbul'a gelince Dede Paşa, Mübarek, dünyasını değiştirmiş. 1979 yılında da Abdurrahim Efendim'i ziyaret etmiş. Biz de 1979 yılında köyden Erzincan'a geçtik. 1980 yılında Efendim Erzincan'dan ayrıldı, kimseye de bir şey söylemedi.

O zamanlarda Kadir Mısıroğlu'na haber gönderiyor. Buyuruyor ki:

- Söyleyin, Türkiye'den çıkınsın!

Gidip bunu Kadir Bey'e söylüyorlar. O da:

- Tövbe estağfurullah! Bu nereden çıktı yahu?

diyor. Haberi götürenler:

- Öyle deme, bu Dede Paşa'nın halifesidir!

diyorlar. Efendim:

- Bak, ciddiye alsın, Türkiye'den çıkınsın.

diyerek ikinci kez haber gönderiyor. Kadir Mısıroğlu bu sefer korkuyor ve Türkiye'yi terk ediyor. Kadir Bey daha sonra bu olayı:

- Korktum, çıktım, gittim. Almanya'dan oturumum vardı. Ben saat on ikiye çeyrek kala sınırı geçtim. Saat on ikiden sonra ihtilal oldu. Çıkmasaymışım beni tutuklayacaklardı ve kellem gidecekti.

diyerek anlatıyor. Almanya'ya gitmiş, çoluk çocuğunu oraya istemiş, ama Almanya müsaade etmemiş. Ailesi sonra İngiltere'ye gitmiş. Gelen bütün paralarını da banka bloke etmiş, parasını vermiyorlar! Çok parasız kalmış. Epey bir zaman borç almış. Ama ne zamana kadar borçla geçinilebilir ki! Derken, bir gün “İngiltere'ye gi-

dersem, belki İngiltere'deki parayı alabilirim.” diye düşünmüş. Ailesinin yanına giderken, yolda arabanın tekeri patlamış. Kadir Bey olayı şöyle anlatıyor:

- Lastik yarıldı. Lastikçiye gittik, ama param yok. Lastikçiye dükkânındaki eski lastikleri gösterip “Bunlar ucuz olur. Şu lastiği benim arabama tak” dedim. O da “Bu eski, seni idare etmez!” dedi. Ben “Eve kadar götürsün, yeter.” dedim. Evde de para yok! Çocuklardaki ve bendeki paranın hepsini eski lastiğe verdik, geride bir kuruş kalmadı. Eve geldik, hanıma “Bir kahve yap, içeyim. Ne olduysa oldu!” dedim. Kahveyi yudumladım. Öyle bunalmıştım ki “Ya Rabbi, ben ne yapacağım?” dedim. O arada bir telefon çaldı. Telefondaki kişi “Kadir Amca, ben İsviçre’deyim. Abdurrahim Efendi sana bir miktar para gönderdi. Sana vermem lazım, eline teslim etmem lazım. Neredesin?” dedi. Ben de “Oğlum, bu Abdurrahim Efendi benim burada parasız olduğumu biliyor ve ta İstanbul’dan İngiltere’yi görüyor da beni niye bu kadar bunalttı?” dedim. Benim yurtdışına kaçmamı söyledi, tamam. Kellemi kurtardı, tamam. Söylendiğimi de duydu, tamam. Ama beni niye bu kadar bunalttı!”

Avni Efendim’den işittiğim diğer bir hatırayı yine kendi anlatımıyla aktarayım:

“Sezai Bayhan Ağabey’in amcası Erzurum’a ziyarete gidecekmiş. Sezai Ağabey amcasının yanında yetişmiş. Amcası onu evlatlık olarak almış. Amcası İstanbul’dan Erzurum’a uçakla gelecekmiş, o da havaalanına gidip karşılayacakmış. O gün de Efendim Erzurum’da Sezai beye misafir olmuş. Efendim sabah ona:

- Beybabanla görüşüyor musun?

diye sormuş. O da:

- Bugün uçakla gelecek.

demiş. Sezai Ağabey beklemiş ki Efendim ona “Git, onu karşıla.” buyursun. Ama Efendim bir şey dememiş. Uçak Erzurum’a her gün saat 10:00’da geliyormuş. Sabahtan namazı kılmışlar. İşte

ufak bir aperiif almışlar, sonra Efendim Hazretleri yerine ayrıl-
mış ve saat 10:00'da geri gelmiş. Efendim tam uçağın geleceği
zaman:

- Biz acıktık. Bir şeyler daha yiyelim Sezai Bey.

demiş. O arada ihvanlar da gelmişler. Bir şeyler hazırlayıp kah-
valtı yapmışlar. Saat 11:00 olmuş. Bir muddet sonra oğle namazı
vakti yaklaşmış. Mubarek:

- Sezai Bey, namazı kılalım da ondan sonra gidelim.

buyurmuş. Oğle namazını da kılmışlar. Sonra yine misafir gel-
miş. Efendim:

- Bunlar ačítır, bunlara da bir řeyler hazırla.

buyurmuş. Bunlara da yemek hazırlanmış. Saat 13:00 olmuş.
Efendim:

- Sezai Bey, senin Beybaban gelecekti. Ne oldu?

diye sormuş. Sezai Bey de:

- Efendim, geldiye geldi! Daha gečíti.

deyince, Efendim:

- Belli olmaz, bakarsın ućak rötör yapar. Gel, beraber gidelim.
Yolumuzun üstü, bizi oraya kadar götür. Biz oradan başka
arabaya biner, gideriz. Sen de amcanı ućaktan alırsın.

buyurmuş. Bunun üzerine Sezai Bey:

- Efendim, bu saate ućak kalmaz! Ama siz emrediyorsunuz,
amenna.

demiş. Efendim:

- Olsun! Gel, gidelim.

deyince havaalanına gitmişler ve orada Efendim'i başka bir ara-
baya bindirmişler. Sezai Bey havaalanına gitmek istemiyor. Ama
emir ya, Efendim emrettiği için havaalanına gidecek. Sezai Bey
olayın sonrasını şöyle anlatmış:

- Gittim ki havaalanında çok büyük bir kalabalık var. Bu ka-
labalık nedir? diye sordum, 'Ućak henüz gelmedi' dediler.
Ben içeri girdim, bir muddet bekledim ve sonra ućak indi."

1995 yılında İstanbul niversitesi'nde öğrenciydim. Hafta sonlarında ve mümkün olduğu kadar da hafta ilerinde Tepecik Dergâhı'na Efendim'i ziyarete, hatmeye ve sohbeteye gidiyorduk. O zamanlar araç imkânı pek yoktu. Bu yüzden gece hatmeden sonra kaldığımız ğrenci evine dönmemiz zor oluyordu. Hem bu sebepten hem de muhabbet edip sabah namazını Efendim ile beraber kılmak için gece dergâhta kalıyordum.

Yine böyle bir günün sabahı okula gitmek için dergâhtan çıkmak üzere idim. Yetişmem gereken çok önemli bir meslek dersi vardı. Bu dersten devamsızlık problemim olduğu için kaırmamam gerekiyordu. Yoksa sınıfta kalacaktım ve okul belki de bir sene uzayacaktı. Bu telaşla otobüs saatini de hesap edip çantamı aldım ve Efendim'i aradan görebilir miyim diye son bir kez hatme salonuna baktım. Tam o sırada salonda yürüyüş yapan Efendim kapıya baktı ve beni görünce "gel" dedi. Hemen içeri girdim ve yanına gittim. Kanepeye oturdu ve bir müddet sohbet buyurdu. Ben hem çok mutlu hem de derse yetişemeyeceğim diye telaşlı idim. Efendim tam o sırada kalktı ve "Ben içeri geçiyorum. Sen de in, orbanı i." buyurdu. Gecikiyor olmama rağmen Efendim'in emri yerine gelsin diye hızlı hızlı yemekhanede çorba içtim ve apar topar kendimi kapıya attım. Ama bir de baktım ki Efendim kapının önündeki bahçede merdiveni kurmuş ağaç buduyor. Beni görünce "Hah, iyi ki geldin! Gel, ben keseyim, sana vereyim, sen de kenara koy." buyurdu. Okul derdimi, yetişmem gereken dersi bir kenara bırakıp Efendim ile baş başa zaman geçirme keyfi ile işe koyuldum. Efendim bir yandan ağaç ile ilgili bir şeyler anlatıyor bir yandan da budadıkları dalları bana uza-tıyordu.

Epeyce vakit geçmiş ve budama işi bitmişti. Merdivenden indi, ben de merdiveni toplayıp yerine koydum. Derse yetişme umudum iyice azalmıştı. "Artık gitsem de çok zor yetişirim" diye düşünürken Efendim bana döndü ve "Ben stm değişeyim, geleyim. Sen yurkarı ık." buyurdu. Bu son cümle artık okula gitmeyeceğimin işareti idi.

Çantamı kenara koyup hatme salonuna çıktım. İçimde tarifi zor bir mutluluk vardı. Efendim ile harika bir zaman geçirmiştım. “Okul uzasa ne olur, dersten kalsam ne olur!” diye düşünüyordum.

Ertesi gün okula gittiğimde daha önce dersi ve yoklamayı hiç boş geçirmeyen Hoca'nın derse gelmediğini ve yoklama alınmadığını öğrendim. Mübarek bize neyin neye karşı feda edilmesi gerektiğini tasarrufuyla öğretmiş ve sonunda hep hayır çıkacağını da göstermiş oldu.

Necati Cantürk

Abdurrahim Efendim 16.02.1996 tarihinde Cuma namazı için Eyüp Sultan'ı teşrif etti. Namazı hep birlikte Eyüp Sultan'ın i türbesinde kıldık. Namaz sonrası Türbe'yi ziyaret edip bizim ofise döndük. Görevli "Bitlis'ten misafirleriniz geldi, öbür odadalar." dedi. Efendim'den müsaade isteyip Nurşin'den Şeyh Muhammed Hafid Efendi'yi de içinde bulunduğumuz kuk odaya aldık. Efendim ayağ a kalktı ve kucaklaştılar.

Hafid Efendi "Biz Abdurrahman-ı Tagi Hazretleri'nin oğ lu Ziyaddin'in torunuyuz" dedi. Efendim tekrar ayağ a kalktı, yeniden hürmet gösterdi ve gözlerinden yaş aktı. Hafid Efendi "Şeyh Abdurrahim! Tarikat-ı Aliye'de neseb çok önemlidir. Biz biriz. Siz niye gelip gitmiyorsunuz, Abdurrahman-ı Tagi Hazretleri'nin kabrini niye ziyaret etmiyorsunuz?" diye sordu. Efendim "Dört sefer niyetlendik, ama nasip olmadı. Damadımızı gönderdik. Fakat mana âleminde bizi kabirlerini gezdiren ziyaret ettirdiler. Hatta Abdurrahman-ı Tagi Hazretleri ziyaretimizde bize bir kamyon dolusu buğday verdi. Her buğday tanesi altın gibiydi. 'Bunu götür, Anadolu'ya ek' dedi." buyurdu.

Hafid Efendi "Pir-i Tagi'nin Sami-il Erzicani'ye verdiğ i yazılı Halifelik İcazet Belgesi bizim elimizde bulunuyor. Size bir kopyasını verelim." buyurdu. Abdurrahim Efendim "Bize bundan büyük hediye olmaz!" dedi ve söz konusu belgenin fotokopisini alma görevini de bu fakire buyurdu.

Ertesi gün saat 11:00'de Şeyh Hafid Efendi'yi Sefaköy'de misafir olduğu hanede ziyaret ettim, Efendim'e verilmek üzere İcazet Belgesi'nin fotokopisini aldım. "Abdurrahim Efendi'nin tarikat yıldızı parlıyor" buyurdular.

Yıl 1991, genel seçimler var. Seçimlerde Necmettin Erbakan'ın partisi ile Alparslan Türkeş'in partisi seçim ittifakı yapacak, fakat Erbakan ve Türkeş anlaşmaya varamıyorlar. Abdurrahim Efendim bazı ihvanları Türkeş'e göndererek şu mesajı ilettiler: "Paşama söyle-

yin, bu seçim ittifakı her iki parti için de hayırlı olacak. İttifaka yardımcı olsun.” Türkes, Abdurrahim Efendim’e çok hürmet gösterirdi. Efendim’in mesajını alınca “Abdurrahim Efendi Hazretleri’ne selam söyleyin, hürmetlerimi bildirin. İttifakı bozan taraf biz olmayacağız.” demiş. Sonra bu iki parti arasında seçim ittifakı gerçekleşti. İki parti de normalden çok fazla milletvekili çıkardılar ve kârlı oldular.

Seçimlerden sonra Erbakan Hoca; Şevket Kazan ve Oğuzhan Asiltürk ile birlikte Abdurrahim Efendim’e teşekkür ziyaretinde bulunmak üzere 3 Kasım 1991 günü saat 13:00’te İncek’te gerçekleşecek olan randevusuna biraz gecikmeli olarak geldi.

Efendim Hazretleri onları salon kapısında karşıladı ve çok dualar etti. Sonra Erbakan “İhvanlarınızın seçimlerdeki gayretleri ve kardeşlerimize (Türkes’i kastederek) seçim ittifakı için yaptığımız telkinleriniz nedeniyle size teşekkür etmeye geldik. Siz hem nefisleri terbiye ediyorsunuz hem de cihad ediyorsunuz. Saadetin anahtarı tekkelerin genişlemesindedir. Biz bir şahit ya da bilirkişi çağırarak olsak, o kişi için tekkeden tezkiye kâğıdı isteyeceğiz. Olumsuzluk hâlinde de tazminat isteyeceğiz.” dedi. Efendim de “Seçim başarısında himmet oldu.” buyurdu. Erbakan Hoca “Biz helikopterle yukarıdan dolaşıyoruz, bunu görüyoruz. Çok çalıştık, hak ettik.” dedi. Efendim Hazretleri mikrofonu Erbakan’a uzatmıştı. Erbakan uzun bir nutuk çekti. Sözlerine şöyle başladı: “Müslüman’ım demekle iş bitmez...” Erbakan’ın Efendim Hazretleri’nin huzurundaki bu uzun seçim konuşmasından ihvan biraz rahatsız oldu.

Heyet Tekke’den ayrıldıktan sonra bir gazelhan “*Bize deryayı vahdetten haberler söyleyen gelsin, Hakikat güllerin görüp bizi mest eyleyen gelsin ...*” beyitlerini okudu ve ihvanlar cezbelendiler.

Bayburt’ta bir meczub ihvan Abdurrahim Efendim’i kastederek “Makam-ı Mahmud’a üç kişi çıkmış, biri de Efendi’dir” demiş. Yüksel Yalçınkaya Ağabeyimiz de Efendim Hazretleri’nin utanarak “Biz aciz de Makam-ı Mahmud’a iki defa elimizi sürdük.” dediklerini, bunu söylerken de yüzünün kıpkırmızı olduğunu söyledi ve “O nasıl bir sohbetse, demek ki bunu demesi gerekiyordu.” dedi.

Yüksel Yalçınkaya

Efendim'e merak ettiğimiz Mehdi konusunu sormak istedik. 1991 yılında Irak ile İran arasında savaş çıktı ve bu savaş sekiz sene civarında sürdü. Suriye'de Mehdi olduğu iddia edilen bir adam vardı. Hatta Milletvekili Oğuzhan Asiltürk Mehdi sanılan bu adamı internette Mazhar Bayatlı Ağabey'e göstermiş. Yine O tarihlerde Tıp Fakültesi'nde okuyan bir delikanlı vardı. Bunun işi gücü Mehdi konusuyla ilgilenmekti. Bu öğrenci Suriye'ye gitti, bu adamı buldu ve onunla görüştü. Bu öğrenci Efendim'in huzuruna da gelmiş ve Efendim'e bir methiye yazmıştı.

Fıkıh ilmine göre Mehdi haktır, fakat bizde gerisi de yoktur. Erzinan'da Aziz Gedik Hoca bu konuda ne kadar hadis-i şerif varsa toplamış. Mehdi olduğu ileri sürülen bu adamın kafası, et beni, Irak-İran savaşının zamanı hadis-i şeriflerde verilen bilgilere uyuyordu. Ayrıca petroller ateş alıp yanmaya, dumanlar çıkmaya başlamıştı ve bunların hepsi hadislerde vardı. Suriyeli bu öğrenci de üç yüz elli tane hadisi broşür hâlinde Mazhar Ağabey'e getirmişti.

Yine savaşta dumanların çıktığı zamanlardı. Efendim Hazretleri de Merter'i teşrif etmişlerdi. Ben:

- Efendim, bir maruzatımız var. Mehdi hakkında üç yüz elliye yakın hadis-i şerif var. Bunlara göre dumanlar çıkıyor. Mehdi gerçekten gelmek üzere mi?

dedim. Efendim:

- Hocam, bak anlatayım. Annem bir rüya görmüş. On bir tane çocuk kundağı varmış. Diyorlarmış ki bunlardan bir tanesi Mehdi. Biz ne anlatıyoruz Hocam! Üç yüz elli hadisin hepsi batıl.

dedi. Efendim demek istiyordu ki "Ben Hakk'ın zuhuruyum. Mehdi hidayet eden demek değil mi? Mehdi bu zuhurdadır. Öyleyse Mehdi'yi dışarıda ne arıyorsunuz!"

Erzincan'da ayakkabıcı Ali Ağabey vardı. Sesi güzeldi ve gazeller söylerdi. Mazhar Ağabey her Erzincan'a gelişinde onun dükkânında mevsimine göre ne kadar satılmamış ayakkabı varsa, onların hepsini koliler hâlinde satın alır, tekkeye getirir ve ihvanlara dağıtırdı. Efendim'e de mutlaka 40 numara güzel bir ayakkabı alırdı. Ama Efendim her defasında kendisine verilen bu yepyeni ayakkabıların ökçesine basıyordu. Mazhar Ağabey'in de içi cız ediyordu. Ancak Efendim kendi normal ayakkabılarına bunu yapmıyordu. Bir keresinde de Mazhar Ağabey satın aldığı markalı ve güzel bir zincirli cep saatini öpüp Efendim'e hediye etti. Efendim de tebesüm edip teşekkür etti. Sonra saati yeleğinin cebine taktı. Bir yıl sonra Mazhar Ağabey bu saati başkasında görmüş, Efendim ona vermiş. Evliyallah'ın en büyük özelliği "Rububiyet" (terbiye edicilik, eğiticilik) olduğuna göre, ihvanlarımı terbiye edecekti tabii.

Bir gün Tekke'ye gittiğimde Efendim'in sırtında gri renkli ve balıksırtı desenli bir ceket vardı.

- Efendim, ceketiniz hayırlı olsun. Çok yakışmış!

dedim. Keşke demez olsaydım! Mübarek utandı ve:

- Hocam, ihvanlar getiriyorlar. Kırılmasınlar diye reddedemiyorum. Ama Hocam, kanaat buyur, öbür sırtımdakini mutlaka ihvana veriyorum.

buyurdu. Ben de "Efendim'e niye öyle dedim?" diye çok utandım.

Bir kış günü telefon geldi, "Efendim çok hasta!" dediler. Mazhar Ağabey'le bir Profesör doktoru alıp acilen Tekke'ye gidip Efendim'in yatak odasına girdik. Hakikaten baktık, tansiyonu neredeyse sıfırdı. Nedense o arada Efendim'in gardırobunu açtım ve gördüm ki gardırobdaki sadece bir tane ceket var! O zaman Efendim'in bana daha önce "... öbür sırtımdakini (öncekileri) ihvanlara veriyorum." dediği anı hatırladım. Gardırobun üstünde de kapağı olmayan Osmanlıca yazılmış bir tane kitap vardı.

Efendim Hazretleri sohbetlerinde sk sık ‘‘insibag’’ kelimesini telaffuz ediyordu. İstanbul’da Mazhar AĞabey’in Boğaz’daki evine gittik. Fehmi AĞabey, Şahin AĞabey ve üç beş kişi daha vardı. Bunlar ‘‘Bu insibag kelimesi ne demek?’’ diyorlardı.

Mazhar AĞabey ‘‘Yüksel, yarın Tepecik’e Tekke’ye git ve Efendim’e ‘‘Bu insibag nedir?’’ diye sor.’’ Ben de ertesi gün saat 10 gibi Tepecik’e gittim. Tekke’de pek kimse yoktu. Berhan Şimşek’in kardeşi İlhan ile Mazhar AĞabey’in torunu Betül, Efendim’in huzurunda diz okmşlerdi ve Efendim onların nikâhlarını kıyıyordu. Efendim gömleğinin cebinden bir kâğit çıkardı. Kağıttakileri zorla okuyordu. Bunların nikâhlarını kıydıktan sonra başını kaldırdı ve bana:

- Ya Hocam, sen gidecektin! Ne işi var, niye gitmedin?

dedi. Ben:

- Muhterem Efendim, sohbetten sonra Mazhar AĞabey’in evinde kaldık. AĞabeylerimiz ‘‘insibag’’ kelimesinin ne anlama geldiğini bilemediler. Bu kelimenin anlamını soracaktım ben senden!

deyince Efendim ayağa kalktı ve:

- Yine bir Şey mi olmak istiyorlar! Hocam, ben sana anlatacayım. Paşam Hazretleri veysidir. Bana olanı da söyleyeyim sana: Şimşek gibi bir anda vurdu geçti. (Bana olan Şey) dimağımdan hiçbir zaman eksik olmadı. İnsibag Hakk ile Hakk olmak, ariyetten kurtulmaktır!

buyurdu. Efendim hakikaten zamanın kutbuydu ve onun sohbetlerinde dinleyip anlamaksızın geçtiğimiz o kadar çok hikmetli kelimeleri vardı ki bazen bu olayda olduğu gibi yüzümüzü kızartıp onların hakikatlerini öğrenmeye çalışıyorduk.

Mayıs 1995'te Hac için Arafat'tayız vakfeye duracağız. İhvanlarla beraberiz. Çadırda oturduk, vakfe duası yapıldı, bizler de "amin" diyoruz. Eskiden işitmişim ki haccı kabul olanların gökten mazbatasını inermiş, yani bir kâğıt inermiş. Bir de baktım ki Efendim'le bizim bulunduğumuz yere binlerce bembeyaz kâğıt indi. Zahirin kâğıdı elimle tutmuşluğum yoktu, ama bunu orada Efendim'e anlattım, Efendim de tebessüm etti.

Murat Akkoyunlu

1993 yılıydı. Efendim Hazretleri İstanbul'dayken Recep Tayyip Erdoğan Bey de Refah Partisi'nin İl Başkanı'ydı. Efendim'i ziyarete Tepecik'e geldi. Yanında da bizim ihvanlardan Nevzat Sudaş Ağabeyimiz vardı. Onunla aynı ekipte, onun Yönetim Kurulu'ndaydı.

Efendim Hazretleri Tayyip Bey'i ayakta karşıladı ve:

- Hoş geldin Cumhurreisim!

dedi. Orada bulunanların bazıları tebessüm ettiler, "Efendim İl Başkanıyla Cumhurbaşkanını birbirine karıştırdı" zannettiler. Neyse, oturuldu, sohbet oldu. Sonra Efendim Tayyip Bey'e:

- Biz ikindiye kılmadık, siz kıldınız mı?

diye sordu. Tayyip Bey:

- Yok, kılmadık.

deyince Efendim:

- Haydi, kalkın. İkindiye kılalım.

dedi. Cbbeyi getirdiler. Efendim:

- Cbbeyi Tayyip Bey'e giydirin. Tayyip Bey! Geç, namazı kıldır.

buyurdu. Tayyip Bey:

- Efendim, burada liyakatli değilim!

deyince, Efendim:

- Cumhurreisim, sen her şeye layıksın. Geç, namazı kıldır.

dedi. Efendim yine "Cumhurreisi" demeye devam ediyordu. Oysa o zamanlar Tayyip Bey henüz Refah Partisi İl Başkanı idi. Refah Partisi de barajı zor geçiyordu. Namaz kılındı, Tayyip Bey mutad imam duasını yaptı, ellerini yüzüne sürdü. Fakat Efendim Hazretleri ellerini indirmedi ve duaya aynen şöyle devam etti:

- Tayyip Bey, Allah seni bu Devlet'in en yüce makamına kavuştursun.

Ŗu anda Tayyip Bey kaç senelik Cumhurreisi değil mi? Ama Efendim Hazretleri'nin bunu söylediği tarih 1993'tu. U defa uıstune basa basa "Cumhurreisim" buyurmuştu.

Dede Paşa Hazretleri'yle ailemizin akrabalığı vardır. Gidiş gelişlerimiz olurdu. Benim daha ilkokula başlamadığım yıllardı. Dede Paşa Hazretleri Erzurum'da oğulluğunun evindeyken onunla beraber olduk. Odada yalnızız, ikimiz varız. O zaman dört, beş yaşında ya vardım ya yoktum, yani daha çok kuktum. Dede Paşa Hazretleri beni yanına çağırdı ve:

- Uzat bakalım elini.

dedi. Elimi uzattım, o da tuttu. Sonra böyle gözlerime baka baka:

- Bak, sen cehenneme gidersen ben seni çıkartacağım, ben cehenneme gidersem sen de beni ıkartacaksın, tamam mı?

buyurdu. Ben:

- Tamam.

dedim. Dede Paşa Hazretleri:

- Bak, unutma!

dedi. Ben de:

- Unutmam.

dedim. Hangi yıl olmuştur bu? İşte 1963-64 yıllarıydı. Sonra 1980 yılına geldik. Abdurrahim Efendim'in müthiş bir muhabbeti beni sardı. Ama ben çok yer dolaşmış birisiyim. Birtakım meşayihlerle de tanışmıştım. Fakat Abdurrahim Efendim, nasıl diyeyim, çok tarif edilen bir Ŗey değildi ve beni böyle çekiyordu. Ben de daha fazla direnemedim ve bir gün huzuruna gittim. Yalnız ikimiz varız:

- Bana ders verir misin Efendim!

dedim. Efendim:

- Niye ders almak istiyorsun, niye o gittiğin yerleri bırakıp da buraya geliyorsun?

buyurdu. Her yer "İlla gel, bizden ders al" diyordu, fakat o ders vermiyordu. Bu beni çok müthiş bir Ŗekilde ekmişti. Başka bir Ŗeyle

uğraşamaz hldeyim. ‘‘Niye ders vermiyorsun?’’ demek niyetiyle ağzımı atımdan o söylemek istediğim kelimeler değil de ‘‘Benim muhabbetim buraya!’’ cümlesi ıktı. Efendim:

- Şimdi oldu beyim.

deyip ders verdi. Ders verdikten sonra bana ne dedi biliyor musunuz?

- Sen ufak iken Paşam sana bir nazar etmiş. İşte seni başka tarafa bırakmayan Şey o nazar.

dedi. Ben dondum kaldım. Nereden baksanız en az on altı, on yedi sene öncesinden bahsediyordu.

Efendim Hazretleri’nin 1997 yılında Ankara’ya teşrifinde haftada üç defa kendisini diyalize götürüp getiriyoruz. Avni Efendim Hazretleri de bizimle beraber geliyor. Diğer ihvanlar da var. Efendim diyalize bağlanıyor, diyaliz bitti mi geri Tekke’ye geliyoruz. Bir gün Abdurrahim Efendim Hazretleri ve Avni Efendim Hazretleri ile birlikte Tekke’ye dönüyoruz. Tekke’de de kimse yok. 28 Şubat nedeniyle ihvanlara ziyareti yasak etmişler, ‘‘kimse gelmesin’’ demişler. Neyse Tekke’den içeriye girdik. Efendim doğrudan doğruya kanepeye oturdu. Ben de kendisine bir Şey soracağım. Hemen dizinin dibine oturdum. O esnada Avni Efendim Hazretleri de kapıdan girmişti. Efendim bana dönerek:

- Beyim, bundan sonra ne soracaksan Avni’ye sor.

buyurdu. Ben oğluna (Avni Efendim’e) bir baktım, yarım bükülmüş vaziyette babasına yönelmiş oturuyordu. O sırada ne olduğunu tam olarak idrak edememiştim. Ama daha sonra anladım ki Efendim Hazretleri Avni Efendim’i işaret etmişti.

Necati Seyyidoğlu

Efendim Hazretleri 1984 yılının başlarında, umre için olabilir, Suudi Arabistan'a gidecek ve orada bir müddet kalacaktı. O tarihlerde doğmamış çocukların cinsiyetini belirlemek mevcut tıbbi cihazlarla pek mümkün değildi, en azından bizim bunlardan haberimiz yoktu. Bu yüzden müstakbel çocuğumuzun cinsiyetinin ne olduğunu bilmiyorduk.

Efendim Hazretleri 1983 yılının sonlarına doğru ikamet ettiğim Ankara'yı teşrif ettiler. Efendim Hazretleri Ankara'yı pek sık teşrif etmedikleri ve 1984 yılının başlarında da umreye gidecekleri, dolaşısıyla uzun süre kendilerini göremeyeceğimiz için "Fırsat bu fırsattır" diyerek kendilerinden çocuğum için bir isim lütfetmelerini istirham ettim. Fakat bu soruyu sorarken aklıma hiç "çocuğun henüz doğmadığı" ve "cinsiyetinin henüz belli olmadığı" gelmemiştı. Birkaç isim telaffuz ettikten sonra bana "Büşra" ismini tavsiye etti. Ayrıca bu kelimenin "müjde" manasına geldiğini ve güzel bir isim olduğunu bildirdi. İlk kez duyduğum bu isim o tarihlerde muhafazakâr çevrelerce de pek bilinen bir isim değildi.

Bu cevabı aldığımda hâlâ çocuğumun henüz doğmadığı ve cinsiyetinin belli olmadığı hususu aklımda değildi. Gece sohbet bitip Keçiören'deki sohbet mahallinden ayrıldıktan sonra, eve giderken aklım başıma geldi ve kendilerinden keramet bekler ya da kendilerini keramet göstermeye zorlar gibi Efendim Hazretleri'ne bu soruyu sorduğum için utandım. Ancak iş işten geçmişti, ama iyi de olmuştu. Eve gidince eşime "Hayırlı olsun. İkinci çocuğumuz da kız olacak inşallah." dedim. Birkaç ay sonra da Efendim Hazretleri'nin müjdeledikleri şekilde Büşra kızımız dünyaya geldi.

Abdurrahim Reyhan Hazretleri'ne Suudi Arabistan vizesi alınması gerekiyordu. İlgili büyüklerimiz Efendim'in durumunu bildirerek benden ve bir meslektaşımın bu konuda Suudi Arabistan'ın Ankara Büyükelçiliği'nden veya Başkonsolosluğu'ndan bilgi almamızı istediler.

Bizim o tarihlerdeki yirmi ksur senelik bürokratik tecrübemize göre Efendim Hazretleri'nin durumları vize için pek uygun değildi. Ama emir olduğu için daha önceden tanıdığımız (Suudi Arabistan Büyükelçiliği'nin düzenlediği Arapça kursunda hocamız olan) ve o tarihte de Suudi Arabistan Büyükelçiliği'nde görev yapmakta olan Filistinli bir dostumuzu ziyaret edip durumu anlattık. O birkaç yere telefon etti ve "Şu, şu sebeplerle vize verilmesi mümkün değil." dedi.

Durumu Efendim Hazretleri'ne aktardığımızda, suratı "Niye mümkün deęilmiŐ?" dedi ve şu anda hatırlayamadığım birkaç gerekçeyi bize sıraladı. Ancak kendilerine bir şey demesek de "Bürokrasi tecrübelerimize (!) göre" bu gerekçelerin pek doğru ve makul olmadığını dŐnyyorduk. Fakat yine de Efendim Hazretleri'nin görüŐlerine istinaden tekrar Suudi Arabistan Büyükelçiliği'ne gittik. Bir de ne görelim? Efendim Hazretleri'nin bizim mantıksız gördüğümüz görüŐleri Suudi Arabistan mevzuatına uygun imiş! Tabii ki vize verildi.

Efendim Hazretleri kâmil bir mürşid olarak bize "Kendisinde tecelli eden ilim sıfatının ve tüm mevcudata hkimiyyetinin yanında bizim onca yıllık eğitim ve bürokratik tecrübelerimizin hiçbir ehemmiyeti ve değeri olmadığını göstermiş oldu.

Mehmet Çimen

Bir seferinde bir ihvan ağabeyimizin minibüsüyle Bayburt'tan Maden-Aşkale-Erzincan güzergâhı üzerinden Efendim'e ziyarete gidiyorduk. Maden'de oturan bir ihvan ağabeyimiz Trabzon'da ameliyatla böbreğinden taş aldırmişti. Ona uğrayıp ziyaret ettik. Bize:

- Beni de Efendim'e götürün.

dedi. Biz de:

- Olur, gel.

dedik. Erzincan'a geldik, Efendim'in huzuruna çıktık. Efendim o ihvan kardeşimizi yanına çağırıp ameliyatın nasıl geçtiğini, şimdi nasıl olduğunu, hâlini hatırlarını sordu. Sonra hastalık konusunda bir sohbet açarak "Hastalık mahluk-u Huda'dır (Allah'ın yarattığı bir şeydir). Emir ile gelir, emir ile gider." buyurdu.

Bu arada o ihvan kardeşimizin hastalığına "git!" diye dua etmiş. Tabii o zaman biz bunu bilmiyoruz. Ziyaretten sonra Bayburt'a geri geldik. Hasta olan kardeşimiz bir hafta sonra Trabzon'a kontrole gitmiş. Doktor:

- Sen bizden başka nereye gittin? Ne yaptın? Ne yedin, ne içtin? Sen hiç ameliyat olmamış gibi olmuştun.

demiş. Ağabeyimizden başparmağının iki boğumu gibi pürüzlü bir taş alınmıştı. Ben de görmüştüm o taşı. Tabii doktor böyle deyince diyemiyor ki "Efendim'e gittim, böyle oldu!" O ihvan kardeşimiz ile sonradan görüştüğümüzde "Efendim bu hastalığa 'git' dedi. Bu hastalık benden gitti." dedi.

Edip Paşam benim kaynım olur. Hanımı ile annesi geçinemiyorlar. Bunlar geldiler, Efendim'e şikayetlerini iletiler. Efendim:

- Bahaneler ile Edip Beyim'i üzmayın! Üzerseniz o gider.

buyurdu. Yalnız Edip Paşam'ın kalpten, gözden, ciğerden, sinirlerden rahatsızlıkları vardı. Kayınvalidem:

- O hasta! Benim bu dünyada kimsem yok. O benden önce giderse ne olurum, nerede kalırım ben!

diyerek bu konuyu Efendim'e arz etmişti. Efendim bir ikaz mahiyetinde:

- Sen onun bu dünyadan gidişini görürsün!

buyurdu. Kayınvalide ile gelin arasında yine sorun çıkınca Efendim Bayburt'ta Necati Efendim'in evinde bunları bir odaya alıp:

- O diyor "benim dediğim", o diyor "benim dediğim" Bunlar hiçbir Şey dinlemiyorlar!

buyurdu. O arada Edip Paşam'ın kalbi sıkışmış ve arkadaşı Ayhan'ı aramış:

- Ayhan...
- Buyurun Paşam!
- Gel, beni hastaneye götür.

Ayhan gidip Edip Paşam'ı hastaneye, oradan da Erzurum'a götürmüş. Edip Paşam Erzurum'da vefat etti. Yani Efendim'in annesine "Sen onun bu dünyadan gidişini görürsün." dediği Edip Paşam, annesinden evvel gitti. Edip Paşa, adı üzerinde, edep üzerine yaşamış, ömrünü tüm ihvanlara hizmet ederek geşirmış değerli bir insandı.

Kseli bir ağabeyimiz vardı, bize Şöyle bir hatırasını anlattı:

- Ders almadan önce bazen Ankara'ya gidiyordum. Kafam allak bullak olunca bir yere gidip zıkkımlanıyor ve kafamdaki meseleyi bu Şekilde (!) hallediyordum. Efendim'den ders aldıktan sonra yine Ankara'ya gittim. Ulus'tan aşağıya inerken aklıma o yer geldi. Fakat "Efendim'den sonra nasıl olur da ben oralara gidebilirim?" diye düşündüm. Ama o yer gönlüme öyle bir düşmüştü ki kendimi tutamıyordum. Neredeyse karşıdan karşıya geçip o yere girecektim. Bir de baktım Efendim o dkkndan çıkıyor. Amaaan! Görünmeden bir kaçtım, bir kaçtım. Efendim böylece beni artık oralara gitmekten muhafaza etti.

Ben bir kaza geçirmiştim. Artık her arabaya bindiğimde içimde sürekli olarak bir korku oluyordu. Bir seferinde Efendim teşrif etti. Efendim'e giderken yolda yine içimi o korku kapladı. Fakat, hani kar yağar da güneş vurunca etrafta ışıl ışıl bir parlaklık olur ya, aynı şekilde birden arabanın içinde her taraf ışıldıadı. Ben yok oldum, araba yok oldu, etraf yok oldu. Tarif edemiyorum, ama karın üzerine güneş ışınlarının düşmesi gibi her taraf ışıl ışıl oldu. Bu arada kulağıma birden:

- Ne korkuyorsun? Her tarafta biz varız! Ne korkuyorsun? diye bir ses geldi ve o korku hâli üzerimden gitti. Daha sonra içimde arabaya binme korkusu kalmadı.

Metin Doğru

Bayburt'ta liseden arkadaşım olan Ali Fuat Değirmenci bana ve Emin Yarar arkadaşıma hitaben:

- Bugün Abdurrahim Efendim Hazretleri'nin Etiler'de bir sohbeti var. İsterseniz sizi de götüreyim, sohbet dinlersiniz. dedi. Ben de kendisine bu Mübareğin nereli olduğunu sordum. "Erzincanlı" deyince:

- Ama biz Bayburtluyuz. Bayburt'ta mürşid varken ben Erzincanlı mrşidden ders almam!
dedim. Ali Fuat Ağabey:

- Ders almanız şart değil, sohbeti dinlersiniz.
dedi. Anlaşmalı bir şekilde Mübarek Abdurrahim Efendim'in sohbet ettiği mekâna gittik.

Mübarek oradaki ihvanlara sohbet buyuruyordu. Biz odaya girdiğimizde sohbeti kesti ve bize doğru dönüp:

- Beyim, Tarikat-ı Aliye'ye (Nakşibendî Tarikatına) girmek nasib işidir. Cenab-ı Allah ilm-i ezeliide kulun nasibini hangi mürşidin defterinde kayıt altına almışsa, kul ancak o kapıdan nasibini alabilir. Fakat günümüzde biz bunu bilemediğimiz için kimi der ki "Ben Adıyamanlıyım, Adıyamanlı mürşitten ders alacağım.", kimi de der ki "Ben Bayburtluyum, Bayburtlu mürşitten ders alacağım." Eğer buradan çıkıp gidebiliyor iseniz, buyurun gidin!

buyurdu. Sonra yarıda kestiği sohbetine devam etti. Sohbet bitti. Bu arada "Ders almak isteyenler Efendim'in önüne doğru sıralansınlar." diye bir ses duydum. Bir de baktım ki ders almak için Efendim'in elini tutuyorum!

Böylece ruhlara muamelenin milliyete, nesebe, cinsiyete, memlekete, yani zahiren görünür olan farklılıklara göre değil, Rabbimize olan itaate göre yapıldığını anlamış olduk.

1986 senesinde üç arkadaş Tepecik'te Efendim Hazretleri'ni ziyarete gitmiştik. Tekke'ye vardığımızda Mübarek Efendim Hazretleri bahçede odun kırıyor ve kırıdığı odunları küçük küçük inceltiyordu. Bizi görünce:

- Gençler, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Benim sultanlarım, gelin, bu işi halledin.

dedi. Biz de;

- Başüstüne Efendim.

deyip odunları kırmaya başladık. İstanbul Fatih semtinde oturan Hacı Hüseyin Amcamız vardı. Çok hizmet ehli, güzel ve ihlaslı bir insandı. O da eline bir balta aldı ve bizimle birlikte odun kırmaya başladı. Efendim Hazretleri:

- Hacı Hüseyin! Hadi, biz gidip yukarı çıkalım. Gençler bu işi halletsinler. Biz yukarıda oturalım. Onlar da işlerini bitirince gelirler.

buyurdu. Hacı Hüseyin Amca:

- Efendim, ne olursun ben de hizmet edeyim, ben de bir iki odun kırayım!

dedi. Efendim o laftan sonra hiçbir şey demedi ve oralarda biraz oyalandı. Sonra yanımıza gelip tekrar:

- Hacı Hüseyin! Hadi, biz yukarı gidelim.

dedi. Hacı Hüseyin Amca nazlanarak:

- Efendim, ne olur ben biraz daha odun kırayım!

dedi. Efendim yine ses etmedi. Bahçede biraz daha dolandıktan sonra yanımıza geldi ve:

- İyi o zaman, ben gidiyorum.

buyurdu. Efendim bahçeden içeri girmek üzere sağ ayağını eşikten içeri attı, sol ayağı henüz arkadaydı. Tam bu sırada "Oyyy anam!" diye bir ses duyduk. Hepimiz sesin geldiği yöne dönüp baktık ki Hüseyin Amca baltayı eline vurmuş. Mübarek geri döndü ve:

- Hacı Hüseyin, maksad hasıl oldu. Hadi, gel de ben senin elini sarayım.

dedi. Sonra kan akmasını diye Hacı Hüseyin Amca'nın elini avucunun içine aldı ve onu yukarı götürdü. Orada onun elini sardılar.

Efendim biz Tarsus Tevecch'ne gitmiştik. Teveccüh sonrası orada yarım veya bir saat kadar Efendim'le beraber olduk. Efendim oraları gezerek nazar eyledi. Dönüş vakti geldiğinde Efendim:

- Bu saat itibarıyla Niğdeli ihvanlarımız bizim konvoyumuzu takip etmesinler. Onlar beş on dakika daha burada oturduktan sonra hareket edip memleketine gitsinler. Sadece Ankaralılar bizi takip etsinler.

buyurdu. Bunun zerine biz harekete geçtik. Efendim Hazretleri Yaşar Tunç Ağabeyimizin arabasıyla nden gidiyordu. Biz de arkalarından onları takip ediyorduk. Bir araç bizi sollamaya kalktı. Bu araç Niğdeli kardeşlerimizin aracıydı. Onlar emre muhalif olarak Efendim'i takibe başlamışlardı. Maalesef yolda büyük bir kaza geçirdiler ve o arabadaki dört kardeşimiz yaralandı. Bunların ikisi arabanın n tarafında oturan Sabri Bey ve Atilla Bey idiler. Arka koltukta oturan diğer iki kardeşimizin ismini hatırlayamıyorum. Onları yol üzerindeki ilçelerden birisindeki küçük bir hastaneye götürdük. Oradan ambulansla Kayseri'deki büyük bir hastaneye gönderdiler.

Efendim Hazretleri oradakilere "Siz ambulansı takip edip Kayseri'ye gidin. Bize yaralıların durumları hakkında bilgi verirsiniz." buyurdu. Efendim Hazretleri daha sonra Ankara'ya geldiğimizde bu olayla ilgili olarak şunları anlattı:

"Biz Tarsus'ta teveccühü bitirdikten sonra bu dört ihvanımız bizim yanımıza geldiler. Bizden Niğde'de de teveccüh yapmamızı istediler. Biz de kendilerine "zamanımızın olmadığını" ve "Niğde Ankara'ya yakın olduğu için Ankara Tevecch'ne katılmalarının doğru olacağını" söyleyerek tekliflerini kabul etmedik. Bunlar daha sonra bizim sözümüze kanaat getirmeyip Nurettin Efendim'e (Dede Paşa Hazretleri'nin oğlu) gidip:

- Efendim, biz Abdurrahim Efendim'den Niğde'de de teveccüh yapmasını istedik, kabul etmedi. Niğde'de teveccüh yapmayacak. Ama siz Efendim'e ricacı olursanız sizi kırmaz ve Niğde'ye gelir.

demişler. Nurettin Efendi bize gelip:

- Efendi, ne olur Niğde'de de bir teveccüh yapmanız!

dedi. Biz de:

- Başüstüne Efendim. Siz öyle buyurduktan sonra orada da yaparız.

dedik. O kardeşlerimiz de cezbelendiler, "Allah" diye bağırdılar."

Bu sohbetten Niğdeli kardeşlerimizin Mübarek Efendim Hazretleri'nin sözüne kanaat getirmeyip, Niğde'de teveccüh yapılması taleplerini tekrar Nurettin Efendim aracılığıyla söylettirmelerinin Efendim'in hoşuna gitmediğini ve Efendim'in uyarmasına rağmen arabayla takip etmelerinin o kazayı geçirmelerine sebep olduğunu anladık.

Mehmet Demirok

1981 yılı idi. Tokat/Almus'a yeni bir hâkimin tayin olduğunu söylediler. Birkaç daire amiri ile birlikte adliyeye hoş geldiniz ziyaretine gittik. Gençecik, eli yüzü nurlu bir genç idi ve belli ki abdestli namazlı birisiydi. Sohbet esnasında nereli olduğunu sorduk. Aslen Bayburtlu olduğunu, anne ve babasının Ankara'da oturduklarını söyledi.

Bizim çalıştığımız kurum binası da Hâkim Bey'in evi ile işyeri arasındaki yolun üzerinde idi. İşe gidip gelirken bazen daireye uğruyordu, bazen de sadece selam verip öyle adliyeye gidiyordu. Ailece tanıştıktan sonra gördüm ki horoz dövüştürüyordu. Kendisine bunun iyi bir şey olmadığını, dövüştürülen hayvanların acı çekeceklerini, ayrıca horozlar üzerine bahisler oynayanların olabileceğini ve bunun da mutlaka Allah indinde bir vebalinin ve günahının olacağını söyledim. Bunun üzerine bana "Bunu yaparken horozlar üzerinden kendisinin ve bir başkasının herhangi bir bahis oynamadığını ve oynatmadığını, buna asla müsaade etmediğini, horoz dövüşünün insanlara mücadeleyi ve sabrı öğrettiğine, onları kan görmeye alıştırdığına, yani cihada hazırlık açılarından çok yararlı olduğuna inandığını, ayrıca Türkiye'de horoz dövüştüren insanlardan çoklarını da tanıdığını" söylemişti.

Bir gün bana Samsun'da horoz dövüştürmeye gideceğini ve benim de kendisiyle gelmemi istediğini söyledi. Ben de:

- Erzincan'da Abdurrahim Reyhan Hazretleri var. Çok büyük bir velidir, yani Allah dostlarındandır. İsterseniz Erzincan'a gidip kendilerine danışalım. Eğer horoz dövüştürmenin bir mahsuru olmadığını söyleirse, o zaman dualarını alır, Samsun'a gideriz.

dedim. Hâkim bey de:

- Tamam! Zaten orada arkadaşlarım da var. Bu vesile ile onları da görmüş olurum.

dedi. Birlikte cuma günü mesai çıkışı bir dolmuşa binip Tokat'a gittik. Oradan da Abdurrahim Reyhan Hazretleri'ni ziyaret etmek üzere Erzincan otobüsüne bindik. 1982 senesiydi ve yılın en soğuk günlerinden 13 Ocak'tı. Gece saat 03.00'de Erzincan otobüs

terminaline ulaştığımızda her taraf aşırı kar ve buzla kaplıydı. Gece Hazret-i Pir'i rahatsız etmemek için açık olan bir pastanede günün ağarmasını bekledik.

Saat 06.00 civarında dergâha gittik. Dergâhın önü aşırı karla kaplıydı. Kapıyı hafiften tıkladık. Hazret-i Pir kapıyı bizzat kendisi açtı. İçeri girdik. Elimizdeki içinde horoz bulunan valizi ayakkabılığa bıraktık. Hazret-i Pir "hoş geldiniz" dedikten sonra bizi tanıdığı için:

- Bu kış kıyamette, bu soğukta neden geldiniz? Ya yolda bir şey olsaydı! Siz üşümüşsünüzdür.

diyerek bulunduğumuz odadaki sobayı yakmak için kovayı almak istedi. Efendim'den evvel davranıp kovayı biz aldık ve sobayı yaktık. Efendim orada bulunan Gülbey Ağabey'e:

- Gülbey, bu kış kıyamette Mehmet Beyler ta Tokat'tan çıkıp gelmişler.

deyince, o da:

- Efendim, aşığa Bağdat sorulur mu?

dedi. Daha sonra abdestlerimizi tazeledik ve sabah namazını Hazret-i Pir'in imamlığında diğer ihvan kardeşlerimizle beraber eda ettik.

Namazdan sonra Hazret-i Pir çok güzel bir sohbet buyurdular ve o arada çaylar geldi. "İki gözü iki çeşme" derler ya, işte Hâkim Bey öyle ağlıyor ve arkamıza saklanıyordu. Kendisine ikram edilen çayı da içemedi. Sohbet bitmek üzereydi ki Hâkim Bey kulağıma eğilerek:

- Bir şey arz etmek istiyorum. Müsaade ederler mi?

diye sordu. Hazret-i Pir duymuş olacak ki:

- Ne diyor?

dedi. Ben de:

- Efendim kendisi Almus Adliyesi'nde hâkim. "Size bir şey arz edebilir miyim" diyor.

dedim. Hazret-i Pir:

- Buyursunlar.

deyince Hakim Bey:

- Efendim! Ben stajyer hakim iken 1980 İhtilali oldu ve bazı liderler tutuklandı. Hazırlık soruşturmasını önce biz stajyer

hâkimlere yaptırdılar. “Demek ki biz de bir Cumhurbaşkanı, Başbakanı karşımıza alıp sorgusunu yapabiliyoruz!” diye düşündük ve bu yüzden bizde bir gurur, kibir, enaniyet hasıl oldu. Bu düşünceyi nasıl atabiliriz?

dedi. Bunun üzerine Hazret-i Pir:

- Bak Beyim! Büyük şehirlerde hayvanat bahçeleri varmış. Oralarda tavus kuşları bulunuyormuş. Bu kuşların tüyleri rengarenk olurmuş. Bu kuşlar kendilerini çok beğenirlermiş. Tüylerini kabartırlar, hatta kuyruklarını da görmek için önelerine eğilirlermiş. Güzel kuyruklarını daha iyi görebilmek için biraz daha eğilince de ayaklarını görürlermiş. Ama bu hayvanların ayakları çok çirkin olurmuş. Onu görünce utanırlar ve kabarıp şişinmekten vazgeçerlermiş. Şimdi sizin de bizlerin bilmediği, fakat sizin ve Allah’ın bildiği hata, kusur ve günahlarınız vardır. Siz onları hatırlarsanız o gurur kibir hâli sizden zail olup gider.

dedi ve belli bir süre devam eden sessizlikten sonra:

- Siz yorgunsunuzdur, istirahat edin.

buyurdu. Ben de Hâkim Bey’e fısıltı hâlinde “Horozu soralım mı?” deyince, Hakim Bey:

- Yok, hayır sormayalım. Çarşıya çıkabilir miyiz, onu soralım.

dedi. Efendim’den bir yere gidip gelmek üzere izin aldık ve horozu da alıp dergâhtan çıktık. Hâkim Bey’in tanıdığı horozcu arkadaşının evine gittik. Adam çok sevindi ve hemen çay demledi. Hâkim Bey kısa bir görüşmeden sonra horozu o arkadaşına hediye etti. Arkadaşı ne olduğunu pek anlayamadı ve “alamam” dedi. Ama Hâkim Bey ısrar edince “teşekkür edip” kabul etti. Biz de fazla kalmayıp dergâha döndük ve istirahate çekildik.

O gün gündüz dergâhta kaldık. Akşam sohbetinden sonra ders alanların arasına Hakim Bey de katılıp Efendim’den ders aldı. Pazar günü öğle vakti Hazret-i Pir’e:

- Efendim müsaade buyursanız akşam 20.30 otobüsü varmış. Dönüş için bilet almak istiyoruz. Başka da buradan Tokat'a giden araba yok.

dedik. Bunun üzerine Hazret-i Pir aşçıya:

- Hasan Efendi, bu akşam yemeğini erken hazırlayın. Mısafirlerimiz 20.30 arabasına yetişsinler.

buyurdu. Akşam yemeğini erken yedik. Akşam namazı kalabalık bir cemaatle kılındı. Hazret-i Pir sohbet ettikten sonra yatsı namazını da onun imamlığında kıldık. Sohbet nedeniyle yatsı namazına geç başladı. Bu yüzden hem bende hem de Hakim Bey'de otobüsü kaçırma endişesi hasıl oldu. Efendim namaza aniden kalkınca yolculuk için izin de isteyemedik. Yatsı namazına başlamadan önce kolumdaki saate baktım. Saat 19.55 idi. Duvardaki saat de 19.55'i gösteriyordu. Namaz bitince Mübarek Hazret-i Pir geriye döndü, önce duvardaki saate sonra da bize baktı ve tebessüm etti. "Saatlerinize tekrar bakın" der gibiydi. Biz de saatlerimize ve duvardaki saate tekrar baktığımızda saatlerin hâlâ 19.55 olduğuna şahit olduk. Hem kol saatleri hem de duvar saati aynı zamanda duramazdı. Demek ki Hazret-i Pir zamanı durdurmuş, yani yatsı namazını bize zaman içinde zaman yaşatarak kıldırmişti.

O an arabaya yetişeceğimiz için sevinelim mi yoksa daha önce "geç kalacağız" diye endişelenip gaflete düştüğümüz için üzülelim mi bilemedim. Hatmeden sonra Hazret-i Pir büyük oğlu, gönül ehli, muhterem şehzademize:

- Vehbi, misafirleri garaja bırakıver.

deyince çok mahcup olduk. Garaja vardığımızda bizim bineceğimiz 20:30 otobüsü henüz gelmemişti.

Yıl 1982, aylardan Mayıs idi. Tokat Almus'ta çalışıyordum. Bir gün evde eşimle beraber hatme yapacaktık. Çocuklara kenarda oturup gözlerini kapatmalarını, sadece yirmi beş defa estağfurullah demelerini ve gözlerini biz açın diyene kadar açmamalarını söyledik. Hatme bittiğinde o zaman henüz altı yaşlarında olan kızım Demet İffet heyecanlı bir şekilde:

- Baba, Efendimiz'i gördüm, Efendimiz'i gördüm!

dedi. Ben:

- Hayırlar ola! Nasıl gördün yavrum?

diye sordum. O da:

- Efendimiz Ekim ayının yirmi altısında Muzaffer Amca ile Almus'a, bize geleceğini söyledi.

dedi. Bunun zerine ben:

- Muzaffer Hocam ğretmen. Ekim'in yirmi altısında da okul-lar açık. O tarihlerde Yozgat'ın Akdağmadeni'nde görevi-nin başında olur.

dedim. Çocuk hayal görmüştür diye düşündük. O tarihlerde cep telefonu yoktu. Hazret-i Pir'in nerede olduğunu kimse bilmezdi, bilenler de sylemezlerdi. Derken çocuğun "Efendim'iz Almus'a gelecek" sözünü bir müddet sonra unuttuk tabii. Nihayet Ekim ayının yirmi altısı olmuştu, ama bizim bundan haberimiz bile yoktu. Almus'ta bir kamu kuruluşunda idar personel olarak çalışıyor ve çalıştığım dairenin üzerindeki lojmanda ikamet ediyordum. İki yıl evvel intisab ettiğim Hazret-i Pir'in aşk ve muhabbeti ile dilimizden dökülen kelimelerin ilk iki kitasını birkaç gün evvel kaleme alıp işyerimdeki masamın üzerindeki smenin altına koymuştum:

*Hakk'a senin zn doğru
Gezersin Niğde'yi, Bor'u
Bir de gelsen bize doğru
Gel gör ne viraneler var
Dolaştın Erzurum, Van' ı
Ah sevdiğim canlar canı
Sormadın hâlimi hani
Gel gör ne biçareler var*

Bu arada oturduğumuz lojmanı badanalattırmıştık ve işte o 26 Ekim günü evin badana sonrası temizliğini yaptırırken memurumuz İsmet Bey lojmana geldi ve Erzincan'dan bir misafirimizin geldiğini söyledi. Hemen koşarak daireye vardığımda gördüm ki zamanın Gavs-ul A'zam ve Kutb-ul Aktab'ı olan Abdurrahim Reyhan Efendim Hazretleri muhterem eşleri Hacı Annemiz ve damatları

Muzaffer Nevruz Hocamız'la birlikte teışif buyurmuşlar! İlk görüşte ne diyeceğimi, ne yapacağımı, nasıl hareket edeceğimi bilemedim ve cehaletimi sergilemek istercesine gözlerim onun mübarek gözlerine kilitlendi ve öylece donup kaldı. Bir zaman sonra kendime gelip:

- Hoş geldiniz, safalar getirdiniz Efendim.

diyebildim ve mübarek elini öpmek için uzandığımda elini hızla geri çekerek:

- Hoş bulduk beyim.

dedi. Sonra:

- "Gezersin Niğde'yi Bor'u, bir de gelsen bize doğru" dedin, biz de çıktık, size geldik.

buyurdu. O anda şaşkınlık ve heyecandan kalbim duracakmış gibi olmuştu. Çünkü şiiri henüz tamamlamamış ve bundan hiç kimseye de bahsetmemiştim. Efendim Hazretleri de kimsenin bilmediği, duymadığı bu şiirimi bana okumuştu.

Sonra daireden eve geçtik. Efendim Hazretleri biraz istirahat ettikten sonra abdest tazeleyeceklerini söyledi. Bizdeki sıkıntı işte asıl o zaman başladı. Çünkü ev İşlam kurallara göre inşa edilmemişti. Gerek mutfak ve gerekse lavabo suları tuvalet sularına karışıyordu. Biz de bir Evliyauallah'ın abdest suyunun doğrudan tuvalet sularına karışmasını istemiyorduk.

Kendilerinden de müsaade alarak geniş bir leğen ve ibrik getirdik ve abdest almalarına yardımcı olduk. Bu sefer de leğendeki abdest suyunu dökecek yer bulamadık. Eşim "Arka pencereden bahçeye dökelim" dedi. Ben de ona "oradan geçen insanların o mübarek abdest suyunu iğneyebileceklerini" söyledim ve abdest suyunu ağaçların dibine dökmeyi teklif ettim. Bu sefer eşim "oralardan kedi ve köpeklerin geçtiğini" söyledi. En sonunda abdest suyunu kışın yakmak için almış olduğumuz odunların üzerine serpiverdik.

Misafirimiz olduğu müddetçe Hazret-i Pir'in abdest suyunu hep öyle yaptık. Hanemizi teışif ettiği süre zarfında Abdurrahim Efendim Hazretleri o güne kadar hiç duymadığım, işitmediğim sohbetler yaptı. Artık ayrılma günü değil, veda saatleri gelmişti. Kahvaltı yapıyorduk. Muzaffer Hocam:

- Efendim, Mehmet Beyler buradan başka bir yere naklen gitmek istiyorlarmış.

deyince, Hazret-i Pir:

- Nereyi istiyorsunuz?

buyurdu. Ben de:

- Efendim, biz bu ilçeden daha büyük bir yere gitmek için himmet ve dualarınızı istiyoruz.

dedim. Bunun zerine Hazret-i Pir:

- Siz mracaatınızı yapın, inşallah hayırlısı ile olur.

buyurdu. Bu olaydan ancak bir yıl kadar sonra tayin müracaatında bulundum ve Hazret-i Pir'in dua ve himmetleriyle naklimiz Alaçam'a yapıldı. Eşyalarımızı taşırken o kış artan odunlarımızı da Alaçam'a götürdük ve orada başka odun almadan birkaç kış yaktık. Alaçam'da hiç odun almayışımız arkadaşların ilgisini çekmiş olacak ki bize neden odun almadığımızı sordular. Biz de birkaç yıl evvel Almus'tan odun aldığımızı ve onunla idare ettiğimizi söyleyince, bize "böyle bir şeyin olamayacağını, kendilerinin her yıl aldıkları odunun ve kömürünü o yıllarda kışların çok sert geçmesi sebebiyle yeterli olmadığını" ifade ettiler. Biz de maalesef kendimize hâkim olamayıp Almus'ta Efendim Hazretleri'nin abdest suyunu odunların üzerine dktğmz, odunların muhtemelen bu yüzden tükenmediğini" söyledik. Birkaç yılda bitmeyen o odunlar, bundan çok kısa bir süre sonra bitti ve biz de Alaçam'daki diğer insanlar gibi her kış bol bol kışlık yakacak odun almaya başladık.

Ahmet Duymuş

Askerden 1985'te terhis oldum. Erzincan'a ve memlekete uğramadan Ankara'ya gittim. Hem param yoktu hem de askerde çok eksikliklerim olduğu için Efendim'in huzuruna gitmeye yüzüm yoktu. Ankara'da 3 ay çalışıp cep harçlığı yaptım, ama moralim bozuktu. Kafaya koymuştum, "Erzincan'a gideyim de bu moral bozukluğundan kurtulayım." dedim. Fakat Erzincan'a ancak üç ay sonra gidebildim. Eski Tekke'nin etrafında dolanıp durdum. En sonunda bir cesaret geldi ve harem tarafından bahçe kapısına yanaştım. Tam elimi uzatıp kapıyı açmak üzere iken Efendim kapıyı açtı ve:

- Gel benim efendim.

diyerek beni içeri aldı. Elini öptüm.

- Sen otur. Ben mutfağa gidip hemen geliyorum.

dedi. Döndüğünde elindeki bir tepsinin ortasında bir kayık tabak üzerinde düzgün doğranmış karpuz dilimleri vardı, çatal da karpuz dilimlerinin üzerindeydi.

- Benim efendim! Bu karpuzu ye, için temizlensin. Çekirdekler dahil hiçbir şey bırakmadan sil, süpür. Sen bunu yerken benim bahçede az bir işim var, onu halledip geliyorum.

dedi.

Artık bende gelmeden önce kafamdaki düşüncelerden eser kalmamıştı, Efendim'in söylediklerinden çok mutlu olmuştum. Efendim bahçeden geldi ve oturdu. İçeride Efendim'den ve benden başka hiç kimse yoktu. Bir anda bana:

- Terhis zamanı değil şimdi. Nasıl askerden geliyorum dersin?

dedi. Ben de:

- Üç ay önce terhis oldum.

dedim. Efendim:

- Bu zaman zarfı içinde anne ve babanı görmedin mi?

diye sordu. Ben:

- Hayır Efendim.

deyince Efendim:

- Onlar seni merak etmişlerdir, hiç düşünmedin mi?

dedi. Tabii hiç sesim çıkmadı. Sonra Efendim:

- Bak, Merkez Camisi'nin yanından Bayburt dolmuşları kal-kıyor. Yarın Cuma namazını beraber Merkez Camisi'nde kıldıktan sonra, seni oradan dolmuşa bindiririm. Doğru k-yöne git ve anneni babanı sevindir.

buyurdu. Ertesi gün dolmuş paramı da cebime koyup beni dolmuşa bindirdi. Bu suretle kyme giderek annemi ve babamı sevindirebil-dim.

Hazret-i Pir bizim her hlimizden haberdardı, noksanlarımızı y-zmze vurmazdı, bizleri Hakk'a ve hakikate yöneltir, iyi bir insan olmamızı isterdi.

Saffet Çalışkan

1987 yılının sonuydu. Abdurrahim Efendim Hazretleri teveccüh için Samsun’u teşrif etmişlerdi. Ahmet Hoca’nın evinde teveccüh yapıldı. Efendim teveccühten sonra:

- Burada Emekli Sandığı’ndan on üç kişi var. Onlar yemeklerini yesinler, mesaiye kavuşsunlar, biz sonra yiyelim.

buyurdu. Biz yemekleri yedik, karnımızı doyurduk. Herkes Efendim’in elini öptü, izin aldı, çıktı. Ben ise en arkaya kalmıştım. Elini öpmek için yanına varınca, Efendim yüzünü diğer tarafa dönüverdi. Benim çenem mübarek omuzlarındaydı. Görüşmeyi yarıda keştiği için ayrılamadım, “Efendim elinizi öpeyim” de diyemedim. Öylece bekliyordum.

Rahmetli Ali Ağabey Efendim’le aynı sofrada yemek yiyordu. Ali Ağabey’in yönü bana dönüktü, ben ise Efendim Hazretleri’nin arkasında, mübarek omuzlarının hizasındaydım. Yaz günüydü, üzerimde beyaz bir gömleğim vardı. Böyle beklerken Ali Ağabey Efendim’in önünden bir parça tavuk alıp cebime koydu. Fakat ben Efendim Hazretleri’nin hemen arkasındaydım, hiç tık çıkaramıyordum. Ali Ağabey biraz sonra bir kaşık pilav daha alıp cebime koydu. Artık cebim dolmuştu. Mübarek Abdurrahim Efendim bir şekilde arkasına dönüp bana:

- Doymadın mı beyim!

dedi. Sonra çatalını hızlı bir şekilde önündeki tavuğa batırıp bana ikram etti. Aklım cebime gittiği için o anda Efendim Hazretleri’ne cebimi açmışım. Efendim:

- Beyim, ağzını açsana! Niye cebini açıyorsun?

dedi. O zaman bende büyük bir mahcubiyet hasıl oldu. Ondan sonra Efendim’den izin alıp içime gittim.

İki sene sonra rahmetli Ali Ağabey ile görüştüğümüzde kendisini sıkıştırıp:

- Niye beni öyle mahcup ettin, niye öyle yaptın, niye cebime yemek doldurdun?

diye sordum. Bana:

- Gardaş, benim üzerime niye bu kadar geliyorsun, ben ne yapayım? Efendim bana işaret ediyordu. Ben sadece emri yerine getirdim!

dedi. Daha sonra Efendim'in köyü olan Keleriç'ten Samsun'a gelen bir Ağabey'e bu olayı anlatınca:

- Bizim köyde adettendir. Mevritlerde, düğünlerde birisinin cebine o farkında olmadan ekmek parçası veya başka bir Şey koyarlar. Sonra da "Doymadın mı?" diye espri yaparlar. Efendim de bu espriyi yapmış sana.

dedi. Mbareklerin şakalarındaki nükteler bile gerçeğin bir başka yolla anlatımı olmaktadır. Yaşadığım olayda da yemek veren ev sahibinin gani gönüllü olduğu, evde herkese yetecek kadar yemek olduğu, sofradaki ikramdan hiç çekinilmemesi gerektiği, hatta misafirin cebine yiyecek doldurup evine götürebileceği gerçeği mizahî bir Şekilde anlatılmaktadır.

Ömer Temel Özhan

1981 yılının Ramazan Bayramı'nın ikinci günü yatsı namazından sonra Abdurrahim Efendim'den ders aldım. O zamanlar Erzincan'ın İliç Kazası'nda Askerlik Şube Başkanı olarak askerlik görevimi yapıyordum. Ders aldıktan bir hafta sonra Efendim'i ziyaret etmek üzere Erzincan'a geldiğim de ikinci vakti biraz geçmişti ve Efendim Hazretleri dergâhta sohbet buyuruyordu. İhvan da kalabalıktı. Efendim bir ara sohbeti keserek bana:

- Ömer Bey, sen elektrik mühendisisin. Elektrik motoru bozuldu, yapar mısın?

buyurdu. İçimden şöyle düşündüm: “Efendim ne tamiri, ben onun aynısını yaparım!” Sonra Efendim kalktı, ben de kalktım. Mutfağa doğru gittik. Efendim:

- İşte Ömer Bey, et makinesi bu!

dedi. O esnada hiçbir şey söyleyemedim. Kafamda hiçbir bilgi, zihin, zekâ namına hiçbir şey kalmadı. Öylece sessiz, mahcup bir şekilde Efendim'le salona geri geldik, oturduk. Efendim sohbete devam etti. Fakat benim kulaklarım uğulduyordu. “Bu ne idi, neden benim başıma geldi?” diye düşünüyordum. Fakat bir türlü anlam veremiyordum. Hakikatten mesleğimin âşığıydım ve bu konuda kabiliyetliydim. Fakat bir et makinesini tamir edememenin ezikliğini yaşıyordum. O gün bu ruh hâli içinde dergâhtan ayrılıp Askerlik Şubesi'ndeki vazifeme döndüm.

Aradan bir hafta geçti. Efendim Hazretleri öyle muhabbet vermiş ki yerimde duramıyorum. Tekrar Erzincan dergâhına geldim. Önceki ziyaretimdeki gibi dergâh ihvanla doluydu ve Efendim sohbet buyuruyordu. Yine sohbeti kesip:

- Ömer Bey, biliyor musun, et makinesinin tamiri için sanayiden bir çırak geldi, makineyi tamir etti.

buyurdu. Nefsime de ikinci kez şok dalgası geldi. Kendimi sorgulamaya başladım. Sen misin et makinesinin tamirini hafife alıp kendisini yapabileceğini zanneden? Merhamet ettiler de bu olay vesilesiyle varlığımı nefsimden aldılar. O sıra bana düşen şunu söylemek

idi: “Himmet ederseniz olur Efendim!” Ama bunun olgunlaşması, oturması bu gibi eğitimlerle tamamlanıyor.

Efendim Hazretleri daha sonraki zamanlarda bizi dergâhta ufak tefek işlerde çalıştırarak “Baba Himmet Oğul Hizmet”i ta’lim ettirdiler. Mübarek sohbetlerinde “Gurur, kibir, ben biliyorum, ben yaptım, ben eyledim demek değil, mahviyet lazım, yokluk lazım. Tasavvuf bilmek değil, tasavvuf bitmektir.” buyuruyordu. Sohbetlerinde buyurdıklarını bu gibi hadiselerle uygulamalı bir şekilde bizlere de yaşatıyor ve böylece tasavvuf algımızı artırarak kötü huylarımızın değişmesi için himmet ediyordu.

Kamil Eti

Bir kamu kuruluşunda çalışırken, 1986 yılı Haziran ayında Erzincan'a tayinim çıktı.

Erzincan'daki ilk günlerimde Cuma namazını mahalleimizdeki Ulu Cami'de kılıyorduk. Bir keresinde Cuma namazını üst katta kıldım. Namaz bitmişti, fakat cemaatin büyük bir kısmı hareket etmiyordu. Hoca Efendi yerinden kalktı, ama üst kattaki cemaatte hâlâ bir hareket yoktu. Camiye birlikte gittiğim arkadaşına "Bu ne hâl?" diye sordum. O sırada benim sözlerimi duyan birisi:

- Şah-ı Nakşibendî Hazretleri'nin (ks) silsilesinden bir Evliyaullah burada. Onun için edeben o kalkmadan kimse hareket etmiyor.

dedi. Ben buna bir anlam veremedim ve kendi kendime:

- Bu Şeyh Efendi nasıl biri ki o kalkmadan öbürleri hareket etmiyorlar?

dedim. Sonra kapıya çıkıp bekledim. Biraz sonra Mübarek de dışarı çıktı. Onun peşinden de ihvanları gayet mütevazı bir şekilde dışarı çıktılar. Ben bu duruma bir anlam veremedim. Çünkü yetiştığım yerde "şeyh efendi" ya da "ders alma" kavramları pek bilinmiyordu.

Sonraki günlerde Erzincan'da bir arkadaşım "Seni bir yere götüreyim" dedi. Ben de onu kıramayıp gittim. Fakat ayakkabıların çıkarıldığı yerde arkadaşına "Sohbetinizi dinlerim, namazı kılarım, ancak size özgü bir durum olursa çıkarırım." dedim. "Tamam, sen bilirsin!" dedi. Bu şekilde anlaştık.

Aynı sokakta oturduğum için bu yer evime yakındı. Aynı dairede çalıştığımız Nurettin Gül'ün babası Fahrettin Efendi de buradaymış. İçeriye girdim. Kanatlı kapının önüne oturdum. Efendim Hazretleri sohbet ediyordu. Ancak ben daha önce hiç böyle bir sohbet dinlemediğim. Kendi kendime:

- Yapılan sohbetin zerresini ne anamdan ne babamdan duydum, ne de cami sohbetlerinde böyle şeyler işittim.

dedim. Çölde susuz kalan bir insanın su bulması gibi o kadar rahat ettim ki. Sohbetin sonunda hatme yapılacağı için bana “ıkabilirsın” dediler. Ben de:

- Ben buradan çıkmam. Size özgü bir durum varsa kabul ediyorum.

dedim. Bunun zerine ders almamı önerdiler. Ben de ders aldım. Ders aldıktan sonra ve hatme başlamadan önce Efendim beni sol tarafına alıp hatmeyi tarif etti. Sonra hatme başladı. “El Fatiha” denildikten sonra su dağıtılıyormuş. Efendim’in yanında olduğum için sol tarafın ilk suyunu bana verdiler ve bardaktaki suyu içtim. Sonra bardağı uzattım, bardağa yine su doldurdular. Ben “su bana dolduruldu” zannederek o suyu da içtim. Çünkü daha önce böyle bir Şey hiç görmemiŐtim. Sonra bardağı elimden alıp yanımıdakine verdiler. Meğer suyu içen bardağı yanımıdakine verecekmiŐ.

Sonra eve gidip “Ben ders aldım” dedim. O zaman kayınvalidemle birlikte oturuyorduk. Kayınvalidem bana:

- Sen bu geç vakitte ders almışsın. Aklını mı oynatacaksın? dedi. Fakat bir hafta kadar sonra evdekiler bendeki deđiŐikliđi gördüler ve “Senin gittiğin yere bizi de götür” dediler.

İŞte bu Şekilde Efendim bizi sadece kendimize değil tüm ihvanlara, sevdiklerimize ve çevremize sefa veren bir âleme dahil etmiş oldu. Ama hâle Erzincan’a tayinimiz sonucunda Mübarek’le karŐılaŐma Őerefine nail olmanın Őkrn eda etmekten aciziz.

Erdoğan Bayram

1987 yılında Arabistan’da Kabe’ye yapılan ve İran’ın sebep olduğu bir baskında dört yüz kişi ölmüştü. Erzincan vakfındaydık. Sabah dokuz buçuk civarıydı. Vakıfta bize göre ihtiyar olan kalabalık bir grup vardı ve Mübarek Efendim sohbet ediyordu. Bir ara:

- Humeyni’nin ne işi var Arabistan’da! Kabe’de nümayiş yapıyor? (Kral) Fahd’ın sarayı Riyad’ta, gitsin Fahd’ın sarayını yıksın. Müslümanların kutsal yerine niye böyle zulüm yapıyor? Bize Humeynici diyorlar. Bizi onlarla aynı kazana atıp kaynatsalar, biz (onlarla) birbirimize karışmayız. Şia olan bu nümayişçiler eğer Fahd’ın Kabe’nin karşısındaki sarayını yıkarken öldürülselerdi şehit olurlardı.

buyurdu.

O sırada benim öğrencilik yıllarımdaki din dersi hocam ve Vakfımızın Eski Genel Başkanı olan Yüksel Yalçınkaya da oradaydı ve herkes yerde otururken, uzun boylu, lacivert takım elbiseli bir adam kanepede oturuyordu. Benim gözüm hâlimden dergâha yeni geldiği anlaşılan bu adamın üzerindeydi. Bu arada Yüksel Yalçınkaya Efendim’e fizikle, atomla ilgili bir soru sordu ve Efendim Hazretleri bu soruya sanki sıradan bir konuymuş gibi cevap vermeye başladı.

Tabii olarak ben hiç fizikten anlamadığım için Efendim’in anlatıklarını idrak edemiyordum. Ama Efendim anlattıkça kanepedeki adam git gide daha çok yamuluyordu. Allah inandırсын, adamın burununun kenarından yaşlar akmaya, gözünde de çapaklar oluşmaya başladı. Daha sonra “Bu adam kim?” diye sorduğumda, onun Yüksel Bey’in İstanbul’dan getirdiği ve bu işin uzmanı olan bir profesör olduğunu, fakat Efendim’e intisablı olmadığını öğrendim. Meğer Efendim’in açıkladığı konu onun çözemediği bir konuymuş.

Sebahattin Karakelle

Dergâhın müdavimlerinden Hacı Yunus Akduman Amca vardı. Muhterem bir insandı, yaşılydı ve peynircilik yapardı. Efendim Yunus Amca'ya çok değer verirdi. Dergâhın alt katındaki yemekhanede daima çorba olduğu hâlide Yunus Efendi yemeğe hiç inmek istemezdi. Bir keresinde Efendim ona:

- Hacıım, yemek yedin mi? diye sormuş. O da:
- Ben tokum Efendim! demiş. Bunun zerine Efendim:
- Ya, bir defa da buraya aç gelin!

buyurmuş. Evi arka mahallede, yani dergâha yakın olduğu için Yunus Amca evinde yemek yiyor, Tekke'ye öyle geliyordu. Nazenin bir insan olduğu için "Tekke'de misafirler yemek yesinler" diye düşünüyordu.

Bir gün Erzincan'da bir arkadaşımla tasavvuftan bahsederken bana "Gel gidelim, dergâhta bir yemek yiyelim." dedi. Ben de "Olur" dedim. Dergâhta misafirler de varmış. Mutfakta herhâlide  sofraya vardı. Abdurrahim Efendim Hazretleri ile yer sofrasına oturduk. Bahsettiğim arkadaşım da tam yanına oturdu. Çorbayı içtik. Sonra dolma geldi. Efendim Hazretleri bir parça yedikten sonra elini Yunus Amca'nın dizine vurarak "Ye Efendi ye! Bu dolma bitmez. Biz yeriz, birileri de koyar." dedi. Nedense yanımdaki arkadaşım utanıp kızardı! Tekkenin çorbasında şifa olduğu için bereketiyle herkese yetecek şekilde sofralar misafirlerle dolup taşıyordu.

1970'li yıllarda Erzincan'da öğretmenlik yapıyordum. Bir de dkkânımız vardı. Müsait zamanlarımda oraya gidip Ağabeyime yardımcı oluyordum. Dkkânımız Karakaya duraklarının yakınındaydı. Efendim Hazretleri biz çocukken zaman zaman bu dükkâna gelir, hâlimizi hatırımızı sorar ve sonra sessiz bir şekilde oturup kendi köyüne sefer yapan kardeşi Halim Efendi'nin otobüsünü beklerdi. Beklerken de bizi sever ve otobüs gelince otobüse binip köyüne giderdi. Abdurrahim Efendim dükkâna gelince bereketimiz artardı. Efendim dükkânın önünde otururken çok müşteri gelirdi. Efendim ayrıldıktan sonra ise müşterilerin yoğunluğu azalırdı.

Enver Şahin

Memuriyet hayatım boyunca yöneticilikler yaptım ve değişik illerde görevlerde bulundum. 1980 İhtilali'nin akabinde Erzincan'daki bir kurumda yöneticilik yaparken bizi başka bir ilde "yönetici müdür" sıfatıyla görevlendirdiler. Ancak görevlendirildiğim il istemediğimiz bir yerdi. Evimizi ve çocukları oraya götürmedim. İçimde bunun bir ezikliği vardı, ama buna rağmen memuriyetten de istifamı vermedim. Bu arada henüz o ile gitmeden önce "Oraya gidelim mi, gitmeyelim mi?" diye Hazret-i Pir'e danıştım. Efendim "Beyim, seni Moskova'ya da sürseler git." buyurdu.

Bu emir üzerine o vilayete gittim ve orada "yönetici müdür" olarak kurumda görev yaptım. Ancak evden ayrı düşmem, ilimden ayrı düşmem, büyüklerimizden ayrı düşmem beni çok üzüyordu. Bu yüzden zaman zaman bu işe sebep olanlara çok kızıyor, onlar hakkında olumsuz şeyler düşünüyordum.

Orada çalışırken bir gün gönlüme "Efendim, ben buralara niye geldim ki? Benim herhangi bir suçum ya da kabahatim yok! Ama bizi buraya 'falanca adamlar' diye gönderdiler?" şeklinde bir düşünce geldi. Bunun üzerine bunu bize reva görenleri gönlümden Efendim Hazretleri'ne havale ettim.

Hafta sonlarında Erzincan'a gidiyordum. Bir hafta sonu yine Erzincan'a gidip hatmeye katıldım. Hatme bitti, sular dağıtıldı, ama halkadaki ihvanlar dağılmamışlardı. Abdurrahim Efendim ortalığa hitaben "Beyim, gel affedelim." buyurdu. Ben "Başka birisine emir buyuruyordur" diye bu sözleri sahiplenmek istemedim. Aynı şeyi ikinci sefer söyledi, fakat ben yine sahiplenmedim. Ancak kısa bir müddet sonra bu sözlerin benimle ilgili olarak söylenildiği kanaatine vardım. Çünkü bizim gönülden yaptığımız her türlü müracaatımız Hazret-i Pîrimiz'e ayandır. O bizim gönlümüzü bilmektedir.

- Efendim, bizim ne haddimize! Siz affedin.

diyerek cevap verdim. Ancak Efendim:

- Hayır, sen affedeceksin.

buyurdular. Bunun üzerine ben:

- Peki Efendim, baş uştne. Nasıl buyurursanız oyle olsun. Siz “affedin” buyuruyorsunuz, biz de affettik.

dedim. Efendim Hazretleri:

- Beyim, iyiliğe karşı iyilik her kişinin işidir, kötülüğe karşı iyilik ise er kişinin işidir. Size de bu yakışır.

Bu sözlerini duyunca:

- Efendim, bizi bu işlere sürükleyen, bizim Erzincan’dan ayrılmamıza sebebiyet veren arkadaşım suçlu bulunmuş. Bu yüzden onu mahkemeye vermişler. Emir buyurursanız mahkemede ona yardımcı olayım, gerekirse onun lehine ifade vereyim.

dedim.

İşte gönüllere sahip olan Efendim bu olayda olduğu gibi her hâlimize vakıf olarak sohbetlerinde bizi irşad ediyordu.

Tahsin Türker

Fehmi Kuyumcu Ağabey ile bazı çalışmalar yaptığımız günlerdeydi. Oğlu Ahmet daha gençti ve Deneme Lisesi'ne gidiyordu. Operasyon gerektiren bir rahatsızlığı oldu. Fazla hareket etmekten sakınması ve evde istirahat etmesi tembih edilmişti.

Ahmet'in evde geçirdiği ikinci veya üçüncü gün arkadaşları onu arayıp dışarıya, yanlarına gelmesini, kendilerine katılmasını istemişler. Fakat Fehmi Ağabey çocuğunun ameliyat yeri zarar görecek diye onun dışarı çıkmasını istemiyordu. Ahmet dışarı çıkmak için ısrar ediyor, Fehmi Ağabey de evde istirahat etmesi için ısrar ediyormuş ve bu yüzden evde sınırlar sonuna kadar geriliyormuş. Rahmetli Fehmi Kuyumcu Ağabey daha sonra bu olayla ilgili olarak bize:

“Sonunda öyle bir noktaya geldim ki artık kendimi kaybedip Ahmet'e vuracaktım. Ama biliyordum ki ben ona vurursam, bir saniye sonra evde kıyamet kopacaktı. O anda telefon çaldı ve Efendim Hazretleri “Beyim, ne yapıyorsunuz?” buyurdu.”

dedi. Görüldüğü gibi Efendim Hazretleri müridinin en zor anlarından birisinde onu Erzincan'dan arıyor ve heyecanlı bir ses tonu ile duruma müdahale buyuruyor. Yani, Mübarek yalnız başımıza iken, işimizde iken, ailemizle beraberken ve diğer sosyal ilişkilerimiz sırasında sergilediğimiz davranışların ahlak-ı hamidelere (güzel ahlak) uygun olması için gerek zahiren gerekse batınen ikaz ediyordu.

Hüseyin Çınar Bey'in Amasya Müftüsü olarak görev yaptığı yıllardı. Efendim Hazretleri Amasya'yı teşrif ettiler. Bir veya iki gün sonra Ankara'ya dönüş yolculuğumuzda arabayı Hüseyin Bey kullanıyordu, Hazret-i Pir ön koltuktaydı, biz de arka koltukta oturuyorduk. Mecitözü üzerinden Amasya'dan Çorum'a gidiyoruz. Mecitözü ile Çorum arasında Elvan Çelebi Beldesi bulunmaktadır. Bu beldede bidayeti (başlangıcı) 1300'lü yıllara dayanan tekkeli, türbeli, içinde çeşmesi olan bir külliye bulunmaktadır. Bu belde manevî ağırlığı ile maruf bir beldedir.

Hani Efendim'in sohbetlerinde "Büyükler manen grrler Aaıdakiler yukarıdakileri göremezler, ama yukarıdakiler aaıdakileri görürler" gibi Şeyler iitmitik. Bizde bir meraktır başladı. "Acaba gerçekten grrler mi?" ve "Grtklerini biz anlayabilir miyiz?" gibi düşünceler içimde dolaşıyordu. Efendim Hazretleri'ne bu beldede tekke ve türbeler olduğundan bahsetmeye de cesaret edemiyordum. Derken, arabamız türbenin hizasına geldi. Aman Allah'ım! O anda Efendim Hazretleri'ni öyle bir cezbe aldı ki, araba enine bir o yana bir bu yana gidip geliyordu. Hüseyin Bey arabaya zor hâkim oldu. Mbarein baından takkesi dt. Ama hiçbiri-mizde ık yoktu, tabii sormaya yürek de yoktu. Kendi kendime dedim ki "Al, ite gördün! Ne anladın, ne bildin?"

Muharrem Özalp

1983 yılının Ağustos ayında Ankara Hasköy'deki altı yedi ihvanımızla birlikte Dede Paşa Hazretleri'nin şimdi Yazıbaşı olarak bilinen Aşağı Lori köyünde yapılacak olan bir teveccühe katılmak üzere Bayburt'a gittik. Terminalin bahçesinde Hacı Mustafa Efendi isminde bir Rufaî şeyhi ile karşılaştık ve elini öptük. Bize cebinden çıkardığı şekerlerden verdi. Çok sevimli, cana yakın, 85 yaşlarında biriydi. Artık ders vermiyor ve talep edenlere Efendim'i tavsiye ediyormuş. Hatta o akşam Paşam'ın köyüne gelerek Efendim'le görüştü ve ertesi gün teveccühe katıldı.

Aynı yıl yine Bayburt'un Pülürek köyünde yapılacak olan teveccühe gitmiştik. Geçen seferki gibi öğle saatlerinde Bayburt'un merkezinde ihvanlar ile dolaşıyorduk. Bu arada Necati Elçi Ağabey'in kuyumcu dükkânına uğradık. İçeride Rufaî tarikatına intisab eden bir Alman genci olduğunu söylediler. Alman gencine nasıl Müslüman olduğu ve tarikata nasıl intisab ettiği soruldu. Alman genci tam bir derviş kıyafeti içindeydi. Çok güzel bir Türkçe ile durumunu anlattı:

“Ben Alman olmama rağmen küçüklüğümden beri Müslüman'ım. Henüz çocukken annem Müslüman olmuş. Annem babama Müslüman olursa evliliklerinin devam edeceğini, yoksa ayrılacağını söylemiş. Babam kabul etmediği için ayrılmışlar. Ben çocukluğumdan beri evimizde İslam yaşantısı içinde bulundum. 18-19 yaşına geldiğimde İslam dinini anlatan çok sayıda Türkçe kitap okumuştum. Bu arada elime geçen İmam Gazali'nin *İhya-u Ulumiddîn* kitabını incelerken “Tarikat farz-ı ayndır” diye bir bilgiyle karşılaştım. Bunu Almanya'da bulunan Türklere sordum. Bana bunun doğru olabileceğini ve Türkiye'de tarikatların ve mürşitlerin olduğunu söylediler. O günlerde bir de rüya gördüm. Rüyamda Peygamber Efendimiz avucunda tuttuğu yıldızı göğe attı, içinden nur yüzlü bir cemal ortaya çıktı. Bu rüyadan sonra bende aşk ve muhabbet arttı. Artık dayanamaz hâle gelmiştim. İçimdeki bu derde çare bulmak için birkaç sene İstanbul'a gittim ve orada çeşitli muhterem zatlar ile görüştüm. Ama onlar bana yardımcı olamadılar. Daha sonra sıkıntılar içindeyken Almanya'da görüştüğüm Türklere birisi “Kendisinin

bana yardımcı olamayacağını, fakat Erzincan’da bulunan Abdurrahim Reyhan Efendi’nin yardım edebileceğini” söyledi. Ben Abdurrahim Efendi’nin adresini alarak Erzincan’a geldim ve kendisini buldum. Tekke’ye girip hiçbir şey söylemeden bir köşeye oturdumda, Mübarek bana baktı ve “Sen Rufaî meşrepsin” dedi.

Geceyi Tekke’de geçirdim. Çok güzel rüyalar gördüm. Sabah olunca Efendi Hazretleri bana “Seni Bayburt minibüslerine bindirecekler. Bayburt’ta inince orada ‘Rufaî şeyhi Hacı Şaban Efendi’yle görüşmek istiyorum’ dersin. Seni ona götürürler.” dedi. Ben de aynı şekilde Bayburt’ta otobüsten inince birisine sordum ve o beni Hacı Şaban Efendi’nin tekkesine götürdü. Ben Tekke’nin salonuna girerken kendisini görür görmez bayılıp düşmüşüm. Dört sene önce Peygamberimiz’in rüyamda gösterdiği mübarek zat karşımdaydı.”

Alman gencine seyahat emri verilmiş. İstanbul, Van, Bağdat, Basra güzergâhını yürüyerek kat edecekmış. Söz konusu şehirlerdeki türbeleri ziyaret edeceğini, geceleri sadece cami ve açık arazide yatacağını söyledi. Bu genç, Efendim Hazretleri akşam Bayburt’u teşrif edince, onunla görüşmüş ve kendisine verilen hizmeti (seyahat emrini) sormuş. Efendim sabahleyin teveccüh sohbetinde bu konudan bahsetti ve seyahat tarikatları ile riyazet tarikatlarının bulunduğunu, fakat bizde Allah’a şükür böyle bir hizmetin olmadığını söyledi. Efendim 1990 yılında Kayseri’de yaptığı bir sohbette de bizim tarikatımız ve diğer tarikatlar arasındaki farkla ilgili olarak şöyle buyurmuştu:

“Diğer tarikatlar nefis yoluyla terakki ediyorlar. Onlar nefis yoluyla kendilerini, fazla ibadet, elkab, riyazet, uzlet yapmakla, nefislerine çile vermekle nefislerini arındırıyorlar. Bu çok çetin oluyor ve uzuyor. Bizim tarikatımızda aşk ve muhabbetle terakki ediliyor. Kalpte tecelli eden aşktır, Allah aşkı, Allah sevgisidir. Onun için Nakşibendî Efendimiz buyurmuş ki “Sair tarikatların nihayet kârını biz bidayete getirdik. Sair tarikatlardaki bir talip çalışır, çalışır ve en son elde etmiş olduğu bir kârı, kemalatı biz salikimize başlangıçta veriyoruz.”

Sebahattin Akbay

1986 yılının ilk aylarında Erzincan'a Efendim'i ziyarete gittim. Fakat kendimi böyle bir garip hissettiğim için Tekke'de kalmayıp otelde kaldım. İçimde "Tekke'ye gitmeye hakkım olmadığı ve mürşidin benim hâlimi bilmesi gerektiği" şeklinde bir duygu hâkimdi. Dünyaya küskündüm. Böyle bir hâlim vardı. O gün ve ertesi günü öğleden sonra Tekke yerine Kabristan'a gittim. Özellikle Paşa Hazretleri'nin kabrinde uzun süre kaldım. Akşama doğru beni bir şey çekti, "Ya, acaba akşama Tekke'ye gitsem mi?" diye düşündüm ve Tekke'ye gittim. Az sonra Efendim Hazretleri celalli bir şekilde salonu teşrif etti. Herkes ayaktaıdı. "Bir mürşitten bir şey isteyeceksen onun mürşidinin adıyla iste!" deniliyor ya, bu yüzden ben de iki gündür Efendim'in Efendisi olan Paşa Hazretleri'nin kabrine gitmiştim. Şimdi ise salonda Efendim'le karşı karşıyaydım. Mübarek:

- Babanın evi dururken sen niye başka yerlere gidip yatıyorsun?

dedi. Oysa ben nerede yattığımı kimseye söylememiştim. Bir şey diyemedim, cevap veremedim ve başımı yere eğdim. Efendim sonra:

- Annen, baban nasıl?

diye sordu. Bu mahcubiyet içinde Efendim'e cevap vermeye çalıştım. Sonra Mübarek, yerine geçti, biz de etrafına oturduk. Bu olayda olduğu gibi Efendim'in "Bir evliyanın evladının hareketlerini takip edebilme yeteneğine sahip ve onun bazı sırlarına vakıf olduğunu, kendisinin de onun sahibi olduğunu" göstermesi önemliydi.

Benim otelde kaldığımdan ve Kabristan'a gidip gidip geldiğimden zahiren haberi olmayan Efendim Hazretleri bana şefkat gösterip "Babanın evi dururken neden başka yere gidip yatıyorsun?" demek suretiyle silsiledeki "sahib-ül hikmeti ve'l edebi ve'l irfan" şeklindeki elkabının tesirini bana yaşatarak göstermiş oldu.

Ertan Canbaz

Erzincanlı bir kızla evlenmek istedim. Kız “Abdurrahim Reyhan Hazretleri’nden ders almazsa evlenmem.” diye haber yollamış. Benim talip olduğum insanın benim hakkımda hayırlısını istediğine inandığım için ben de kabul ettim. Bunun üzerine kız tarafı “Nişan yapmadan önce nikâhınızı Abdurrahim Efendim kıysın.” dedi.

21 Şubat 1996 tarihinde Ramazan Bayramı’nda iki aile anlaşarak Tepecik’e gittik. Dergâhın sokağında kuşlar bülbül gibi çok güzel ötüyorlardı. Dergâhta kaldığımız öğle ile ikindi namazı arasında Abdurrahim Efendim sadece şu sohbeti yaptı:

- İnsan dört anasırdan yaratılmıştır: Hava, su, toprak ve ateş.

Başka hiçbir sohbet yapmadı. İhvanlar sessizce oturuyorlardı. İnşaat mühendisliğini bitirmiştım. O sıralar hiç çalışmak istemiyordum ve “Evlence nasıl geçineceğiz?” diye de korkuyordum. Tam “Madem Abdurrahim Efendi kâmil bir mürşid, evlence bu dergâha yerleşelim, Efendi bize bakar.” diye içimden geçiriyordum ki Abdurrahim Efendim ayağa kalktı. Bayanlar bölümüne giden kapının yanına, bayram için koyuldukları anlaşılan masalara doğru gitti. Masada şeker, çikolata vardı. Etrafında da beş altı civarında ihvan vardı. Arkası bize dönük olarak, hiddetli bir şekilde ve yüksek sesle:

- Olmaz! Herkes çalışacak, rızkını arayacak. Ben bu şekerleri almasam, size ne ikram edecektim!

dedi. Yanındaki ihvanlar mahcup, boynu bükük duruyorlardı. Ama onlara kızımıyordu, aslında bana kızıyordu. Anladım, artık çalışacaktım.

Sonra nikâh için bayanlar bölümünde beni ve nişanlımın amcasının oğlunu bir odaya aldılar. Müstakbel nişanlımla erkeklerin yanında nikâhımızın kıyılmasını hiç istemiyordum. İçimden bunu düşünürken Abdurrahim Efendim tam o anda:

- Kız gelmesin, vekil göndersin.

dedi.

Bunun üzerine Abdurrahim Efendim’in ne kadar keramet ehli olduğunu anlamış oldum. Bu olaydan üç dört ay sonra bir gün günah

işlemiştım. Gece Abdurrahım Efendım öyle şıddetlı bir tokat attı ki uyandım. Korkudan uyuyamadım. Ancak sabah namazını kıldıktan sonra yatabıldım.

Evlenmek vesılesıyle tanıdığım Mübareğın şemsıyesi altına girmek ve tasarrufuna nall olmak benim için çok önemli bir nimet karpısı olmuştur.

Salih ztrk

Askerlik vazifesini yaptıktan sonra merhum babamın girişimiyle bir yakınımızın işyerinde çalışmak maksadıyla İstanbul'a gittim. Fakat kısa bir süre sonra ücretin az olduğu bahanesiyle orada çalışmaktan vazgeçtim. Bağlarbaşı'nda talebelerin kaldığı bir ev vardı, oraya gittim. Bir kardeşimiz Hazret-i Pir'i ziyarete gideceğini söyledi ve "Beraber gidelim, gelir misin?" dedi. Sevindim. Birlikte Sefaköy'deki kuyumcu dükkânına vardık. Mübarek orada imiş. Dkknın zel bir odası vardı. İçeri girdik. Mübarek Efendim bir sandalyede oturmuş, tıraş oluyordu. Bir köşeye oturduk. Efendim başını bizim olduğumuz yöne çevirdi ve celalli bir şekilde "Bizim yolumuzda tembellik yok! alışacaksınız. creti beğenmiyorsunuz, işi kabul etmiyorsunuz. nce zor olur, sonra kolaylaştırırlar." buyurdu.

Daha sonra önüme çıkan ilk işe girdim. Buyurdukları gibi zorlukla başladığım işi giderek kolaylaştırdılar. Yani onlar her hlimizden haberdarları ve himmetleri daima zerimizdeydi.

Ramazan Yurtaslan

Yıl 1981, Şubat ayı. Niğde İmam Hatip Okulu'nda talebeyken yarıyıl tatiline girmiştik. Bahçelili Ertan Orhan Ağabeyimiz ile birlikte İmam Hatip talebesi olan Vedat Budak ve Salim Altıngöller isimli arkadaşlarımızın ders almaları için ve Efendim'i ziyaret amacıyla Erzincan'a gittik. Vedat ve Salim kardeşlerimiz derslerini aldılar. O gece orada kaldık. Ertesi gün sabah namazında Abdurrahim Efendim Hazretleri Salim Hocama namazı kıldırmasını söyledi. Salim Hocam:

- Efendim, Vedat Hocam bizden bir sınıf yukarıda!

dedi. Vedat Hocam da beni göstererek:

- Efendim, dayı var!

dedi. Arkadaşlar aramızda bana "dayı" diye hitap ederlerdi. Efendim bana:

- Geç, namazı kıldır.

buyurdu ve giydiği cübbe ile sarığı bana giydirdi. Elim kolum beton kesilmiş gibiydi ve hiç kaldıramıyordum. Biraz sonra bu hâl üzerimden gitti ve niyet edip namazın farzına durduk. Birinci rekâta Fatiha'dan sonra heyecanla kısa olan Kevser suresini okuduk, ikinci rekâta da Fatiha'dan sonra İhlas suresini okuduk. Rükûya varınca aklıma birden "Kutb-ul Akrabâ kişinin hafızasını silermiş" sohbeti geldi ve "Şimdi benim de hafızamı silerse ne yaparım?" diye düşündüm. Bu arada iki secdeyi yapıp tahıyyata oturduk. "Ettehiyyatu" diyordum, ama gerisi aklıma gelmiyordu. "Ettehiyyatu" kelimesini birkaç sefer tekrar ettim, fakat devamını hatırlayamadım. Sehv secdesi yaptıktan sonra tahıyyatı hatırladım. Salli, Barik ve Rabbena dualarını okuyup selam verdik, namazı tamamladık.

Efendim Hazretleri'nin damadı olan rahmetli Muzaffer Enişte yanıma gelerek "Hocam, Yasin'i birinci ve ikinci rekâta okuyacaktır. Sen tahıyyatta okudun herhâlde!" dedi. Bu esnada üzerimdeki cübbe ve sarık terden ıslanmış, fakat Efendim'in cübbe ve sarıktaki o güzel kokusu vücuduma sinmişti. O güzel koku vücudumdan beş altı ay çıkmadı. Muzaffer Eniştem güzel gazel okurdu. Namazdan

sonra oturduk ve başladı gazel okumaya. Namazdan sonra hane-i sadete geçen Efendim Hazretleri tekrar salonu teşrif etti ve:

- Biz, siz istirahat edin diye gitmiştik.

dedi. Sonra Aşçı Hacı Hasan Ağabey'e:

- Hasan Efendi, ihvanların kahvaltısını getir.

buyurdu. Kahvaltıyı Abdurrahim Efendim, Hüseyin Avni Efendim, Muzaffer Enişte, Ispartalı Abdussamet Amca, Ertan Orhan Ağabeyim, Vedat ve Salim Hocalarım'la birlikte yaptık. Efendim beni kasdederek:

- Hocam bize Hz. Ali'nin sünnetini yaşattı. Resulullah Efendimiz bir gün Hz. Ali Efendimiz'den sabah namazını kıldırmasını istemiş. O da ilk rektta Kevser ikinci rektta İhlas surelerini okumuş. Namaz bitince Resulullah Efendimiz Hz. Ali'ye "Ya Ali! Kur'an'da başka sureler de vardı. Ne için bunları okudun?" buyurmuş. Hz. Ali Efendimiz de "Fatih'a'yı okurken Kur'an'ı tetkik ettim. Bu ikisinden faziletli sure bulamadım. Kevser sizin Őerefinizi anlatıyor. İhlas ise Allah'ın zatını anlatıyor." buyurmuş. Hocamın imamlığı tamam olmuş.

buyurdu.

Efendim imam-hatipli öğrencilere çok önem veriyordu. Eskiden verilen medrese eğitimlerine kıyasla zahiren noksanlarımız olmasına rağmen bizleri cesaretlendiriyor ve görevlerimizi daha iştiyakle yapmamız için bizleri teşvik ediyordu.

Nail Oltulu

Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde talebe olduğum yıllardı. Abdurrahim Efendim henüz İstanbul'a hicret etmemişti ve Erzincan'da bulunmaktaydı.

Efendim'in bir gün apandisiti patlamış ve gece yarısı Erzincan'dan Erzurum Araştırma Hastanesi'ne getirmişler. Mübareği acilen ameliyata almışlar.

Erzurum'daki talebe ihvanların bundan haberleri yoktu. Sonradan bunu öğrenen bir talebe kardeşimiz bize de bilgi verdi ve bir iki gün sonra günde iki talebe Efendim Hazretleri'ni ziyarete gitmeye başladı. Onlar da kalabalık olmasın diye kimseye söylemiyorlardı. Üç beş gün sonra sıra bize geldi ve Matematik bölümünde okuyan Gümüşhaneli Mehmet'le birlikte ziyarete gittik. Görevliler ziyaret saatleri dışında hastanenin ana kapısından girişe müsaade etmiyorlardı. Biz de önceden keşfettiğimiz bir yolu takip ederek kalorifer dairesine gittik. Oradan hastane mutfağına çıktık. Oradan da hasta bakıcıların yemek taşıdığı asansörle Efendim'in olduğu servis katına çıktık ve nihayet Efendim'in yattığı odaya girdik.

Mübareği ziyaret edip görüştüktan sonra Efendim bize bir şeyler ikram etmek için sağına soluna baktı. Bir şeyler arar gibiydi. Sonra:

- Size verecek bir şeyim de yok!

dedi ve:

- Bugün sınav oldunuz mu?

diye sordu. Ben de:

- Evet Efendim.

dedim. Allah'tan "Nasıl geçti?" diye sormadı. Çünkü İngilizce dersinin sınavıydı ve benim İngilizce'yle hiç aram yoktu. O gün cuma idi ve Efendim'i ziyaret edebileceğiz haberini duyduğum için sınav kağıdına hemen adıımı soyadıımı yazıp boş kağıdı verdim ve sınavtan çıktım. Normalde sınav kâğıdı sıfırlıktı. Mübarek:

- Bugün cuma. Müminlerin bayramı. Bugünkü sınavlarınızdan geçin. Bu da size ikram olsun.

buyurdu. Ben hiçbir Şey diyemedim ve başımı ne eğdim. Efendim bu hâlimi görünce tekrar:

- Bugün Cuma hürmetine bütün ihvanlar bugünkü sınavlarından geçsinler.

dedi. Rahmet deryası coŐmuŐ gibiydi. Sanki ne istesek verecekti, ama biz sükût ettik. Ben bunu arkadaşlara anlattım. Fakat benim te-reddtm vardı, “Ben geemem. Benim sınav kağıdım boş.” dedim.

İki gün sonra sınav kağıtları okunacaktı. Hoca sınıfta ilk önce benim ismimi okudu. “Nail Oltulu?” deyince ayağa kalktım. Bana:

- Oltulu, kağıdında bir Şey yok! Ama nedense içimden sana iyi not vermek geldi. Seni geçirince bütün sınıfı da geçirdim.

dedi. Diğer talebelerin isimlerini okumadı. Tabii bütün sınıf gerçek nedenini bilmedikleri bu güzel sonuç için bana teşekkür ettiler.

Efendim’in tasarrufu olarak o gün sınava giren ihvanlardan kime sordumsa hepsi geçer not almıştı.

Halil Bayram

Bir yaz tatilinde memlekette idim. O zamanlar gözlerim devamlı olarak kanlanırdı. Bir gün evdeyken telefon geldi. İhvanlardan biri “Efendim Hazretleri’nin teşrif ettiğini ve bir berber kardeşimizin dükkânında olduğunu” söyledi. Ben de hemen oraya gittim. Mübarek tıraş oluyordu. Tıraş bittikten sonra o küçük dükkânda yan yana oturduk. Efendim bana “Gözlerin niye kanlı?” diye sorunca ben de “Efendim, bünyemden dolayı oluyor” dedim. O an göz göze geldik. Bakışlarından önce gözlerime, sonra da kalbime doğru bir şey sirayet etti. O bakışın zevkini hâlâ kalbimde duyuyorum. Sabah aynaya baktığımda gözümdeki kan gitmiş cam gibi bir beyazlık oluşmuştu. Daha sonra gözlerimde bir daha kanlanma olmadı.

Seksenli yıllarda biz Erzurum’da üniversitede öğrenciydik. Abdurrahim Efendim Hazretleri Erzurum’u teşrif etti. Sohbet ve hatmeler Erzurum’un en uzun ve en kalabalık caddesi olan Cumhuriyet Caddesi’nin baş tarafındaki Ulu Cami’de ve Hacı Sıddık Ağabey’in çifte minarelerin karşısındaki çorapçı dükkânının üst katında oluyordu.

Bir gün bir ihvan kardeşimiz Efendim Hazretleri’ni yemeğe davet etti. Davet edilen ev Cumhuriyet Caddesi’nin öbür ucundaydı. Efendim Hazretleri yemekten sonra ihvanlarla birlikte Cumhuriyet Caddesi boyunca yürüyerek hatme yerimize geldi ve eve gelince:

- Koca cadde boyunca Allah’tan ayık, Allah’ı anan bir kişiye rastlamadık!

buyurdu.

Tepecik’teki dergâhın hizmetinde bulunan Ahmet Taştan Ağabey’in anlattığına göre Abdurrahim Reyhan Efendim Hazretleri bir gün:

- Allah’a şükür dünyanın her yerinde hatmemiz okunuyor.

buyurmuş. Oradaki ihvanlar merakla:

- Efendim, bağışlayın! İngiltere’de kim hatme okuyor?

diye sorunca Efendim:

- Naci Bey var, o okuyor.

demiş. Ahmet Taştan Ağabey daha sonra bu sohbeti İngiltere’de uzunca bir süre kalan Naci Bey’e aktardığında o da hayret ederek:

- Ben oradayken her gün zımn hatme okuyordum.

demiş.

Mehmet Emin Özsoy

1988 senesinde karlı bir hafta sonunda Tekirdağ'a bağlı olan Banarlı köyümüzde öğretmenlik yapan Mehmet Bozkurt Ağabey ile Abdurrahim Reyhan Efendim'i ziyaret etmek üzere Batıköy'deki dergâha gitmiştik. Öğle namazını kıldıktan sonra:

- Efendim çok kar yağıyor. İstanbul-Tekirdağ yolu kapanabilir. Biz gidebilir miyiz?

diyerek izin istedik. Efendi:

- Beyim, ikindiye kadar kalın. Sonra namazı kılıp gidersiniz.

buyurdu. Biz de söz tutmayıp gafletle:

- Buradan Tekirdağ'a gitsek bile, köye gitmek için araba bulamayabiliriz.

deyince Efendim:

- İyi, peki. Hayırla gidin.

buyurdu. Mübareğın elini öpüp dergâhtan ayrıldık. Dergâha çok uzak olmayan E5 Karayolu'nun kenarında otobüs beklemeye başladık. Hava hem çok soğuktı hem de şiddetli bir şekilde kar yağıyordu. Uzun bir süre bekledik. Ellerimiz, yüzümüz ve ayaklarımız donacak gibi olunca yola yakın bir yerdeki telefon kulübesine girip bir müddet daha beklemeye çalıştık. Fakat çok üşüyorduk. Hâlimizi gören yakındaki bir lokantanın çalışanları bize:

- Gelin, burada lokantada bekleyin.

diye seslendiler. Bir müddet de lokantada bekledik. Bir zaman sonra ikinci ezanın sesi duyuldu. Durağa geldiğimizden beri yoldan tek bir otobüs geçmemiştı. "Acaba yol kapandı mı" diye düşünmeye başladık.

Ezan okunduktan yaklaşık yarım saat kadar sonra yolda hayal meyal bir otobüs belirdi. Yolun kenarına çıkıp "Acaba bu otobüs nereye gidiyor, bir bakalım!" dedik. Bu Tekirdağ otobüsüydü. Gözlerimize inanamıyorduk. Öğle ile ikindi arası tek bir otobüs geçmemiştı. Otobüse binince öğrendik ki bu gelen otobüs hem Tekirdağ'a gidiyor, hem de bizim köyümüzden geçiyordu.

Efendim'e teslim olup onun "İkinci namazını kılın, sonra gidin." sözünü dinleseydik, hem bu kadar sıkıntı çekmeyecek hem şmeyecek hem de en önemlisi namazımızı mbarekle birlikte kılacaktık. Bu vesileyle zahiren mantığımıza ters de gelse Evliyauallah'ın sözünü dinlemek gerektiğini anlamış olduk.

Tunçbilek Bardakçı

1996 yılının yazıydı. Bir hafta sonu gündüz vakti İstanbul Tepecik'teki dergâha Hz. PİR'i ziyarete gitmiştik. Biraz hizmetimiz olsun niyetiyle dergâh temizliği ve benzeri işleri yapmak için fırsat kolluyordum. Biraz sonra bir ihvanımız gelerek bahçede ot toplama işinin olduğunu söyledi ve yardım etmemizi istedi. Ben de derhâl bahçeye gittim. Efendim'in beslediği bir ineği vardı. Denildiğine göre ayrık otları ve papatya gibi hayvanın yemeyeceği Şeyleri ayırıp işe yarar diğer bitkileri kiş için ahıra depolayacaktık. Ben bahçe veya çiftlik içlerinden hiç anlamıyordum ve ne denilirse onu yapıyordum. Bahçedeki tüm ihvan büyük bir muhabbetle çalışıyorlardı, aynı zamanda espri ve kısa sohbetler zuhur ediyordu. Derken Efendim'in teşrif ettiğini haber verdiler. Kendime eki düzen verip çalışmaya devam ettim.

Hz. PİR birkaç kişiyle konuştuktan sonra yanıma geldi ve bana ne yaptığımı sordu. Ben de otları diğer işe yaramazlardan ayırdığımı sleyince elimde biriktirdiğim işe yaramaz ot demetini kendisine vermeme söyledi. Sonra bu atılacak ot demetinin içinden tek tek işe yarar beş altı tane ot seçip çıkardı ve:

- Bak bunlar da işe yarar. İsrâf etmemek lazım!

diyerek onları da işe yarar ot demetine kattı. Sonra "Allah kolaylık versin" diyerek gitti.

Bu basit görünen, ama benim için unutulmaz olan konuşmanın bendeki etkisi hayatım boyunca sürdü. O zamana kadar fazla önem vermediğim israf etmemenin önemini anladığım gibi bu işin sadece yeme içme konusunda değil hayatın her alanında her Şeye uygulanması ve içselleştirilmesi gerektiği dersini de almıştım. O günden sonra yaklaşık bir ay kadar bu sohbetin etkisinde kalarak evde, işe-riinde israf üzerine yoğunlaştığımı unutmuyorum.

Ot toplama işi bir taraftan devam ediyor, bir kısım ihvan da toplanan otları ahırda istif edip depoluyorlardı. Bu arada ikinci vakti çoktan girmişti, hatta kerahat vakti yaklaşıyordu. Ama Hz. PİR ikinci namazını henüz kıldırılmamıştı!

Bir ara abdest tazelemek için bahçeden dergâha girdim. Orada daha önceden ikindi namazına gelmiş ve uzun süredir bekleyen cemaatin kerahat vaktinin yaklaştığını konuştuklarını işittim. Sonra Efendim salonu teşrif edince Mübarek bana ot işinin ne durumda olduğunu sordu ve ‘‘Bitiyor mu?’’ diye ekledi. Ben de:

- Tam bilemiyorum. ğreniyim geleyim.

diye cevap verdim. Mübarek Şeyh Efendim:

- Git, onlara söyle. Biraz daha hıızlanıp bitirsinler. Biz de onlar gelince namazı kılacağız.

dedi. Bu durumda kerahat vakti girecek, hatta akşam namazı saati bile yaklaşacaktı. Evliyaullah’ın hikmetsiz bir işi olmayacağına iman ediyordum ve mesajı bahçede çalışanlara iletip dergâha geri geldim. Hz. Pir odada hiç sohbet etmeden on on beş dakika kadar sessizce murakabe hâlinde bekledi. Cemaat de namazın kılınmasını sabırsızlıkla beklemedeydiler. Biraz sonra biri içeri girip işin bittiğini haber verince Efendim:

- O zaman haydi, namazı kılak.

dedi ve ayağa kalktı. O sırada hafif bir gök grlemesiyle birlikte bir anda şiddetli bir yaz yağmuru başladı. Hava oldukça sııaktı ve gökyüzünde bariz bir bulutlanma da yoktu. Açıkçası kimse yağmur beklemiyordu.

Meğer ineğin kışlık yiyeceği olacak otlara eğer yağmur değer ve otlar ıslanırlarsa onlar çürüyüp mundar olurlarmış ve hayvanlar onları yemezlermiş. Tabii hayvancılıkla uğraşan bazı ihvanlar yağmuru duyunca Hz. Pir’in namazı bu kadar geciktirmesindeki hikmeti anlamışlardı ve bu durumu sonradan bize de açıkladılar. Efendim Hazretleri bir taraftan ihvanların emeklerini zayi ettirmemek ve hayvanın kışlık rızkını ııraf etmemek istemişti, bir taraftan da ihvanların teslimiyet ve imanlarını teste tabi tutmuştu.

1990’lı yılların sonları idi ve ilkokula yeni başlayacak oğlumun okula kayıt zamanı gelmişti. O zamanlar kanunen yasak olmasına rağmen çoğu okullar kayıt esnasında okul idaresine gelir olsun diye yardım parası talep ederlerdi. Hatta bazı meşhur devlet okullarının

kayıt fiyatları standart olmuştu bile. ocuğunu kendi mahallen dışındaki bir okula kaydettirmek istersen talep edilen yardım miktarı daha da artıyordu. Çünkü okul idaresinin “Sen bizim mahallede oturmuyorsun!” deme hakkı vardı.

İstanbul’un Anadolu yakasında ikamet ettiğimiz evimize çok yakın bir sokakta bize çok yakın bir okul vardı. Fakat evimizin önündeki yolun karşı tarafı diğer mahalleye aitti ve o okulun müdürü velilerden pazarlık usulü koparabildiği kadar para almaya çalışıyordu. Eşimin ikiz çocuklarımıza yeni doğum yaptığı oldukça sıkıntılı bir dönemdeydik ve oğlumuzun eve yakın bir okula gitmesi eşimin ve dolayısıyla benim onunla ilgilenmemizi kolaylaştıracaktı.

Bir akşamüstü iş çıkışı okul müdürü ile konuşmaya gittim. Odası çok kalabalıktı, velilerle doluydu. Resmî üniformamın müsbet etkisi olur umuduyla müdürle konuştum. Ama müdür “Kontenjanımız doldu” diyerek oğlumun kaydını reddetti ve benimle ilgilenmedi. İstediği para yardımını yapabileceğimi söylememe rağmen kabul etmedi ve ben sinirlenerek okuldan çıkıp eve geldim.

O akşam canı gönülden boynum bükük Hz. Pir’e münacaatta bulundum ve içimden “Sen himmet edersen müdür bizi kabul eder!” diyerek Efendim’den medet istedim. Ertesi sabah rabıtama sığınarak tekrar müdür beyin odasına girdiğimde yalnız başına sakince çayını içiyordu. Müdür bu sefer beni kibar bir şekilde karşılayıp ne istediğimi sordu. Ben talebimi söyleyince derhâl kabul etti. Ben emin olmak için önceki akşam da geldiğimi söyleyip lafı uzatıyordum. Ama müdür o detaylara ilgi göstermiyor, sanki hipnotize olmuş bir şekilde oğlumla ilgili bilgileri istiyor, verdiğim bilgileri kaydediyor ve bazı kağıtları bana imzalatıyordu. Bu arada bir de bana çay ısmarladı. Dün akşamki müdür gitmişti ve karşımda tamamen başka biri vardı. Para yardımını meselesine gelince, müdür “Fark etmez hocam. İster ver ister verme!” dedi. Yani bu konunun üzerinde hiç durmadı. Ben bir an ne yapacağımı şaşırdım. Ama anladım ki bu Hz. Pir’in bize olan merhameti, himmetiydi. Müdür’ün iradesine tasarıruı etmişti ve benim lehime olacak olanı olduruyordu. Amenna ve sadakna, Müdür o sabah yaptıklarını kendi iradesiyle yapmamıştı. Bu olay vesilesiyle “mürşidi olanın müşkülü olmaz” sohbetinin bir te-cellisine daha şahit olmuştum.

Hasan Hüseyin Tunç

1992 yılıydı. Abdurrahim Reyhan Efendim Hazretleri Ankara İncek'te sohbetleri esnasında Maraş'ta teveccüh yapılacağını bildirdi ve teveccüh yapılacak mekân kk olduğu için dışarıdan kimsenin Maraş'a gelmemesini emretti. Biz de "Şeyh kapıdan kovsa da mürid bacadan girermiş" deyip, altı ihvan Serçe marka arabayla Ankara'dan Maraş'a gittik. Yolda sabah namazını kılmak için durduğumuzda şoförümüz de abdest almaya geldi. Bunun zerine:

- Ağabey, biz uyuduğumuz için abdest alıyoruz. Senin abdestin vardır.

dediğimizde, bize:

- Yolda gelirken iim geçmiş. Ne kadar uyukladığımı hatırlamıyorum. Bir korna sesiyle kendime geldim.

dedi. Bu hâlde Maraş'a vardık. Teveccüh yapılacak ev bahçe içinde kk bir evdi. Birlikte geldiğimiz Maraşlı İbrahim zkarcı Ağabeyimizi Efendim Hazretleri'ne hizmet etmesi için içeri aldılar. Biz içeri giremedik. Ama teveccühe katılmak için içimde hep bir umut vardı. Fakat Efendim Hazretleri teveccühten önce kapıdan çıktı ve sağ elini aşağıdan yukarı doğru hareket ettirerek "Sizlere gelmeyin demedim mi! Neden geldiniz?" diyerek dışarıdaki kalabalığa kızdı. Biz de il yavrusu gibi dağıldık. Ev gerçekten kkt. Kaçarken evin biraz uzağında ufacık bir tepenin üzerine çıkmışım. Teveccühe katılmadığım için üzülmüştüm. Eve doğru döndüm ve uzaktan evi seyrediyordum. O esnada Efendim Hazretleri'nin mübarek seslerini ve teveccühte okuduğu her şeyi dinlemeye başladım. Bu durum teveccüh bitene kadar devam etti. Yanımda bulunan ihvanlara onların da Efendim Hazretleri'nin sesini duyup duymadıklarını sorduğumda başka kimsenin bu sesleri duymadığını anladım ve çok şaşırdım.

Efendim Hazretleri'nin emrine uymadığım için dışarıda kalmıştım. Ama onu arzulararak gittiğim için de beni mahzun bırakmamıştı.

Servet Cavaklı

1995 ya da 1996 yılıydı. Hatay Yayladağı'nda uzman çavuştuım. Ancak uzman çavuşluıktan bıkmıştuım. Sürekli olarak operasyona, pusuya gidiyordum. Efendim Hazretleri Tepecik'teydi ve ben de onu ziyaret etmeye gittim. Yanında rahmetli Muzaffer Hoca vardı. Efendim'in görevi bırakmama izin vermesini sağlamak amacıyla ayaküstü:

- Efendim! Uzman çavuşluk yaparken dersimi ve hatmemi yapamıyorum, namazlarımı kılamıyorum, Cuma'ya da gide-miyorum.

diyerek bütün mazeretlerimi sıraladım. Sözüüm bitince bana:

- Bu kadar mı?

diye sordu. Ben de:

- Evet Efendim, bu kadar!

dedim. Efendim Hazretleri:

- Benim kıldığım namazların, tuttuğum oruçların, yaptığım hatmelerin hepsinin sevabı senin olsun. Haydi, doğru gö-re-vine git.

dedikten sonra:

- Tamam mı? Başka bir şey istiyor musun?

diye sordu. Ben:

- Yok Efendim, başka bir şey istemiyorum.

dedim. Efendim de:

- Haydi, yolun açık olsun.

buyurdu ve çıkıp gitti. Ondan sonra Muzaffer Enişte:

- Ya, sen ne yaptın? Ne biçim bir şey bu? Daha hayatta ben Efendim'in böyle bir söz söylediğini duymadım. Mübarek olsun.

dedi. Ondan sonra Tepecik'ten ayrıldım ve görevime devam ettim.

Rıza Polat

Efendim 1989 yılında Bursa’da teveccüh yapmıştı. O anda hem bedenen dünyada Tekke’deydim hem de ruhen başka bir âlemde tarif edemeyeceğim bir yerdeydim. Teveccüh bittikten sonra uzun bir süre bunun etkisinde kaldım.

On yedi yaşımıdayken her akşam hatmeye giderdim. Bursa’da oturduğumuz ev sapa bir yerdeydi. Rahmetli babam “Oğlum, hatmeden sonra gece gelip seni alayım.” derdi. Ben de babama zahmet olmasın diye onun bu teklifini kabul etmezdim. Ama her gün hatme çıkışında bizim mahalleye giden yolun başına geldiğimde ben el kaldırmadığım hâlde geçen arabalardan bir tanesi durur ve beni eve kadar götürürdü. Hatta bir gün sarhoşların arabasına binmişim. Yolda giderken biri diğere “Biz bunu niye aldık?” diye sordu. Şoför de “Bilmiyorum. Ne bileyim?” dedi. Efendim onları bile ihvanlarına hizmet ettiriyordu.

Mehmet Fatih Gümüş

Yıl 1996. Henüz 16 yaşımdaydım. Duydum ki Çankırı'dan ihvan ağabeyler İstanbul'a Abdurrahim Efendim Hazretleri'ni ziyaret etmeye gideceklermiş. "Ne olur beni de götürün!" diye onlara yalvardım yakardım. Onlar da beni kırmayıp:

- Tamam, sen de gel. Seni de götürelim.

dediler. Allah'ım! Sevinçten ayaklarım yere değmiyordu, göklerde uçuyordum. Çünkü büyüklerimden duymuştum ki Evliyaullah'a ne niyetle gidersen o seni niyetine göre karşılarmış. Ben de içimden dedim ki "Peygamber Efendimiz'in varisi İstanbul'a gelmiş. Biz de onu görmeye gidiyoruz." İşte aynen böyle inandım. Ama bir de arzum vardı, Efendim'in elini öpmek istiyordum. Fakat "Abdurrahim Efendim Hazretleri rahatsız" dediler. Kimseye elini öptürmüyormuş. Ben de kendimce bir plan yaptım. Vakıfta bir Ali Dayı vardı. Ona:

- Ali Dayı! Ben yarın Abdurrahim Efendim Hazretleri'ni ziyarete gidiyorum. Senin yerine de onun elini öpeyim mi?

dedim. Üzerime emanet olunca vermek zorunda kalacaktım. Kimse aramıza giremeyecekti ve böylelikle Abdurrahim Efendim Hazretleri'nin elini öpmüş olacaktım. Ali Dayı beni şaka yapıyor zannetmiş ve:

- Ahhh, öp tabii!

dedi. Allah'ım! Bu iş de tamamdı. Ertesi gün Kartal marka bir arabaya tıktış tıktış binip Resulullah'ın varisinin yoluna koyulduk. Yolda değişik maceralar yaşayarak ve muhabbetle İstanbul Tepecik'e vardık.

Dergâha geldiğimizde Abdurrahim Efendim Hazretleri salonu teşrif etmişlerdi. Yukarı çıktım. Herkes oturuyordu ve Efendim beraber gittiğimiz ağabeylerimizi de kanepeye oturtmuştu. Onlar ben yukarı çıkmadan önce Efendim'in elini öpmüşler, fakat benim bundan haberim yoktu. Belli bir süre sonra mahçup bir şekilde Efendim'e:

- Efendim, Çankırı'da bir Ali Dayı var. Sizin elinizi öpmemi istedi. Sizi öpebilir miyim?

dedim. Abdurrahim Efendim Hazretleri de:

- Duymuyorum. Gel, kulağıma söyle.

buyurdu. Bunun zerine yanına gittim, eğildim ve tane tane söyledim. Efendim Hazretleri kısık bir sesle:

- Boynu kesik Ali mi?

diye sordu. Ali Dayı'nın boynunda kesik olduğunu bizimkilerden kimse bilmiyordu. Sonra ğrendik ki Ali Dayı eskiden boynundan ameliyat olmuş. Ama bunu Abdurrahim Efendim Hazretleri biliyordu. Tekrar:

- Efendim, elinize öpebilir miyim?

diye sordum. Öyle tatlı güldü ki tarifi imkansızdı. Bir an gayrı ihtiyarî bir şekilde kafamı çevirdim ve Abdurrahim Efendim Hazretleri gülünce duvarın, duvardaki pencerenin, pencereden gözüken ağaçların ve gökyüzünün güldüklerini işittim. Sonra Efendim'in seslenmesiyle kendime geldim. Bana:

- pebilirsin. Peki, p!

dedi. Eğilip sağ elinin avuç iini öptüm. Peygamber Efendimiz'in elini pyormuş gibi bir ruh hâline girdim. Kalbim birdenbire arı kuşunun kanat çırpması gibi atmaya başladı ve yerime oturana kadar kalbim bu şekilde atmaya devam etti. Bu esnada sanki vücudumdan bir şey fırlıyor, yukarı göklere çıkıyor ve geri dönüp tekrar vücuduma giriyormuş gibi hâller yaşadım.

O gün çok özel ve değişik sohbetler oldu. Tekke'nin şifalı yemeklerinden yedik. Akşam namaz ve sohbetten sonra sıra Efendim'in ders vermesine gelmişti. Ben de ders tazeleyeceklerin arasına oturdum. Sohbetten önce bir ağabeyim benden ankırı'dan çıkmadan önce Vakıf'ın mescidinden aldığım tespihi istedi. nce vermek istemedim. Ama sonra Abdurrahim Efendim Hazretleri'nin ders alanlara tespih verdiği aklıma geldi. Hemen tesbihi o ağabeyin eline tutuşturup ders alacakların arasına oturdum. Efendim herkesin derisini verdikten sonra:

- Ders tespihi olmayan var mı?

diye sordu. Ben:

- Efendim, benim yok!

Deyince:

- Sen dersli değil misin?

diye sordu. Ben:

- Evet, dersliyim Efendim.

dedim. O zaman:

- Tesbihini ne yaptın?

diye sordu. Bunun üzerine:

- Efendim, Murat Ağabey'e verdim.

dedim. Hemen ondan tespihi isteyip:

- Sen bu çocuğun tesbihini niye aldın?

diye sordu. O da:

- Kendi verdi Efendim.

dedi. Abdurrahim Efendim Hazretleri sonra Murat Ağabey'den aldığı tespihi öptü, başına koydu ve ona geri verdi. Sonra bana dönüp hafifçe kızarak:

- Verdiğin bir şeyi geri istemek küçük günahlardandır.

buyurdu. O zaman gönlüme geldi ki Efendim'in Çankırı'daki Vakfın mescidinden aldığım tespihten de haberi vardı. Allah'ım dünya başıma yıkılmıştı. Ağlayacaktım, fakat ağlayamıyordum. O kadar çok üzülmüştüm ki içimdeki muhabbetin yerini çok büyük bir hüznü kaplamıştı. Fakat bu yaşananların ne manaya geldiğini yıllar sonra anlayabildim. Şöyle ki sabahleyin elini öperken Mübareğin yapmış olduğu nazarı hazmedebilmem için daha sonra öyle bir muamelede bulunduğu gönlüme geldi.

Ali Tok

1994 yılında 14 yaşındaydım, yani daha çocuk sayılırdım. Erzincan’da teveccüh vardı. Dergâha geldik. Abdurrahim Reyhan Hazretleri teveccüh yapacağı için Türkiye’nin dört bir yanından ihvanlar da Erzincan’a gelmeye başlamışlardı. Tevecchten önceki gece hatme yapılıp namazlar kılındı. Teveccühe ilk kez katılacağım için heyecandan o gece oldukça geç vakitte uyumuştum. Bu nedenle sabah namazına zorlanarak uyandım. Efendim Hazretleri sabah namazından sonra teveccüh sohbeti yapmaya başladı. Kalabalık oldukça fazlaydı ve biz kendimize ancak dergâhın üst katlarındaki bir odada yer bulabilmiştik.

Bulduğum oda çok kalabalıktı. Oturma şeklimi değiştirmekte bile zorlanıyordum. Teveccüh henüz başlamamıştı. Fakat daha şimdiden ayaklarım uyuşmaya, sırtım ağrıyaya başlamış ve uykusuzluğun verdiği yorgunluk da buna eklenmişti. Derken teveccüh başladı. Gözlerimi kapattım ve “Şöyle bir iki karış boşluk olsa da ayağımı hareket ettirsem, biraz rahatlasam!” diye düşünmeye başladım. Ayaklarım iyice uyuşmuştu ve beni oldukça rahatsız ediyordu. Biraz sonra kendime küçük bir boşluk bulabilir miyim diye ihvanları rahatsız etmeyecek şekilde ellerimi yavaşça halının üzerinde gezdirmeye başladım. Ellerimin kimseye dokunmadığını hissedince şaşkınlıkla ellerimi daha geniş bir alanda gezdirmeye başladım. Şaşkınlığım iyice artmıştı. Çünkü elimi attığım yerlerde hiçbir ihvan yoktu ve yanımdaki ihvanların nefeslerini duyabildiğim hâlede o küçük ve kalabalık odada kimseye dokunamıyordum. İçimden “Bu yeri bana Hazret-i Pir açtı” diyerek kıvrılıp yattım, ama kulağım Hazret-i Pir’de idi. Efendim st katlara çıkıp odaya yaklaştığında tekrar oturdum. Mübarek gelip elini sırtımıza vurdu. Teveccüh bitip gözler açıldıktan sonra yanımdaki ihvanların başlangıçtaki gibi çok sıkışık bir vaziyette oturduklarını gördüm ve bu suretle Efendim Hazretlerinin bir çocuga acıyıp ona nasıl şefkat ve merhametle muamele ettiğine şahit oldum.

İlyas Taç

Avusturya'da yaşıyan on iki çocuk babası bir hafızın sonuncu oğluyum. On dört yaşında Avusturya vekili Hacı Servet Ağabey'den ders aldım. Bir yıl sonra Abdurrahim Efendim Avrupa'yı teışrif etti ve Frankfurt Merkez Dergâhı'nda mübarek ellerinden dersimizi aldık. Aradan belli bir süre geçtikten sonra Efendim'in Frankfurt'ta teveccüh yapacağı haberi geldi.

Büyük bir muhabbetle teveccüh gününü bekledik ve o gün diğer ihvanlarla birlikte Merkez Dergâhı'na intikal ettik. Mübarek Abdurrahim Efendim Hazretleri sohbetini bitirmişti ve artık teveccühe başlayacaktı. Dergâhın üç büyük odası vardı ve bunların hepsi iğne atsan yere düşmeyecek kadar kalabalıktı. Ben de muhabbetle ilk teveccühüme katılacaktım.

Lakin genç olduğum ve dizlerim bu şekilde oturmaya alışkın olmadığı için çok zorlanıyordum. Kısa bir süre sonra dizlerimin oturmaktan çok ağrıdığını hissetmeye başladım.

Nihayet teveccühün başladığını bildiren "estağfurullah" nidası geldi ve teveccüh başladı. Mübarek Abdurrahim Efendim teveccühe en büyük salondan başlamıştı ve binlerce ihvan vardı. Onlara tek tek teveccüh yapacaktı. Ben ise en son odadaydım. Mübareğin sesini uzaktan işitiyor ve bana sıra gelesiyeye kadar epey bir zaman geçeceğini düşünüyordum. Fakat dizlerimin ağrısından artık duramaz hâle gelmiş ve gönlümden şunu geçirmiştim: "Efendim buraya gelinceye kadar ben bu ağrılardan ölüşüm herhâlde! Artık dayanamayacağım." Gönlümden bunlar geçer geçmez mübareğin uzaktan, yani en baş salondan gelen sesini bir anda yanımda duymaya başladım. Bu sırada herkesin olduğu gibi benim de gözlerim kapalıydı. İnanılmaz bir şekilde şok olmuşum ve bunun nasıl mümkün olabildiğini düşünüyordum. Efendim Hazretleri nasıl yüzlerce adamı bir anda geçip teveccühe yanımda devam etmişti!

Sonradan fark ettim ki bir anda benim gibi aciz bir çocuğun bile imdadına yetişmiş ve elini sırtıma vurup teveccühümü yaptırmıştı. Bunun akabinde rahat oturma şekline döndüm ve dizlerimin ağrısından eser kalmadı.

Yüksel Şahin

Abdurrahim Efendim ile ilk görüşmemiz 1991 senesinde Erzincan'da gerçekleşti. Mübarek ders alırken bana hangi vekilden ders aldığımı sordu. Ben de ‘‘Hacı Bayram’dan’’ dedim. Mübarek Abdurrahim Efendim gülerek onun meczub olduğunu, ders vermeye yetkisi olmadığını söyledi ve sonra dersimi verdi.

Bir yıl sonra, 1992 yılının Aralık ayında Abdurrahim Efendim’i yabancı bir ülkeden başka bir ülkeye yolcu edecektik. Yolda ihvanların bindikleri  araba ve Efendim’in bindiği bir araba vardı. Bizim arabada iki kişiydik. Aramızdaki anlaşmaya göre Hazret-i Pir’e bir süre eşlik edecek ve bir park yerinde Efendim’le grŐp geri dönecektik.

Yolda benzin almamız icab ettiği için konvoyu kaybettik. Efendim o sırada diğer ihvanlarla bir park yerinde görüşmüş ve ihvanlar geri dönmüŐler. Biz konvoyu göremedik ve onları yakalamak isterken diğer ülkenin gümrüğüne kadar gitmiŐiz. Burada yol tek Őeride indiği için geri dönmemiz de mümkün değildi. Gümrük polisi ve askerler gelenleri kontrol ediyorlardı. Bizim yanımızda da ne bir kimlik ne bir pasaport vardı. O hâlde yakalanırsak ülkeye kaçak girmekten iŐlem yaparlar ve istedikleri kadar da içeride tutarlardı.

Kontrol sırası bize geldi. Biz Şaşkın bir Şekilde arabada oturuyorduk. Fakat adamlar sanki bizi hiç görmüyorlardı. Bize bakmadılar ve biz gümrükten geçip arabayı park ettik. Biraz sonra Efendim teşrif etti ve güler yüzle bizleri yanına çağırdı. Elini ptk. O da cebinden iki tane cam Şeker çıkarıp bizlere verdi ve:

- Sizler artık beklemeyin, gle gle geri gidin.

buyurdu. Efendim Hazretleri bu olayda olduğu gibi Avrupa’da bizlere velayetinin kanatları altında öyle demler yaşatıyordu ki her anımız olağanüstü zuhuratlarla geçiyor ve gurbet hayatımız bize cennet gibi geliyordu.

Erdal Kaya

Yıl 1990. Ders almadan önce tasavvuf kitapları okuyordum. O kitaplarda zamanın gavs-ı azamının kişinin hafızasını alabildiğini, silebildiğini yazıyordu. Erzurum’da vekilden ders aldıktan sonra İstanbul Tepecik’e Efendim’den ders almaya gittim. Ders alacaklara ders verdikten sonra Hazret-i Pir bir yere gidecekti ve sırayla herkesle görüşüyordu. Ben de içimden “Eğer gavs-ı azamsa hafızamı siler” diye düşünüyordum. Sıra bana gelince adabı bilmediğim için Efendim’e sarılmaya çalıştım. Ancak Mübareğe üç kez sarılmaya kalktığım hâlde sanki boşluğa sarılır gibi oldum ve Efendim bu arada hafızamı aldı. Hafızam ancak bir hafta sonra yerine geldi.

Yıl 1991. Ankara İncek Tekkesi yeni yapılmıştı ve biz de binanın çevresinde bahçe düzenlemesi yapıyorduk. Bu amaçla bahçedeki taşları çıkarıp dereye atıyorduk. Bahçede çok büyük bir taş vardı. Bu taşı çıkarmak için Hazret-i Pir ile üç dört saat uğraştık. Efendim:

- Manılayı bastır beyim.

diyordu, ben de bastırıp altına taş koyuyordum. Aynı işlemi tekrar tekrar yaptık. Büyük taş diklenince Efendim Hazretleri diğer ihvanları çağırıldı. Kendisi ellerini beline koydu ve bizi izlemeye başladı. O koca taşı çukurdan zar zor çıkarıp duvarın ucuna kadar götürdük. Mübarek:

- Tamam, sizin işiniz bitti. Bundan sonrasını bana bırakın.

buyurdu ve taşı duvardan aşağıya itekledi. Biz tek başına bu taşı nasıl döndürdü diye düşünürken Efendim kısık bir sesle:

- Lenin’in heykelini devirdik elhamdülillah!

dedi. Biz taşı yuvarladığı hâlde böyle bir şey söylemesine bir anlam verememiştik. Ancak akşam ihvanlar gelince haberlerde tam da o saatte Lenin’in heykelinin devrildiğinin bildirildiğini öğrendik.

Erol Yalm kaya

İncek Dergâhı'nın araba parkı olarak kullanılan yol kısmında karşı tarafa doğru atık su için kanal açılıyordu. İhvanlar burada kazma ve küreklerle çalışıyorlardı. Biz de acizane yardım ediyorduk. Kanal kazma işleri hemen hemen bitmişti ve son düzeltmeler yapılıyordu. Oldukça yorulmuştuk.

Ben bana düşen kısmı bitirdim ve etrafımda çalışanlara bakıyordum. Sol tarafımda çalışan arkadaşlardan birkaçının hiç de güzel kazmadıklarını gördüm. İçimden "Belli ki ellerine hiç kürek almamış bunlar. Yaptığın işin en güzelini yapacaksın. Onlara yardım edeyim de çukurlu, tümsekli yerleri düzeltelim." diye geçirdim. Buna benzer duygular gönlümü meşgul ediyordu. Kendi çalıştığım yer ise bana çok güzel görünüyordu. "İşte kanal böyle kazılır!" diyordum kendi kendime. Diğer çalışanların yaptıkları yerleri hiç beğenmemiştim.

Bu arada ihvanlardan birinin "Abdurrahim Efendim" geliyor diye seslendiğini duyduk. Hemen kazmaları ve kürekleri bırakıp toparlandık. Biraz sonra Abdurrahim Efendim merdivenlerin başında gözüktü ve yavaş yavaş merdivenleri inerek kanalın içine girdi. Kazılan yerlere baka baka geliyordu. Geldi, geldi, yanımda durdu. Bana şöyle bir baktı. Bir şeyler söyledi, ama anlayamadım. Sanki "Beyim, böyle mi kazılır?" der gibiydi. O an kazdığım yeri beğenmediğini anlamıştım. Dünyam başıma yıkılmıştı. Oysa işimi çok güzel yaptığıma inanıyordum. Elimdeki küreği alarak beğenmediği yerleri düzeltmeye başladı. Şaşırmıştım, çok da mahcub olmuşum. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Donup kaldım. Efendim gerekli düzeltmeleri yapıp küreği tekrar bana verdikten sonra kanalın diğer yerlerini dolaşmaya devam etti. Benim çalıştığım yerden başka herhangi bir yere de müdahalede bulunmadı. Her tarafın güzel olduğunu, kanalın tamamlandığını belirterek yanıımızdan ayrıldı.

Efendim Hazretleri Salih Baba Divanı'ndaki "*Ellerin ayıbını gözetme ara bul sende noksanı // Senin gördüklerin ayıbı veliler setreder cümle*" beyitlerini açıklayıp sohbet buyuruyordu. Çok şükür bu kelimelerin hakikatini de bizlere yaşatarak göstermişti ve noksanlıklarımızı ikmal ediyordu.

Hakan Sönmez

Bir gün Ankara'daki ihvanlarla beraber minibüs ile İstanbul Tepecik Dergâhı'na gittik. Oraya vardığımızda Abdurrahim Efendim dergâhın foseptik çukuruna girmiş ve tıkanıklığı açmaya çalışıyordu. Çukurun etrafındaki ihvanlar ise Efendim'i seyrediyorlardı. İş bitince Efendim:

- Üzerime necaset bulaşmış olabilir. Ben üstümü değiştireyim.

dedi ve içeri girdi. Ben o arada dergâhın bahçesinde tek başıma dolaşmaya başladım. Dergâhın bahçesinin diğer köşesinde küçük bir kulübe vardı. Oraya gidip içeri girdim. Bir sandalyeye oturdum. Kapı açıldı ve dışarıya da gözüküyordu.

Bir süre sonra dışarıya baktığımda Şeyh Efendimiz'in benim bulunduğum kulübeye doğru yalnız başına gelmekte olduğunu gördüm. Yanında kimse yoktu. Şaşırdım, kendimi toparlayıp ayağa kalktım. Efendim Hazretleri kulübenin birkaç metre ilerisinde durdu, kulübenin sol tarafına dönerek;

- Mühendis Hakan Bey! Şu bahçenin duvarının tamir edilmesi lazım. Onu nasıl tamir edelim, ne dersin?

dedi ve hemen geri döndü. Bunu işitince daha da çok şaşırdım ve dışarı çıktım. Hem Efendim'in söylediği duvar tarafına baktım hem de etrafta başka bir Mühendis Hakan var mı diye baktım. Duvar sağlam duruyordu ve ortada benden başka kimse de yoktu. Ben de bu şaşkınlıkla ihvanların arasına geri döndüm.

Efendim'in neden böyle seslendiğini düşünmeye başladım. Kehf süresinde geçen Hazret-i Musa ile Hızır Aleyhisselam arasındaki duvarın tamir edilmesi hadisesi aklıma geldi ve bu sözlerin bana yönelik bir işaret olduğuna kanaat getirdim. Böylece etrafımda harabe gibi gördüğüm yerlerin ve kimselerin altında hazinelerin olduğunu, benim ise kadir kıymet bilemediğimi ve Efendim Hazretleri'nin bu sözleriyle beni ayıktırmaya çalıştığını anlamış oldum.

Mustafa Altunbaş

1993 yılının Temmuz ayında Konya'da Sille Barajı'nı gezmeye gittik. Orada çeşmeden su içtik. Sonra dağ eteğindeki Akyokuş'ta Konya manzaralı bir restoranda oturup çay içtik. 1,5 litrelik pet şişeden su içildi. Ancak şişenin yarısı daha doluydu. Garson aceleyle orayı toplarlarken o su şişesini de alınca Efendim Hazretleri garsona:

- Onu alma beyim, israf olmasın!

dedi. Garson o şişeyi tekrar masaya koydu. Efendim'in sözü yerde kalmasın diye o suyu yanımıza aldık.

Oradan arabayla ayrıldık. Rampadan aşağıya doğru yavaş yavaş inmeye başladık. Küçük bir köyün içerisinden geçiyorduk. Sol tarafımızda bir dere akıyordu. İleride sol tarafta dere ile yolun arasında, yani yolun kenarında ördeklerin oturduklarını gördüm. Yeşilbaşlı olan erkek ördek öndeydi ve ortaya oturmuştu. Arkasındaki rdekler dörderli beşerli sıralar hâlinde askerler gibi dizilmişlerdi ve düzgünce oturuyorlardı. Ben de arabayı sakin bir şekilde sürüyordum. Pencere de açıktı. Tam ördeklerin hizasına gelince ördeklerin hepsi ayağa kalktılar ve kanat çırpıp, bağırmaya başladılar. Dikkat çekmeyecek gibi değildi. Dikiz aynasından takip ettim. rdeklerin buldukları mevkiyi 10 - 15 metre kadar geçince, ördeklerin hepsi aynı yerlerine oturdular. Ördekler açık şekilde Efendim'i selamlamışlardı.

Muammer Aydemir

Sene 1997. Efendim Hazretleri Akhisar'ı teşrif etti ve kendisine:

- Efendim, bu Fetullahçılar (şimdi FETÖ) bizleri kendi ders-hanelerine çağırıyorlar. “Kendi derslerini yapalım, kendi kitaplarını okuyalım” diye durmadan ısrarcı oluyorlar. Ne yapalım?

diye sorduğumuzda Mübarek Efendim Hazretleri:

- Onların merhabalarına sadece merhaba deyin. Eşiklerinden atlamayın. Onlar İslamiyet'in önündeki en büyük settir, en büyük engeldir.

buyurdu. O zaman bunların memlekete nasıl bela olacaklarını kavrayamasak ta çok şükür Mübareğin bu ikazı onlardan uzak durmamıza vesile olmuştu.

Kadir Konkur

Konya Kulu'da evinden cenaze çıkan hane sahipleri taziyeye gelen bölgenin insanlarına ikram etmek için tosun veya sekiz on adet koyun keserlerdi. Cenaze günü ve sonraki günlerde ziyarete gelenler bu Şekilde ağırlanırdı. Madd durumu iyi olanlar için sıkıntı yoktu. Fakat maddî durumu iyi olmayanlar bu geleneksel davranıŐ için ya faizle para alırlar ya da tarla satmak zorunda kalırlardı.

Efendim Hazretleri Kulu'yu bir teŐriflerindeki sohbette cemaate "Cenaze olan evde  gün süreyle kazan kaynaması haramdır" buyurdu. Kululuların ilk defa duydukları bu sohbet sonrasında ihvanlardan birisinin annesi rahmetli oldu. Cenazenin defini sonrası o ihvanımız "yemek vermeyeceğim" dedi. Başlangıçta Kululular bu ihvanı kınadılar. Bir müddet sonra bu uygulama yaygınlaŐtı ve o ihvana dua ettiler. Çünkü o yemek adeti bir müddet sonra Kulu'dan tamamen kalkmıŐtı ve misafirler -olması gerektiği gibi- hane sahibinin yakınlarının yemek getirmeleri suretiyle ağırlanmaya başlanmıştı. Böylece bu adet de Kulu'da oturmuş oldu.

İhsan eşit

Efendim İstanbul'a hicret ettiklerinde Batıköy'de iki katlı bir yazlık evin üst katında ikamet ediyorlardı. Evin alt katındaki salonda ise sohbet ve hatme yapılıyordu. Salonun ön penceresi tamamen camlı bir pencere idi. Ben Mübarek Efendim'in tam karşısında sırtım cama dönük bir vaziyette sohbet dinlerken bel rahatsızlığım ve camdan belime gelen soğuk sebebiyle neredeyse şuurumu kaybedecek derecede bir sıkıntı içine girmiş ve Efendim'in sesini dahi duymaz hâle gelmiştim. Efendim'in sağ yanında bulunan üçlü kanepede üç ağabeyimiz oturuyordu. Sohbet esnasında bir kardeşimiz eli göğsünde kalktı ve Efendim'in önünden geçerek dışarı çıktı. O esnada Efendim doğrudan bana hitaben:

- İhsan Beyim, gel yukarıdan otur.

dedi. Hemen kalktım ve sevinçle kanepeye oturdum. Orada benden daha büyükler olmasına rağmen benim gönlümdeki şüğüle razı olmamış ve boşalan yeri bana ikram etmişti. Sonra sohbeti huzur içerisinde dinledim ve hatmeyi yapıp dergâhtan ayrıldık.

İsmail Şengül

1980 yılından 1993 yılına kadar özellikle sinirlendiğim zamanlarda bayılıyordum. Tetkikler neticesinde önce epilepsi teŐhisi koydular. İlaçlarla tedavi de gördüm. Fakat bir türlü iyileŐemedim. 1992 yılında nasib oldu ve ders aldım. 1993 yılında da derdimi Efendim’e anlattım. Mübarek uzun uzun okudu ve huzur yaparak dua etti. Sonra:

- Sende sara hastalığı yok. Sinirlendiğinde beyninde kilitlenme oluyor.

dedi. “Bahçe hortumuna su verildiğinde hortum hareketlenir ve su kesildiğinde hortumun ucu düşer ya!” Şeklinde bir örnek verdikten sonra da:

- Bir hafta içinde beş veya yedi sefer hasta olursan da evinden ayrılma! İnşallah bir daha görmezsin. Daha sonra iyi bir doktora git, beyin filmi çektir.

buyurdu. Aynen Efendim Hazretleri’nin söylediği gibi bir hafta içerisinde altı ya da yedi sefer hastalandım. İkinci hafta Ankara’da Prof. Dr. Sadık Bey’e gittim. Doktor, Kocatepe’nin alt tarafındaki bir tıbbi görüntüleme merkezinde beyin filmi çektirdi. Ertesi gün muayenehanesinde filmleri inceledi ve beynimde hiçbir fiziksel rahatsızlık olmadığını söyledi. Sadık Bey, Efendim’in bana hastalığımlı anlatırken verdiği bahçe hortumu örneğinin aynısını söylediğinde ben gayri ihtiyari olarak “Efendim” diye bağırıp bayılıŐım. Ayıldığımda doktor bana:

- Efendim dediğin kim?

diye sordu. Ben de kendisine Abdurrahim Efendim’i ve söylediklerini anlatmaya çalıştım. Bunun zerine Doktor:

- Sen manevî doktorunu bulmuŐsun. Burada ne işin var! En kısa zamanda Abdurrahim Efendi’yi ziyaret et ve bana da dua ediversin.

dedi. Doktor inançlı bir adammış. Bir gün evvel aldığı muayene ücretini geri verdi ve bana herhangi bir ilaç da vermedi. Ben de 1993 yılından bugüne kadar hiç hasta olmadım. Doktorun selamını

iletmek üzere Abdurrahim Efendim'e gittiğimde ben daha bir şey söylemeden Mübarek:

- Hadi, geçmiş olsun. Bir daha görmeyeceksin inşallah. buyurdu. Her türlü maddî ve manevî dertlerimizin tabipleri olan Pirlerimiz için Salih Baba ne güzel demiş;

Dertliyem derdinden Hazret-i Şahım

Sen tabîb-i aşıkane gelmişem

Osman İnanç

Abdurrahim Reyhan Hazretleri 1994 senesinde ihvanların ısrarları üzerine rahatsız olduğu birkaç hastalık nedeniyle Ankara Numune Hastanesi'ne yattı.

Yaklaşık on günlük hastane yatışı süresince gerek Ankara'dan gerekse Türkiye'nin muhtelif illerinden hastaneye yoğun bir ziyaretçi akını oldu. İnsanlar tek tek veya gruplar hâlinde günün her saatinde Efendim'i ziyarete geldiler. Bu yoğun ziyaret hastane personelinin, hastaların ve refakatçilerin dikkatlerini çekiyordu.

Bu durum Efendim Hazretleri'nin hastaneye yatırılmasında ve birden çok hastalığı olduğu için 3-4 farklı uzman doktorunun birlikte karar vermeleri gerektiği tedavi sürecinin düzenlenmesinde çok yardımı olan ve Efendim Hazretleri'yle yakından ilgilenen Numune Hastanesi Biyokimya Bölümü şefi Dr. Ali Bey'in de dikkatini çekmişti.

Ali Bey; inançlı, temiz ahlaklı, çok iyi bir insandı. Ancak bildiğim kadarıyla herhangi bir yere intisabı yoktu. Her gün Abdurrahim Efendim'i ziyaret eder, hastalıklarıyla ilgili yapılan ve yapılacak olan işlemler konusunda Abdurrahim Efendim ve yanında refakatçi olarak bulunan Avni Efendim'e bilgi verir, onlara çok saygı ve hürmet gösterirdi.

Abdurrahim Efendim Hazretleri'nin tüm tetkikleri bitti ve taburcu olup İncek'e geldi. Aradan 10-12 gün kadar geçtikten sonra Ali Bey ile konuştuğumda yeniden kontrol için kan alınması gerektiğini söyledi. Ben:

- Hocam, kanı ben alayım, sabah hastaneye getireyim.

deyince Doktor Ali Bey:

- Sabah buluşalım ve İncek'e beraber gidelim. Ben de orada olayım. Kanı beraber alırız. Böylece ben de kendilerini ziyaret etmiş olurum.

dedi. Ben de:

- Tamam hocam.

dedim. Sabahleyin saat yedi gibi buluştuk ve birlikte İncek'e gittik. Abdurrahim Efendim Hazretleri hatme ve sohbet yapılan üst

salondaki koltukların birinin üzerinde oturmuş, bizi bekliyordu. Salonda hizmet eden ağabeylerimiz vardı. Ali Bey kan alacağı tüpleri ve enjektörü çıkardı. Kan almak için müsaade istedi. Abdurrahim Efendim Hazretleri:

- Biraz dur. Sen buraya gönlünde iki dilek tutarak geldin. Bu dileklerinden birincisi olur, ikincisi olmaz.

buyurunca beyaz yüzlü ve gür beyaz saçlı bir kişi olan Ali Bey'in yüzü ve saçlarının dibine kadar kafası kıpkırmızı oldu. Ne diyeceğini şaşırdı. Bizler de şaşırдық. Ali Bey bir şeyler söylemeye çalıştı, ama olmadı. Abdurrahim Efendim:

- Şimdi kanı alabilirsin.

dedi. Kan alma işlemi bittikten sonra orada bulunanlara:

- Misafirimize izzet ve ikramda bulunun, kahvaltı hazırlansın.

buyurdular. Hep beraber aşağı mutfığa indik. İhvanlar Ali Bey'e şaka ile karışık:

- Hayırdır Hocam! Efendim Hazretleri'ni imtihan mı ediyorsun? Ne dilek tutmuşsun?

diye sordular. O da soruyu "yok bir şey" diyerek geçiştirdi. Ama ben dönüş yolunda kendisine:

- Hayırdır Ağabey! Başhekim mi olmak istiyorsun?

diye takıldım. Dileğinin ailesi ile ilgili olduğunu ima ederek bana biraz ailesinden bahsetti. Konuşmalarından ihvanların Abdurrahim Efendim'den hep mürşid-i kâmil diye bahsetmeleri üzerine gönlünden bir dilek tuttuğu, "eğer gerçekten kâmil bir mürşid ise gönlümden geçen bu dileği bilir" diye düşündüğü ve bu yüzden kendince böyle bir yola başvurduğu, yani kan almak bahanesiyle İncek'e geldiği anlaşılıyordu.

Efendim Hazretleri herhâlde Doktor Bey'in hastanedeki hizmetlerinden dolayı onu kendisine muhatab alıp onun gönlünden geçenlere cevap vermişti. Mürşid-i kâmile bağlanmak ise nasib işidir. Efendim Hazretleri sohbetlerinde "En azından 'Hakk dostudur' diyerek bir mürşidi sevip ona bağlanmak, gönül müridi olmak önemlidir. Yoksa keramet bekleyen bir göz müridi olarak ona bağlanmanın sonu gelmez" diyordu.

Ali Sinan Bilgili

Mrid-i kâmilin her hâli keramettir. Onlar Allah dostu oldukları için yemeleri, içmeleri, istirahatleri, sohbetleri her hâlleri Allah'tan ayrı değildir. Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin müşahede ettiğim bazı sret özelliklerini ifade etmeye çalışacağım:

Efendim'in diğer insanlardan farklı özellikleri ilk bakışta dikkati çekiyor ve tabii olarak insanlarda bir hayranlık hissi uyandırıyor. Mah cemali keskin çizgilere sahipti. Bu çizgiler vakar ve kararlılığın ifadesiydi. İster müntesib, ister zahir ehli, ister zengin, ister fakir kim olursa olsun herkese karşı nezaketle davranıyor, fakat tavırlı bir duruş sergiliyordu. İstanbul'daki dergâhın bahçesindeki gllere yaklaşımı da sanki bir canlıyı incitmekten çekinen bir tarzdaydı. Beere, nebatata, hayvanata davranışlarında gönül incitmemeyi Őir edinmiti.

Sohbetlerinde dünyanın en güzel kelimesi olan "ak" kelimesine başka bir anlam veriyordu. Çünkü belli ki açık kendisiydi. Cenab-ı Hakk'a olan akının ruhunun ve bedeninin her zerresine işlediği hâl ve hareketlerinden anlaşılıyordu. Zira "Allah" (cc) lafzı onun dilinden bir başka ses ve ahenkle çıkıyordu.

Kendisinden dua isteyen zahir ehlinin ve mridanının hastalarına, dertlilerine, borularına bolca dua ederdi. Mntesiblerinin dertleriyle dertlenir, hznlenirdi. Onların dertlerinden kurtulmaları için sabretmelerini tavsiye ederdi. Hznden bahsederken de korkutmaz, mit verirdi. Kahkaha atmaz, sesli gülmezdi. Sadece mah cemalinde bir gl açar gibi tebsm eder ya da gülümserdi.

Baparmakları dışarıda kalacak Şekilde sağ elini sol elini içine koyar, vücudunu hafif sola salar, boynu bükük bir Şekilde tevekkül ederdi. Tevekklnde sonsuz bir samimiyet ve teslimiyet hissediliyordu. O demde sadece Allah (cc) ile olduğu hazır bulunanlara ak-seden ve onları ihata eden feyz-i ilahiden, cezbelerden anlaşılıyor ve fark ediliyordu. Tevekkül hlindeyken huzurunda bulunanlar zamanın durduğunu zannederler ve hissederlerdi. Bu hâlden ıkıı da yine sanki uzayın sonsuzluğundan geldiği hissini veren derin bir "Allah"

(cc) lafz-ı celalinin telaffuzuyla olurdu. Bu anda duran zamanın yeneniden başladığı zannedilirdi.

Devrin pek çok siyaset ve devlet adamı bu “muhterem şeyhi” ziyaret etmek arzusunda bulunurlarken, kendileri asla şöhret olmak arzusunda değildi. Hatta şöhretten kaçınır ve şöhretin insana zarar vereceğini ifade ederdi. Devlet adamları ziyaretine geldiğinde vakarından zerre miktarı taviz vermeksizin bir misafirperverlik gösterirdi. Misafirlerini nazik bir şekilde ağırlar, fazlaca konuşmazdı. Karşısındaki muhatap konuşursa onu dinlerdi. Siyaset adamlarıyla siyasetten konuşmaz, sadece Allah (cc) ve Resulullah’tan (sav) bahsederdi.

Efendim “Tarikatın rüknü sohbetir” buyurmuştu. Sohbet Allah’ın (cc) ismi ve dua ile başlar, sadece İslâm ve insan ile ilgili konuşurdu. Aşk, muhabbet, iman, ihlas, zikir, edeb, tarikat, masivâ, nefis, hazret-i pirlar, şeriat ve hatme başlıca sohbet konularıydı. Salih Baba Divanı’ndaki beyitlerle sohbetlerini süslerdi. İyi bir hatipti, sohbeti son derece akıcıydı ve kelimeler mübarek dillerinden peş peşe dökülürdü. Bir konudan bahsederken o konuyu tamamlar, sonra başka bir konuya geçerdi. Sohbet esnasında mimikleri, beden dilini kullanması, ses tonunu düşürmesi ve yükseltmesi ölçülü ve etkileyiciydi. Sohbeti dinleyen herkes istidadına göre kendine düşen payı alırdı. Sohbetinin feyzi, dinleyenin ruhunu ihata ederdi.

Efendim “Abd-ur Rahim” ismiyle müsemma idi ve isminin işaret ettiği gibi Rahim, yani kullarına karşı merhametli olan, onlara acıyıp onları bağışlayan ve esirgeyen Allah’ın kulu idi. Cenab-ı Hakk’ın ism-i zatı da gönlüne işlenmişti.

Abdurrahim Reyhan Hazretleri'nin Sohbetlerinden Bazı İnciler

- Kulluğu bilmek kusurlarımızı bilmektir.
- Kulluk noksanlıktır, acizyettir.
- Kişi noksanını bilmek gibi irfan olamaz.
- Allah için birbirinizi sevin, Allah için konuşun.
- Aşk insanı mahviyete düşürür, varlığından geçirir.
- Varlığından kurtulan, ölmeden evvel ölüme erer.
- İnsanların varlığını aşk götürür.
- Aşkın sonu mahviyettir, mahviyetin sonu acizyettir.
- Allah'a perde olan insanın cismidir. İnsanlarda batın azalar vardır.
- Felekler dünyadan büyüktür.
- Meşayih bilmek lazım. (Kişi) meşayih bilemezse eşyanın hakikatini anlayamaz.
- Bu dünya âleminde insanlar alçalır, yükselir. Ahirette alçalma yükselme olmaz.
- İnsanlardaki ruh zat nurundandır.
- Meleklerde sıfat nuru vardır.
- Kabız hâlinde güzel şeyler düşünün, (güzel) konuşun ki bu hâlden kurtulasınız.
- Hz. Âdem bir dane için 200 yıl ağladı. Çünkü o cennet hayatını gördü, yaşadı.
- Ayrılıktan büyük azap yoktur: *Firak-ı yar ile ah u enîn ol.*
- Derviş olmak için aşka düşmek lazım. O da meşayihtedir. O verir, o alır, o satar.
- Mürid maksadının kapısını bulup isteyecektir. İnsanlar için maksad kapısı meşayihdir.

- Nefs-i mutmainneye ulaşmayan fenafişseyh olamaz, ruh-i revan makamına ulaşamaz.
- Tarikattaki makam ve mertebelerin sonu yoktur.
- Arif ayık demektir. (Arif) yirmi dört saat Allah'ı, meşayihini unutmayandır.
- Tevecchte esma, sıfat, zat nurları tecelli eder.
- Mntehide kalp âlemi açıktır. Kesir (ok) zikir bunlardadır.
- Ru'yetullah, cemelullah haktır.
- Muhabbet, ihlas, adab, teslim tamam olmazsa hakikate geçilmez. Hakikate gemeyende noksan sıfat olur. Hakikate geçende sertlikler olmaz.
- Ahsen-i takvim de hakikate geçende olur.
- Dervişlik Hakk için her şeyden geçmektir.
- Dervişlik bir dost, bir posttur. Dost Allah, post cesettir.
- Nimeti sahibinden, rabıtan bilmek lazım.
- Perde sa'yımızdır (abalarımızdır), ondan da geçmek lazım.
- "Ben getirdim", "Ben götürdüm", "Ben yaptım" deme. Sahibine teslim et.
- Kalp âlemi açılınca mnteh olur.
- Dervişliğin sıfatı elenmiş toprak, su katılmış. Ona basan ayak incinmez, toz kalkmaz. O kişi için seven, dven biridir.
- Matlub azamette(dir). Matlub sa'y ile olmaz (elde edilmez).
- Bizde irşad sohbetle olur, sohbetle olur. Başka türlü olmaz. İrşaddan mana mntehye geçmektir.
- Emir, adabın üzerindedir.
- Allah uzakta değil, içindedir.

- Cismi güzellerde ayıp olur, ruhu güzellerde ayıp olmaz.
- Günahlarını eline alan kadar bir kurtuluş yoktur. Günahını bilir, Allah'ın azametine sığırırsa kurtulur.

Fenadan el çek, bırak masivayı

Bir kol döndüremez iki dolabı

- Zenginliği istemiyek, fakirlikten de korkak.
- Allah yanılmış, aldanmışlardan etmesin.
- Allah sonumuzu hayır getirsin.
- Her Müslüman'a işini, aşını, eşini bilmesi farzdır.
- Vakar insanlara yük olmamaktır. Çağrılmadık yere gidilmez.
- Zamanımızda geçim yapmak için idare, müdara, dubara şarttır.
- Dert bizim noksanımız, ayrılığımız, gafletimizdir.
- Mabudu bilmek ona itaat etmektir.
- İnsanları ve hayvanları incitmiyek.
- İnsan kendisine yapılan hürmeti rabıttan (mürşidinden) bilirse yükselir.
- İnsanlardaki şeref insanları sevmek, saymak, mert olmaktır. Hayvanlar sevemez, birbirlerini iterler kakarlar.
- Şerefli insan için (şu vardır): Yüksek otur, alçak konuş; alçakta otur, yüksek konuş.
- Yemende, içmende Allah'ı unutmazsan sevilir ve sayılırsın.
- Aşikâr olmak! Allah aşikârdır. Huve'l evvel, huve'l ahir, huve'z zahir, huve'l batın. Allah "evvel de biziz, ahir de biziz, zahir de biziz, batın da biziz." buyuruyor.
- Akıl bin bir esmanın (ismin) nurundan yaratılmıştır.
- Emir ve nehiy, emirler ve yasaklar cismedir, cesededir.
- En büyük ihsan, insanın marifete ulaşmasıdır.

- Sen senliğinle zuhura geldinse kork. Seni sensizlik zuhura getirdiyse korkma.
- Manevî kâr-zarar görülmez.
- İnsanlar uykudadır, ölünce ayıkırlar.
- Amel fakirliği amel zenginliğinden üstündür. “*Fakrî fahrî.*” (*Fakirliğim övünme sebebidir*)
- Amelden mana Allah’a itaat etmektir. Ameli rabıttan (mürşidinden) bilersen fakirliğe düşersin.
- Bizim iyiliğimizden, bildiğimizden değil.
- Allah’ın insanlara en büyük ihsanı (kişinin) mürşidi(nin) olması(dır).
- “Kılı kırk yarmak” Allah’tan çok korkmaktır. (Bu) mün-tehilerde olur. Allah korkusu kılı kırk yarar.
- Kalpteki şah damarı(nı) canlandırmak lazım. Sultanî zikir, diri kalp Allah’ı hiç unutmayan(da)dır. Kalp vücudun pompasıdır.
- Kalp Allah’ın konulacağı, gireceği yerdir.
- Kalp zikredince bütün damarlara tesir eder.
- Allah’ı hiç unutmamak için sevmek lazım.
- Meşayihe olan sevgi hakikattir.
- Nefs-i mutmainneye geçmek için himmet lazımdır.
- Mübtedi şuğüllü namaz kıldığı için zevk almaz. Münteheî zevkini alır.
- Sübyan Kabe’dir, süfyan Ebu Süfyan’dır.
- Tarikatı inkâr küfürdür.
- Allah dört şeyi dört şey içinde saklamıştır:
 - 1-Günahlar içinde gadabını,
 - 2-İnsanlar içinde velilerini,
 - 3-Ameller içinde rızasını,
 - 4-Dua içinde makbul olanı

- Dört büyük dŖmanımızı bilmemiz lazım:
 - 1-Dünya muhabbeti,
 - 2-Nefs-i emmaremiz,
 - 3-Evlad u iyal, evre, yaramaz arkadaŖ, Ŗerli akraba,
 - 4-Ŗeytan.
- Ruh masumdur, her Ŗeyi kabul eder. Ruh cesedi terk ederse Allah'a gider. "Mutu kable en temutu" olan (lmeden önce ölen) ruh Allah'a gider.
- Ruh ulv makama ulaŖınca aynı mıdır, gayrı mıdır?
- Velayet Allah'ın varlığının kulda tecellisidir.
- Cahil günah iŖleyendir.
- "mm" inanmıŖ demektir.
- Bir veli kırk gün bir yerde kalırsa, orası makamdır, ziyaretghtir.
- Fetvayı avam yaŖar, takvayı tarikat ehli yaŖar.
- Takva havf (korkmak) demektir.
- Havfi çok olan mttak olur.
- Yüz yirmi dört bin peygamberin temsilcisi yeryüzünde mevcuttur. Yerleri eksik değildir.
- Senin tedbirin Allah'ın takdiridir.
- Her kim ki tedbir kaydındadır, bilfiil cehennemdedir. Her kim ki takdir mutaalasındadır, bilfiil cennettedir.
- Bu dünya âleminde tedbirini takdire bağlayan bir kimse cennette yaŖıyormuŖ gibi olur.
- Tarikati inkâr; nebileri, velileri inkardır.
- Evliyaullahın yüzünde seb'ul mesan (Fatiha suresi) yazılıdır. Onu okuyanın kalbi fetholunur.
- Kalpteki göz manadır. Allah onunla görülür.
- Ruh Allah'a kavuŖunca Can içinde can olur.
- *Alem bir noktada pinhan imiŖ*

Onu bilen ehl-i kemal imiş.

O nokta Allah aşkı ile bilinir. Bilen, bilinen o zaman birleşir. O nokta da Evliyaullah'ın iki kaşığı arasındadır. O kapı oradan açılır.

- İlim bir noktadır, o da Allah'tır. İlim bir noktadır, Allah'ı hakke'l yakîn bilmektir.
- Peygamber Efendimiz'in (sav) batın aklını varis-i enbiya da (veliler de) bilemez.
- Kul Allah'ın sıfat nuruna erişirse, Allah onda tecelli eder.

Aşk u muhabbet hanesi

Bir Evliyaullah'ın bütün müridlerindeki aşkın geldiği yer ondan doğar.

- Gönüldeki muhabbeti büyütelim ki Allah'tan gayrılar dışarıda kalsın.
- İnsanların nimeti, nimetimiz nedir? Ruhumuzun isteğidir. O Allah'tan geldi, Allah'a gitmek ister. Esas istek ve nimet de budur.
- “Ve bi'l kaderi, hayrihi ve şerrihi” fermanı tecelli ederse sen de güzel olursun.
- Manevî derdimizi bilsek, bizde hiç dert kalmaz.
- Noksanımızı bildikse dert budur. İkmaline (noksanlarımızı tamamlamaya) çalışırsak derman da budur.
- Ayrılığımızı, gafletimizi dert edinmek lazım. O zaman derde düşersin, derde düşünce de dermanımı ararsın.
- Cesedin kıymeti akıl iledir.
- Zemzem aç olanı doyurur, susuz olanın susuzluğunu giderir, hasta olanı iyi eder. (Fakat bu) inanca bağlıdır.
- Bir Müslüman kırk gün illeti, gilleti, zilleti olmazsa korksun.
- Çile olmazsa terakki olmaz.

- Riyasız amel işleyen salihdir.
- Nakş-ı cemal tecelli edince cezbe biter.
- Vecd ile olanların şeriata mugayyir (görülen) hareketlerin hesabını Cenab-ı Hakk bizzat kendisi soracak, onları affedecek.
- En büyük salih amel tarikate girip veli olmaktır.
- Kitapsız, sünnetsiz, şeriatsız yri bulamayız.
- Gönül ne ile mesut olur? Allah zikriyle mesut olur.
- En büyük bela aşktır.
- Muhabbet gelince tüccar olur, muhabbet gidince talancı olur.

Muhabbet gelince doğru olur, muhabbet gidince yalancı olur.

- Kur'an'ın zahir, batın, batne manaları vardır. Zahir manasını alimler bilir, batın manasını meşayihler bilir, batne manasını peygamberler bilir.
- Alimlerde bir esrar var, avam bilmez; meşayihlerde bir esrar var, alimler bilmez; peygamberlerde bir esrar var meşayihler bilmez.
- Allah'ın rahmeti de insanlara, gadabı da.
- Allah'ın gadabını Peygamber Efendimiz giderecek.
- Her ders alana zikir tacı giydirilir.
- Tefrikacı değil fırka-i naciyiz.
- Nazenin, nezih olmak için incinme, incitme.
- Tevazu, kanaat, sabır, takva. 'Muttaki' olun.
- (Bu) bizim ne bildiğimizden ne ilmimizden! Allah'ın ih-sanı.
- Dünya istekleriniz ahiret için olsun. Çünkü Allah "Bu dünyaya burada kalacağınız kadar, ahirete ise orada kalacağınız kadar çalışın" buyurur. Bu dünya hayatı 50-60, nihayet 100 yıl. Ahiret hayatı ise sonsuzdur.

- Allah'ı anan gönül hoş olur.
- *Ne için âleme geldin ne için nefse kul oldun
Ne öğrendin neler bildin ne kesb ettin sivasından*
(Salih Baba'dan)
- Dünyaya ne için geldiğimizi Allah bize bildirsin, daha iyi bilelim.
- Rabbimizi bilmek, tanımak için geldik. İtaat eden tanır.
- Rabbisini bilen güzel olur.
- Marifet insanların son makamıdır.
- Kul; Allah'tan ayrı da değil, gayrı da değildir.
- Esmâ nuru insanların kalbinden zuhur eder.
- Terk-i can etmeden Allah bulunmaz.
- Bildiklerini unut, Allah'ı bil yeter
- Seni bilenlere kendini unuttur, Allah bilsin yeter.
- Aşka düşer olmadan insan varlığından geçemez.
- İnsanlar dünyaya anasını değiştirmeye geldi.
- Şeriatla ceset, tarikatla ruh kurtulur.
- Allah'ın sıfat nuruna erende vahdet-i vücud tecelli eder.
- Aşka düşer olan canını verir.
- İyi-kötü ayrımı cüz-i akıldadır.
- Kabe'ye secde küfürdür. Secde Allah'adır.
- "Elif" Allah'a işarettir, "h" harfi zatına işarettir.
- (Nefes) ha ile girer, ha ile çıkar.
- Ehl-i huzur olmak için terk-i dünya, terk-i ahiret, terk-i terk, terk-i candır.
- İnsan varlığından geçmezse eşyanın varlığından da geçemez. Eşyanın varlığından geçmeden de perde kalkmaz.

- Noksanlık gafletten doğar. Nefs-i mutmainnede gaflet olmaz.
- Nefs-i mutmainne velayetin birinci basamağıdır.
- Raziye, marziye ruh-u sultan makamıdır.
- Azrail diri olanın canını alır, ölünün neyini alsın!
- Anasır-ı zıddiyet çilesiz değişmez.
- Âşıklar Hak'ı perdesiz görür, gören görünen bir olur. Kendini arar o zaman, kendini bulamaz. Tarikat seni senden alır, seni sana sensiz verir.
- Kulum iste vereyim. (Talebena vecedena)
- *Söz ile her kalbe doğmaz ledünnî
Bütün a'zaların dil olmayınca
Nefs-i emmarenin bilinmez fendi
Gönül şehri bahr-i Nil olmayınca
(Salih Baba'dan)*
- Her marazın derdine göre verirler şerbeti.
- Hâl de ikidir; kabız hâli, basıt hâli.
- Gam gelmez dememişler, gam eğlenmez demişler. İlim olmazsa cihanda, insanlar azar kalır yabanda.
- Anasır-ı zıddiyet dört eczadan halk edilen ceset, (yani toprak, su, hava, ateştir.
- İnsanlar Allah'ı zikrede zikrede kalblerinde esma nuru, sıfat nuru, sonra zatının nuru tecelli eder.
- Sair tarikatların nihayetini biz bidayete getirdik. (Şah-ı Nakşibend)
- Kâmile her eşya olmuştur evrad (zikir).
- Rabıta-i nakş-ı hayal bizim için mecazdır. Ama nakş-ı cemale gelince mecazımız hakikat oluyor.
- Tarikattaki hizmetlerimizi göreceğiz ki himmet alabilelim. "Baba himmet oğul hizmet."

- İnsanların hepsini eritseler, birleştirseler bir velinin veliyeti kadar olamaz.
- Biz velilerimizi yeşil kubbemizin altında gizledik.
- Şeriat cisimle, tarikat da ruh ile.
- Hakikatte insanların beytullahı Allah'ı daima zikreden kalbidir.
- *Senin gördükleri ayıbı
Veliler setreder cümle.*
- Bizim dergâhımız günahkârların dergâhı. Günahı olanlar gelsin bize, günahı olmayanları biz istemiyoruz.
- *Sev beni, seveyim seni
Unutma beni, unutmam seni*
- Letaif makamları (kutsal makamlar) Kalb, Ruh, Sır, Hafî, Ahfa ve Kalb Gözü olmak üzere altı makamdır. İnsanlar itaat ede ede nefsi oralardan el çekiyor, ruh hâkim oluyor. Nefis oluyor ruhun hizmetçisi.
- Her ne kadar cesedimizde bir ayrılık varsa da ruhumuz ayrı değil. Rabıtamız ve ruhumuz birbirinden haberdardır. Cesedin haberi olmaz, hazmederse gösterirler.
- Ameli güzel işle, işlememiş gibi bil.
- Zahir ilmi var, batın ilmi var. Batın ilmi ise insanların kalbinde yazılı.
- Allah'a itaatını yapan insanlarda keramet vardır. Meşayih için tasarruf önemli.
- İnsan kâmil olunca ruhu külli iradeye geçer.
- Fenafişşeyh (olan) mecazdan hakikate geçer, noksan sıfattan kemal sıfata geçer. Ruh o zaman kâmillerin seyranı oluyor.
- İnsanın kalbinde aşk tecelli ederse, bu dünyayı da çıkarır, ahireti de çıkarır.
- Canından geçmeyen Canan'ı bulamaz.

- Meşayih sevgisi Allah sevgisidir. Allah sevgisi de meşayih vasıtasıyla geliyor insana.
- Allah tarikatımızı anlamak, yaşamak nasip etsin.
- İllet, gillet, zillet. Bunlar Allah'tan gelir.
- Allah bizi Müslüman halk etmiş. Allah bizi Sevgilisi'ne mmet etmiş. Allah bizi varislerine tanıtmış. Bundan ziyade nimet olur mu?
- Mürid hâli, fiili, ameli ile terakki eder. Ameli ve fiiliyatı müridin iradesine bağlanmış. Hâl ise iradenin dışında kalmış.
- Hlinizi düşünmeyin, fiilinizi düşünün.
- Mürid üç harften ibarettir. Mim, Ra, Tı. (Mim)den mana Peygamber Efendimiz'e olan muhabbettir. (Te) den mana terakki.
- Mridte üç şart gereklidir:
 - 1-Daima vudu (abdestli olma),
 - 2-Lokmada ihtiyat,
 - 3-Hıfz-ı nispet.
- Fikir, şükür, zikir ile mürid terakki eder.
- Bizim gönlümüzün bekçisi Rabıta'dır. Bizi gafletten ayıracak, uyaracak olan Rabıta'dır.
- Bu yolculuk ruh yolculuk, nefs yolculuk değil.
- Bülbülün gle nasıl feryadı varsa, müridin de meşayihine karşı böyle bir feryadı olacak.
- Ona kul olacaksın ki o sana kulluğunu bildirsin.
- Bir insan vasıta ile gelmiş olduğu yere vasıta ile gider.
- Allah'ı ilme'l yakn bilenler alimler, ayne'l yakn bilenler abidler, hakke'l yakn bilenler varlığından kurtulanlar, aşıklar.

Âşık imdi varlığın ver yokluğa

Yokluk içinde sana varlık doğa

- Allah'a olan aşkın nihayeti yoktur.
- Ben anladım işim bitmez sana yalvarmaktan gayrı.
- Tarikata girenler ahd-i misakı tazelemiş oluyorlar.
- Muhabbetten mana Cenab-ı Allah'ın azametidir, velayetidir.
- Bir mürid Allah'a vasıl olmak için evvela fenafişşeyh olacak, sonra fenafirresul olacak, sonra fenafillah olacak.
- Yârdan mana bu mübtedî âleminde rabıtaadır, sonra nübüvüttür, sonra Allah'ın zatıdır.
- Mürid müntehî âlemine velayetsiz geçemez.

Karşına almışsın gonca gülünü

Ne oldu sana terk eyledin ilini

- Evliyanın iki nuru vardır: Rabıta nuru zahir görünüş, nefsi terbiye ediyor. Bir de velayet nuru vardır, müridin ruhunu yetiştiriyor.
- Şeriatı olan insanın hayvanî sıfatı yoktur. Hayvanî sıfat küfür sıfatıdır.
- Allah için birbirinizi sevin, Allah için bir araya gelin.
- İrşattan mana tarikat sohbetidir. İnsanları derviş eden, mecazdan kurtaran, muhalefetlerden kurtaran, hakikate ulaştırılan tarikat sohbetidir.
- Her kim ki düşmedi ayağa, çıkmadı başa.
- Her kim ki Allah için alçalırsa biz onu yükseltiriz.
- Derviş olmak için bütün insanlara yüzünü çiğnetmesi lazım.
- Yüzüne silleyi vuranla ağzına şekeri veren bir olacak.
- Yirmi dört saat içinde her bir işinizi bırakın, bir araya gelin, sohbet edin.
- Mürid daha mübtedî âleminde, varlığından kurtulamamış.

- Veliler kendi bilgilerini atmışlar, (onlarda) Cenab-ı Hakk'ın bilgisi tecelli etmiş.
- Aşk-ı ilahî bir insanı yakıyorsa, varlığından kurtarıyorsa o zaman derviş olabiliyor.
- Ne zaman ki aşk bizi ihata ederse, yediğimizden haberi-miz olmaz, içtiğimizden haberimiz olmaz, nerede olduğumuzu bilmeyiz. (İşte) o zaman hakikatına ulaşıyoruz. Mecaz olan aşk büyüte büyüte hakikate ulaştırıyor.
- Aşkın bütünü Allah'tır, sonra Resulullah'a, sonra insan-lara paylaştırılmıştır.
- Her şeyin hakikati insanların kalbinde.
- Nebilerin ve Evliyaullah'ın velayeti daha büyüktür, daha güçlüdür.
- Nefsini Şeyh Efendimiz'e teslim ettinse, onun yumru-ğunu nefsinin başına vurdunsa kurtulursun.

Büyük düşmanımız nefs-i emmare

Takmış kemendini götürür nare

Cehdet ki kılasın sen sana çare

Ellerin ayıbını gözleme gardaş

- Bizi söyleyin de su-i (kötü) hâlimizi söyleyin.
- Bir nefes merdan-ı Huda sohbetinde bulunmak yetmiş bin rekât namaz kılmak kadar amel oluyor.
- *Hakikatsiz andelibin zarına*
Sever goncasını bakmaz harına
- Nefis noksan sıfat, ama ruh noksan sıfat değil.
- Nefis cisimden ibarettir, ceset de ruhun bir kalıbıdır.
- Nefis de ruh da cesede hâkim olabiliyor.
- İnsanların nefsi deccaldır, firavundur. Ruhunu ise Mehdî'dir, Musa'dır.
- Evliyaullah'ın eğitiminde ruh nefsi küçültüyor.

- Nefis ancak ölünce yok olur. Ama bazı nefisler ıslah olmuştur, bazıları ıslah olmamıştır.
- Ehl-i kemal ruhun esrarını bilir, haberdar olur, ama bil-diremez.
- İnsanlarda iki akıl vardır: Akl-ı maaş, akl-ı maad. Akl-ı maaş nefsin aklı, akl-ı maad ruhun aklı.
- Cenab-ı Hakk insanlar için 24 saat vermiş. 8 saat maişetiniz için çalışın, 8 saat ibadet yapın, 8 saat de uyku diyor.
- Efendimiz'in ticaret için emirleri:
 - 1-Borçlanmayı çok aza düşür,
 - 2-Kârı aza düşür,
 - 3-Veresiyeyi aza düşür,
 - 4-Gelire göre gideri ayarla, hasılatına göre mal al,
 - 5-Ödünç Türk lirası ver,
 - 6-Aalışığı (alacağımı) govulleyle (yumuşaklıkla) tahsil et,
 - 7-Kendi sa'yımı (hizmetlerini) da bilme.
- Kanaatle zenginlik ve kanaatle fakirlik nihayet bulur.
- Ruhun gıdası zikrullahtır. Ruhun eğitimi zikrullah ile dir.
- Rabita nefsi ıslah ediyor. Bu ıslahla anasır-ı zıddiyet de-ğişiyor. Ruhu da nefsin esaretinden kurtarmış oluyor.
- Evliyaullah zahiri ile nefsi terbiye ediyor, maneviyatı ile ruha eğitim yaptırıyor. Ne zaman ki ruh nefsi yenmeye bir güç sahibi olursa, o zaman inkılab yapıyor.
- İnsanlarda 79 ahlak-ı zemîme var, 79 ahlak-ı hamîde var. 79 ahlak-ı hamîde ahlak-ı zemimelerin altında. Her bir ahlak-ı zemime gidince, (onun yerine bir tane) ahlak-ı hamîde çıkıyor.
- Ne zaman ki 40 tane ahlak-ı hamîde oluyorsa, yarıdan bir fazla ekseriyet bir tarafa geçiyor. O zaman ruh inkılab

yapabiliyor. Ancak 79 ahlak-ı hamîdeyi elde eden bir insan, yani bu cesedi nefisten kurtarıp ruha teslim edince “Mutu gable en temutu” sırrına mazhar oluyor.

- Toprak, su, hava, ateşten yapılan bu ceset ham maddeden has maddeye dönüşüyor. Tarikattan hakikate geçince bir insan bu ham maddeleri atıyor veyahut çeviriyor has maddeye.
- Şeriatta hayvanî sıfattan beşerî sığata, tarikatta beşerî sıfattan melekî sığata geçiyoruz.
- Müridin en çetin hâli levvamede, en çetin cihadı levvamedir.
- Levvameden mülhimeye doğru küfürden uzaklaşıyor. Fakat tamamen noksan sıfattan kurtulamamıştır, beraat etmemiştir. Ta ki nefis-i mutmainliğe geçinceye kadar.
- İnsanlar meşayihsiz, tarikatsız, nefis-i mutmainliğe geçemez.
- Kalp âlemi dünyalardan, göklerden, yerlerden büyük.
- İnsanlar icad ederler, icad ise bir maddeyi çevirmek.
- Cenab-ı Hakk yok iken ‘ol’ demiş olmuş bütün mahlu-kat, nebatat, cematat. Bunları Cenab-ı Hakk bir madde-den yapmamış ki, zaman ve işlemlî olmamış ki bunlar. Halkiyet ‘kün’ demesiyle olmuş.
- “Fe yekun” emri enfaşa da tecelli ediyor, afakta da tecelli ediyor.
- Arifler için eşya bir mir’at olmuş. Allah’ın varlığını onda müşahede ederler. Allah’ın zatının varlığında bütün eşyanın yokluğunu müşahede ederler.
- Bu eşya(dan mana) senin, benim varlığım(dır). Sen, ben varlığından geçince eşyanın varlığından da geçiyorsun. Sen de bir aynasın. Eşya da bir ayna. Ayna cisimleri gösterir.
- Cisim gidiyor. Her eşya zikir ediyor.

- Kâmil insanda öyle olmuş ki her şey ruh olmuş.
- Bir mürid rabıtaya müracaat ediyor:
İllaya geçir bizi, bırakma menzili “la”da
Hicranın daha büyük! Kerem eyle, bize iyilik et, kerem et de ayrılıkta bırakma. Ayrılık büyük bir ateştir. “La” da bırakma bizi.
- Burada bize zarar veren benliğimizdir, anasır-ı zıddiyetimizdir, noksan sıfatlarımızdır. Nur ise ruhumuzu makamına ulaştırmak. Bunun esası da şeriat, tarikat, hakikat, marifettir.
- Dört şahın hükmüyle dönen cihandır. (Dört şahtan mana) zahirde Kitap, sünnet, icma, kıyas(tır); tarikatta ise muhabbet, ihlas, adab, teslimiyet(tir).
- Arifler Cenab-ı Hakk’ın varlığını seyrediyorlar.

کتاب

کتاب